

**დაბრუნდება თუ არა სააკაშვილი?!
დღეიდან დაჭრების
ახალი ტალღა დაიწყება?!
რისი ფინიშით წაციოწალებს**

„საკაშვილი მშიშარა არსებობს. ის, საკუთარი თავის გადასარჩენად თავისი გუნდის ყველა წევრს განირაგებს. ამით დატოვებს და თვითონ გაიქცევა, როგორც ეს ომის დროს გააკეთა“

**ბრიჯით
„საიდუმლო“
დოკუმენტი**
2008 წლის ომის
სამხედრო ბრძანება,
რომელიც რუსეთს
ხელში ჩაუვარდა
და 41-ე ბატალიონი
გაანადგურა

გიგი კალანდაძე: „ეს ბრძანება აქამდე არ მინახავს და კიდევ ერთხელ ვადასტურებ, რომ ჩემი ხელმოწერა არ არის“

**ვინ გასცა საიდუმლო
კოორდინატები** EXCLUSIVE

ტრისტან ნითელაშვილი: „თუ ვინმე ამბობს, რომ ეს გაყალბებულია, ეს არის მხოლოდ თავის მართლებას და მეტი არაფერი. როგორ ფიქრობთ, ადგილშვილი და სააკაშვილი თავის საწინააღმდეგოდ გამომიძიებდნენ საქმეს?“

ახალი პოლიტიკური
კალა – ნინო ბურჯანაძე
და ლევან ვასაძე?

კახი კახიშვილი: „არ არის გამორიცხული, კოალიცია შეიქმნას“
EXCLUSIVE

ზურაბ აბაშიძე:
„ჩემთვის
კალიან ქელად
წარმოსადგენია,
რომ ალანანია აღარ
იყოს პოლიტიკაში.
თუ ის პირადად
გადაწყვეტს ამას,
ეს იქნება პირადი
გადაწყვეტილება“
EXCLUSIVE

WikiLeaks:
„უცხოვლანეტალები
დედაშინას
გაანადგურებენ“

**კაცობრიობა
ორ თვეში
გაანადგურდება**
უცხოვლანეტალების სამი
გიგანტური სამხედრო
სომალდი დედაშინისკენ
მოემართება
EXCLUSIVE

პირველად „პრაიმტაიმი“

**ექსკლუზიური ინტერვიუ
არქიმანდრიტ ბართლომეოსთან**

„მიდიოდა ყველა სასულიერო
პირის სატელეფონო საუბრის
ჩანაწერი, რომელიც
შემდეგ ჩანაწერი და
დაწერილიც მიწახავს“

EXCLUSIVE

„მეუბნებინან, რომ, თუ სასულიერო პირი ხარ, პოლიტიკაში არ უნდა ჩაერიო. ეს ერთი წელიწადია, მას მერე, რაც 2012 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნები ჩატარდა, ვცდილობდი, საერთოდ არ გამოეჩინილიყავი და ინტერვიუც არ მიმეცა, მაგრამ...“

დიდი „რაზგორკები“ ნაციონალებში

რატომ დაუპირისპირდნენ ერთმანეთს ვაშაძე-
მაჭავარიანის დაჯგუფებაში, ვინ ლობიობს გიგა
ბოკერიას პოლიტიკური მდინის პოსტზე და როგორ
მართავს ვანო მერაბიშვილი პარტიას ციხიდან

კახა ბენდუქიძე:
„ვინანსთა
სამინისტრო
წინ ვერ აღუდგა
პოპულისტურ
ტალღას“
EXCLUSIVE

**გიორგი თარგამაძე პოლიტიკიდან მიდის
ტელევიზია თუ ამერიკა –
„ქდე“-ს ლიდერის არჩევანი**
EXCLUSIVE

ინფორმაცია

ცნობა 2013

პრეზიდენტის მამა და მამა ჩინუა

ირაკლი ალასანიას მეუღლის მოქმედება ინაუგურაციაზე სოციალურ ბანკის თემაზე იქცა

ნათიკა ქანთარია

მე-4 პრეზიდენტის ინაუგურაცია მშვიდად და ყოველგვარი ხმაურის გარეშე ჩაივლიდა, რომ არა ერთი უხერხული კადრი, რომელსაც სოციალურ მედიის აქტიური განხილვა მოჰყვა. თავდაცვის მინისტრის, ირაკლი ალასანიას მეუღლემ, ნათია ფანჯიკიძემ ინაუგურაციის მსვლელობისას, კამერების წინ კოლგოტი ხელით გაისწორა. მინისტრის მეუღლის ამ საქციელს არაერთგვაროვანი შეფასებები მოჰყვა. ამ კადრის გავრცელების პარალელურად სოციალურ უამრავი კომენტარი გაჩნდა, მათ შორის ისეთიც, რომელიც ფანჯიკიძის ამ ქმედებას უარყოფითად არ აფასებდა და მის ბუნებრიობას უსვამდა ხაზს. თუმცა იყო კომენტარებიც, რომელიც ფანჯიკიძეს ეტიკეტსა და ზრდილობას უწუნებდა.

თავდაცვის მინისტრის მეუღლის საქციელს „ფეისბუქის“ კედელზე პოსტი მიუძღვნა ჟურნალისტმა მერაბ მეტრეველიც.

მერაბ მეტრეველი: „ვგიჟდები იმ ხალხზე, ვინც თავდაცვის მინისტრის ცოლის საქციელით არის აღფრთოებულ-მეშფოთებული და არასდროს იმ-

ჩნევდა, საქართველოს უკვე ყოფილი პრეზიდენტი ცხვირს ხელით პირდაპირ ტრიბუნაზე რომ იხოცავდა ხოლმე...“

facebook: „მოდით, ხალხო, ერთ რამეში შევთანხმდეთ. რაც არის ცუდი, იმაზე ვთქვათ, რომ ცუდია და არა იმაზე, ვინ უფრო ცუდად აკეთებდა. არ მომეწონა ალასანიას მეუღლის საქციელი ამ კონკრეტულ სიტუაციაში, რომელსაც თქვენ იხილავთ და მეორე სიტუაცია, როდესაც პირდაპირი ჩართვა იყო და ალასანიასგან უნდოდათ ინტერვიუს აღება. ამ ქალბატონმა გამაოგნა თავისი თავდაუფერლობით.“

facebook: „მე ვუყურებ, შესაძლოა, რაღაც პრობლემა ჰქონდა ფეხსაცმელთან დაკავშირებით – მერე რა! ბუნებრივია. უბრალოდ, კამერა უნდა მოემორფივებინათ, მაგრამ არ მოაშორეს!“

facebook: „მე მიმანია, რომ ოფიციალურ ღონისძიებებზე ცხვირი ხელით არ უნდა მოიხოცო, ხელი ნერწყვით არ უნდა დაისველო „კალგოტის“ გასასწორებლად და ა.შ.“

facebook: „მე, პირიქით, მივესალმები უბრალო, ადამიანურ გამოვლინებებს „ეტიკეტებისა“ და „კლიშეების“ გარეშე. გაუმარჯოს უბრალოებას.“

„ქვეყანას არ აქვს ღა კიდევ დიდხანს“

ქეთი ხატიაშვილი

რა ხდება ქართულ ეკონომიკაში, რა ტენდენციებს აჩვენებს ბიუჯეტის სექტორი და ლარის კურსის ცვლილება... რატომ ურჩევს კახა ბენდუქიძე საზოგადოებას, იფიქროს ლარის სხვა ვალუტით ჩანაცვლებაზე ან მიზმაზე, დოლარი თუ ევრო – რა იქნებოდა ფინანსური სტაბილიზაციის გარანტი საქართველოსთვის? რა გამოწვევების წინაშე დადგება ახალი პრემიერ-მინისტრი და რა რეკომენდაციები აქვს ირაკლი ლარიაშვილს ვითარების შემოსაბრუნებლად? რა შეცდომები დაუშვა ფინანსთა მინისტრმა და მთლიანად ეკონომიკურმა გუნდმა? უნდა დააფინანსოს თუ არა ივანიშვილმა ახალი მთავრობა, ისევე როგორც „ვარდების რევოლუციის“ ხელისუფლებას აფინანსებდა? ამ საკითხებზე „პრაიმტიმის“ კახა ბენდუქიძეს ესაუბრა.

– ბატონო კახა, 9 წლის შემდეგ პირველად მოხდება ბიუჯეტის სექტორი. ამ ფონზე უნდა დადგეს ეკონომიკური გუნდის ან ეკონომიკურ გუნდში ფინანსთა მინისტრის გადაყენების საკითხი, რომელმაც ვერ მოახერხა ბიუჯეტის გაანგარიშება...

– მგონია, რომ ეს ნიშნავს საკითხის ჩამოლაბორანტებას. რადგან ეს არ არის ეკონომიკური გუნდის ბრალი. ეს ეკონომიკური გუნდის არც დამსახურებაა და არც ბრალი. ეს არის მთლიანად მთავრობისა და მმართველი გუნდის შეცდომების შედეგი, პარლამენტის ჩათვლით. და არა იმის ბრალი, რომ ფინანსთა მინისტრმა რაღაც ვერ გათვალა. მე არ ვარ ფინანსთა მინისტრის პოლიტიკის მომხრე და არ ვთვლი, რომ მას ქვეყანა სწორი ეკონომიკური პოლიტიკისკენ მიჰყავს, მაგრამ, ვთქვა, რომ ბიუჯეტის ასეთი ცვლილება არის ფინანსთა მინისტრის ბრალი, სწორი არ იქნება. ვფიქრობ, ფინანსთა მინისტრმა და მთლიანად ეკონომიკურმა ბლოკმა ვერ გაუნაწილა ნაწილობრივად იმ სისულელეებმა, რომელიც საქართველოში ბოლო ერთი წლის განმავლობაში მრავლად ითქვა თუ განხორციელდა, დანებებული პარლამენტის აქტივობებიდან, დამთავრებული მთავრობის აქტივობებით. აი ეს არის შეცდომა.

– კონკრეტულად რას გულისხმობთ? – უშუალოდ რა შეცდომა დაუშვა ფინანსთა მინისტრმა? არასწორი იყო, რომ საშემოსავლო გადასახადი არ შემცირდა... ეკონომიკურმა ბლოკმა რა გააკეთა, რამაც ვარდნა გამოიწვია? ბევრი ვერაფერი. რა არ გააკეთა? ფინანსთა მინისტრმა წინ ვერ აღუდგა პოპულისტურ ტალღას. პოპულისტური ტალღა შედგება რამდენიმე ნაწილისაგან, დანებებული ახალი ცუდი რეგულაციებით, და დამთავრებული მუდმივი მუქარებისგან, რომ საპარტიო ნაწილი მალე აღდგება. ესეც პოპულიზმის ნაწილია და ასეთი პოპულიზმი ეკონომიკას არ შეეძლოს.

– უარყოფითად მოქმედებს?

– ცხადია. 2004 წელსაც ანალოგიური სიტუაცია იყო. მაშინ მთავრობის გარკვეული ნაწილი, ქორები დავარქვათ, ამბობდა, რომ შევარდნაძის დროს შექმნილი კაპიტალი კრიმინალურია, ეს კაპიტალი ყველას უნდა ჩამოეთრავს. მიმანდა, რომ ამის გაკეთება არ შეიძლება, რადგან ეს ეკონომიკას დაანგრევდა. ეკონომიკის განვითარებისათვის საჭიროა არსებობდეს აკუმულირებული კაპიტალი, ანუ ვიღაცას აქვს რაღაც ქონება და შემდეგ ეს ადამიანი ამ ქონებას საკუთარი შეხედულებისამებრ განკარგავს. როგორც კი ჩვენ ამ კაპიტალის დამოკიდებულება, ახალი კაპიტალი მაშინვე არ წარმოიშობა. ახალი კაპიტალის აკუმულირებას სჭირდება ასევე დრო და ეს ეკონომიკისთვის უზარმაზარი პაუზაა. პაუზა ნიშნავს, რომ ეკონომიკა არ იზრდება. ჩვენ თუ მზად ვართ, რომ ვითომდა საპარტიო ნაწილის განცდისთვის გავწიროთ ქვეყანა, რომ სუთი წელი არ იზრდებოდეს ეკონომიკა, მაშინ შეიძლება ამაზე ნასვლა. თან კარგად გვესმის, რომ რეალურად ამას საპარტიო ნაწილისათვის კაცობრივად არა აქვს. ეს იქნება პროცესი, რომელიც კორუფციის წყაროებს წარმოქმნის. ისევე როგორც წარმოშობს განცდას, რომ ეს ახალი კაპიტალიც, ადრე თუ გვიან, გადანაწილდება...

– შეიძლება ხელისუფლება ამიტომაც ვერ დგამს ნაბიჯებს ამ მიმართულებით...

– რა მნიშვნელობა აქვს მხოლოდ იტყვის თუ გააკეთებს კიდევ: მაგალითად, ერთი თვის წინ გავიგე, რომ პრეზიდენტის შესახებ კანონი თურუნ არ მოუღია. ერთი წელი ვიცოდი, რომ მიღებული იყო... საერთოდ, ეკონომიკური განვითარების მიღებაში ძალიან დიდი როლი უკავია ადამიანის წარმოდგენას ანუ რა ხდება და რა შეიძლება მოხდეს. ამიტომ მისთვის მნიშვნელოვანია არა მარტო ის, თუ რა არის, არამედ – რა ჰგონია.

– ახალი ხელისუფლება მუდმივად აპელირებს იმაზე, რომ ვარდნა გასული წლის განაფხულზე დაინციო... – განაფხულზე არ დანებდები. ეკონ-

„ღარიბი და შავი ფეხიანი სუფთა ფურცელია, რომელზეც არ ვიცი, რა წერია“

„ფინანსთა მინისტრმა წინ ვერ აღუდგა პოპულისტურ ტალღას“

ომიკის შეჩერება არჩევნების წინ დაიწყო და ეს გასაგებია იყო. წესით, ვინაიდან არჩევნები დემოკრატიულად ჩატარდა და უმრავლესობამ გაიმარჯვა, არჩევნების შემდეგ აღმასვლა ეგრევე უნდა დაწყებულიყო. ეს რას ნიშნავს – იმას, რომ არავითარი დისონანსი მოლოდინსა და შედეგს შორის არ არის. მოლოდინი იყო, რომ „ქართული ოცნება“ გაიმარჯვებდა და შედეგად იყო, რომ „ქართულმა ოცნებამ“ გაიმარჯვა, ანუ არავითარი დისონანსი არ მომხდარა... ამიტომ ცხადია, ამას არ უნდა შეეშალა ხელი ეკონომიკური ზრდისთვის.

– და რა მოხდა?

– მოხდა ის, რომ „ქართულ ოცნებას“ ახალი გეგმა აღმოაჩნდა, რომელიც დაფუძნებული იყო ამ ე.წ. „სამართლიანობის აღდგენის“ და შურისძიების იდეაზე. „ნაციონალური მოძრაობის“ განადგურებაზე ითქვა, რომ არსებული ბიზნესი დანაშაულებრივად ბიზნესია – ეს იდეა თვითონ მოვისმინეთ ჩვენც უფრო, რომ ყველა ეს კომპანია ადრე არასწორად მუშაობდა. ისმობდა მუდმივი მუქარა, რომ მალე გაასაჯაროებდნენ, როგორი ალანსი იყო მთავრობასა და ბიზნესს შორის, რომ მათ დანაშაული ჩაიდინეს, მაგრამ ესენი მსხვერპლი არიან, რომ ახლა დაადგინენ სწორი საბაზრო ფასები... ანუ ყველაფერმა ამან შექმნა გაურკვეველობა, რომელსაც დაემატა სიგნალი და პირდაპირი განცხადებები, რომ ჩვენ ამას დავხურავთ, იმას აკრძალავთ და ასე შემდეგ. მერე ამას დაემატა კონკრეტული შემზღვეველი რეგულაციები... სუ, რა გაჭირვება აქვს ვიღაც ინვესტორს – გინდა ქართველს და გინდა უცხოელს, რომ მაინცდამაინც ახლა გარისკოს და არა ერთი წლის შემდეგ.

– თქვენი აზრით, კოაბიტაცია არ იყო ვარდნის მიზეზი?

– არაფერი შეუძია, ეს მოგონილი ტყუილია, რომელიც ნიჭიერად დააჯერეს ხალხს, რომ ეს კავშირში იყო. რაში შეუშალათ ხელი კოაბიტაციამ?

– მაგალითად, პრეზიდენტმა არ დანი-

შნა ელჩები და ამიტომ ინვესტიცია ვერ შემოვიდა...

– სადაც დანიშნულია, იქიდან ხომ კრამიტებს ხეთქვენ... ნახეთ, ახლა რა გამოდის... განცდები არის გადამწყვეტი. საქართველოს არ გააჩნია არავითარი წიაღისეული სიმდიდრე, ოქროს ან ალმასების საბადო, გაზის ან ნავთობის საბადო... ასეთ ქვეყნებში ომის დროსაც კი დებენ ფულს... ჩვენ არ გავაჩნია უზარმაზარი ბაზარი, როგორც ინდოეთს ან ჩინეთს. ინდოეთში ან ჩინეთში უცხოური კომპანიის გახსნას აზრის აქვს იმიტომ, რომ რეალურად შეგიძლია ასობით მილიონი ან მილიარდი დოლარის საქონელი გაყიდო. ამიტომ აზრი აქვს.

ჩვენ ვართ პატარა ქვეყანა, ეკონომიკურად ჩვენ ვართ, მაგალითად, როგორც ერთი ქალაქი – დიუსელდორფი ან სარატოვი. საქართველომ შეიძლება გაყიდოს რა? ჩვენ შეიძლება გავყიდოთ პერსპექტივა და კანონმდებლობა, ანუ ჩვენთან ყველაფერი არის დალაგებული, მარტივი, გამჭვირვალე და პერსპექტივა კარგია. ანუ ქვეყანაში მარტივი კანონმდებლობა და ეკონომიკა იზრდება. ამიტომ იჩქარეთ, რომ უფრო ნაკლები ფულით დიდ შედეგს მიიღწიოთ და იმდენად მზარდია, რომ ათი წლის შემდეგ ეს უკვე სერიოზული ადგილი შეიძლება გახდეს. ეს არის მინარსი ჩვენი ეკონომიკური პოლიტიკის, თუ რა შეიძლება საქართველომ გაყიდოს. ანუ ჩვენთან ორი მთავარი ფაქტორია: რამდენად ადვილია ბიზნესის კეთება და მეორეა, რამდენად იზრდება ეკონომიკა... ანუ მე ამ ეკონომიკის ზრდის მონაწილე ვარ, თუ მე ეკონომიკა გაჩერებულ ქვეყანაში ვდებ ფულს. „ეკონომიკა არ იზრდება“ – ეს უკვე ცუდი სიგნალია. მეორე ნაწილი კი სიგნალი იყო უარესი – დანებებული იმ განცხადებებიდან, რომ საქართველოში არავითარი ეკონომიკური თავისუფლება არ არის, არავითარი ნინსვლა არ არის, ბიზნესში ეს რეიტინგები ტყუილია, რაღაც სამხედლო კორუფციამ, რასაც ჩვენზე კარგს წერდ-

ენ ამერიკაში, ინგლისსა თუ საფრანგეთში, რომ ეს ყველაფერი არის სიცრუის მანქანის შედეგი, დასრულებული იგივე სასამართლო სისტემით, როცა აცხადებენ, რომ ეს სასამართლო სისტემა არ ვარგა, ის უნდა დაიშალოს, კულაპილი გასაგდება და ასე შემდეგ...

ამ სიტუაციაში რა გაჭირვება უნდა მქონდეს, რომ ასეთ ქვეყანაში ფული დავაბანდო? სუ, თუ ქართველი ვარ, აქ ვცხოვრობ და ფული მაქვს, მაშინაც შეიძლება მოვიცადო... თუ უცხოელი ვარ, მით უმეტეს, გაუგებრობაში ვხვდები...

ეკონომიკა არ არის ორი ან სამი სამინისტრო, ეკონომიკა არ არის სპეციალიზებული კანონები და სპეციალიზებული ქვეყნები. ეკონომიკა შედგება ყველაფრისგან, სასამართლო სისტემისგან, განათლების სისტემისგან, ბიუჯეტისგან, მკეროეკონომიკისგან, ხარჯებისგან, ვალუტისგან, ტრანსპორტირებისგან, ამინდისგანაც კი. ჯამში, ყველაფერი გვაძლევს ეკონომიკას.

– რუსეთის ბაზარი არის ჩვენთვის „საბადო“?

– არა, რადგან იქ დიდი კონკურენციაა. გარდა ამისა, ეს არის დიდი რისკის შემცველი ბაზარი, ვიდრე ჩვენ თვითონ ვართ ჩვენი თავისთვის. ის, რასაც მთავრობა საქართველოზე ამბობდა ცუდს, რუსეთში რეალურად ხდება. რუსეთის ეკონომიკა ძალიან ნელა იზრდება. ამ დღეებში ფუფუნებდი რუსეთის მთავრობის მიერ გაკეთებულ ეკონომიკური ზრდის პროგნოზს 2030 წლამდე. მინდა გითხრათ, მათ ეკონომიკა, საშუალოდ, 2,5%-ით გაიზრდება, ანუ 55%-ით გაიზრდება 17 წლის განმავლობაში. რომ შევადაროთ, საქართველოს ეკონომიკა ცხრა წლის განმავლობაში 70%-ით გაიზრდება. თუმცა რუსეთის ბაზარი დიდია. თან მანძილებიც დიდია, ამიტომ სეზონური პროდუქციის გაყიდვაში, როგორც არის ჩვენი სოფლის მეურნეობის პროდუქცია, რაღაც ფანტასტიკურ შედეგს ვერ მივაღწევთ.

რუსეთი ახლა არის ზომით მეხუთე პარტნიორი საქართველოსთვის, ესეც ძირითადად რუსეთიდან იმპორტის გამო და თუ ამ მეხუთე ადგილიდან მეოთხე ადგილზე გადავა, ეს უკვე კარგი შედეგი იქნება. თუმცა, რომ ჩავთვალოთ, რომ რუსეთის ბაზარი რაღაც ფანტასტიკურ შედეგს მოგვცემს, ასე არ არის და ამას კონკრეტული მიზეზები აქვს.

რაც შეეხება ხილს და ბოსტნეულს, აქ მნიშვნელოვანია მანძილები და ტემპერატურა. ხილი და ბოსტნეული უნდა გავზავნოთ ისე, რომ გზაში არ გაიყინოს. რაც შეეხება ღვინოს, აქ პრობლემა ის გახლავთ, რომ, როდესაც რუსეთში წარმატებულად იწყებთ ღვინოს გაყიდვას, რუსეთში იწყება მასობრივი ფალსიფიკაცია. თქვენ ყიდით 20 მილიონის ღვინოს, ვიღაც იწყებს 20 მილიონი ფერადი წყლის გამოშვებას ქართული ეტიკეტით, ანუ თბილისში ჩამოსხმულ ნატურალურ ღვინოს მოუწევს, კონკურენცია გაუწიოს მოსკოვთან ახლოს ჩამოსხმულ შეფერილ სპირტიან წყალს, რომელიც ორჯერ უფრო იაფადაც რომ გაიყიდოს, უფრო დიდ მოგებას დატოვებს. ამიტომ ეს არის სერიოზული პრობლემა, კონტრაფაქტი ადვილი გასაკეთებელია იქ. „ბორჯომსაც“ ექნება ეგ პრობლემა.

სხვა პროდუქცია, რომელიც შეგვიძლია რუსეთში გავყიდოთ, დიდი რაოდენობით არ გვაქვს. გარდა ამისა, კიდევ ერთი პრობლემაა, როგორ კრძალავს რუსეთი პოლიტიკური ნიშნით იმპორტს. ეს საკუთარ თავზე კარგად ვინწინეთ. ამის გარდა, შეგვიძლია ვნახოთ, როგორ აკრძალა რუსეთმა ღვინოს იმპორტი უკვე სამჯერ მოლოდინიდან, როგორ აკრძალა კანფეტების შეტანა უკრაინიდან. ეს იყო აბსოლუტურად პოლიტიკური მოქმედება, რადგან პიროვნება, რომელსაც ეს კომპანია ეკუთვნოდა, არის მთავრობაში და უკრაინის ევროპულ გზას უჭერს მხარს. ასევე, კრძალავს პოლონურ ღვინოს ხორცს, ახლა აკრძალავს ამერიკული ღვინოს ხორცი, რადგან მიჩნევენ, რომ ამერიკაში

არ ექნება მყარი ფინანსური სისტემა

„უცნაური იდეაა ვალუტის სუვერენიტეტთან მიზმა. არანაირი სუვერენიტეტის ნიშანი ვალუტა არ არის“ EXCLUSIVE

პოლიტიკის ხედვა. იმისთვის, რომ საქართველო გამოვიდეს იმ სტაგნაციიდან, რომელიც ახლა ვართ, საჭიროა ძალიან სერიოზული მუშაობა. ეს მუშაობა უნდა მოიცავდეს, მათ შორის, გაფუჭებული კონსენსუსის მოქმედებას საზოგადოებაში, რომელიც ეკონომიკისთვის მავნეელი არ იქნება; და ეს უნდა მოიცავდეს დამატებით რეფორმებს, რომელიც წინა ხელისუფლების დროს ვერ გატარდა ან არ გატარდა. თუმცა ეს უნდა იყოს რეალური და არა ფსევდორეფორმები, რომელიც ვითომდა ევროპასთან მიგვაახლოებს. აქ ლაპარაკია ეკონომიკური თავისუფლების ხარისხის გაზრდაზე. მაშინ ამ გარკვეული გადაწყვეტილებით შეგვიძლია, აღვადგინოთ ეკონომიკური ზრდა, ან კიდევ უფრო კარგ შედეგს – 9%-იან ზრდას მივაღწიოთ. შეუძლებელი არააფერია.

მინდა გარკვეული ირონიით ან თუნდაც ნიშნის მოგებით ვთქვა, რომ როდესაც მე ვიყავი პასუხისმგებელი და ერთ-ერთი თანამონაწილე ეკონომიკურ თუ არაეკონომიკურ საკითხებში, მაშინ ჩვენ გვექონდა ძალიან კარგი ეკონომიკური ზრდა. მე ვიცი, ეს როგორ უნდა მოხდეს და ამისთვის რა არის საჭირო. ხოლო იმ ხალხის დადებულ შედეგებს, რომელმაც იცოდა, როგორ უნდა მომხდარიყო ეს სხვანაირად, ვხედავთ, რაც არის.

- იმუშავედით ახალ ხელისუფლებასთან ეკონომიკურ საკითხებზე?
- ეკონომიკური საკითხები ცალკე აღებული არ არსებობს. მიმართა, რომ არსებობს მთლიანად ჯამში ყველაფერი და ამ ჯამზეა საშუალო.
- ითანამშრომლებდით ახალ ხელისუფლებასთან?
- ბუნებრივია, ეს ჩემი ქვეყანაა...
- ირაკლი ლარიბაშვილში რა პოტენციალს ხედავთ?
- მიჭირს ამის თქმა. პრემიერის მოვალეობა ხომ არ არის, რომ ყველა საკითხში ექსპერტი იყოს. მისი მოვალეობაა, იყოს პოლიტიკური ლიდერი, განსაკუთრებით ახალ რეალობაში. პრემიერმა უნდა შეძლოს, პრობლემა დაინახოს სწორად და შესაბამისი გადაწყვეტილებები მიიღოს. ლარიბაშვილი ამ შემთხვევაში სულთა ფურცელია, რომელზეც არ ვიცი, რა წერია.
- დაბოლოს, ივანიშვილი ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში ეხმარებოდა სააკაშვილის ხელისუფლებას. მათ შორის, ხელფასებითაც „ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ... ფიქრობთ, რომ ის გაიღებს ხარჯებს საკუთარი ხელისუფლებისთვის?
- არ ვიცი და ვთვლი, რომ ეს არც არის საჭირო. 2004 და 2005 წლებშიც არ მომწონდა ივანიშვილის ასეთ პროცესში მონაწილეობა, მაშინაც წინააღმდეგი ვიყავი. მიმართა, რომ მართალი ვიყავი, რადგან უფასო ფული არ არსებობს, ყველაფერს ფასი აქვს...

არ იციან ღირსი გაზრდა და ასე შემდეგ. ეს პოლიტიკური იარაღი და დამატებით რისკებს წარმოქმნის კომპანიებისთვის... ამიტომ ძალიან რისკიანი ბაზარია. ამასთანავე, ამერიკულ კომპანიას მაინც მთავრობა უდგას ზურგს უკან და მას შეუძლია, სერიოზული ხმით დაეუბნოს რუსეთს, ხოლო ქართველ მენარმეებს როგორც არ უნდა დაუდგეთ მთავრობა უკან, ვფიქრობ, ნაკლები ბერკეტი ექნებათ.

- რაც შეეხება ლარის კურსის ვარდნას, რომელმაც დიდი აუიოტაჟი გამოიწვია... ეს ხელოვნური პროცესია თუ ბუნებრივი?

- რეალურად, ასეთ მცირე მერყეობას ყურადღება არ უნდა მივაქციოთ. ზოგადად თუ ვიტყვით, ქვეყანას არ აქვს და კიდევ დიდხანს არ ექნება მყარი ფინანსური სისტემა... სტაბილური სისტემის შექმნისთვის კი რამდენიმე მეთოდი არსებობს.

პირველი, ოფიციალური დოლარიზაცია – როდესაც ქვეყანაში ეროვნული ვალუტის გარდა, ოფიციალურად მოძრაობს სხვა განვითარებული ქვეყნის ვალუტა... დოლარი, ევრო... ასე ვაკეთა, მაგალითად, მონტენეგრომ... მონტენეგროში ლოკალური ვალუტა აღარც არის, ევრო მოძრაობს. ასე ვაკეთა პანამამ, სადაც ლოკალური ვალუტაც არსებობს, მაგრამ ის, ასე ვთქვათ, ხურდის ფუნქციას უფრო ასრულებს. ასეთ მეთოდს სხვა ბევრმა ქვეყანამაც მიმართა.

მეორე მეთოდი, როდესაც ვალუტა მიბმულია სხვა ვალუტაზე. მაგალითად, ჩინური ვალუტა მიბმულია დოლარზე. ასე არიან ბალტიის ქვეყნები, რომლებიც ჯერ ევროზე არ განადასტურებ, ჯერ ისევ ევროზე არიან მიბმული. ასეა სინგაპური, რომელიც ერთდროულად ევროსა და დოლარზეა მიბმული. ასეა დუბაი და არაბეთის გაერთიანებული საამიროები. ქვეყნების უმრავლესობაში ვალუტა მიბმულია სხვა ქვეყნის ან ევროზე ან დოლარზე ან მათ კომბინაციაზე.

ამ გეგმამ საზოგადოებაში უნდა მოიპოვოს კონსენსუსი. დე ფაქტო კონსენსუსი უკვე მოპოვებული აქვს: ჩვენი თანამოქალაქების უმრავლესობა ფინანსების ხანგრძლივადიან დაგროვებას ევროში ან დოლარში ახდენს; ვადიანი დეპოზიტების დიდი ნაწილი (თუკი ის ხანგრძლივადიანია) დოლარში ან ევროშია, იგივეა ჩვენს მეზობელ ქვეყნებშიც. ამით ინფლაციური პროცესების დაზღვევა ხდება.

ინფლაცია ხომ გარკვეული ბიზნესრისკებია? დეფიციტი, რაში უნდა დააფიქსირო ექსპორტის ფასი, იმპორტის ფასი, გაყიდვების ფასი? ამიტომ ქვეყნებმა, რომლებმაც ოფიციალური დოლარიზაცია მოახდინეს, მაშინვე იგრძნეს „დაზღვევის“ სიკეთე...

- თუმცა, საქართველოში სხვა ვალუტაზე გადასვლამ შესაძლოა, ისეთი გაცნობიერების, თითქმის ქვეყანამ თავისუფლება დაკარგა...

- რა თავისუფლება დაკარგა ავსტრია, რომ ავსტრიული შილინგი აღარ არის და არის ევრო? ან რა თავისუფლება დაკარგა პანამამ? რა თავისუფლება დაკარგა ამით საამიროებმა? რა თავისუფლება დაკარგა ამით ჩინეთმა, რომ მათი ვალუტა დოლარზეა მიბმული.

უცნაური იდეაა ვალუტის სუვერენიტეტთან მიზმა. არანაირი სუვერენიტეტის ნიშანი ვალუტა არ არის. როდესაც 1801 წელს მოხდა საქართველოს ოკუპაცია, რუსებმა ჩაატარეს გარკვეული აღწერა და შეისწავლეს, რა ქვეყანა ჩაიგდეს ხელში. მინდა გითხრათ, რომ აქ ყველაწარმოების ვალუტა მოძრაობდა და ქართული ფულის გამოშვება რეალურად გაყიდული იყო – ბერძნები უშვებდნენ და მაშინ ეს სუვერენიტეტის განცდასთან არანაირად არ იყო დაკავშირებული. ეს იყო უცნაური პერიოდი, XIX-XX საუკუნეების ნაწილი, როდესაც ეს ითვლებოდა სუვერენიტეტის ერთ-ერთ გამოხატულებად. ჰომი, გერბი, ჯარი გარკვეულწილად არის სუვერენიტეტის გა-

მოხატულება. აი, საკუთარი ვალუტა კი არანაირად არ არის...

- ლარის კურსის ცვლილებამ დიდი პანიკა გამოიწვია, შესაძლოა იმიტომაც, რომ ბევრს ახსოვს ევროთნოდებული შავი პარასკევი დაახლოებით 3 წლის წინათ, როცა ლარის მკვეთრი ვარდნა მოხდა... ფიქრობთ, ახლა პროცესი შორს არ წავა?

- არა მგონია. ყოველ შემთხვევაში, არც ევრონული ბანკის ანგარიშებში და არც სხვა მონაცემებში ამის ნიშნები არ არის. ანუ ეკონომიკური სიტუაცია რომ კარგი არ არის და ზრდა შეჩერებულია, ეს ერთი საკითხია, და ვალუტას რომ არაფერი მნიშვნელოვანი ასე უცბად არ შეიძლება მოუვიდეს, ესეც ფაქტია.

- მითებისკენ ჩვენი მიდრეკილების გამო მაინც გკითხავთ: კურსის ცვალებადობა ხდება იმიტომ, რომ ამ დროს სახელმწიფო დიდ ფულს ჭრის თავისთვის, ან იმიტომ რომ ნაციონ-

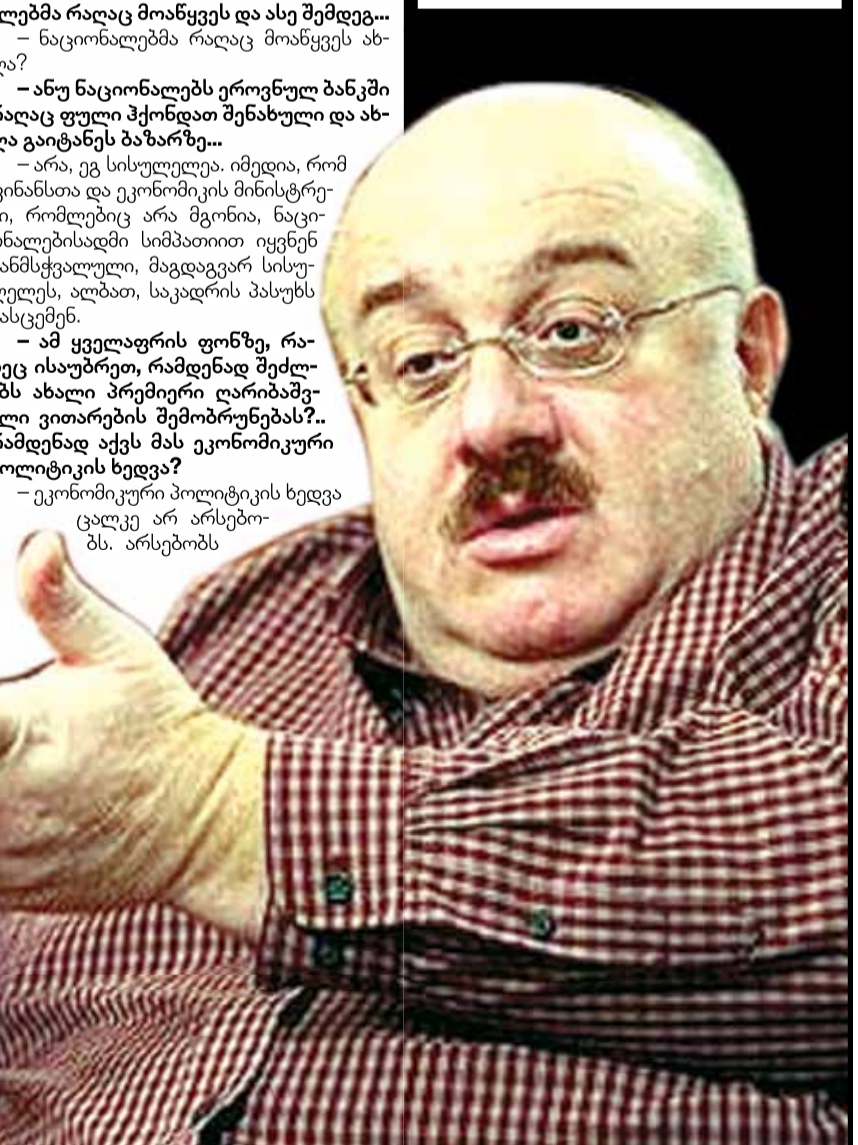
ალბმა რალაც მოაწყვეს და ასე შემდეგ... ნაციონალურმა რალაც მოაწყვეს ახლა?

- ანუ ნაციონალურ ეროვნულ ბანკში რალაც ფული შეკონდათ შენახული და ახლა გაიტანეს ბაზარზე...

- არა, ეგ სისულელეა. იმედია, რომ ფინანსთა და ეკონომიკის მინისტრები, რომლებიც არა მგონია, ნაციონალურებისადმი სიმპათიით იყვნენ განმსჭვალული, მაგადგვარ სისულელეს, ალბათ, საკადრის პასუხს გასცემენ.

- ამ ყველაფრის ფონზე, რაზეც ისაუბრეთ, რამდენად შეძლებს ახალი პრემიერი ლარიბაშვილი ვითარების შემობრუნებას? რამდენად აქვს მას ეკონომიკური პოლიტიკის ხედვა?

- ეკონომიკური პოლიტიკის ხედვა ცალკე არ არსებობს. არსებობს

„წყევლა არ ითვალისწინებს იმას, რომ ეს არის განაჩენი ამ ადამიანისთვის. მე ადრეც გამოვაქვეყნე 70 დეპუტატის სია“

თან საუბარი მინდა, მაგრამ სახლში – არა, გარეთ ვაპირებდი. ჩემს მეზობელ ბლოგ-ბასტიერს ცხოვრობს და 24-საათიანი ჩანერა მიმდინარეობს და ეს ამბავი ვუთხარი, რომ გარეთ გასვლას აზრი არ ჰქონდა. მაშინ საბაზანოში შევიდეთ. შევედით საბაზანოში და ამ კაცმა წყალი მოუშვა.

– ანუ მან იცოდა, რომ მოსასმენი იყო დამონტაჟებული?

– მოუშვა წყალი და მითხრა, თქვენ ვითვალთვლებთ, დაგყვებიან, შეიძლება მოსასმენი აპარატურა არის დამონტაჟებული სახლში. არ ვიცი, მაგრამ შესაძლებელია, რომ გარედანაც გისმენდნენო. ჩვენი საუბრის შემდეგ მან ჩაიხურა ჩემი მონაცემები, მერე ისევ შევედით საბაზანოში, მოუშვა წყალი და ფურცელზე დაწერა და მარჯვნივ ჩემი სურათი მღვდელმონაზვნობის, იღუმენობისა და არქიმანდრიტობის, სადაც ეწერა, რომ მე ვიყავი არაიდენტიფიცირებული პირი და ამისხსნა, რომ ჩემით კუდი იყო დაინტერესებული. იმიტომ რომ მისი თქმით, მე ვიყავი პოლიტიკურად პოპულარული პირი და ამისხსნა, რომ ჩემით კუდი იყო დაინტერესებული. იმიტომ რომ მისი თქმით, მე ვიყავი პოლიტიკურად პოპულარული პირი და ამისხსნა, რომ ჩემით კუდი იყო დაინტერესებული. იმიტომ რომ მისი თქმით, მე ვიყავი პოლიტიკურად პოპულარული პირი და ამისხსნა, რომ ჩემით კუდი იყო დაინტერესებული.

– სიტყვის თავისუფლების არარსებობასა და განცდაზე, რომ სრულიად ქვეყანას უსმენდნენ, გეთანხმებით...

– თუ ვარ ამ ქვეყნის მოქალაქე, თუ მაქვს უფლება, რომ ხმა მივცე არჩევნებში და ჩემი ხმა დავაფიქსირო, ესე იგი მე ვორჩევ რაღაც პოლიტიკურ გუნდს და პოლიტიკაში, ნებისით თუ უნებლად, გმონაწილეობ.

– თუ ფიქრობთ, რომ ეკლესია უნდა ეროვნულ პოლიტიკაში?

– ეკლესია ყოველთვის ეროვნულ პოლიტიკაში, სხვათა შორის, 2003 წლის ვარდების რევოლუციის შემდეგ, საპრეზიდენტო არჩევნებში მე ხმა მიხილ სააკაშვილისთვის მაქვს მიცემული.

– რატომ მიეცით ხმა და მერე რა მოხდა?

– ცვლილებებს დაუჭირე მხარი, მინდოდა, რომ შევარდნაძისდროინდელი უძრავი ხანა შეცვლილიყო. ახლაც, სულ ვლოცულობდი და ვამბობდი, ღმერთო,

my View ინფა გრიგოლია

ნინა კვირის სამშაბათს მომზადებულ გადაცემას, „უნდა ეროვნულ თუ არა ეკლესია პოლიტიკაში“, არქიმანდრიტ ბართლომე მორიგი პოსტი მოჰყვა „ფეისბუქის“ საკუთარ გვერდზე: „გრიგოლია დაუკრეფავი არ გადავიდეს, თორემ...“ სიმბოლურად რომ ვთქვა, არქიმანდრიტის ეს პოსტი არც გამკვირვებია, რადგანაც გადაცემა მიხილ სააკაშვილისა და მისი გუნდის წევრებს შეხებოდა, რომლის ავტორიც სწორედ მამა ბართლომე იყო და ველოდი კიდევ მის რეაქციას... ბევრს აინტერესებდა, რა იქნებოდა ჩემი პასუხი – ვუპასუხებდი თუ არა არქიმანდრიტს ასევე „ფეისბუქით“... გადავწყვიტე, არაფერი მიმენერა, პირადად შევხვედროდი და ინტერვიუ აძელო. დავურევ და ინტერვიუზე უპრობლემოდ შევთანხმდით...

– როდესაც ნინა კვირას გავაკეთებ გადაცემა თემაზე: „უნდა ეროვნულ თუ არა ეკლესია პოლიტიკაში“, „ფეისბუქის“ თქვენს გვერდზე ახალი პოსტი გაჩნდა: „გრიგოლია დაუკრეფავი არ გადავიდეს, თორემ...“ რა იყო ეს, მორიგი მუქარა? რას ეძღვნებოდა თქვენი პოსტი? რით გამოიწვევდა თქვენი ეს ფრაზა? არქიმანდრიტ ბართლომე: პირველ რიგში, მოხარული ვარ, რომ გაგიცანი და ყოველთვის დიდ პატივს გცემდით. თავიდანვე, როდესაც „შეზე“ და სხვა ტელეკომპანიებში მოუშობდით, თქვენი ყველა გადაცემა ნანახი მაქვს. რაც შეეხება ამ პოსტს, დავდე იმიტომ, რომ მე ვიყავი აქ. თქვენს გადაცემაში კი მონაწილეობა იყვნენ ისეთი ადამიანები, ვისთან ერთად შეიძლება მეც ვყოფილიყავი. ჩემი პოსტი იყო იმის გამოხატულება, რომ მე აქ ვახლდით, ტაძარში და საქმის კურსში ვიყავი, რომ ეს გადაცემა მიმდინარეობდა ტელევიზიით.

– როგორ ფიქრობთ, იმ გადაცემით გადავედით „დაუკრეფავი“?

– მინდა გითხრა, ვიცოდი, რაც ხდებოდა, მაგრამ სპეციალურად არ ვანახე... ლინკიც გადმოგიზავნეს, მაგრამ მაინც არ ვანახე. არა იმიტომ, რომ არ მაინტერესებდა ეს ყველაფერი... შეიძლება ცუდი რამე ვთქვა, მაგრამ გულწრფელი ვარ. ჩემთვის ის სტუმრები, რომლებიც სტუდიაში გაყავდათ, სასულიერო პირებზე არ მაქვს საუბარი, საინტერესო არ იყვნენ ამ კუთხით.

– იქ საზოგადოების სხვადასხვა ცნობილი სახეები თავისი პოზიციების მიხედვით შევაჯერეთ. გვინდოდა, ყველა მხარის პოზიცია დაფიქსირებულიყო.

– გულწრფელი ვიქნები, არ მინდოდა ჩემი თქვენდამი დამოკიდებუ-

ლების გამო რაიმე ისეთი ყოფილიყო, რომ ამით შემდეგ განწყობა შემცვლიდა.

– ამ გადაცემის იდეა სწორედ იმ აუთენტუის შემდეგ დაიბადა, რომელიც თქვენს წევრებს მოჰყვა. „წყველი იყოს მიხილ სააკაშვილი და მისი ხროვა“!!! რა იყო ეს წევრები? რამდენად ნორმალურია, როცა სასულიერო პირი ამას ამბობს? ხომ არ ფიქრობთ, რომ საზოგადოების დიდი ნაწილისთვის მეტად უცნაურია, როცა სასულიერო პირი ასე ლიად ერევა პოლიტიკაში და წევრებს მოქმედ პრეზიდენტს?

– ჩვენს ქვეყანაში ყველაფერი უცნაურად უღერს. ვფიქრობ, ცხრა წელიწადი უცნაურად უღერდა, რომელსაც კომმარის წლებად მივიჩნევ. მეუბნებიან, რომ, თუ სასულიერო პირი ხარ, პოლიტიკაში არ უნდა ჩაერიო. ეს ერთი წელიწადია, მას მერე, რაც 2012 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნები ჩატარდა, ვცდილობდი, საერთოდ არ გამოეჩინებოდა იდეა და ინტერვიუც არ მიმეცა, მაგრამ... როდესაც ვხედავ, რომ საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ ისეთი არასახელმწიფოებრივი სვლები დაიწყო, როგორც არის თუნდაც ხურდა ფულივით მოქალაქეობის დარღვევა... თურქეთიდან ქართველები შემომიხმანენ. საბინააღმდგომ არაფერი მაქვს, თუ ის ადამიანები დღეს თურქეთის ტერიტორიაზე ცხოვრობენ და ქართული სახელმწიფოს სიერცხვში მოინდომებენ შემოსვლას, მაგრამ არსებობს რაღაც წესი, რაღაც დოკუმა. არა მხოლოდ ზნეობრივი და მორალური, არამედ სახელმწიფოებრივი. სახელმწიფოს, მე მგონი, თავისი უშიშროების საკითხები აქვს და ასე ხელალებით ყველას მისცე ქვეყნის მოქალაქეობა, ცოტა გაუგებარია. საერთოდ აღარ მინდოდა, ამ ახე მელაპარაკა და აღარავის დავთანხმდებოდი, თქვენ რომ არ ყოფილიყავით. ისეთ ადამიანებს უმეგობრე ციხიდან და იწყებენ, რომელთა სასამართლო პროცესი ვერ ბოლომდე არ არის მიყვანილი. იგივე თუნდაც ბუტა რობაქიძის მკვლელობაში ბრალდებული, მე ვერ ვიტყვი, რომ მკვლელი, რადგან ეს ჩემი საქმე არ არის.

– რომელიც ჩვენების შეცვლისთვის იყო გასამართლებული და არა მკვლელობისთვის.

– ასეთი ადამიანები აღმოჩნდნენ გარეთ შეწყალებით. ძალიან ბევრი კითხვის ნიშანი რჩება. 2005 წლის ბოლოდან, ჩვენს მონასტერში მოუშობდა ფსიქო-სოციალური სარეაბილიტაციო ცენტრი ნარკომანებთან დაკავშირებით. უამრავ ადამიანს ვარ შეხვედრილი და ვიცი, სად, რა და როგორ. ისეთი ადამიანები შეიწყალებ, რომლებიც ნარკოტიკების გასაღებაზე იყვნენ დაპატიმრებული... კონკრეტულად არ მოყვები ფაქტებს. აქედან გამომდინარე, ჩემი განწყობა დავაფიქსირე. ვთვლი, რომ ეს არასახელმწიფოებრივია. წევრებს არ ითვალისწინებს იმას, რომ ეს არის განაჩენი ამ ადამიანისთვის. მე ადრეც გამოვაქვეყნე 70 დეპუტატის სია.

– ასევე, „ნაციონალური მოძრაობიდან“. მაშინაც მოკისნომგერელი იყო თქვენ მიერ 70 დეპუტატის დაწყევლა...

– ამჯერად „ნაციონალური მოძრაობა“ არ დამწყველია. თქვენ პოლიტიკაში იყავით გარკვეული პერიოდი და იცით, რომ პარტიაში ზოგი იმიტომ იყო, რომ მასწავლებლობა შეენარჩუნებინა, ზოგი ამიტომ და კიდევ სხვადასხვა მიზეზით. მათ რას ვერჩი, არაფერი.

– ხროვაში ვინ იგულისხმეთ?

– არ ჩამოვეყვები. მგლის ხროვაში შევიდი თუ თორმეტი შედიხ. ჩემი მიზეზიც მქონდა ამასთან დაკავშირებით. სამწუხაროა ისიც, რომ Facebook-ზე იმფორმაციები 2012 წელს უშიშროების თანამშრომლები, რომლებიც უშუალოდ სასულიერო პირების „დავერობოვებაზე“ მუშაობდნენ. მე – მღვდელს, აღმომიჩენია Facebook-ზე უშიშროების თანამშრომელი.

– თქვენზეც მუშაობდნენ?

– ჩემზეც მუშაობდნენ და სხვებზეც. სახელისა და გვარის დასახელება არ მინდა, ძალიან კარგად იციან, ვინ არიან. ასევე, მიდიოდა ყველა სასულიერო პირის სატელეფონო საუბრის ჩანერა, რომელიც შემდეგ ჩანეროლიც და დაწერილიც მინახავს. სასულიერო პირების სახლებსა თუ რეზიდენციებში მიდიოდა მოსასმენი აპარატურის დაყენება. ამ კუთხით ხდებოდა დევნა. კიდევ ერთხელ ვამბობ, პოლიტიკაში ჩარევას არ ვაპირებ თუ კრიტიკული მდგომარეობა არ შეექმნება სახელმწიფოს.

– გინდათარ გინდათ, თქვენ მაინც ჩართული ხართ პოლიტიკაში... სხვა თუ არაფერი, ბევრჯერ ყოფილხართ მიტინგებზე... შეგახსენებთ ასევე „ქართული ოცნების“ ყრილობაზე თქვენს მისვლას... ეს პოლიტიკაში ჩართვას არ ნიშნავს?

– სხვათა შორის, როდესაც მიტინგზე გამოვიხდი, რომელიც პარტიის პრეზენტაციას, მეორე დღეს სახლში მომაკითხა პოლიციელმა და ჩემი მონაცემები ჩაიხურა.

– რა გითხრათ, რატომ მოგაკითხათ?

– ჩემი მონაცემები ჩაიხურა და ნაწილა. პარტიის ყრილობაზე ვიყავი, როგორც სტუმარი და მეორე დღეს, დილით, 10:00 საათზე პოლიციელი, კარგი ახალგაზრდა მოდის ჩემთან, ცოტა შემინებული იყო. როგორც ჩანს, დალაპარაკების შედეგად, რომ არაფის მოესმინა (შეიძლება იცოდა კიდევ, რომ მოსასმენი აპარატურა იყო ჩემთანაც დამონტაჟებული და გადაწყვიტა, ფურცელზე დაეწერა თავისი სათქმელი. მინერს, თქვე-

„პოლიტიკაში ჩარევას არ ვაპირებ, თუ კრიტიკული მდგომარეობა არ შეექმნება სახელმწიფოს“

„მარვენა ჩემი სურათი მღვდელმონაზვნობის, იღუმენობისა და არქიმანდრიტობის, სადაც ეწერა, რომ მე ვიყავი არქიმანდრიტი ირანის რეპუბლიკის პირი და ამისხსნა, რომ ჩემით კუდი იყო დაინტერესებული. იმიტომ რომ მისი თქმით, მე ვიყავი პოლიტიკურად პოპულარული პირი და ამისხსნა, რომ ჩემით კუდი იყო დაინტერესებული.“

„ამ ამბის შემდეგ, რა თქმა უნდა საპატრიარქოში ვიყავი. დეტალების დაკონკრეტებისგან თავს შევიკავებ. ეკლესიისგან ყოველთვის მივიღებ შენიშვნას, ცამდე მართალიც რომ ვიყო. ეპიტემიას ყოველთვის მივიღებ“

„ბიძინა ივანიშვილს საჩხერიდან ვიცნობ. მის სოფელში ვიყავი მღვდელი. 1999 წელს გავიცანი და 2000 წელს მას პირველად შევხვედი. მახსოვს, მასთან მივედი სახლში...“

„უნწინდესს მოუყევი ბიძინა ივანიშვილთან საუბრის შინაარსი და გადავეცი მისი სურვილი, რომ ის მზად იყო, საკუთარ თავზე აეღო სამების აშენება. რა თქმა უნდა, პატრიარქმა ძალიან გაიხარა... 11 აპრილს პატრიარქმა ბიძინა საჩხერიდან წამოვიდა, გამოუყევი მას, შევახვედრე მის უწინდესობას და აშენდა სამების ტაძარი“

იყო, საკუთარ თავზე აეღო სამების აშენება. რა თქმა უნდა, პატრიარქმა ძალიან გაიხარა. მეორე დღეს იყო ელფარდ შევარდნაძის მეორე ვადით არჩევნები. 11 აპრილს პატრიარქმა ბიძინა საჩხერიდან წამოვიდა, გამოუყევი მას, შევახვედრე მის უწინდესობას და აშენდა სამების ტაძარი.

– ბიძინა ივანიშვილი მორწმუნეა?

– ტრადიციული ქრისტიანი ყოველთვის იყო. ამ შემთხვევაში ვთვლი, რომ მორწმუნეა.

– მამაო, ძალიან საინტერესო ამბებს ყვებით... როცა ივანიშვილთან თქვენს ურთიერთობაზე საუბრობთ, ამის შემდეგ ბევრს, ალბათ, არ გაუპოვრდება, რატომ გახდა სააკაშვილი თქვენი რისხვის ობიექტი... სააკაშვილის მიმართ თქვენი დამოკიდებულება ბიძინა ივანიშვილს უკმაყოფილებს?

პირველად „პრაიმტაიმი“

„მეუზნებთან, რომ, თუ სასულიერო პირი ხარ, პოლიტიკაში არ უნდა ჩაერიო. ეს ერთი წელიწადია, მას მერე, რაც 2012 წლის 2 ოქტომბრის არჩევნები ჩატარდა, ვცდილობდი, საერთოდ არ გამოვჩენილიყავი და ინტერვიუს არ მიმეცა, მაგრამ...“

„ეს ჩემი პირადი განცდა და ჩემი პირადი ემოცია იყო“

საკავშირის მიმართ ასეთი დამოკიდებულება უკვე 2006 წლიდან მქონდა... არავის გამოჩენას არ უკავშირდება, ვლოცულობდი ამისთვის. ჩვენ, მონაზვნები და ბერები, ყოველდღე ვკითხულობთ ყოვლადწმინდა ღვთისმშობლის დაუჯდომელს. სადაც ასეთი სიტყვებია: „გინაროდენ, მძლავრთა კაცთმოძულეთა მთავრობისა განმდევნელო“. ვილატა მეტყვის, რომ ეს წყევლა არ არის. განსაკუთრებით ამ უხვს ყოველდღე ვკითხულობდი. არავის გამოჩენას არ უკავშირდება, ეს ჩემი პირადი განცდა და ჩემი პირადი ემოცია იყო.

მალიან საინტერესოა, ამის შემდეგ, თუ შეგხვდებით პატრიარქი, მგონი, ამ წყველის შემდეგ ყველაზე სკანდალური და პოპულარული გახდით სასულიერო პირებს შორის...

ამ ამბის შემდეგ, რა თქმა უნდა საპატრიარქოში ვიყავი. დეტალები და კონკრეტულები თავს შევიკავებ. ეკლესიისგან ყოველთვის მივიღებ შენიშვნას, ცამდე მართალიც რომ ვიყო. ეპიტემაას ყოველთვის მივიღებ. ეს ჩემი სულით გამოსწორებისა და წინ ნასვლისთვისაა.

როდესაც საუბრობთ ნაციონალური ხელისუფლების მიმართ თქვენს დამოკიდებულებაზე და ამბობთ, რომ ეს იყო უმძიმესი წლები, ადამიანების უფლებების ფეხქვეშ გათლევის, ნაშეშისა და ბევრი უკანონობის წლები, ამაში, ალბათ, საზოგადოების დიდი ნაწილი დაგეთანხმებათ, რადგან სწორედ ეს იყო არჩევნების წინ მათი პროტესტის მთავარი მიზეზი, თუმცა, ყოველთვის მიჩნდება ერთი კითხვა: ამ წლების განმავლობაში, მღვდლები ყოველთვის შედიოდნენ ციხეებში, იბარებდნენ აღსარებას, ესაუბრებოდნენ პატიმრებს და სავარაუდოდ, მათ კარგად იცოდნენ, ნაშეშის რა ფაქტებიც ხდებოდა საპატიმროებში. რატომ არ გახდა მათგან არასდროს ცნობილი ეს ამბავი, თუკი ქვეყანაში ასეთი საღიზნო ხდებოდა, თუ ციხეში პატიმრებს აუპატიურებდნენ, აწამებდნენ? მესმის, რომ აღსარების საიდუმლოს გათქმა არ შეიძლება, მაგრამ ხომ შეიძლება, რომ სასულიერო პირებს აეტყვებინათ ამ ამბებზე?.. თუნდაც ერთი ფრაზით ეთქვათ ეს ყველაფერი... რატომ იყვნენ გაჩუმებულნი? პატარა ფრაზა მაინც ეთქვათ.

მისმა უწინდესობამ არ აერთიანებდა თქვენს ქადაგებაში, რომ ციხეებში არ არის კარგი სიტუაცია. უბრალოდ, არ აკონკრეტებდა, იქ ადამიანის ღირსების შემლახველი ამბები რომ ხდებოდა. მეც დავდიოდი ციხეებში და როდესაც მსგავსი ინფორმაცია მოვისმინებ, შეგწყვიტე საარყოფითო. რა თქმა უნდა, ვამბობდით, მაგრამ საჯაროდ არ ვსაუბრობდით, რადგან ნებისმიერ სასულიერო პირს მიადგებოდნენ და განადგურებდნენ. ნებისმიერ სასულიერო პირს უსმენდნენ, ამინებდნენ და „ავერ-ბოკებდნენ“. პატრიარქი სწორედ სასულიერო პირებისგან მღვდლები ინფორმაციიდან გამომდინარე ამბობდა, რომ ციხეებში არ იყო კარგი სიტუაცია.

ანუ მასთან ეს ინფორმაცია მიდიოდა?

რა თქმა უნდა.
ეკლესიას ამ ყველაფრის წინააღმდეგ რაიმე ქმედითი ნაბიჯები თუ გადაუდგამს, თუნდაც, თუ ყოფილა მცდელობა, რომ ვინც ადამიანებს აწამებდა, მათ ყურამდე მისულიყო, რომ სასულიერო პირები ნაშეშის ფაქტებზე ინფორმაციას ფლობდნენ?

ვის რაში აინტერესებდა, მათ არ აინტერესებდა... ჩვენ შეგვეძლო პატრიარქთან, ქორეპისკოპოსთან ამის თქმა. რა თქმა უნდა, ისინი იყვნენ საქმის კურსში. როდესაც უწმინდესი ამბობდა, რომ ციხეებში მძიმე სიტუაცია იყო, როდესაც ქალბატონ კალმანელიძეს სთხოვა, როგორც შეიძლება, ისე მოეპყარი პატიმრებსო, — ეს ყველაფერი სწორედ აქედან გამომდინარე ხდებოდა...
ამ წყველისა და შეჩვენების შემდეგ როგორ ხართ? ეპიტემა და დაგდეფს და ისევე აპირებთ პოლიტიკურად ასეთი თამაში პოზიცია გქონდეთ?

არ მინტერესებს პოლიტიკა, თუმცა მინათვანად გვინდებს, რომ გვექონდეს ჩვენი პოზიცია... მე ჩემი საქმე მაქვს. ერთ-ერთ ინტერვიუში ვთქვი, რომ სწორედ ისე მოვიქცევი, როგორც ჩემი სინდისი მიკარნახებს და ჩემი ქვეყნისა და ეკლესიის სიყვარული.

შალვა ნათელაშვილი მყავდა ერთ-ერთი, მან თქვა, რომ ეს არის პოლიტი-

„მიდიოდა ყველა სასულიერო პირის სატელეფონო საუბრის ჩანერა, რომელიც შემდეგ ჩანერილიც და დაწერილიც მინახავს“

ოცნებას... თქვენ თქვენი დამოკიდებულება გქონდათ, საჩხერის მთავრობის ბიძინა ივანიშვილისადმი. მესმის ეს ყველაფერი... მაგრამ როგორია თქვენი რეაქცია, როცა „ოცნების“ მაისურს იცვამს სასულიერო პირი, დროში ხელში დადის მიტინგზე, ან მიშა სააკაშვილის სურათი უკიდია ოთახში... რა ხდება ამ კუთხით ეკლესიაში?

„ოცნების“ ყველა მიტინგზე ვარ ნამყოფი.

მეოცნებე ხართ? მეოცნებე არქიმანდრიტი...

მეოცნებე არ ვარ, მხარს ვუჭერდი ჩემი ქვეყნის განვითარებას. თუმცა ოცნება ცუდი არ არის. ოცნება ადამიანისთვის ყველაზე სასიამოვნო რამეა. თუკი იმ ოცნებას ოდესმე ახდენა უნერია. ალბათ, ვილატები სამების ტაძრის ამენებაზეც ოცნებობდნენ და სამების ტაძარი დღეს დგას. ეს ოცნება ყველას აუხდა. თქვენ ვერ ხახავთ, რომ მე ან „ოცნების“ მაისური მივიღია, ან დროშა მაქვს. პოლიტიკურად მიკერძოებული არ ვარ. ჩემთვის არ აქვს მნიშვნელობა, ვინ „ნაციონალურ მოძრაობას“ მისცა ხმა და ვინ — „ოცნებას“. ყველა ეს ადამიანი ჩემთვის ერთია. საუბარი სხვა რამეზე მაქვს: რომ ადამიანები ჩვეულებრივ მოკვდავთ არ უნდა იყვნენ და თავიანთი პოლიტიკური ავი მიზნებისა და ზრახვებისთვის. მე ამაზე მაქვს რეაქცია. ერთმა მომწერა: მე ბაქრაძეს მივეცი ხმა და ნიშნავს, რომ მეც დავიწყებულიყავი? მას თავისი არჩევანი აქვს და შესაბამისად, ვისაც უნდა, იმას მისცეს ხმას.

არსებობს ინფორმაცია, რომ არჩევნების წინ ქადაგებების დროს ბევრი მამო მრევლს ეუბნებოდა, რომ არ აზიარებდა, მიცვალებულს წესს არ აუკვებდა, ჯვრისწერას არ შეასრულებდა, თუ ხმას „ოცნებას“ არ მისცემდნენ. გაქვთ ასეთი ინფორმაცია?

არ ვიცი, სად ხდებოდა კონკრეტულად და ვერ ვიტყვი.

„მეოცნებე არ ვარ, მხარს ვუჭერდი ჩემი ქვეყნის განვითარებას. თუმცა ოცნება ცუდი არ არის. ოცნება ადამიანისთვის ყველაზე სასიამოვნო რამეა. თუკი იმ ოცნებას ოდესმე ახდენა უნერია“

„თუ ვარ ამ ქვეყნის მოქალაქე, თუ მაქვს უფლება, რომ ხმა მივცე არჩევნებში და ჩემი ხმა დავაფიქსირო, ესე იგი მე ვირჩევ რალაც პოლიტიკურ გუნდს და პოლიტიკაში, ნებისთ თუ უნებლიეთ, ვმონაწილეობ“

— თქვენ არ გსმენიათ ამის შესახებ, რომ გამალეული პოლიტიკური მოწოდებები მიმდინარეობდა?

ჩემთვის ეს მოუღებელია, მგონი, ჩემს ტაძარშიც არიან ისეთი ადამიანები, რომლებიც „ნაციონალურ მოძრაობაში“ იყვნენ და არიან. ამის პრობლემა არასდროს მქონია. ვფიქრობ, ეს მათი შეცდომაა. ქრისტეს წმინდა ზიარება, სისხლი და ხორცი პოლიტიკური ნიშნით არ მიიღებია. ის მიიღება აღსარების, მარხვის, ლოცვისა და გულწრფელი დამოკიდებულების რწმენის შედეგად. ადამიანი შეიძლება ერკვეოდეს, შეიძლება არ ერკვეოდეს და ბრძალს სჯეროდეს. კომუნისტურ პარტიაში იყვნენ და ჩუმად დადიოდნენ ეკლესიაში და ეზიარებოდნენ. ტაძარში მდგომ ადამიანს პოლიტიკური ნიშნით როგორ განვასხვავებ? ქრისტე ყველასთვის ერთია.

რამდენიმე დღის წინ დავწერე, არ ვიცი, რამდენად საინტერესოა: „დიდია ძალი უფალი დემეტრის. წყალობათა და სიკეთეთა მომნიჭებელი. დიდია მადლი ჯვარცმული და ამალეული იესოსი. საოცარი და გასაკვირია ადამიანების სიბრძნე და გულუბრყვილობა. ლამაზა რაკობენ თავისუფლებაზე და მის ხელშეუხებლობაზე. სად არის თავისუფლება? ნუთუ თავისუფლება და მისი მხარდაჭერა დუმლია ზოგიერთების უსაქციელობასა და სისასტიკეზე. მე გამოვაქვეყნე წყევლა იმ ჯალათებისადმი, რომელთაც ციხეები ადამიანთა დამცირების, ღირსების შელახვისა და მათი დემორალიზაციისთვის გამოიყენეს. ვნუხვარ, დღ-

ევანდელი ქომაგები ჯალათებისა რომ ვერ ხედავდნენ მათი დაცვის ობიექტთა სისასტიკეს სხვადასხვა სფეროში. მათ ღირსება და ვაჟაკობა რომ ჰქონოდათ, იქნებ უამრავი ადამიანი გადაერჩინათ სულიერი განადგურებისგან. უფალს შეჰვალადეს მრავალი მართალი ადამიანის სისხლი უმეზღოდ ქუჩაში დახოცილებისა, ვითომდა სამხედრო ამბოხებათა მონაწილეებისა და რომელი ერთი ჩამოვთვალო. ხოლო დანგრეული ოჯახების, განადგურებული და ნართყული ბიზნესების რიცხვს ვინ მოთვლის. მინდა გავისენო 2011 წლის ბოლო და 2012 წელი, როცა განსაკუთრებით დევნიდნენ

თავისუფალი აზრის გამოხატვას, როგორ სცემდნენ და უსწორდებოდნენ პოლიტიკურ შეხედულებათა გამო ადამიანებს. ეს იყო კომპარი. ინტერნეტსელში იმიფრებოდნენ სასულიერო პირებზე მომუშავე უმწიროების თანამშრომლები თუ აგენტები. მათ მიერ მიმდინარეობდა თვალთვალი სასულიერო პირებსა და ეკლესიის სხვა მსახურებზე. უმწიროებამ სასულიერო პირების სატელეფონო საუბრები ინერებოდა და სახლებსა თუ რეზიდენციებში მოსასმენი აპარატურის დამონტაჟება მიმდინარეობდა.

„სამწუხაროა ისიც, რომ Facebook-ზე იმიფრებოდნენ 2012 წელს უმიშროების თანამშრომლები, რომლებიც უშუალოდ სასულიერო პირების „დავერბოვებაზე“ მუშაობდნენ. მე — მღვდელს, აღმომიჩენია Facebook-ზე უმიშროების თანამშრომელი“

მარიამ ნადირაძე

ისევ ამოუნურავი თემა – 2008 წლის აგვისტოს ომი... მაგრამ არ ისმება კითხვა – ვინ დაინყო საბრძოლო მოქმედებები.

საკითხი ერთ მეტად ფაქტზე თვას, საიდუმლო ბრძანებას შეეხება, რომელიც მეოთხე ბრიგადის მამინდელი მეთაურის, გიგი კალანდაძის მიერ 2008 წლის 7 აგვისტოს არის ხელმოწერილი.

თუ ვინმე დავას დაინყებს იმაზე, გეაქვს თუ არა საიდუმლო ბრძანების გამოქვეყნების უფლება, აქვე მოგახსენებთ, რომ ეს ბრძანება 2008 წლის 24 ნოემბერს უკვე გამოქვეყნდა რუსულ საიტზე „კომპრომატ.რუ“-ზე და თანაც, კონტექსტი რთული მისახვედრი არ უნდა იყოს... ჩვენს შემთხვევაში კი ვისაუბრებთ იმაზე, როგორ აღმოჩნდა დოკუმენტი, რომელზე ხელმძღვანელთა რაოდენობა ორ ხელზე თითების რაოდენობასაც არ ითვლის და შეიძლება თუ არა ვისაუბროთ საგარეო „გამცემებზე“?

მას ასე, რუსული მხარე ამ ბრძანებას მოიშველიებს იმის არგუმენტად, რომ 7 აგვისტოს საქართველო უკვე კონკრეტულ ლონისტივებს მიმართავდა საბრძოლო მოქმედებების დასაწყებად. ამიტომ, სჯობს, დეტალურად გაეანალიზოთ, რა შინაარსს შეიცავს ეს დოკუმენტი.

მასში ზემდგომი მეთაურის ამოცანად განმარტებულია: „ოპერატიულმა ჯგუფმა განახორციელოს საბრძოლო ოპერაცია სამაჩაბლოს რეგიონში და 72 საათის განმავლობაში გაანადგუროს მონინალმდეგე, ალაღვიოს საქართველოს ოერი-სდიცია რეგიონში.“

ზემდგომი მეთაურის ჩანაწერი:
– სწრაფი საბრძოლო მოქმედების განხორციელება;
– მშვიდობიანი მოსახლეობისა და მათი ქონების განადგურების რისკის შემცირება;

– ზუსტი ნერტილოვანი დარტყმებით მონინალმდეგე ძალების დაცვა.

ამოცანა:
მეოთხე ქვეითი ბრიგადის დაქვემდებარებული ქვედანაყოფები მოვიდნენ საბრძოლო მზადყოფნაში დისლოკაციის ადგილზე არაუგვიანეს 2008 წლის 7 აგვისტოს 11:00 საათამდე, რათა განახორციელონ ოპერატიული დაჯგუფების მხარდაჭერა...
საბოლოო შედეგი:
– რეგიონში სეპარატისტული ძალების გაუფრთხილება;
– რეგიონში მშვიდი და უსაფრთხო გარემოს შექმნა.

ამავე ბრძანებაში მითითებულია კონკრეტული კოორდინატები, სადა იქნებოდა განლაგებული ბრიგადა და მასში შემავალი ბატალიონები... წარმოდგენილია დაზვერვის პრიორიტეტული მოთხოვნები:

1. საშუალებები/მეთოდები/რეჟიმები, რომელთაც გამოიყენებენ სეპარატისტული ძალები რეგიონის უსაფრთხოების დესტაბილიზაციისთვის;

2. სად ხდება უშუალოდ ძალების დაპირისპირება;

3. ვინ უჭერს მხარს სეპარატისტულ ძალებს;

4. სად მდებარეობენ სეპარატისტული ძალების ბანაკები და სამალავები;

5. სად აქვთ განლაგებული ძირითადი საცეცხლე საშუალებები;

6. რა შემადგენლობა და საშუალებები გააჩნიათ მონინალმდეგე ძალებს;

7. სად და როდის ჩაატარებენ მონინალმდეგე ძალების სხვადასხვა დაჯგუფებები კოორდინირებულ შეტევას საკუ-

ვინ გასცა კოორდინატები და რა მიზეზით განადგურდა 41-ე ბატალიონი 2008 წლის ომში?

ტრისტან ნითელავილი:
თუ ვინმე ამბობს, რომ ეს გაყალბებულია, ეს არის მხოლოდ თავის მართლება და მეტი არაფერი. როგორ ფიქრობთ, ადვილი და სწავლილი თავის სწინააღმდეგოდ გამოიქიბდნენ საქმეს?

„პროკურატურაში კალიან მალე დაუქანებენ გიგი კალანდაძისა, გენერალური შტაბის ყოფილ უფროსს, გობავასა, დაპატიმრებულ კეზერაშვილსაც დაკითხავენ ამასთან დაკავშირებით, და სწავლილსაც. სავარაუდოდ, ეს დეკემბერში მოხდება“

თარი ძალის წინააღმდეგ; 8. ვინ არიან გავლენიანი პირები (ლიდერები) ოპერაციის რაიონში.
რისკი:
– სამაჩაბლოს რეგიონში არსებული რუსული სამშვიდობო ბაზები ზრდის პროფიკაციის რისკს მათზე ცეცხლის გახსნის შემთხვევაში;
– მშვიდობიანი მოსახლეობისა და ლტოლვილთა გადმოადგილებისას საშიშროება, რომ მათ შორის აღმოჩნდეს სეპარატისტული დაჯგუფების წევრები, რომლებიც მეცეცხლიან დესტაბილიზაცი-

ის შექმნას ზურგში“.
თუ ამ დოკუმენტით, ერთი მხრივ, რუსულ მხარეს უნდა, დადასტუროს, რომ ომისთვის საქართველო 7 აგვისტოს უკვე მზად იყო, მეორე მხრივ სააკაშვილის ხელისუფლების ოპონენტები ამტკიცებენ, რომ რაკი ეს საიდუმლო ბრძანება მისი ხელმოწერისა და 24 საათში უკვე მონინალმდეგეს შექმნა, სწორედ მასში მითითებული კოორდინატების მიხედვით განხორციელდა რუსული ბომბდამშენებისგან საპაერო დარტყმები, რომელმაც დიდი ოდენობით ცოცხალი ძალის

დაკარგვა გამოიწვია, განსაკუთრებით კი მეოთხე ქვეითი ბრიგადაში შემავალ 41-ე ბატალიონში.
როგორც უკვე მოგახსენეთ, ამ ბრძანებას ხელს აწერს მამინ ბრიგადის მეთაური, მოგვიანებით კი გენერალური შტაბის უფროსი, მამინ მათი, მოგვიანებით კი უკვე გენერალი გიორგი, იგივე გიგი კალანდაძე. შესაბამისად, თუ დავსვამთ კითხვას, ვინ არის პასუხისმგებელი საიდუმლო დოკუმენტის მონინალმდეგის ხელში ჩაგდებაზე, რესპონდენტიც უკვე განსაზღვრულია.
მამ ასე, „პრაიმტიმის“ კითხვებს გიგი კალანდაძე უპასუხებს:

– ეს არის გამაფრთხილებელი ბრძანება #2. ჩვენთვის ცნობილი გახდა, რომ ეს ბრძანება თავის დროზე გააყალბეს.
– მთლიანად ბრძანება გაყალბებული, თუ კონკრეტული მონაკვეთები?

– გაყალბებულია დრო.
– ეს ბრძანება ხელმოწერილია 7 აგვისტოს. ამაზე მითითებით?

– ზუსტად არ ვიცი... მე გამოიძიებასთან უკვე მქონდა ურთიერთობა. რამდენიმე დღის განმავლობაში დავდიოდი იქ. მქონდა კონკრეტული შეხვედრები...
– ამ დოკუმენტთან დაკავშირებით კითხვები დავისევ?

– არა... კითხვები იყო ყველაფერზე, რაც 2008 წლის მოვლენებს უკავშირდებოდა... სიმართლე გთხროთ, მამინ უფრო დეტალურად მასზე ვაქცევი. კითხვები ჩემთან მარტო ჩვენს გამოძიებას არ დაუსვამს. ძალიან ბევრ სხვადასხვა კომისიაში მაქვს განცხადებები გაკეთებული – ტალიავინის კომისიაში, ჩამოდიოდნენ ამერიკიდან სხვადასხვა კომისიები, რამდენიმე დღე ისხდნენ ჩემს ოთახში და ერთად, თანაც რამდენჯერმე გავდიოდი კონკრეტულ მოქმედებებს. არსად ეს ბრძანება არ შეხვედრილა. როგორც ვხვდები, მთელი იმ მასალებიდან, რასაც იძიებდნენ, ეს არის ერთ-ერთი დოკუმენტი, ე.წ. გამაფრთხილებელი ბრ-

ძანება.
– თუ სწორად გავიგე, გინდათ თქვათ, რომ ბრძანება, რომლის გარშემოც ჩვენ ვსაუბრობთ, გამოიძინარეობს გენერალური შტაბში შექმნილი ძირითადი ბრძანებისგან?

– დიახ. სანამ მიიღებს ძირითად ბრძანებას ქვედანაყოფი, ნატოს სტანდარტებით, იძლევი პირველ გამაფრთხილებელ ბრძანებას, მეორე გეგმავთ ხელისუფლებას, რომელიც უკვე ახლოსაა ამოცანის შესრულებასთან და მოქმედებასთან. მესამე გამაფრთხილებელში უკვე რალაც კონკრეტული დეტალებია შესული. ამის მერე მოდის უკვე ძირითადი ბრძანება, ყველა პუნქტით განვირდი – დანყებულ მონინალმდეგის ვითარებიდან, დამთავრებული კავშირგაბმულობის სახისებით. ამას მერე კიდევ მოსდევს ფრაგოები, ანუ ის ბრძანება, რომელიც კონკრეტულად ბრძანების მონაკვეთში, ან აღსრულებაში, ან კონკრეტულ სამეთაურო რგოლში შეიტანს რალაც ცვლილებას.

– რაზეც ჩვენ უნდა ვისაუბროთ, მას ანერია გამაფრთხილებელი ბრძანება #2. გამოდის, რომ ამ ქრონოლოგიით, კონკრეტულ საბრძოლო მოქმედებებზე გადასვლამდე ჯერ კიდევ რამდენიმე საფეხურია დარჩენილი... და ეს დოკუმენტი თუნდაც 7 აგვისტოს რომ იყოს ხელმოწერილი, ეს არ ნიშნავს იმას, რომ ქართული შეიარაღებული ძალები ომს აპირებდნენ, არა?

– დიახ. ისე, სიმართლე გთხროთ, ის აქამდე არ ნამიკითხავს. შეიძლება გავეცნო?

– რა თქმა უნდა...
– მე მასსოვს, როდესაც თავის დროზე ამ ბრძანების შესახებ მიაბნეს, მიხროს, რომ თითქოს ეს არის ბრძანება ანტისეპარატისტული ძალების წინააღმდეგ... ახლა ამ სიტყვას ვეძებ და ვერ ვპოულობ...

– ეს თქვენი ხელმოწერა?
– არა... ნამდვილად არა... ერთი სიტყვით, ბრძანებები იყო, საიდუმლო გრიფით და რა თქმა უნდა, მის შინაარსს ვერ მოგახსენებთ და ყველა ასეთი დოკუმენტი გამოიძიებას უკონდა ნალებული.

– საუბარი გაქვთ ბრძანებებზე, რომლებიც ბრიგადაში იქმნებოდა?
– კი, ბატონო... ყველა, რაც მამინ და მას მერე შედგა, როგორც მასსოვს, ეს კონკრეტული ბრძანება, რასაც თქვენ მარტო ჩემთან არც მოსულა. ამაზე ოუსტიციამ მამინვე, 2008 წელს გააკეთა შეფასება, რომ ეს არის რუსული მხარის მიერ გაყალბებული ბრძანება და ეს არ შექმნილა ჩემს ბრიგადაში.

– არსებობს ეჭვი, რომ ვინიდან ეს დოკუმენტი, რომელიც ბრიგადისა და მისი ქვედანაყოფების განლაგებაზე კონკრეტული კოორდინატებია მითითებული, მონინალმდეგის ხელში აღმოჩნდა, ამან მისცა საშუალება რუსულ ავიაციას, რომ კონკრეტულ, აქ მითითებულ კოორდინატებზე განხორციელებინა საპაერო დარტყმები... მეტიც, როგორც ჩვენ შევავაწყობინეს, მიუხედავად აქ მითითებული კოორდინატებისა, თქვენ გადაუხვიეთ ბრძანების კონკრეტულ პუნქტებს და სულ სხვა მონაკვეთი განხორციელეთ საბრძოლო მოქმედებები...

– ანუ, გინდათ მითხროთ, რომ ეს დოკუმენტი რუსებს ხელში მანამდე ჩაუვარდათ, ვიდრე ამ პოზიციებს დაეკავებდით და ზუსტად იგი გვბომბავდნენ, როგორც აქ არის მითითებული?... არა მგონია, ეს მთლად სიმართლე იყოს, რადგან, როგორც უკვე მოგახსენეთ, ეს ბრძანება გაყალბებულია... არა მგონია, ბრძანების შექმნის დროს, რომელიმე სამხედრო მოსამსახურეს ეს რუსებთან სოვის გადაეცა. ვერ გეტყვით, მე რომ ვიდლოდი ბრძანებებს, თუ ამას ვინმე რუსებს აძლევდა, არა მგონია. არაფერია გამორიცხული, მაგრამ მაინც მეტყველება, ეს სიმართლესთან ახლოს იყოს. მოდი, ჰკითხეთ გამოძიებას... თუმცა, როგორც ვიცი, მასალები საიდუმლო გრიფით არის. მე მზად ვარ, ახლანდელ გამოძიებასთანაც ვითანამშრომლო. ასე რომ, ეს არანაირ პრობლემას არ წარმოადგენს.

– ჩვენი რეალობის გათვალისწინებით, სამსახურად, არაერთი „დუბლირებული სისხლის სამართლის საქმის“ მონინი ვართ. ჩვენს ტერიტორიაში უკვე ხშირია „ეს გამოიძიება“, ან „ის გამოიძიება“, ეს ხელისუფლება“ და „ის ხელისუფლება“. ამიტომ, რომ დავკონკრეტდეთ, როდის, რომელი ხელისუფლების პირებში და ვისი პროკურორობის დროს წარმოებული გამოძიების ფარგლებში მოხდა თქვენი დაკითხვა და რომელმა გამოიძიებამ დაადგინა, რომ ეს დოკუმენტი ყალბია?

– რომელსაც აწარმოებდა ოუსტიციის მინისტრის, ზურაბ ადიმიშვილის მოადგილე, ქალბატონი თინა ბურჯულიანი. მე ერთი-ორჯერ შეხვედნი მას. იყვნენ სხვებიც, გამოიძიებლები, მაგრამ მათი გვარები, სამსახური, აღარ მასსოვს.

ო ბრძანება რუსული მხარის ხელში?

გიგი კალანდიაძე:

„არა მგონია, ბრძანების შექმნის დროს, რომელიმე სამხედრო მოსამსახურეს ეს რუსებისთვის გადაეცა. ვერ გატყვიტ, მე რომ ვიქლოდი ბრძანებებს, თუ ამას ვინმე რუსებს აქლავდა, არა მგონია“

საქართველო

მათ მამინ მითხრეს, რა შეკითხვებზე უნდა გამეცა პასუხი და ვიქნებოდი თუ არა მზად ამისთვის.

– ანუ, წინასწარ გადაცენს კითხვები, რაც თქვენი მისამართით ჰქონდათ?

– ყველაფერი ისე მოხდა, როგორც საერთოდ გამოძიების პროცესში ხდება ხოლმე. მაშინ სამეთაურო რგოლიდან ყველა დაკითხა, მათ შორის მეც.

– ამ გამოძიებისთვის თუ მოგიხდათ კითხვებზე პასუხის გაცემა?

– არა. ვერ არ დაუძახიათ. თუ დამიბარებენ, პრობლემა არ არის.

– მოდი, ჩამოვყალიბდეთ: ამბობთ, რომ ეს თქვენი ხელმოწერა არ არის, ეს ბრძანება არ გახსოვთ...

– დაიხ...

– როდესაც ასეთი საიდუმლო ბრძანებები დგება, ვინ არის მის საიდუმლოებაზე პასუხისმგებელი?

– საბრძოლო მოქმედებების დროს ჩვენ დავკარგეთ ბატალიონის მთელი შტაბი. დაიღუპა ბატალიონის მეთაური, შტაბის უფროსი, შტაბის წევრები და ძალიან მძიმე სურათი შექმნა 41-ე ბატალიონს. ასევე, საარტილერიო ბატალიონის მეთაური დაგვეღუპა საავიაციო დაბომბვის დროს. ასე რომ, ასეთ დროს კონკრეტული საბუთების განკარგვასა და შენახვაზე განსაკუთრებული წესია...

– გინდათ თქვათ, რომ რაკი ეს ადამიანები დაიღუპნენ, „დამნაშავეს“ ძიებას აზრი აღარ აქვს?..

– შეხედეთ, ამ ბრძანების პირველ გვერდზე ხელმოწერა ეკუთვნის 41-ე ბატალიონის მეთაურს, დოლიძეს. ასეთივე ხელმოწერაა მის სასაფლაოზე...

– ეს ხელმოწერა ადასტურებს იმას, რომ ბრძანება დავიდა ბატალიონის დონეზე?

– დაიხ. ბატალიონმა მიიღო ბრძანება და მერე უკვე შეცვლილია, იქ ჩანერეს რუსებმა, რაც უნდოდათ...

– სანამ ამ კონკრეტულ ხელმოწერას შევეხებოდით, მეგონა, ადასტურებდით, რომ თავად ბრძანება იყო ფაქტობრივად. ახლა კი ერთ ეგზემპლარზე აკეთებთ აქცენტს... ბატონო

გიგი, ამ ბრძანების მიხედვით არსებობს მისი 7 ეგზემპლარი...

– შესაძლოა, მხოლოდ განსაკუთრებული მონაკვეთები იყოს გაყალბებული...

– გინდათ თქვათ, რომ რუსებმა ბრძანების ორიგინალში, ანუ ქართულ ვერსიაში შეიტანეს ცვლილება და შემდეგ უკვე გაყალბებული გადათარგმნეს რუსულად?

– ასე ვფიქრობ, სავარაუდოდ, რადგან ეს ბრძანება მე აქამდე არ მინახავს და კიდევ ერთხელ ვადასტურებ, რომ ჩემი ხელმოწერა არ არის. ასე რომ, ეს არის ჩემი ვარაუდი, რა გააკეთეს რუსებმა და როგორ იქნა ეს გამოყენებული...

– ხომ არ ფიქრობთ, რომ ცოცხალი ძალის ასეთი დიდი დანაკარგი, რაც

ლი ქვედანაყოფების მეთაურებსაც იმის შესახებ, თუ ვინ, როდის, რა ბრძანება მიიღო. ყველა ადამიანზე, ყველა ბრძანებაზე, თითოეულ ტექნიკაზე მაქვს ჩამორთმეული ახსნა-განმარტება – ვინ, სად, როდის, რა დაკარგა. თითოეულ ჯარისკაცზე იყო დაწყებული გამოძიება, ვინც იმ დროს იარაღი დაკარგა. ყველაფერზე იყო გამოძიება დაწყებული.

– თმის გამოცდილება ითვალისწინებს იმასაც, რომ შეიქმნას დოკუმენტი, რომლითაც მონინალმდევე შეგავსებ შეცდომაში. სიმართლე გითხრათ, დიდი იმედი მქონდა, რომ ამ ბრძანებასთან დაკავშირებით თქვენგან ასეთი შინაარსის განმარტებას მოვიხმენდი...

– ნამდვილად არსებობს ერთ-ერთი ასეთი მეთოდი, მაგრამ რა იყო რეალურად, ამის შესახებ დანერგვებით მაქვს მოხსენიებული საგამოძიებო ორგანოებისთვის.

2008 წლის ომისა და მისი შედეგების შესახებ დამოუკიდებელ გამოძიებას ვეტერანების ერთი ჯგუფიც ანარმოებს. ამ ჯგუფის წევრი, ტრისტან ნითელაშვილი ირწმუნება, რომ ეს საიდუმლო ბრძანება რუსებს 2008 წლის 8 აგვისტოს უკვე ხელში ჰქონდათ.

– ეს არის დოკუმენტი, რომლის საფუძველზეც ბრიგადის მეთაური იღებს ბრძანებას გენერალური შტაბიდან. შეიძლება მისი გაყალბება ისე, რომ კონკრეტული თარიღები და კოორდინატები ძირითადი ბრძანების მიხედვით იყოს დასმული? თუ ვინმე ამბობს, რომ ეს გაყალბებულია, ეს არის მხოლოდ თავის მართლებას და მეტი არაფერი. როგორ ფიქრობთ, ადგილობრივი და სააკაშვილი თავის საწინააღმდეგოდ გამოიძიებდნენ საქმეს? ასე რომ, არამარტო კალანდიაძე, მთლიანად ნაციონალური გუნდი მუშაობდა რუსების სასარგებლოდ.

– მეთხვე ბრიგადის 41-ე ბატალიონი იმ საბრძოლო მოქმედებების დროს მთლიანად განადგურდა. ამის მიზეზი ამ ბრძანების საიდუმლოების დარღვევაა, თუ კიდევ სხვა მიზეზებიც არსებობს?

– ეს ბრძანება რუსებს 2008 წლის

8 აგვისტოს უკვე ჰქონდათ, დღის მეორე ნახევარში. სწორედ აქ არის მითითებული ბრიგადისა და მასში შემავალი ბატალიონებისა და ასულებების განლაგებები კოორდინატებით. რუსებმა რომ საპაერო დარტყმები დაიწყეს და გაანადგურეს ცოცხალი ძალა და მძიმე ტექნიკა, სწორედ ამ ბრძანებაში მითითებული კოორდინატების მიხედვით მოხდა ეს ყველაფერი. ეს არ იყო ფალსიფიცირებული ბრძანება. პირველი დარტყმა სწორედ იმ ბატალიონმა მიიღო, რომელიც თქვენ ახსენეთ. ეს შეგიძლიათ გადაამოწმოთ იმ მითითებული რუკისა და კოორდინატების მიხედვით და ნახავთ, რომ ეს ზუსტად ის ტერიტორიაა, რომელზეც რუსებმა საპაერო დარტყმა განახორციელეს და სადაც ეს ქვედანაყოფები იყო განლაგებული. სწორედ ამ დარტყმების შემდეგ შეიქმნა ქაოსური მდგომარეობა. მეტიც, მართალია, მე კონკრეტულად გიგი კალანდიაძის შესახებ ვერ დავიცხებ მტკიცებას, რომ გინდა თუ არა ის არის რუსების აგენტი, მაგრამ მისი ქმედებებიდან გამომდინარე, რაც ჩანს საბრძოლო მოქმედებების დროს ჩაიღინა, ეს იყო ლალატის ტოლფასი. თუ ამ ბრძანებას თან არ ახლდა შემდგომი ბრძანება, ბრიგადის მეთაურს, რომელსაც მითითებული აქვს სექტორი, არანაირი უფლება არ ჰქონდა, მოქმედების ტერიტორია შეეცვალა. მისი ეს გადაწყვეტილება შეთანხმებული უნდა ყოფილიყო გენერალურ შტაბთან. გიგი კალანდიაძემ დაიწყო თვითნებური მოქმედებები, შეიცვალა ტერიტორია და გადაინაცვლა სხვა სექტორში, რომელიც არ იყო ბრძანებაში მითითებული.

– თუ ბრძანებაში მითითებულ სექტორს ბომბავდნენ და ხალხი ეღუპებოდა, აბა როგორ უნდა მოქცეულიყო?

– შეეძლო, შენიღბვა გაეკეთებინა, მაგრამ არც ერთ შემთხვევაში არ უნდა გადასულიყო სხვა ქვედანაყოფისთვის განსაზღვრულ სექტორში.

– გიგი კალანდიაძე აცხადებს, რომ ამ ბრძანებაზე ხელმოწერა მისი არ არის...

– ამას გამოძიება დაადგენს. გიგი კალანდიაძე ბევრ რამეს ამბობს და უარყოფს, მაგრამ პირდაპირ გეტყვით, რომ

ის არის არმემდგარი ოცმეთაური, რომელიც ამოფარებული იყო სამხედრო მუნდირს და მთელი თავისი პირადი შემადგენლობა გამოიყენა საკუთარი პირადი ცხოვრების საკეთილდღეოდ. მან პასუხი უნდა აგოს ყველა იმ დანაშაულზე, რაც ჩაიღინა, დაწყებული მეთხვე ბრიგადის მეთაურობიდან, დამთავრებული გენერალური შტაბის უფროსობამდე. ქურდი ოდესმე იტყვის, რომ ქურდი? ან მკვლელი აღიარებს, რომ მკვლელია? არც გიგი კალანდიაძე იტყვის, რომ დამნაშავეა რამეში. მაშინ ვის დავბრალდოთ? ვისი მუშევრებით ჩაუვარდათ რუსებს მეოთხე ბრიგადის ბრძანება? გოგავას (გენერალური შტაბის მამინდელი უფროსი. – მ.ნ.) მუშევრებით? იქნებ სააკაშვილის მუშევრებით? ამ კითხვებზე პასუხის გაცემა გამოძიების პროგნოზივითაა.

– გამოძიებას უკვე აქვს ეს დოკუმენტი?

– გამოძიებას მარტო ეს კი არა, სხვა უამრავი დოკუმენტი აქვს. ასე რომ, გიგი კალანდიაძეს მიუხედავად პროკურატურის წინაშე პასუხის გაცემა, ვისი ხელმოწერაა ამ ბრძანებაზე და საიდან აღმოჩნდა ეს რუსების ხელში. გამოძიებას უკვე აქვს კითხვები ამასთან დაკავშირებით.

– მაგრამ გიგი კალანდიაძე ამ თემაზე არავის დაუბარებია შესაკითხად...

– პროკურატურაში ძალიან მალე დაუძახებენ გიგი კალანდიაძეს, გენერალური შტაბის ყოფილ უფროსს, გოგავასაც, დაბატონებულ კეზურაშვილსაც დაკითხვენ ამასთან დაკავშირებით, და სააკაშვილსაც. სავარაუდოდ, ეს დეკემბერში მოხდება.

– რაც შეეხება კითხვას, ვისგან შეიძლება გასულიყო ბრძანება, რომელიც მალევე აღმოჩნდა მონინალმდევეგის ხელში: ირკვევა, რომ შექმნილია ამ ბრძანების 7 ეგზემპლარი. გამოდის, რომ, სულ მცირე, 7 ადამიანისგან შეიძლება ის გასულიყო...

– ჩამოვთვლით 7 პასუხისმგებელ პირს: მთავარსარდალი, გენერალური შტაბის უფროსი, ოპერატიული დეპარტამენტის ხელმძღვანელი, ბრიგადის მეთაური, ბრიგადის შტაბის უფროსი, ბრიგადის ოპერატიული სამსახურის უფროსი, ბატალიონის მეთაური. ამ ადამიანებში უნდა გაირკვეს, რომელი იყო რუსეთის აგენტი.

„ეს ბრძანება მე აქამდე არ მინახავს და კიდევ ერთხელ ვადასტურებ, რომ ჩემი ხელმოწერა არ არის“

დიდი „რაზბორკები“ ნაციონალურში

ნინო დათაშვილი

„ნაციონალურ მოძრაობაში“ უახლოეს მომავალში მკვეთრი გადაადგილებები მოსალოდნელია. გავრცელებული ინფორმაციით, პარტიის პოლიტიკურ მდივნად უშიშროების ყოფილი მდივანი გიგა ბოკერია ინიშნება. მერაბიშვილის დროებით შემცვლელად პოლიტსაბჭომ უკვე დაასახელა პარტიის აღმასრულებელი მდივანი მიხეილ მაჭავარიანი. ერთი სიტყვით, „ნაციონალური მოძრაობის“ გარშემო ბევრი ქორი თუ ჭორი ამოფარებული სიმართლე ტრიალებს. უკვე დიდი ხანია პარტიაში არსებულ დაძაბულობებზე საუბრობენ. თავად პარტიის წევრები ამას უარყოფენ. გავრცელებული ინფორმაციით უახლოეს პერიოდში პარტიას გიორგი ვაშაძე დატოვებს. ვაშაძეზე იმასაც ამბობენ, რომ ის გენერალური მდივნის პოსტზე განიხილებოდა.

უმცირესობაში ამბობენ, რომ უახლოეს მომავალში „ნაციონალური მოძრაობის“ პოლიტსაბჭო პარტიის ახალ მდივნებს აირჩევს. მდივნობისთვის გიგა ბოკერიასთან ერთად ირმა ნადირაშვილიც ემზადება. მოსალოდნელ გადაადგილებებზე ისინი ლიად არ საუბრობენ. დაუსტებთ მხოლოდ იმას ამბობენ, რომ გენერალური მდივნის პოსტზე კვლავ ვანო მერაბიშვილი იქნება და მისი შემცვლელის საკითხი „ნაციონალურ მოძრაობაში“ არ განიხილება.

ირმა ნადირაშვილი, „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრი:

- გავრცელდა ინფორმაცია, რომ შესაძლოა გიგა ბოკერია აირჩიონ „ნაციონალური მოძრაობის“ პოლიტიკურ მდივნად. რამდენად შეესაბამება ეს სინამდვილეს?

- არ ვიცი. ვერ გეტყვით. ვერ გიგა ბოკერიამ უნდა გამოთქვას სურვილი, უნდა თუ არა პოლიტიკური მდივნობა.

- იმ შემთხვევაში თუ მან გამოთქვა სურვილი პოლიტსაბჭო მხარს დაუჭერს?

- წინასწარ ვერ გეტყვით. თუ ბოკერია გამოთქვამს სურვილს, რომ ის იყოს ჩვენი პარტიის პოლიტიკური მდივანი, მაშინ პოლიტსაბჭო გადაწყვეტს იქნება თუ არა ბოკერია ამ თანამდებობაზე.

პოლიტსაბჭომ უკვე დანიშნა გენერალური მდივნის მოვალეობის შემსრულებლად მიხეილ მაჭავარიანი. რამდენი ხმა მიიღო მან სხდომაზე? ხმები როგორ გადანანილდა?

- სულ ორმოცი ადამიანი მონაწილეობდა პოლიტსაბჭოს სხდომაზე და ორმოცივემ მხარი მიხეილ მაჭავარიანს დაუჭირა.

გავრცელდა ინფორმაცია, რომ გენერალური მდივნის პოსტზე გიორგი ვაშაძე განიხილებოდა...

- არ არის ეს ინფორმაცია სწორი.

ამბობენ, რომ შესაძლებელია გიორგი ვაშაძემ „ნაციონალური მოძრაობა“ დატოვოს...

- მე არ გამიგია მსგავსი არაფერი და ვაშაძეს ჰკითხეთ აპირებთ თუ არა წასვლას.

ზოგადად რა ცვლილებებს უნდა ველოდეთ „ნაციონალურ მოძრაობაში“?

- რა თქმა უნდა, პოლიტსაბჭომ უნდა აირჩიოს ახალი მდივნები ახალი სტრუქტურის შესაბამისად, მაგრამ ეს ახლა არ მოხდება. ეს ყველაფერი დაახლოებით ორ კვირაში გაირკვევა.

ვანო მერაბიშვილი და რჩება პარტიის გენერალური მდივნის პოსტზე?

- გამომდინარე იქიდან, რომ ჩვენი გენერალური მდივანი ციხეშია და ყოველდღიურ საქმიანობას ვერ ახორციელებს, მის მოვალეობას

გიგა ბოკერია პოლიტიკური მდივანი ხდება, გიორგი ვაშაძე პარტიას ტოვებს, ვანო მერაბიშვილი პარტიას ციხიდან მართავს...

მაჭავარიანი შეასრულებს. თუმცა მერაბიშვილი კვლავაც გენერალურ მდივნად რჩება.

ამბობენ, რომ „ნაციონალურ მოძრაობაში“ დაძაბულობაა...

- სასაცილოა ეს ინფორმაცია. მსგავსი არაფერი ხდება.

მართალია ირმას ეცინება, მაგრამ ფაქტია, რომ „ნაციონალური მოძრაობის“ გარშემო ბევრ ამბებს ჰყვებიან. იმდენად, რომ ამ დღეებში შემოვიშინაც კი გააკეთა განმარტება და თქვა, რომ ახალაიასა და მერაბიშვილის შორის დაპირისპირება და დაძაბულობა იმ მართივი მიზეზით არ იქნებოდა, რომ ახალაია პოლიტიკური ფიგურა არ იყო.

როგორც ამბობენ, დაძაბულობა რჩება, თუმცა, მხარეებმა, ანუ ახალაია მერაბიშვილმა, საერთო ენა მაინც გამოძებნეს. ამიტომაც, ახლა ახალ თაობაზე ბერკეტების გადაცემის პროცესი შეფერხდა. გიორგი ვაშაძე, რომელსაც მერაბიშვილი უნდა ჩაენაცვლებინა, მას აღარ ჩაანაცვლებს. ითქვას, რომ ვანო მერაბიშვილი პარტიას ციხიდანაც კარგად მართავს, ორგანიზაციულ საკითხებს კი

მიხეილ მაჭავარიანი მოაგვარებს.

დავით დარჩიაშვილი, „ნაციონალური მოძრაობის“ ერთ-ერთი წევრი:

- გავრცელდა ინფორმაცია, რომ შესაძლოა გიგა ბოკერია აირჩიონ „ნაციონალური მოძრაობის“ პოლიტიკურ მდივნად. რამდენად შეესაბამება ეს სინამდვილეს?

- ვერ გეტყვით. მსგავსი არაფერი გამიგია.

რაც შეეხება გენერალური მდივნის პოსტს, ამბობენ, რომ გიორგი ვაშაძე განიხილებოდა ამ პოსტზე...

- არ ვიცი საიდან ვრცელდება ეს ინფორმაციები. „ნაციონალური მოძრაობის“ პოლიტსაბჭომ უკვე აირჩია გენერალური მდივნის დროებით შემსრულებლად მიხეილ მაჭავარიანი. ის პოლიტსაბჭომ ერთხმად აირჩია.

ეს დროებით, მაგრამ გენერალური მდივნის შეცვლის საკითხი განიხილება?

- გენერალური მდივნის შეცვლის საკითხი „ნაციონალურ მოძრაობაში“ არ განიხილება. ამ პოსტზე კვლავ ვანო მერაბიშვილი რჩება, რადგან მიგვაჩინია, რომ სამართლის პრინციპების საწინააღმდეგოდ წინასწარ პატიმრობაში მყოფი ადამიანია. ის არის პოლიტიკური ანგარიშსწორების მსხვერპლი. მისი წინასწარი პატიმრობა არანაირად არ საბუთდება.

ამბობენ, რომ „ნაციონალურ მოძრაობაში“ დაძაბულობაა...

- დაძაბულობა ნამდვილად არ არის. აზრთა სხვადასხვაობა და ცხარე კამათი ყოველთვის არის...

შესაძლოა, რომ „ნაციონალური მოძრაობაში“ ახალი სახეები გამოჩნდნენ?

- ეს არის გახსნილი პარტია და ყოველთვის შეიძლება ვიღაც ახალი მოვიდეს და თავი დამკვიდროს როგორც ლიდერმა. გარკვეული ახალი ადამიანები, ახლაც არსებობენ, მაგალითად, ვაშაძე, ზურაბ ჯაფარიძე და სხვები...

ვაშაძე ახსენეთ, ამბობენ, რომ ის პარტიას დატოვებს...

- არ ვიცი. მე არ გამიგია ასეთი არაფერი. ეს უნდა ვაშაძეს ჰკითხოთ. მსგავსი მისგან არაფერი მომისმენია.

როგორ ფიქრობთ, დღევანდელი გადმოსახედიდან „ნაციონალური მოძრაობას“ რებრენდინგი სჭირდება?

- მე პროფესიით ისტორიკოსი ვარ და როგორც ისტორიკოსს დიდი რებრენდინგები დიდად არ მზიბლავს. რაც შეცდომა იყო იმას თვალს უნდა გაეუსწოროთ და რაც წარმატება იყო ის უნდა შევინარჩუნოთ.

ერთხმად აირჩიეს, თუმცა, ამ არჩევას დიდი კულუარული განეგ-გამონევა მოჰყვა. ამბობენ, რომ მაჭავარიანისა და ვაშაძის მომხრეები ერთმანეთს დაუპირისპირდნენ. სერიოზული განეგ-გამონევა იყო პარტიაში. თუმცა, ვაშაძე უმცირესობაში აღმოჩნდა, ამიტომაც ახლა და დროებით, ბედს დაემორჩილა. ვნახოთ, რას იზამს მომავალში.

გიორგი ვაშაძე და მიხეილ მაჭავარიანი ერთმანეთს დაუპირისპირდნენ

ბიძინა ივანიშვილმა პოლიტიკაში შემოსვლის დროს დადებული ორივე პირობა შეასრულა: მიხეილ სააკაშვილი არჩევნების გზით „გადააყენა“ და მეორე, შუა გაკრიფა. პოლიტიკა დატოვა კობა დავითაშვილმა, ტოვებს გიორგი თარგამაძე და გადარჩენის დაბალი შანსები აქვს ჯერჯერობით ნინო ბურჯანაძეს.

გიორგი თარგამაძე მეორე წრეზე აპირებს წასვლას, ოღონდ ერთი განსხვავებით. ის პოლიტიკიდან ერთხელ უკვე წავიდა ჟურნალისტიკაში. ამჯერად ის არჩევანის წინაშე დგას: ან ტელევიზია, ან ამერიკა... როგორც ამბობენ, გიორგი თარგამაძე უფრო შტატებისკენ იხრება. რა მიზნით აპირებს ამერიკაში გამგზავრებას, ამაზე ხმამაღლა ჯერ არავინ საუბრობს. თუმცა პარტიაში რომ ცვლილებებს ელოდებიან, ამას არავინ უარყოფს. ლევან ვეფხვაძის განცხადებით, უახლოეს მომავალში პარტიაში სხდომა გაიმართება და სწორედ იქ განიხილავენ თავმჯდომარის მოსაზრებებს...

ლევან ვეფხვაძე, „ქრისტიან-დემოკრატიული მოძრაობა“:

– ვერაფერს დაგიდასტურებთ, ზოგადად პოლიტიკიდან წასვლა არნასვლაზე ვერაფერს გეტყვით. გიორგის ჰქონდა მოსაზრებები პარტიული რეორგანიზაციის შესახებ, რომელიც მე პირადად, სიმართლე გითხრათ, არ გავიზიარე. ამ შემთხვევაში პარტიული შეკრება ჩატარდება და კონკრეტულ გადაწყვეტილებას მივიღებთ. სანამ შეკრება იქნება, იქამდე ვერაფერს გეტყვით.

– რეორგანიზაციის შემდეგ რა შეიძლება შეიცვალოს?

– გიორგის აქვს მოსაზრებები, შეიძლება გარკვეული განახლება მოხდეს პარტიაში, მათ შორის ლიდერთან დაკავშირებითაც, თუმცა ეს ჯერჯერობით მისი მოსაზრებებია, ამ ყველაფერზე საუბარი იქნება მთავარ კომიტეტზე.

– როდისთვის ჩატარდება შეკრება?

– ეს ჩატარდება უახლოეს პერიოდში, ზუსტად როდის, ამას ვერ ვიტყვი.

– ანუ გიორგი თარგამაძეს უნდა პოლიტიკიდან წასვლა, თუმცა მისი პარტია ეწინააღმდეგება ამ გადაწყვეტილებას?

– მას უნდა პოლიტიკიდან წასვლა – ასე ვერ ვიტყვი, საკითხი ასე ჯერჯერობით ნამდვილად არ დგას. უფრო შემდეგი კითხვა ისმის – იქ-

ტელევიზია თუ ამერიკა – „ქდე“-ს ლიდერის არჩევანი

EXCLUSIVE

ნება თუ არა გიორგი პარტიის თავმჯდომარე.

– თუ თავმჯდომარეობას დატოვებს, მას შემდეგ მიიღებს მონაწილეობას პოლიტიკურ გადაწყვეტილებებში?

– გითხარით, რომ მას აქვს თავისი მოსაზრებები პროფესიულ მომავალთან დაკავშირებით, ბუნებრივია, პარტიაში დისკუსიის შემდეგ რაღაც კონკრეტულ გადაწყვეტილებამდე მივალთ, მაგრამ ამ შემთხვევაში შეთანხმებულები ვართ, რომ საერთო

შეთანხმების გარეშე გიორგი ცალმხრივ გადაწყვეტილებას არ მიიღებს.

ბუნებრივია, პარტია მოღვაწეობას მომავალშიც გააგრძელებს და როგორც ამბობენ, გიორგი თარგამაძის ადგილმონაცვლე, სავარაუდოდ, გიორგი ახვლედიანი გახდება. თარგამაძის პოლიტიკური კარიერა საპრეზიდენტო არჩევნებში 1,6%-იანი შედეგით დასრულდა. ძალას,

რომელიც საპარლამენტო არჩევნებში ბევრად მეტს იღებს და ერთ-ერთ მთავარ ოპოზიციად ითვლება, ოთხნობიანი საპარლამენტო პერიოდის განმავლობაში, ბუნებრივია, საპრეზიდენტო არჩევნებზე ბევრად მაღალი ციფრის მოლოდინი ჰქონდა.

შედეგმა გიორგი თარგამაძეზე ზუსტად ისევე იმოქმედა, როგორც კობა დავითაშვილზე. დავითაშვილმა საკუთარი გადაწყვეტილება პოლიტიკიდან წასვლის შესახებ რამდენჯერმე მიიღო და შემდეგ შეცვალა, თუმცა საბოლოოდ საკუთარ 0,6%-იან მხარდამჭერებს მაინც გამოემშვიდობა.

კობა დავითაშვილი, დეპუტატი:
– მივდივარ ქართული პოლიტიკიდან, აღარ გავმართავ ბრიფინგებს, არ მივიღებ კენჭისყრაში და პოლიტიკურ თოქშოუებში მონაწილეობას. როდესაც პოლიტიკაში ჩავერთე, ეს იყო 25 წლის წინათ, მაშინ იდეალიზმი პოლიტიკაში იყო ძალიან მაღალი. დღეს ფინანსების გარეშე პოლიტიკაში ყოფნა, პრინციპში, შეუძლებელია. საზოგადოება პოლიტიკას აღიქვამს, როგორც დასაქმების ბიზნესად იქცა, მე არ ვარ ბიზნესმენი და წარმატების იმედიც არ მაქვს, ამიტომ მივიღე ეს გადაწყვეტილება. რაც შეეხება პარტიას, ამას ჩემი კოლეგები გადაწყვეტენ.

დავითაშვილი დაპირებას ასრულებს. ის არც კონტაქტზე გამოდის და თავს მთლიანად თავისუფლად გრძნობს. ის პარლამენტართა იმ სივარცხლებელში არაპოლიტიკოსებად ითვლებიან. შესაბამისად,

დეპუტატი აცხადებს, რომ აღარც ოპონენტი ჰყავს და აღარც ვალდებულება აქვს, ვინმეს გაუზიაროს ანგარიში.

„საზოგადოებას ვერ ვხედავ, რომ მას ანგარიში გაუზიაროს“, – როგორც ჩანს, დავითაშვილი საკუთარ ამომრჩევლებზეც გაბრაზებულია. თუმცა 0,6% იმ პარტიისთვის, რომელსაც ერთკაციანი პარტიას უწოდებენ, არც ისე ცუდი შედეგია. მით უფრო მაშინ, როცა იმავე არჩევნებში ოლიგარქის საკუთარი გუნდი გესპარინგება. თუმცა დავითაშვილისთვის ყველაზე დიდი პოლიტიკური უბედურება სალუაშვილის უფრო მაღალი რეიტინგი იყო. კობა დავითაშვილის 25-წლიანი მოღვაწეობა სალუაშვილმა უკან ჩამოიტოვა და ერთპროცენტული კანდიდატებს აჯობა კიდევ. როგორც ჩანს, ამ დეტალზე იმოქმედა დავითაშვილზე, რადგან არჩევნებამდე საათებით ადრე ის საბრძოლო განწყობაზე უფრო იყო და ყოფილ თანაგუნდელებსაც უპირისპირდებოდა. დავით საგანელიძის შესვენებას, 3%-ის ვერმიღების შემთხვევაში პოლიტიკა დაეტოვებინა, დავითაშვილი პროტესტით შეხვდა, მართლა ვაპირებდი წასვლას, თუმცა საგანელიძის განცხადებამ გადაამაფიქრებინა...

კობა დავითაშვილი:
– მსგავსი რამ მართლაც ვთქვი, თუმცა, როგორც ჩანს, უმრავლესობაში ჩემი პოლიტიკოსობა ზოგიერთებს ნერვებს უშლის. ამიტომ არსად არ ვაპირებ წასვლას და ვიქნები პოლიტიკაში, ვერასდროს ვერ ვიტანდი საგანელიძისნაირ პოლიტიკოსებს და მთელი ცხოვრება მათ ვებრძოდი...

ამ სიტყვების შემდეგ დავითაშვილმა ჯერ საარჩევნო მარცხი განიცადა და კიდევ მოგვიანებით საკუთარი გადაწყვეტილება რადიკალურად შეცვალა. დღევანდელ პარლამენტს მყვირალა დეპუტატი, დავითაშვილის სახით, ნამდვილად გამოაკლდა...

ლევან ვეფხვაძე:
„კითხვა ასე დგას – იქნება თუ არა გიორგი პარტიის თავმჯდომარე“

არჩილ გამზარდია
საზოგადოებრივი
კომუნიკაციების
მართვის სპეციალისტი

როგორია „სიკეთის“ მატერიალიზაცია ან სიკეთის „უფლება“ საქართველოში? აქვს თუ არა მას ექსკლუზივები? სავალდებულოა შეთავაზებული პარტნიორობა? რამდენ ჯგუფს მოსდის თანაბარი იდეა ერთსა და იმავე საკითხზე და რა კრიტერიუმებით უნდა შევარჩიოთ თანამოქალაქეები ღონისძიების მართვისას?

რას მოიცავს „სიკეთის“ ქმნალობა? შედის თუ არა „სიკეთის“ ქმნალობის სივრცეში რომელიმე მხარის დისკრედიტაცია და საერთოდაც, რა არის სიკეთე თანამედროვე ქართველი „უფლებადამცველების“ განზომილებაში? შედეგი თუ ინსტრუმენტი?

ეს არის შეკითხვები, რომლებიც ბოლო პერიოდში ჩნდება საზოგადოებაში... გარკვეული ნაწილი აღმოჩნდა, საპატრიარქოს ხისტი პასუხებით, გარკვეული ხელისუფლების წარმომადგენლების შეფასებით და ა.შ. ზოგადად, საინტერესოა, რატომ ხდება ყურადღების ცენტრში ათასობით ორგანიზაციიდან ერთი კონკრეტული და როგორ ფასდება ზოგიერთი ჯგუფისგან ნებისმიერი წინააღმდეგობა ან კრიტიკა?

მიუხედავად იმისა, რომ 17000 ორგანიზაციიდან, „ის“ ერთ-ერთია, დღეს საკმაოდ პერსონიფიცირებულ და ანგარიშგასწავლად ორგანიზაციად ითვლება ერთ-ერთი მათგანი, სახელწოდებით „იდეტობა“... მოცემულ ორგანიზაციის უკავშირდება ბოლო პერიოდის საქართველოში არაერთი სკანდალური მოვლენა, რომელზეც არაერთი საუბრობს, მაგრამ რომლის შედეგებზეც მსჯელობა ნაკლებად მიმდინარეობს. ერთ-ერთი ამგვარი, იდეტობის ბოლო „მოწინააღმდეგება“ გახლავთ, რომელიც უსახლკაროებისთვის თავმჯდომარის აშენების იდეა ეხება, რომლის შესახებაც ორგანიზაციამ პარტნიორობისთვის მიმართა საქართველოს საპატრიარქოს, მოითხოვა რა ექსკლუზიური უფლება, რომ მსგავს შეთავაზებებში ყველანაირი შერჩევასა თუ საპროექტო განაცხადის შესწავლის გარეშე დაფინანსება მხოლოდ „იდეტობას“ მიეღოს... უარის მიღების გამო კი, როგორც სხვა დანარჩენ შემთხვევებში, ძალისხმევა საპატრიარქოს ლანძღვა-გინებისკენ მიმართა და ბრალი, როგორც სხვა შემთხვევებში, „საპატრიარქოს ანტიქრისტიანობაში“ დასდო.

საინტერესოა, რომ ამ ორგანიზაციისა და მათი წარმომადგენლების შესახებ ინფორმაცია ფართოდ გავრცელებული, თუმცა, არ შესწავლილა მათი ორგანიზაციის საზოგადოებაში განუვლი პროცესების მიღწეული შედეგები. საზოგადოებამ არ იცის, რა კრიტერიუმებით შეიძლება შეაფასოს ამა თუ იმ ორგანიზაციის მოღვაწეობა მათი იმიჯისა თუ საქმიანობის შესახებ ან მათი სამომავლო შეფასების შესახებ.

რა ვიცით „იდეტობის“ შესახებ?

მათივე ვებ გვერდი კონკრეტულ მიზნებს გვაძლავს:

1. განსხვავებული იდეტობის მქონე ადამიანთა და ჯგუფების მიმართ სიძულვილით მოტივირებული დანაშაულის და სიძულვილის ენის მიზეზების კვლევა და აღმოფხვრისკენ მიმართული კამპანიის წარმოება;
2. ლგბტ (ლესბოსელი, გეი, ბისექსუალი, ტრანსგენდერი) პირთათვის თანაბარი უფლებებისა და შესაძლებლობების უზრუნველყოფა და მათი ინტეგრაცია საზოგადოებაში. მათი ინფორმირებულობის გაზარ-

„სოციალური ობიექტი უნდა წარმოადგინდეს სოციალური შედეგის მიღწევის მთავარ მოტივატორს, მასზე უნდა იყოს მოგებული შედეგი, დაუშვებელია სოციალური ობიექტის ინსტრუმენტად გამოყენება სოციალური პროექტების მართვაში, მაშინ ჩვენ გვაქვს საქმიანი მიზნობრივი მარკატივობა, რომელიც სხვა შედეგები აქვს და სხვა მოტივატორი“

და ჯანსაღი სექსობრივი ცხოვრების წესის გავრცელების ხელშეწყობა; 3. ქალთა მიმართ არსებული დისკრიმინაციის გამოვლენა, შესწავლა და აღკვეთა; 4. ზოგადი, ინსტიტუციონალიზებული და ინტერნალიზებული მიზნობრივი (ქალების მიმართ სიძულვილის) და ჰომოფობიის დაძლევა; 5. ბავშვებისა და მოზარდების, განსაკუთრებით, მზრუნველობას მოკლებული ბავშვების და კანონთან კონფლიქტში მყოფი პირების მიმართ არსებული დისკრიმინაციის გამოვლენა, შესწავლა და აღკვეთა; მათთვის თანაბარი უფლებებისა და შესაძლებლობების უზრუნველყოფა და მათი ინტეგრაცია საზოგადოებაში; მათთვის საჭიროოტო საკითხებზე საზოგადოებისთვის სწორი ინფორმაციის მიწოდება;

6. განსხვავებული ფიზიკური და გონებრივი შესაძლებლობების მქონე პირთა მიმართ არსებული დისკრიმინაციის გამოვლენა, შესწავლა და აღკვეთა; მათთვის თანაბარი უფლებებისა და შესაძლებლობების უზრუნველყოფა და მათი ინტეგრაცია საზოგადოებაში; მათთვის საჭიროოტო საკითხებზე საზოგადოებისთვის სწორი ინფორმაციის მიწოდება;

7. აგრესიული ეთნონაციონალიზმისა და რელიგიური ექსტრემიზმის პრობლემის, ასევე სექსუალური წყობის წინაშე არსებული გამოწვევების მიზეზთა კვლევა, ამ საკითხებზე საზოგადოების სწორი ინფორმირება;

8. რომა (ბოშათა) ჯგუფის არსებული დისკრიმინაციის გამოვლენა, შესწავლა და აღკვეთა; მათთვის თანაბარი უფლებებისა და შესაძლებლობების უზრუნველყოფა და მათი ინტეგრაცია საზოგადოებაში; მათთვის საჭიროოტო საკითხებზე საზოგადოებისთვის სწორი ინფორმაციის მიწოდება.

მიზნობრივი. ამ მიზნების შესწავლით შეიძლება დაგადგინოთ, რომ ორგანიზაციის მიზნობრივ და შესაბამისად, სამოღვაწეო მიზნებში შედის საზოგადოების სპეციფიკურ ჯგუფთა მიმართ გამოხატული სიძულვილის თუ აგრესიის შესწავლა, საზოგადოების ინფორმირება მათივე ინტეგრირების მიზნითა და საბოლოო ჯამში, ამ ჯგუფების საზოგადოებაში ინტეგრირების მიღწევა. მიზნების სივრცე მოიცავს რამდენიმე ძირითად კომპონენტს, რომელიც პირველ ეტაპზე საზოგადოებრივი შრეების დაცვას გულისხმობს „დისკრიმინაციისგან“, „აგრესიისგან“, „ძალადობისგან“ და „არათანაბარი პირობებისგან“. მეორე ეტაპზე კი ამ ავე შრეების ინტეგრირების მაჩვენებლების ზრდაზეა ორიენტირებული, მათი სრულფასოვანი სტატუსის მისაღწევად.

მიზნების ფორმულირება შესაძლოა სადავო იყოს, თუმცა, ნებისმიერი ჩვენგანი ამ მიზნობრივ საზომებს („დისკრიმინაციის“, „აგრესიის“, „ძალადობის“) ბუნებრივია, ლოგიკური წინააღმდეგობით ვხვდებით, რამდენადაც ჩვენი ვცხოვრობთ სახელმწიფოში, რომელშიც სახელმწიფო ცნობს ადამიანს და ადამიანის უფლებას იყოს დაცული და რეალიზებული.

საინტერესოა, თავად „იდეტობის“ რეალური მოღვაწეობა რამდენად შეესაბამება თავისივე დეკლარირებულ მიზნებსა და რამდენად უნდა იყოს ის ალქმიური საზოგადოებაში იმ პოზიტიურ და „კეთილშობილ“ ჯგუფად, რომელიც „შეინტეგრირების“ მიუხედავად, განაგრძობს სვლას „ადამიანების უფლებებისათვის“...

უპირველესი, რაც თვალში გვხვდება ამ მიზნების გაცნობისას,

ვხვდებით, რომ ამ ორგანიზაციის მიზნებში არ შედის წმინდა წყლის სოციალური თუ საქველმოქმედო აქციები, რომელიც ელემენტარული სოციალური საჭიროებების სივრცეში შედის, რამდენადაც უფლებობრივი სივრცე ადამიანური „საჭიროებების“ ზედა მაჩვენებლებში შედის და არა პირველადი დონის საჭიროებებში. ამდენად, „იდეტობის“ უკანასკნელი ინიციატივა თავისთავად ვერ შედის მათ მიზნობრივ სივრცეში, შესაბამისად, ჩნდება შეკითხვა, თუ „იდეტობისთვის“ მსგავსი ღონისძიებები („სოციალური სახლები“, „თავშესაფრები“, „მატერიალური მხარდაჭერა“) სამოღვაწეო მიზნების გარეთაა, მაშინ რა ინტერესი აქვს ორგანიზაციას ამ იდეასთან მიმართებაში?

ამის გააზრება რთული არაა, „იდეტობის“ მოტივაცია ორი მიმართულებითაა განპირობებული, ერთი, ეს არის მიზნობრივი მარკეტინგის პრინციპით საკუთარი სერვისების გასაღების პერსპექტივა, მეორე მხრივ კი სრულიად სხვა, კონკრეტულ ინსტიტუციონალურ დისკრედიტაციის მიღწევა, რთული არ არის ამ „საღისკრედიტებელ“ ინსტიტუციაში ეკლესია ამოვიკითხოთ. ჩნდება შეკითხვა, რატომ უნდა მიმდინარეობდეს ღონისძიებათა მართვა არამიზნობრივი მიმართულებით? ამის პასუხი თავად „იდეტობის“ საზოგადოებრივი პროცესების შეფასებით შეგვიძლია მივიღოთ...

1. ორგანიზაციის მიერ ვერმიღწეული ფაქტობრივი შედეგები - სამიზნე ჯგუფები (უმცირესობები) არაა უინტეგრირებული საზოგადოებაში, არამედ კიდევ უფრო მოწყვლადია, კიდევ უფრო დისკრიმინირებული ამ ორგანიზაციის საქმიანობის წყალობით. ეს ფაქტობრივი მოცემულობაა. მეორე მიმართულების შედეგებად, იდეტობისათვის არასასურველი ჯგუფების მიმართ გამოხატული ნეგატიური საიმოქო კამპანიის შედეგები, არაერთი ფაქტობრივი მოცემულობაა მათთვის არასასურველი ჯგუფების დისკრედიტაციული ივენთებით წარმოდგენილი მოცემულობები. 2. იდეტობის მიღწეული ფაქტობრივი შედეგები - გაზრდილია ორგანიზაციის ხელმძღვანელთა ცნობადობის კოეფიციენტი,

გაზრდილია მათი ორგანიზაციული რესურსები, პერსონიფიცირებულია კონკრეტული პირები და ა.შ.

მხოლოდ ეს ორი გარემოებაც მარტივად აჩვენებს, რომ ორგანიზაცია მოქმედებს სამიზნე ჯგუფების წინააღმდეგ, სამაგიეროდ, პირად ზრახვებს უკეთ აღწევს, ამას ან არაკვალიფიციური საქმიანობა იწვევს, ან თაღლითური და ყალბი... იდეტობის მესვეურებს არაკვალიფიციურებს ვერ ვუნდებთ.

უმინშენლოვანესი საკითხია თუ როგორ განიხილავს სინამდვილეში „იდეტობა“ იმ ჯგუფებს, რომლებზედაც საკუთარ მისიაში დეკლარირებს. ინფორმაციისათვის, ივენთ მენეჯმენტში არსებობს რამდენიმე ძირითადი მაჩვენებელი, რომელიც საზოგადოებრივი პროცესების მართვაში თანამონაწილეობს, ამ მხრივ, რთული არ ხდება სხვადასხვა ღონისძიებების მართვის მეთოდის ანალიზით დაგადგინოთ ღონისძიების მოტივაციასა და შედეგს შორის კავშირი. რამდენადაც უფლებადამცველობით სივრცე სოციალური პროცესების მართვის სივრცეა, განვმარტავ, რომ:

1. სოციალური ობიექტი უნდა წარმოადგინდეს სოციალური შედეგის მიღწევის მთავარ მოტივატორს, მასზე უნდა იყოს მოგებული შედეგი, დაუშვებელია სოციალური ობიექტის ინსტრუმენტად გამოყენება სოციალური პროექტების მართვაში, მაშინ ჩვენ გვაქვს საქმიანი მიზნობრივი მარკეტინგთან, რომელსაც სხვა შედეგები აქვს და სხვა მოტივატორი.

მარტივად რომ ვთქვათ, „იდეტობის“ სამიზნე ჯგუფები უნდა წარმოადგინდეს სოციალური ობიექტებს და მათი მიზნობრივი საზომებით უნდა იყოს მიღწეული საზოგადოებრივი პროცესების შედეგები, მაგალითად, მოხდეს მათი მიმართ ტოლერანტობის მაჩვენებლის ზრდა, მათი ინტეგრირების მაჩვენებლების ზრდა და ა.შ.

საყოველთაოდ ცნობილია, რომ „იდეტობის“ მიერ განხორციელებული საზოგადოებრივი პროცესების შედეგს საზოგადოებაში ამ ჯგუფების არა თუ ინტეგრირების ხარისხი არ გაზრდილა, არამედ უარესი, მათი მოწყვლადობის ხარისხი გაიზარდა, თავად უმცირესობების საზოგადოებრივი მდგომარეობა კი ბევრად უფრო დასუსტდა, ამის პარალელურად, საექვოდ გაიზარდა ამ ორგანიზაციის ცნობადობის მაჩვენებელი, რაც მათი წარმომდგენი პირების ინტერესებში შედის, ის ქმნის, პერსონალიზაციის ცნ-

„სოციალური ინტერესები არ შეიძლება იყოს მიმართული ვისიმე წინააღმდეგ, არამედ მხოლოდ ყველას უფლების აღიარებითა და პოზიტიური ველში დაახლოებით“

„თუ საზოგადოებრივი პროცესები დისკარმონიული მეთოდოლოგიით იმართება, მაშინ ჩვენ ვცდებით უფლებადამცველობით სივრცეს და მხოლოდ საზოგადოებრივი ჯგუფების ძალაუფლებისათვის ბრძოლას ვიღებთ, სადაც სამიზნე ჯგუფები ბრძოლის ველს უფრო წარმოადგენენ, ვიდრე ბრძოლის შედეგობრივ მოტივაციას“

რა არის სიკეთა თანამედროვე ქართველი „უფლებადამცველების“ განზომილებაში? შედეგი თუ ინსტრუმენტი?

EMISNET

ოზაბობის ფართო ველს, ასევე ფინანსური მოზიდვების ფართო ველს. მიზნობრივი ჯგუფები ამ ორგანიზაციებისათვის წარმოდგენილია, როგორც ინსტრუმენტები, რაც საზოგადოებრივ პროცესებს მამოტივირებელი გარემოს შესახებ მეტყველებს და სოციალური შედეგების ნაცვლად მიზნობრივი მარკეტინგის მეთოდს ავლენს, რომელიც, როგორც ვხედავთ ისე და ისე მათი სამიზნე ჯგუფების წინააღმდეგ არის მიმართული.

ეს ნიშნავს შემდეგს, რომ ამგვარი პროცესების მართვა უკავშირდება საზოგადოებრივი ჯგუფების თანაცხოვრებისა და პარამონიზაციის მიღწევას, მაგალითად, სხვა აღმსარებლობისა თუ ძირითადი მოსახლეობის აღმსარებლობის ურთიერთპატივისცემის მიღწევას; პომოსექსუალთა (და არამხოლოდ) და პეტეროსექსუალთა ერთ საზოგადოებრივ სივრცეში არსებობას, ერთმანეთის აღიარებასა და პატივისცემას; მცირე საზოგადოებრივი ჯგუფების ფასეულობებისა და ნორმების შეხამებას ფართო საზოგადოებრივი ჯგუფების ნორმებსა და ფასეულობებთან და ა.შ.

მანქნებელს იღებს, რასაც ჩვენ თითქმის ყოველდღიურად ვხვდებით.
3. ორგანიზაციის მოღვაწეობა აგებული უნდა იყოს სამიზნე ჯგუფების ინტერესების მიმართ სწორი საკომუნიკაციო სივრცის მართვის კუთხით. მესიჯები უნდა ემსახურებოდეს ურთიერთინტერესების გათვალისწინებით და მხოლოდ პოზიტიურ ველში, რადგან სოციალური ინტერესები არ შეიძლება იყოს მიმართული ვისიმე წინააღმდეგ, არამედ მხოლოდ ყველას უფლების აღიარებითა და პოზიტიურ ველში დაახლოებით.

ამ მხრივ, საინტერესო იქნებოდა, „იდეტობის“ თუნდაც მხოლოდ ერთი საზოგადოებრივი მესიჯის განხილვა, ავიღოთ თუნდაც უკანასკნელი. ამის თანახმად, „იდეტობის“ „ინიციატივა“ (აქვე, შევნიშნოთ, რომ მსგავსი ინიციატივები ძალიან ბევრ ჯგუფს აქვს დღესაც წარმოდგენილი, ამიტომ ფანდრაიზინგის პრინციპის მიხედვით, სრულიად გაუგებარია, რატომ უნდა ავალდებულებდეს ეს კონკრეტული ორგანიზაცია მათი თანამონაწილე გახდეს თუნდაც საპატრიარქო და არა სხვისა, სპეციალური შერჩევითა და კონკურსის გარეშე, რაც სტანდარტულად ხდება ხოლმე მსგავს შემთხვევაში) თავშესაფრის გახსნის თაობაზე და მას მოყოლებული საზოგადოებრივი კამპანია. საპატრიარქოს მხრიდან უარის მიღების შემდეგ, „იდეტობა“ და სხვა მონათესავე არასამთავრობო ორგანიზაციები ერთხმად აწვდიან სიგნალებს: „ჩვენ სიკეთე გვსურს, ბნელი საპატრიარქო კი გვიკრძალებს“, „ჩვენ ვზრუნავთ ხალხზე, საპატრიარქო კი მხოლოდ აგრესიული ბანდაა“ და ა.შ.

განვიხილოთ, ამგვარი შეტყობინებების კონცეფცია, რომელიც პროპაგანდისტული კომუნიკაციების მეთოდოლოგიის ტიპური ნიმუშებია, აქ ყურადღება ექცევა სიტყვა-კლასიფიკაციებსა და მათი რეალიზაციის მეთოდებს... მაგალითად, „საწყალი ხალხი ზამთარში „კარდონებზე“ უნდა იყვნენ, საპატრიარქოს კი ეს არ ადარდება“. ეს მესიჯი მოიცავს მასობრივი ცნობიერებისათვის მარტივად აღსაქმელ შეტყობინებებს („ჩვენ სიკეთეს ვცდილობთ“, „კარდონებზე ხალხს სძინავს“ და თურმე ახლავს აღმოვაჩინეთ და სასწრაფოდ დავგეგმეთ გაუმართავი საივენთო სტანდარტებით გეგმა, „ჩვენ ყველაზე კარგები ვართ და გვაინტერესებს და ა.შ.), მეორე ნაწილი კი უკვე მაღიჯურედიტორული ტიპის შეტყობინებებს ეთმობა („ჩვენ გვიტყვენ ბნელი (იგულისხმება საეკლესიო) ძალები), „ეკლესია“ სიკეთების წინააღმდეგაა, ჩვენ კი აი, ასეთი კეთილშობილები ვებრძვით მათ უსამართლობას“ და ა.შ.)... ამ მესიჯებით ისინი ცდილობენ მოიგონ შევიწროებული და ჩაგრულის მანტია. ამ მეთოდს პროპაგანდისტულად „ბუმერანგის მეთოდს“ უწოდებენ და მისი მიზანია, რომელიმე ჯგუფის დისკრედიტაცია საკუთარი თავის მხვერპლად გასაღების გზით, ხშირ შემთხვევაში კი მსხვერპლი ამგვარი ორგანიზაციების მიერ ამოქმედებული პიროვნებები ან ორგანიზაციები არიან.

ზოგიერთი პირი „ბნელი“, მოძალადე და აგრესიული, ერთი სიტყვით, უარყოფითია, ეს ჯგუფები ავტომატურ რეჟიმში საპირისპიროდ წარმოსდგებიან.

ბევრი საუბარი შეიძლება დეტალურად, საერთო ჯამში კი შეგვიძლია შევაჯამოთ გარემოებები, რომ „იდეტობის“ და სხვა არაერთი ე.წ. „უფლებადამცველი“ ორგანიზაციების ძირითადი მოღვაწეობა ეხება მხოლოდ თვითპრომოუტირებისა და მათი წარმომდგენი პერსონალიზების პირად ინტერესებს, სადაც სამიზნე ჯგუფები გამოყენებულია მხოლოდ ინსტრუმენტებად, რომლითაც მხოლოდ საკუთარ წარმატებას აღწევენ, ამ ჯგუფების საზოგადოებრივ მდგომარეობას კი კიდევ უფრო მეტად ასუსტებენ, რათა მათი გამოყენების პერსპექტივა კიდევ მეტად ჰქონდეთ. რაც შეეხება სიკეთეს - „სიკეთე“ ეს მათთვის ასევე მხოლოდ ინსტრუმენტია, ადამიანური სისუსტეებისა და სენსიტივების ქვეტენიერზე გათამაშებული, „სიკეთე“ თვითპრეზენტაციის საშუალებაა ამ ორგანიზაციების მესვეურებისათვის... „სიკეთე“ ინსტრუმენტია და არა შედეგი, თორემ, ბუნებრივია, სიკეთე ექსკლუზივები არაგის დაუნესებია დედამიწაზე, არც ეკლესიისათვის, არც სხვა ორგანიზაციებისათვის და არც რიგითი ადამიანებისათვის. სიკეთე მშვიდი და პოზიტიური პროცესია, რომელსაც საქართველოში არაერთი ახალგაზრდული გაერთიანება თუ კონკრეტული ადამიანი ახორციელებს, სხვების დისკრედიტაციისა და აგრესიის გარეშე.

მარიამ ნადირაძე

ნურავის უკვირს, რომ მას შემდეგ რაც პრეზიდენტ მარგველაშვილის ინაუგურაცია შედგა, სააკაშვილს კვლავ პრეზიდენტად მოვიხსენიებთ, ვინაიდან საერთაშორისო დიპლომატიკაში ყოფილი პრეზიდენტის ცნება არ არსებობს. ჰოდა, სადაც უნდა იყოს ის 17 ნოემბრის შემდეგ, კვლავ პრეზიდენტად რჩება, იმ შემთხვევაშიც კი, თუ მის მიმართ არაერთხელ დაანონსებული სისხლის სამართლის საქმე დაინწყება და მაშინაც, თუ მოხდება ყველაზე უკიდურესი რამ - ციხეში აღმოჩნდება. ამ შემთხვევაში მიღებული რეალობა ასე გაიფლერებს - პრეზიდენტი ციხეში (?!)...

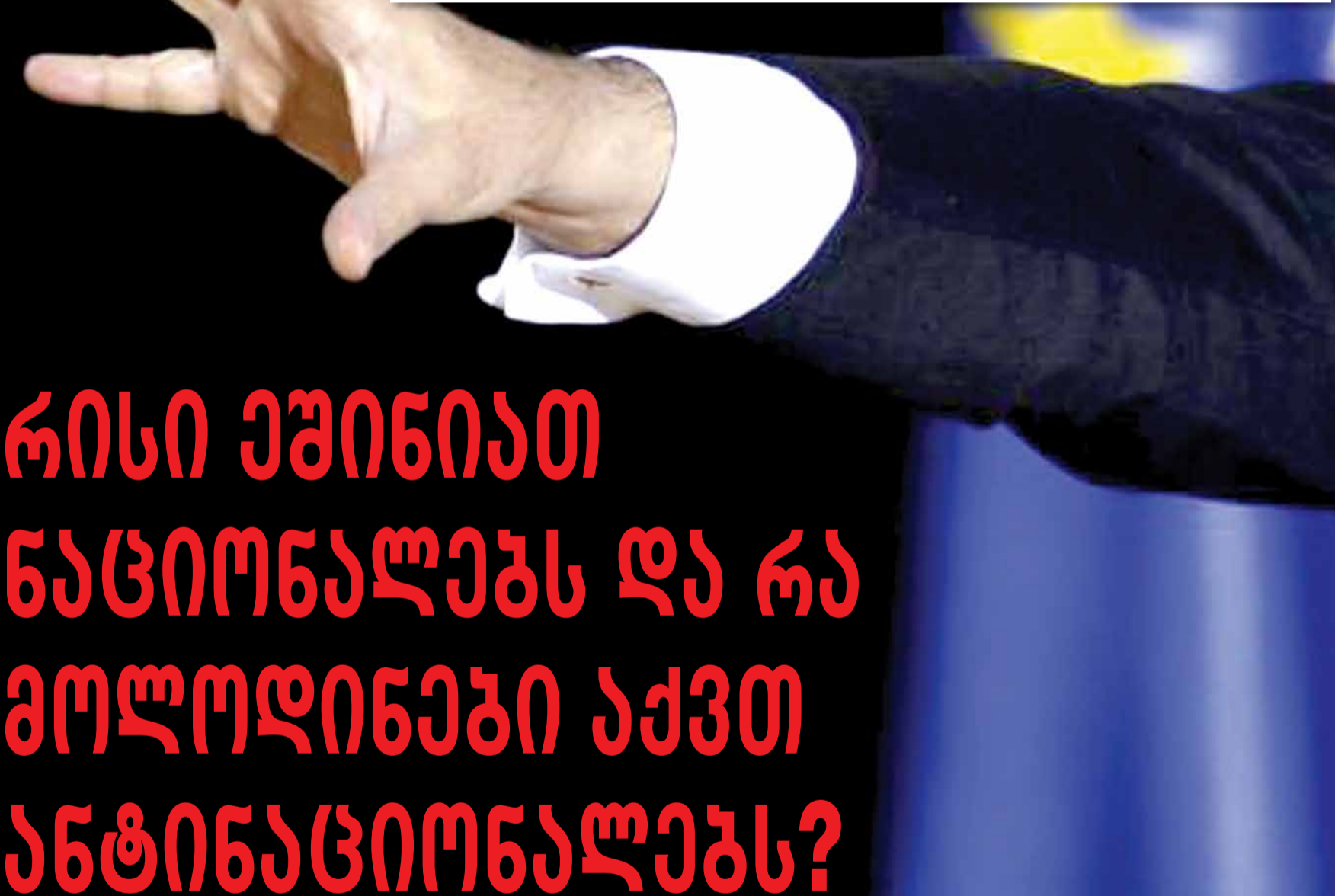
ეს ყველაფერი, ბუნებრივია, მთლად რეალისტურ პროგნოზად არ გამოიყურება, თუმცა არსებობენ ექსპერტები, რომლებიც კოალიტაციის დასრულების კვალდაკვალ არც ამგვარ პერსპექტივას გამორიცხავენ. ალბათ, ამიტომაც არის, რომ დღეისთვის ყველაზე აქტუალური კითხვებია: რატომ ატარებდა ბოლო საპრეზიდენტო დღეებს სააკაშვილი საქართველოს ფარგლებს გარეთ? რატომ დაბრუნდა საქართველოში მისი თვითმფრინავი ცარიელი? დაბრუნდება თუ არა ის საქართველოში საერთოდ? ამ კითხვების პარალელურად გამოითქმება სავარაუდო თარიღებიც: ერთი სააკაშვილის მიმართ სისხლის სამართლებრივი დევნის დაწყებას დეკემბრისთვის პროგნოზირებენ, მეორე ვილნიუსის სამიტს ელოდებიან და ამის შემდეგ განსაზღვრავენ მის მოსალოდნელ პერსპექტივებს, ზოგი კი თვლის, რომ სააკაშვილს არ დაიჭერენ და მის მიმართ მხოლოდ პროკურატურაში დაბარებით შემოიფარგლებიან...

რაკი პრეზიდენტის პერსპექტივებზე მითქმა-მოთქმა არ ცხრება, შესაბამისად გაცხარებული სჯა-ბაასია სხვა ნაციონალ თაყვანისმცემეც. მით უმეტეს, რომ ორი დღის წინ უმიშროების საბჭოს უკვე ყოფილი მდივნის, გიგა ბოკერიას განცხადებამ იმის თაობაზე, რომ მასობრივი რეპრესიები დაიწყება, მოსჯა-ბაასეებს საკმაოდ ნოყიერი „საკვები“ მასალა მისცა.

ამ კუთხით ეჭვების გამოთქმის საშუალება მოსალოდნელმა და უკვე დაანონსებულმა საკადრო ცვლილებებზეც გამოიწვია: საქართველოს უახლეს ისტორიაში ქვეყანას ეყოლება საკვანძო უწყებების პირველი პირები, რომელთა შესახებაც ფართო საზოგადოებას თითქმის არაფერი სმენია, გარდა იმისა, რომ ისინი მომავალი პრემიერის, ირაკლი ლარიაშვილის ნდობით აღჭურვილი პირები არიან. მიგვიხვდით ალბათ, რომ საუბარი გვაქვს მომავალ მთავარ პროკურორსა და შინაგან საქმეთა მინისტრზე. ამან, ბუნებრივია, გარკვეული დაბნეულობა გამოიწვია, ვინაიდან ფარცხალაძის შესახებ მხოლოდ რასმუსენის ვიზიტის დროს განხორციელებული სკანდალური დაჭერები გაახსენა საზოგადოებას, როდესაც ის ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურს ხელმძღვანელობდა, რაც შეეხება მომავალ შს. მინისტრ, ჭიკაიძეს, მხოლოდ ის ვიცით, რომ 28 ნოემბერს (?). თუმცა, ფარცხალაძის გაპროკურორებასთან ერთად იზრდება ობოლდებული ფინანსური საქმეების გამოძიების მოლოდინი და თვლიან, რომ მინისტრთა კაბინეტის დამტკიცების შემდეგ სწორედ ასეთი საქმეების გამოძიება გახდება პრიორიტეტული ახალ პროკურატურაში. სხვათა შორის, ახალი პროკურატურის ხსენებასთან ერთად გაცნობებთ, რომ ორთაქალის ყველაზე რუხ ნაგებობაში მთავარი პროკურორის მოადგილეების კაბინეტებში ახალი პერსონების გამოჩენას ელოდებიან. პროკურატურის კულუარებში ცვლილებას ელოდებიან ქალაქის პროკურატურაშიც. შესაბამისად, იქ დაწყებული ყველაზე სკანდალური საქმეები - უფანიას, რობაქიძის, ვაზაგაშვილის და სხვები, ახალი პროკურატურის ხელში გადაინაცვლებს.

თუმცა, მკითხველისთვის ამ ეტაპზე მაინც ყველაზე საინტერესო ის არის, ახალი კადრების მუშაობის პირველი დარტყმები ვის ჩააგდებს ნიკაუტში. ცხადია, დარტყმის ობიექტ-

დღეიდან დაჭერების ახალი ტალღა დაიწყება?!

რისი უზინიათ ნაციონალებს და რა მოლოდინები აქვთ ანტინაციონალებს?

ებად ნაციონალები მოიზრებიან. ჩვენი რესპონდენტები „პრაიმტიმითან“ სწორედ ამ თემებზე ისაუბრებენ.

ნიკა ჩიტქიძე, ექსპერტი:
- არაფერია გამორიცხული. ერთი

მხრივ, შესაძლებელია გაგრძელდეს გარკვეული ტიპის ზეწოლა ოპოზიურ ძალაზე, თუმცა, მეორე მხრივ, მაინც იმედს ვიტოვებ, რომ ვილნიუსის სამიტი, რომელიც ნოემბრის ბოლოს გაიმართება, ამისთვის ერთგვარი შემაკავებელი გახდება. ვინაიდან იმისთვის, რომ საქართველომ შემდგომში ხელი მოაწეროს ასოცირების ხელშეკრულებას ევროკავშირთან, მოთხოვნილი იქნება მოქმედება ხელისუფლებამ თავი შეიკავოს მსგავსი ქმედებებისგან, წინააღმდეგ შემთხვევაში დავცილდებით ევროსტრუქტურებს და აღმოვჩნდებით რუსების კლანჭებში.

- ამ პოზიციასთან წინააღმდეგობაში ხომ არ მოდის კანონის უზენაესობის ცნება?

- ბუნებრივია, ვინც კანონს არღვევს, მის მიმართ შესაბამისი ზომები უნდა განხორციელდეს. მაგრამ „ქართული ოცნების“ ერთნაირი მმართველობის განმავლობაში არაერთი ფაქტი იყო, რაც ამ

ხელისუფლების პირობებში შერჩევითი სამართლის არსებობას ადასტურებს. მაშინ, როდესაც ბედუკაძე გათავისუფლდა სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობისგან და 100-ლარიანი ჯარიმებით შემოიფარგლა სასჯელი იმ ადამიანების მიმართ, ვინც ჩართული იყო მ თებერვლის და 17 მაისის ძალადობებში... როდესაც ერთი მხრივ ვანო მერაბიშვილს უნოდებ კრიმინალს და მეორე მხრივ, დაუსჯელს ტოვებ ადამიანებს, რომლებიც ძალადობრივად შეიჭრნენ თვითმმართველობის ორგანოებში, ეს გარკვეულ კითხვებს ბადებს. ამიტომ, თუ საქართველოს არ უნდა, რომ უკრაინის ბედი გაიზაროს, მაშინ სახელმწიფოებრივი ინტერესები ვინროპარტიულ ინტერესებზე მაღლა უნდა დადგეს.

- შერჩევითი სამართალი რაკი ახსენეთ, მინდა გკითხოთ: თუ ბედუკაძე გაათავისუფლეს სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობისგან, ეს აპრიორი

ნიშნავს იმას, რომ ვანო მერაბიშვილს არ შეიძლება სისხლის სამართლის დანაშაული ჩაედინა? ერთი მეორეს გამოიცხავს?

- ეს უნდა შეისწავლოს პროკურატურამ და განაჩენი დადგეს სასამართლოში.

- მაგრამ თქვენ მიერ ჩამოთვლილი ფაქტები უკვე შეისწავლა პროკურატურამ და სასამართლოს განაჩენი დადგა, თუმცა, ამის მიუხედავად, თქვენ განსხვავებული შეფასება მაინც გაქვთ...

- მე ხომ არ მითქვამს, რომ მერაბიშვილი უდანაშაულოა? მაგრამ როცა მას წინასწარ კრიმინალს უწოდებენ, ის შეიძლება გამართლდეს, მით უმეტეს მსგავსი მაგალითები უკვე გვაქვს.

- მოდი, ნუ ავცდებით ძირითად თემას... თქვენი აზრით, რამდენად შესაძლებელია „ნაციონალური მოძრაობის“ თაყვანისმცემი დაპატიმრება ახალი პრეზიდენტის ინაუგურაციის შემდეგ?

დან პროზოდენტი სააკაშვილი?!

რია. ახლა, ბევრად ნაკლებად ცუდი შედეგი მოჰყვება ამას იმ ლობისტებისგან, რომლებზეც ბოკერია და მისი ჯგუფი მილიარდებს ხარჯავდა. ამას გარდა, ამის იმედს მაძლევს ახალი პროკურორი, ახალი სისხლი საქართველოს მთავრობაში და ხალხის მოთხოვნაც, რადგან თუ არ აღდგება სამართლიანობა, არ იქნება მშვიდობაც...

- თუმცა, ალბათ დამეთანხმებით, რომ ზოგიერთი მოსალოდნელი საკადრო ცვლილება დაზნეულობას იწვევს მომავალი პირველი პირების შესახებ ინფორმაციის ნაკლებობის გამო...

- მაგრამ მე კარგად ვიცნობ ლარიაშვილს, რომელიც საკმაოდ პრაგმატული პოლიტიკოსია და დარწმუნებული ვარ, რომ ის თავის არჩევანში არ შეცდებოდა.

- შეიძლება თუ არა ვივარაუდოთ, რომ პროკურატურა უფრო აქტიური და აგრესიული გახდება?

- ვერ გეტყვით, ამას მომავალი გეიჩვენებს, თუმცა, ფაქტია, რომ „ნაციონალური მოძრაობა“ დღეს სერიოზული შიშის ქვეშ არის. ამიტომ, მათი მიზანია „გააშაონ“ ახალი მთავარი პროკურორი და შინაგან საქმეთა მინისტრი.

- რასაც „ნაციონალური მოძრაობა“ რეპრესიებს არქმევს, თქვენ სამართლიანობის აღდგენას ეძახით. გამოდის, რომ ორივე მხარეს ერთი და იგივე პროცესის მოლოდინი გაქვთ...

- ბუნებრივია არის, რომ ეს მოლოდინი არსებობდეს, რადგან ფაქტია, რომ ჩადენილი აქვთ სისხლის სამართლის დანაშაულებები, რომელზე პასუხიც უნდა აგონ. ვისაც რა უნდა ის ილაპარაკოს, ამ ქვეყანაში თავადაც აღიარებენ, რომ არის სამართლიანი სასამართლო და იმედოვნებენ, რომ პროკურატურაც მყარ მტკიცებულებებს დადებს და ბატონი ფარცხალაძე წინა პლანზე წამოიწვეს იმ რეზონანსული საქმეების გამოძიებას, რომლის გახსნასაც მთელი საზოგადოება ელოდება. ფარცხალაძე უნდა გააკეთოს ის, რაც გასაკეთებელია. მე იმედი მაქვს, რომ ღარიბაშვილი არ წარადგენდა ისეთ კანდიდატს ამ პოსტზე, რომელსაც არხელენიფება ასეთი საქმეების კეთება.

- ბევრს საუბრობენ იმის შესახებ, რომ შესაძლოა, სააკაშვილი აღარ დაბრუნდეს საქართველოში, სწორედ სისხლის სამართლის დევნის საფრთხის გამო...

- სააკაშვილი მშობარა არსებობს. ის, საკუთარი თავის გადასარჩენად თავისი გუნდის ყველა წევრს განირავს. ამით დატოვებს და თვითონ გაიქცევა, როგორც ეს ომის დროს გააკეთა. სააკაშვილისგან ცოტენ დადიანობას ნურავინ მოელოს. ის ყოველთვის იყო აბჯარში ასხმული გულადი, რომელსაც, როგორც კი ეს აბჯარი მოეხსნა, ისევ ის უშნო ბიჭუნა გახდა, როგორც იყო თავის დროზე. სააკაშვილის გულადობა არავის გაუგია, არც სკოლაში, არც ინსტიტუტში, არც პარლამენტში, არც აღმასრულებელ ხელისუფლებაში და არც პრეზიდენტობისას.

- თქვენ იმ ადამიანთა ჯგუფს მიეკუთვნებით, რომელიც კოაბიტაციის დასრულებისთანავე სააკაშვილის მიმართ სისხლის სამართლის დევნას პროგნოზირებს?

- თავის დროზე დიდი შეცდომა დავუშვით, როდესაც შევარდნაძე და მისი გუნდი არ გავასამართლეთ. ახლაც ისეთივე შეცდომას დავუშვებთ, თუ სააკაშვილის სისტემა არ გასამართლდება. მე ვიცნობ ღარიბაშვილს და მჯერა მისი პოტენციალის. იმედი მაქვს, არ გამოცრულდება ეს იმედი.

- სააკაშვილის გარდა კიდევ ვისი პასუხისმგებლობის საკითხი შეიძლება დადგეს დღის წესრიგში?

- ნებისმიერის: სააკაშვილის, ბოკერიას, უგულავას, ადემიშვილის და ათასი ჯურის ავანაკების, რომელიც ამ ბანდაში იყო თავმოყრილი, თუნდაც პანკისელი ნარკობარონების ე.წ. პაღბარია პეტრე ცისკარიშვილის... ყველამ უნდა დაინახოს, რომ თუ ვინმე მისნაირ, კაკო ბოზოხიძისნაირ, მასტერასნაირ, უდესიანისნაირ და სხვებისნაირ დანაშაულს ჩადენს, მას პასუხი მოეთხოვება. წინააღმდეგ შემთხვევაში მათზე უარესებს უნდა ველოდეთ.

- ამაზე არსებობს გარკვეული ეჭვები. ბოკერია, უგულავა და სხვები კი არა, შეიძლება მიხეილ სააკაშვილიც დაიბარონ პროკურატურაში. ამით ეს ხელისუფლება შეეცდება მათ საკუთარი ძალა აჩვენოს. ეს საკვებით არ არის გამორიცხული, მით უმეტეს, რომ დღეს პატიმრები არიან ვანო მერაბიშვილი და ბაჩანა ახალაია. ბოლოს და ბოლოს 25 ათასი ადამიანი დაიბარეს უკვე პროკურატურაში. ეს იმ დროს, როდესაც არ დაუბრუნებიათ ისინი, ვინც ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებში შეიჭრნენ.

- რამდენად რეალურად გეჩვენებათ სოციალურ ქსელებში გავრცელებული ეჭვი იმის თაობაზე, რომ სააკაშვილი, სწორედ სისხლის სამართლის დევნის შიშით, შეიძლება საქართველოში არ დაბრუნდეს?

- მე მგონია, რომ სააკაშვილი დაბრუნდება. რაც შეეხება სისხლის სამართ-

ლებრივ დევნას, ვფიქრობ, რომ ეს ხელისუფლება მის პროკურატურაში დაბრუნებაზე შორს არ წავა. თუმცა, გამოირიცხული არაფერია. ამ ხელისუფლების პირობებში არაფერი გამიკვირდება.

- პროკურატურასა და შსს-ში ოფიციალურად გაცხადებული საკადრო ცვლილებები თქვენ რამეზე მიგანიშნებთ?

- მიმანიშნებს იმაზე, რომ ღარიბაშვილი პოზიციებს იმყარებს. ის ნიშნავს მთავარ პროკურორს, როცა იუსტიციის მინისტრი აცხადებს, რომ არ იცნობს მომავალ მთავარ პროკურორს.

- სანდრო ბრეგაძე: უშიშროების ყოფილი მდივანი აცხადებს, რომ დაინყება „ნაციონალური მოძრაობის“ მიმართ რეპრესიების ახალი ტალღა. თქვენ ასეთი მოლოდინები გაქვთ?

- ეს ჩვეულებრივი პრევენციაა ნაცი-

ონალების მხრიდან. მათ სურთ პოლიტიკოსებად დარჩნენ ქართულ პოლიტიკურ სივრცეში და პასუხი არ აგონ არც ერთ დანაშაულზე, რაც მათ შიშის განმავლობაში ჩადიდნეს. არანაირი მა-

სობრივი დაჭრები არ დაინყება, მაგრამ დაისჯება ის, ვინც დასასჯელია - სანდრო გირგვლიანის და ბუტა რობაქიძის მკვლელები, 7 ნოემბრის და 26 მაისის მიტინგების დამრბევეები, ქონების წამრთმევეები და ათასგვარი სისაძაგლისა და მამაძაღლოების ჩამდენები. როგორც ჩანს, ბატონი ბოკერია მათ შორის მოიზრებს თავს და მისი განცხადებაც შიშით არის გამოწვეული.

- სამართლიანობის დაწყების მოლოდინი „ოცნების“ ხელისუფლებაში მოსვლის დღიდან არსებობდა... რატომ გგონიათ, რომ ეს პროცესი სწორედ ახლა დაინყება?

- ჩვენდა სამწუხაროდ, საქართველოს ხელისუფლება იძულებული იყო ანგარიში გაენა დასავლეთის ზოგიერთი პოლიტიკოსისთვის. მაგრამ, როდესაც მთელი ხელისუფლება ახალი გუნდის ხელში გადმოვიდა, ბუნებრივია, ამ პროცესის დაწყება ახლა უფრო ლოგიკუ-

„ჩვენ მთელ ევროპას დავანახვეთ,

my View
სათუნა
მბალკონიკვილი

ვილიუსის სამიტს პოლიტიკოსებისთვის დიდი დატვირთვა აქვს. ყველას აინტერესებს, რა სიახლე განმოვანდება საქართველოსთან დაკავშირებით. თუმცა იგივე „ყველას“ ისიც აინტერესებს, რა ცვლილებებს განახორციელებს ირაკლი ლარიბაშვილი უკვე საკუთარ გუნდში სწორედ ვილიუსის სამიტის შემდეგ. ახალი მინისტრთა კაბინეტით ახალი პრემიერი პარლამენტის წინაშე თვის ბოლოს წარდგება. უმრავლესობა უპირობოდ თანხმდება, რომ ლარიბაშვილსა და მის გუნდს ნდობას ერთხმად გამოუცხადებენ. მათ შორის „თავისუფალი დემოკრატიებიც“. მიუხედავად იმისა, რომ ირაკლი ალასანიას მიმართ ბევრი კითხვა გაჩნდა, მისი გუნდის წევრი, ზურაბ აბაშიძე დარწმუნებულია, რომ თავდაცვის მინისტრი საკუთარ მოღვაწეობას იმავე პოსტზე გააგრძელებს, რადგან ის როგორც ქვეყანას, ასევე კოალიციას სჭირდება. რაც შეეხება ალასანიას კოალიციის დატოვების საკითხს, აბაშიძის განცხადებით, ის არც განიხილება. თავად დეპუტატი მიიჩნევს, რომ ამ საკითხის ირგვლივ მედია უფრო აქტიურობს და რეალურად განსახილველიც არაფერია.

ზურაბ აბაშიძე, „ჩვენი საქართველო – თავისუფალი დემოკრატიების“ წევრი:

– როდესაც ბიძინა ივანიშვილმა ახალ პრემიერად ირაკლი ლარიბაშვილი წარადგინა, თქვა, რომ მას ძლიერი საკუთარი გუნდი ეყოლებოდა, ფიქრობთ, რომ ამ გუნდში არის ირაკლი ალასანიას ადგილი? თანაც უკვე ითქვა, რომ მათა ფანჯიკიძეც შეიძლება შეიცვალოს, კონკრეტული გვარიც დასახელდა შემცვლელად. ფანჯიკიძეც ალასანიას გუნდის წევრად ითვლება...

– იცით, რა არის? თქვენ, უურნალისტებს, გიყვართ, როცა საკითხებს სენსაციად აქცევთ. აქ არ არის საუბარი იმაზე, რატომ არის კონკრეტული პირი მინისტრი, ან პირიქით, რატომ არ არის. ეს არის კოალიცია, რომელიც ხელისუფლებაში ბიძინა ივანიშვილის დახმარებით მოვიდა. კოალიციას მთელი რიგი პასუხისმგებლობები აქვს აღებული მოსახლეობის წინაშე, რომელიც უნდა შესრულდეს. ამ შემთხვევაში ირაკლი ალასანია არის პოლიტიკური ლიდერი არა მხოლოდ ჩვენი პარტიის, არამედ თავად კოალიციის. ამიტომ მისი როლი ძალიან კონკრეტული და მნიშვნელოვანია ქვეყნისთვის. ჩემთვის ძალიან ძნელად წარმოსადგენია, რომ ალასანია აღარ იყოს პოლიტიკაში. თუ ის პირადად გადაწყვეტს ამას, ეს იქნება პირადი გადაწყვეტილება და გარწმუნებთ, ეს მოხდება ძალიან დიდი ხნის შემდეგ. არავის უჩნდება კითხვის ნიშნები, უნდა იყოს თუ არა ირაკლი ალასანია თანამდებობაზე.

ფიქრობთ, ეს საკითხი მედიაზე უფრო წამოწინა წინა პლანზე, და ალბათ, იმიტომ რომ თავად პრემიერის მხრიდან იყო ხოლმე ხშირად შენიშვნები.

– ამ შენიშვნებს რით ახსნით?

– ალასანია ძალიან ბევრს მუშაობს და, ალბათ, ივანიშვილი მისგან კიდევ უფრო მეტს ელოდება, მხოლოდ და მხოლოდ დადებითი კუთხით.

– მიგაჩნიათ, რომ ვილიუსის სამიტის შემდეგ ალასანია თანამდებობაზე დარჩება?

– რა თქმა უნდა, დარჩება.

„პოლიტიკური სიტუაციაა და პოლიტიკური მოთხოვნები ყოველთვის უფრო პრიორიტეტულია და შესაბამისად, დადგა დღის წესრიგში ეს გადაწყვეტილება. მე არჩილს წარმატებებს ვუსურვებ ყველგან, სადაც არ უნდა იყოს ის“

ება. ეს საკითხი არ უნდა გადაწყდეს იმ კუთხით, მოგვწონს თუ არა ირაკლი ალასანია. მას აქვს ძალიან დიდი შესაძლებლობები და ის საკუთარ მოვალეობას ძალიან კარგად ასრულებს, ამ შემთხვევაში თავდაცვის სამინისტროში. მის წინაშე დგას მთელი რიგი ამოცანები, ჩასატარებელი რეფორმები, ყველა მიმართულებით ძალიან დიდი სამუშაოები მიმდინარეობს. ნატოში ჩვენი ქვეყნის განვითარების ერთ-ერთი მთავარი რგოლი და ერთ-ერთი მთავარი ფუნქციის მატარებელი სწორედ თავდაცვის სამინისტრო და მისი ხელმძღვანელია. ამიტომ ძალიან სერიოზული თემაა და ის მინისტრთა კაბინეტში ერთ-ერთი საუკეთესო მინისტრია.

– თუმცა ყველას ახსოვს ლარიბაშვილსა და ალასანიას შორის არსებული გაუგებრობა, რომელიც ჯიშადის ვიდეომ გამოიწვია...

– მოდით, ასე ვთქვათ, პოლიტიკა არის საჯარო. როდესაც ადამიანები ცხოვრობენ პოლიტიკის მიღმა, სადაც არსებობს კორუპციები, ბიზნესსამყარო, იქ ყოველთვის არის პატარ-პატარა დაპირისპირებები, კონკურენციაც, შეუთანხმებლობაც, მაგრამ ამას ჩვენ ვერც ვხედავთ, ვერც ვამჩნევთ.

პოლიტიკა კი თავისი საჯაროობის გამო უფრო აჩენს ყველა დეტალს და აქ მედია დიდ როლს თამაშობს. ეს იყო მხოლოდ და მხოლოდ პოლიტიკის საჯაროობის ფაქტორი და არა ის, რომ ფაქტის მიღმა კიდევ რაიმე დეტალი არსებობდა. ბუნებრივია, როცა არსებობს ბევრი მინისტრი, ბევრი დეპუტატი, ჩვენ ერთმანეთის მიმართაც ვგრძნობთ კონკურენციას, ოღონდ კარგი გაგებით, რომ უფრო მეტად წარმოვიჩინოთ, უფრო კარგები გამოვჩნდეთ. ეს ჩვეულებრივი ადამიანური ამბავია. ვილაცას უფრო მეტად გამოდის საქმე, ვილაცას უფრო ნაკლებად, ვილაც უფრო მეტად აპირებს საკუთარ გაკეთებულს, ვილაც ამას ისე კარგად ვერ აკეთებს. მაგალითად, სააკაშვილი პიარის დიდოსტატი იყო, მაგრამ საბოლოოდ აღმოჩნდა, რომ არც ამ პიარმა არ უშველა. დღეს ის ერთ-ერთი ყველაზე ნეგატიური პოლიტიკოსია, მიუხედავად იმისა, რომ ცდილობს, სულ ეკრანზე იყოს და სულ რაღაც აკეთოს. შესაბამისად, არც ამ ისტორიაში ყოფილა რაიმე არაორდინარული.

– რაც შეეხება კოალიციას, როგორ ფიქრობთ, როდემდე იქნება ის ერთიანი და ხომ არ განიხილება თქვენს პარტიაში, ან პირადად ირაკლი ალასანიას მიერ მისი დატოვება?

– არა, რა თქმა უნდა. კოალიციის დაშლის შესახებ საუბარი და კოალიციის დაშლა, პირველ რიგში, ნაციონალების ინტერესში შედის. ბუნებრივია, მათ სურთ, რომ კოალიცია დასუსტდეს. ის ძალებს შორის, რომლებიც კოალიციაში ვართ, მიმანია, რომ „თავისუფალი დემოკრატებს“ ერთ-ერთი ყველაზე სერიოზული როლი და ფუნქცია აქვს. აქედ-

ან გამომდინარე, როდესაც მოწინააღმდეგეს სურს, ასეთი კოალიცია დაასუსტოს, მისი მთავარი მიზანი ხდება ერთ-ერთი მთავარი ძალის გამოთიშვა რგოლიდან. ასეთ შემთხვევაში, ბუნებრივია, დასუსტდება როგორც პარტია, ასევე კოალიცია. მაგრამ ეს ასე არ მოხდება, არა იმიტომ რომ ჩვენ ძმადნაფიცები ვართ, ან ჯვარი გვაქვს დაწერილი, უბრალოდ, ჩვენ ქვეყნის, ხალხის, ერთმანეთის მიმართ ვალდებულებები გვაქვს აღებული და ეს ვალდებულებები უნდა შესრულდეს. საქმე უნდა გაკეთდეს და მხოლოდ მას შემდეგ, როცა წარმატებას მივაღწევთ, დავანახებთ ხალხსაც და ქვეყანასაც, რომ ჩვენ რაღაც გავაკეთეთ, უკვე შემდეგ ხალხისთვისაც არ იქნება რთული იმის გაგება, რომ ცალ-ცალკე გავაგრძელებთ საქმის კეთებას. ამ ყველაფერს დრო თავად მოიტანს.

– კოალიციიდან თქვენი პარტიის გამოყოფაზე საუბრისას ერთ-ერთ მიზეზად სწორედ ის სახელდება, რომ ირაკლი ალასანია პროდასავლური იმიჯის მქონე პოლიტიკოსია და ასეთივე პარტიებთან უნდა თანამშრომლობდეს...

– ჩვენ ვართ კიდევ ასეთ პარტიებთან ერთად.

– თუმცა იქ არიან პარტიები, რომლებიც აბოლუტურად სხვას ამტკიცებენ...

– კი ბატონო, მოდით, ყველაფერზე ლიად ვისაუბროთ, არაფერია დასამალი. ჩვენ დეკლარაციის დონეზე გვაქვს ხელი მოწერილი, რატომ უნდა შევიდეთ ევროკავშირში, ნატოში და იგივე მრევლებს გაცხადებული აქვთ თავისი პოზიცია. ეს ძალიან გასაგები და ბუნებრივია. კოალიციაში შეიძლება სხვადასხვა საკითხებზე

რომ კოალიციის არის ევროპული ძალა

ზურაბ აბაშიძე: „ეს საპროტესტო არ უნდა გადაწყდეს იმ კუთხით, მოგვინოს თუ არა ირაკლი ალასანია. მას აქვს ძალიან დიდი შესაძლებლობები და საკუთარ მოვალეობას ძალიან პარბად ასრულებს“

EXCLUSIVE

განსხვავებული აზრი არსებობდა. ამ შემთხვევაში გოგი თოფაძე, ზურაბ ტყემალაძე და კიდევ სხვები არ დატოვებენ კოალიციას, იმიტომ რომ ჩვენ ოდესმე აუცილებლად შევალთ ნატოშიც და ევროკავშირშიც. სამაგიეროდ სოციალური საკითხები, ჯანდაცვა, ეკონომიკა... ამ ყველაფერზე ვთანხმდებით და იგივე კანონმდებლობის დონეზე ერთად ვიღებთ გადაწყვეტილებებს. სხვათა შორის, ამ თემის არასწორად აფიტირებაც ნაციონალურის პოლიტიკაა. მათ დაიჩემეს, რომ ერთადერთი ძალა არიან, რომლებიც დასავლეთის მიმართულებით მიდიან, ეს მითიც დაინგრა. ჩვენ მთელ ევროპას დავანახვეთ, რომ კოალიცია არის ევროპული ძალა, რომელიც იმაზე მეტს გააკეთებს, ვიდრე „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ გააკეთა, თანაც არა მარტო სიტყვებით. ეს ძალიან მალე ცხადი გახდება. სხვაობები ამ ორ ძალას შორის სხვა მხრივაც არის. თუ დღევანდელ და ნაციონალურის-დროინდელ ხელისუფლებებს შორის პარალელს გავავლებთ, დავინახავთ, რომ წინა ხელისუფლება სხვა პარტიებს გასაქანს არ აძლევდა. ამაზე არავინ დაობს, მათ ჰქონდათ მონოპოლია პარლამენტში, ხელისუფლებაში და ყველა სფეროში. დღეს კოალიციური მთავრობაა. კოალიციაში შემავალი სხვადასხვა პარტიები არიან მთავრობაში, პარლამენტში და ასე გაგრძელდება, სანამ კოალიცია იარსებებს. ნამყვანი ძალა, ბუნებრივად, კოალიციის მთავარი პარტია „ქართული ოცნება – დემოკრატიული საქართველოა“. როდესაც პარტიის ლიდერი, ბიძინა ივანიშვილი პოლიტიკიდან წავა, მისი მონაცვლე ავტომატურად გახდება ირაკლი ლარიბაშვილი. ეს ძალიან ბუნებრივი პროცესია, არავის უთქვამს ის, რატომ იყო სააკაშვილი „ნაციონალური მოძრაობის“ ლიდერი. პრეტენზია არსებობდა იმაზე, რომ ის მხოლოდ ნაციონალურის პრეზიდენტი იყო და არა მთელი საქართველოსი. მისთვის პირადი ველი იყო ყოველთვის მნიშვნელოვანი, მონინალმდეგეები კი არაფერს წარმოადგენდნენ. ამ მხრივ, დღეს აბსოლუტურად სხვა ვითარებაა. „ქართული ოცნება“ დღეს მონოპოლისტი არ არის.

– რატომ, მასეთივე ლოგიკით ყველგან „ქართული ოცნება“...
– კოალიციის ლიდერი პრემიერ-მინისტრია, მაგრამ პარლამენტის

თავმჯდომარე რესპუბლიკელების ლიდერი დავით უსუფაშვილია, თავდაცვის მინისტრი „თავისუფალი დემოკრატების“ ლიდერია, პარლამენტშიც გადანაწილებულია თანამდებობები კოალიციის სხვადასხვა წევრებზე.
– ფიქრობთ, რომ ამას შეიძლება ეწოდოს ბალანსი?
– რა თქმა უნდა. ბუნებრივად, რიცხობრივად „ქართული ოცნება – დემოკრატიული საქართველოს“ წევრები უფრო ბევრი არიან, რადგან ის ნამყვანი პოლიტიკური ძალაა. ჩვენ ძალიან კარგად გვახსოვს, წინა მონევიის პარლამენტში რა დღეში იყო ნამდვილი ოპოზიცია, ისინი არც უმცირესობის წევრები იყვნენ და არც ფრაქცია ჰქონდათ.
– როგორი განწყობაა უმრავლესობაში ახალი პროკურორის მიმართ? მიგაჩნიათ, რომ კბილაშვილის შემცვლელი, სამართლიანობის აღდგენის მხრივ, კონკრეტული

ნაბიჯებს გადადგამს?
– ვფიქრობ, უფრო მედია ცდელიობს წარმოაჩინოს ისე, თითქოს ახალი მთავარი პროკურორი გააკეთებს იმას, რაც ვერ გააკეთა კბილაშვილმა. მე ასე არ მგონია, რადგან კბილაშვილმა ძალიან ბევრი გააკეთა. ის ერთ-ერთი საუკეთესო პროკურორი იყო ქვეყანაში. მე ასე ვთვლი და ამას ყოველთვის ვიტყვი. რაც შეეხება საზოგადოებრივ მოთხოვნას და მის შესრულებას, ბუნებრივად, ეს სადავო საკითხია. მაგ ლოგიკით, შეიძლება ითქვას, ხელისუფლების მიმართაც არიან უკმაყოფილო მოქალაქეები. მაგალითად, მონაწილეობა მივიღე დევნილების შესახლების პროცესში, მისული ვიყავი და მათი ნაწილი უკმაყოფილებას არ ფარავდა, არ აკმაყოფილებდათ პირობები. კომენტარისგან თავი შევიკავე, უბრალოდ, შევახსენე, სად ცხოვრობდნენ აქამდე... ბუნებრივად, ადამიანს უფრო და უფრო მეტი უნდა. ჩვენი მთავარი ნდობა არის ირაკლი ლარიბაშვილის მიმართ. მან უნდა შეარჩიოს ის ხალხი, ვისაც ჩათვლის, რომ უფრო კომპეტენტურია, უფრო კარგად გაართმევს თავს. ლარიბაშვილმა მოახერხა და ამ ერთი წლის განმავლობაში ყოველდღიურ რეჟიმში ძალიან კარგად იმუშავა. კანონის უზენაესობა იქნება მთავარი, ვინც დანაშაული ჩაიდინა ან ჩაიდენს, ის აუცილებლად აგებს პასუხს. შეიძლება ვილატას კბილაშვილის მიმართ აქვს გარკვეული პრეტენზია და ფი-

ქრობს, რომ ის არ იყო ისეთი ცივილისლიანი და კაციჭამია, როგორც ადგიმელი, მინდა ვთქვა, რომ თავად კბილაშვილი კმაყოფილი იყო, რომ წინამორბედს არ ადარებდნენ. კარგად მახსოვს, ერთხელ მიხეილ სააკაშვილმა ადგიმელზე თქვა, ადგიმელის ერთი შეხედვით სულაც არ ეტყობა, რომ შინაგანად ასეთი დაუნდობელიაო. დაუნდობლობა რაშიც გამოიხატებოდა, კარგად ვნახეთ. ბუნებრივად, დაუნდობელი უნდა იყო პროკურორი, როცა საქმე დამნაშავეს ეხება, მაგრამ უდანაშაულო ხალხის წინაშე ძალაუფლების უკიდევანოდ გამოყენებაც დანაშაულია. ჩვენ აუცილებლად უნდა გადავხედოთ წარსულს და ისე ვიმოქმედოთ.
– თუ ასეა, რატომ გახდა საჭირო კბილაშვილის შეცვლა?
– პოლიტიკური სიტუაციაა და პოლიტიკური მოთხოვნები ყოველთვის უფრო პრიორიტეტულია და შესაბამისად, დადგა დღის წესრიგში ეს გადაწყვეტილება. არჩილს წარმატებებს ვუსურვებ ყველგან, სადაც არ უნდა იყოს ის. მომავალი გვაჩვენებს ახალ პროკურორსაც, მას ძალიან ბევრი საქმე ექნება. ბუნებრივად, იმ წინაშე, რომელიც უკმაყოფილო იყო სამართლიანობის აღდგენით, უამრავი საჩივარი შეჰქონდა და მათ დაჩქარებული წესით განხილვას ითხოვდა, იმედები გაუჩნდება ახალი პროკურორის მიმართ. ამიტომ ძალიან ბევრი შრომა დასჭირდება მასაც.

„ძალიან პარბად გვახსოვს, წინა მოწვევის პარლამენტში რა დღეში იყო ნამდვილი ოპოზიცია“

GEORGIAN airways

დაგეგმვა და შესყიდვა

ინფორმაცია და მომსახურება

შემოთავაზებები

ჩვენ შესახებ

მოსკოვი

€195-დან

ბილეთის ყიდვა რთული გარემოში

გაფრენა

Tbilisi International

ჩაფრენა

Moscow, Vnukovo

ორი გზა

ერთი გზა

გაფრენის თარიღი

დეკემბერი 2013

ორ	სამ	ოთ	ხუთ	პარ	შაბ	კვი
					1	
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

ზღაპრ. (12+ წ)

1

ბავშვი (2-11 წ)

0

ჩვილი (<2 წ)

0

ძიება

ამსტერდამი
€ 299-დან

მოსკოვი
€ 195-დან

ბათუმი
€ 56-დან

თელ-ავივი
€ 300-დან

ბერლინი
€ 299-დან

ერბილი
€ 295-დან

ეშთაისი
€ 47-დან

სულეიგანია
€ 328-დან

დაჯავშნეთ ბილეთები online ჩვენს ვებ-გვერდზე WWW.AIRZENA.COM

20 წელი თქვენს გვერდით

კოსტებს გურამ ოდიშარია და ნოდარ ხადური დატოვებენ?

მოქმედი პრემიერი ბოლო შეხვედრებს მართავს საკუთარ გუნდთან. ეს ბოლო ოფიციალური შეხვედრებია უმრავლესობასთან. ივანიშვილმა მედიასთან ერთ-ერთი შეხვედრისას განაცხადა, რომ პოლიტიკიდან წასვლის შემდეგ ისე ხშირად აღარ გამოჩნდება. როგორც ჩანს, საპარლამენტო უმრავლესობამ ბოლო ოფიციალური დირექტივებიც სწორედ გასული კვირის მუშაობის მიზლი. მინიმალური ცვლილება ის იყო, რომ „ოცნების“ ფრაქციის ხელმძღვანელობა შეუცვალეს. ზაქარია ქუცნაშვილი გია ვოლსკით ჩანაცვლდა, რაც შეხება მნიშვნელოვან ცვლილებებს, ამას მიმდინარე კვირაში განახორციელებენ.

ახალი პრემიერი პარლამენტს საკუთარ გუნდს ოთხშაბათს წარუდგენს. ირაკლი ლარიბაშვილმა საკუთარი შემცველი თავად დაასახელა და როგორც ამბობენ, მისივე რჩეული იყო. რომელი სამინისტრო შეიცვლის ხელმძღვანელს ამაზე ხმადასმული ნიშნის არავინ საუბრობს. როგორც ამბობენ, ერთ-ერთი მინისტრის ბედი უკვე გადაწყვეტილია. კულტურის სამინისტროს ხელმძღვანელობამ გასულ კვირას წლიური ანგარიში წარუდგინა დიპლომატიურ კორპუსს, მედიას და მინისტრთა კაბინეტს. თუმცა მონვეული მინისტრებიდან ოდიშარიას მოსასმენად მხოლოდ განათლების მინისტრმა მოიცალა. სანიკიძის გარდა პირველი პირების ნაცვლად მოადგილეები იყვნენ წარმოდგენილები. გურამ ოდიშარიამ მთელი წლის განმავლობაში გაკეთებული საქმეების ჩამონათვალი გაგვაცნო და საკმაოდ აქტიურად ისაუბრა სამომავლო გეგმებზეც. მან საკუთარ გამოსვლაშივე აღნიშნა, რომ მთავარია საქმე გაკეთდეს, თუმცა არ აქვს მნიშვნელობა ვინ გააკეთებს მას. მის სიტყვებს ყურადღება რატომღაც არააქვს მიაქცია. ესეც რომ არა, იქ არსებული გარემო უფრო თანამშრომლებთან გამოსაშვებობებელ რიტუალს ჰგავდა. მინისტრმა ყველა თანამშრომელს მადლობა გადაუხადა განუვლი საქმიანობისთვის. ბუნებრივად გაჩნდა კითხვა, მცირე ცვლილებებში მოჰყვებოდა თუ არა კულტურის მინისტრი...

გურამ ოდიშარია, კულტურის მინისტრი:
- მთავარია საქმე გაკეთდეს და ყველა ის პროექტი გაგრძელდეს, რომელიც ჩვენმა სამინისტრომ აქამდე განახორციელა, ბევრად მნიშვნელოვანია ქვეყნის განვითარებისთვის წინ გადაიდგას ნაბიჯები. მე უკვე აღვნიშნე, რომ მნიშვნელოვანი არის ის, თუ რა გაკეთდება და არა ის, კონკრეტულად ვინ გააკეთებს ამას.

- ანუ თქვენ შეიძლება აღარ იყოთ ახალ მინისტრთა კაბინეტში?

- ალბათ ვიქნები. ოდიშარია ერთ-ერთი მინისტრია, რომლის შეცვლაზეც საკმაოდ დიდხანს ვრცელდებოდა ინფორმაცია. როგორც ამბობენ, ცვლილებები ეკონომიკურ გუნდსაც შეეხება, თუმცა უმრავლესობაში ამ ინფორმაციას კატეგორიულად უარყოფენ და აცხადებენ, რომ ეკონომიკური პრობლემები ქვეყანას წინა ხელი-სუფლების არასწორი ქმედებების გამო შეექმნა. ხელისუფლებამ ალიარა, რომ ეკონომიკური ზრდა ისეთი ვერ იქნება, როგორც 2012 წლის ოქტომბერში იყო ნაწინასწარმეტყველები. სხვათა შორის, ექსპერტების შეფასებით, ეს ჯერ კიდევ ერთი წლის წინ იყო მოსალოდნელი, თუმცა ხადურის გადაწყვეტილებით ეკონომიკური ზრდის მაქსიმალური ვერსია ჩაიდო პროგრამაში. ბუნებრივია, ბიძინა ივანიშვილთან თავის მოწონების გამო, თუმცა რეალობა მალევე გამოჩნდა.

ლი 4%-იანი ზრდა უკვე დღეს 2%-მდე დასული... ოპოზიციამ და კონკრეტულად ყოფილმა პრეზიდენტმა, მიხეილ სააკაშვილმა ყოფილ პრემიერს, ბიძინა ივანიშვილს საკუთარი ფინანსების ქართულ ეკონომიკაში ჩადება ურჩია. ეკონომიკური რეალობა კი იმაზე მძიმეა ვიდრე ამას ხალხი რეალურად აცნობიერებს, რადგან ეკონომიკური ექსპერტები აცხადებენ, რომ მინიმალური ზრდის მოლოდინი შესაძლებელია კიდევ გადაიხედოს, ანუ წლის ბოლოს ნაგარაუდები 4%-იანი ზრდაც ვერ განხორციელდეს. ეროვნული ბანკის პრეზიდენტი პრობლემებს კონკრეტული მიზეზებით ხსნის...

ირაკლი ქადაგიძე, ეროვნული ბანკის პრეზიდენტი:

- არსებული მონაცემების ერთობლიობა არ გვაძლევს საშუალებას, რომ წლის ბოლოს ეკონომიკის 6%-იანი ზრდა ვიფარაუდოთ. ეკონომიკური ზრდის შემცირებას რამდენიმე მიზეზი აქვს: ეს არის პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების შემცირება და ასევე ადგილობრივი ბიზნესის პასიურობა, რომელიც ვერ გამოვიდა მოლოდინის რეჟიმიდან და გაურკვეველობაში თავის მიზნებთან

დაკავშირებით. მძიმე ეკონომიკური მდგომარეობის ფონზე ახალი ხელისუფლების ნევერები შეუფერხებლად უნერენ საკუთარ თავს პრემიებს. თანაც იმ ფონზე, რომ თავიდან, ისევე და ისევე ივანიშვილის ბრძანებით, თითქმის ყველა მინისტრმა ხელფასები მინიმუმამდე დაიყვანეს. როგორც ჩანს, ციფრები პრემიერის სახით სულ ორიოდ თვეში საკმაოდ სოლიდურ თანხამდეც ავიდა... შორს რომ არ წავედეთ და ისევე ეკონომიკურ გუნდზე შევჩერდეთ, ვნახავთ, რომ ნოდარ ხადურმა, საპარლამენტო არჩევნების შემდეგ, მხოლოდ ორი თვის განმავლობაში ოფიციალური შემოსავლის სახით 30 ათას ლარამდე მიიღო... უფრო კონკრეტულად კი, 2012 წლის ნოემბერ-დეკემბრის განმავლობაში 25 ათას 584 ათასი ლარის ეკონომიკის შემოსავალი მიიღო, ანუ თვეში დაახლოებით 12 ათას 792 ლარი გამოიმუშავა.

თავად ხადურის განცხადებით ქართული ეკონომიკა ნაციონალურ შოკიდან ნელ-ნელა გამოდის და მისივე განცხადებით პროცესისთვის ერთი წელი საკმარისი ნამდვილად არ იქნება...

ნოდარ ხადური, ფინანსთა მინისტრი:

- ეკონომიკა გამოდის იმ შოკიდან, რომელიც ის თქვენ, ნაციონალურმა დატოვეთ. 1.5 მლრდ ლარი იყო ზედმეტად გადახდილი გადასახადები... ახლა ეკონომიკაში გაჯანსაღების პროცესია, კერძო სექტორი გამოვა თქვენი ზენოლიდან და გამოსულია უკვე. ისინი თავისუფლები იქნებიან. მათ არავინ დაიბარებს და არავინ წაართმევს ფულს. სამწუხაროდ, არ გამართლდა ჩვენი პროგნოზი და ამას აქვს როგორც ობიექტური, ისე სუბიექტური მიზეზები. მათ შორის, მინდა, სრული პასუხისმგებლობით დავადასტურო, რომ ეს არის ძალიან აგრესიული ფონი, რომელიც მოდის უმცირესობიდან და მოდიოდა ჯერ კიდევ პრეზიდენტისგან, როდესაც მუდმივი მუქარა იყო და თავისთავად ცხადია, ეს არის ინვესტორებისთვის სიგნალი, ნიშანი იმისა, რომ ცოტა ხანი თავი შეიკავონ.

დღეიდან უმრავლესობას და მით უფრო მინისტრთა კაბინეტს აღარ ექნება საშუალება თითი ყოფილი ხელისუფლებისკენ გაიშვოს. შესაბამისად საინტერესოა როგორ ახსნიან ანი ეკონომიკურ კრახს... ასევე რამდენიმე დღეში გაირკვევა შეინარჩუნებს თუ არა ეკონომიკური გუნდი საკუთარ პოსტებს...

ნოდარ ხადური: „ეკონომიკა გამოდის იმ შოკიდან, რომელიც ის თქვენ, ნაციონალურმა დატოვით“

გიორგი კვიციანიშვილი, ეკონომიკის მინისტრი:

- სამწუხაროდ, არის ბევრი ფაქტორი, რაც იმ ციფრებს განაპირობებს, რაც გამოქვეყნდა, აქ არის ბევრი შემადგენელი ნაწილი. ჩემი აზრით, 6%-იანი ზრდის მიღწევა, ალბათ, არარეალური იქნება. ჩვენ ვფიქრობთ, 4,5-5- პროცენტის ზრდის მიღწევა კიდევ არის შესაძლებელი, უბრალოდ, ამისთვის ძალიან ბევრი წინაპირობაა საჭირო, მათ შორის უარყოფითი პიარი, რომელიც მთელი მსოფლიოს მასშტაბით ვრცელდება, უნდა შეწყდეს. დასახელებული

გურამ ოდიშარია: „მე უკვე აღვნიშნე, რომ მნიშვნელოვანი არის ის, თუ რა გაკეთდება და არა ის, კონკრეტულად ვინ გააკეთებს ამას“

ხათუნა მაგალაშვილი

სოჭის ოლიმპიადის საპროტესტო პეტიციას 9 ათას 964-მა ინტერნეტმომხმარებელმა მოაწერა ხელი. მაგრამ ყველა ვერ ახერხებს საკუთარი პროტესტის პეტიციაში გაფორმებას. მათი რიცხვი გაცილებით დიდია. თუმცა საქართველოს ახალი ხელისუფლებისთვის ეს ნამდვილად არ გახდება ხელისშემშლელი ფაქტორი. მათ, როგორც ჩანს, ნასვლის გადანყვებილება უკვე მიიღეს და ახლა მხოლოდ დროის გასვლას ელოდებიან. თანაც შიშით, რომ იქამდე რუსეთმა რაიმე ისეთი „შეცდომა“ არ დაუშვას, რომ საქართველოს მთავრობა იძულებული გახდეს, უარი თქვას მონაწილეობაზე. სხვათა შორის, შიშის ფაქტორი საკმაოდ რეალურია. ამ მხრივ, მწარე ისტორიული მაგალითები არსებობს. ყველა მათგანი ფაქტია და შესაბამისად, ვერაფერს ვერსად გაექცევა. მაგალითად, 1980 წლის მოსკოვის ზაფხულის ოლიმპიადამდე ზუსტად ექვსი თვით ადრე რუსეთმა გადაწყვიტა, ცენტრალურ აზიაში საკუთარი გავლენები კიდევ უფრო გაეძლიერებინა და მთელი მსოფლიოსთვის დაენახებინა საკუთარი სიძლიერე. სწორედ ამ მიზნით მან ავღანეთში სამხედრო ინტერვენცია განახორციელა და მთელი ქვეყნის ოკუპირება მოახდინა. ამას ხელი არ შეუშლია ოლიმპიადის ჩატარებისთვის. ის მაინც შედგა.

სავარაუდოდ, სწორედ ამას გულისხმობდა პარტია „ქართული ოცნების“ ხელმძღვანელი, არმაზ ახვლედიანი, როდესაც გარემოებების შეცვლაზე საუბრობდა...

არმაზ ახვლედიანი, პარტია „ქართული ოცნება – დემოკრატიული საქართველოს“ ლიდერი:

ჩვენ გვინდა, იმ დროისთვის, როცა ოლიმპიადა ჩატარდება, ისეთი გარემო შეიქმნას, რომ გამგზავრება შესაძლებელი იყოს.

ელოდებით რაიმე ცვლილებებს, რა გარემო შეიძლება შეიქმნას?

არ მგონია, ისე ძირეულად შეიცვალოს რაიმე, რომ ყველა გაკვირვებული დავრჩეთ. იმედი მაქვს, რომ თებერვლისთვის ისეთი გარემო იქნება, რომელიც პრეზიდენტს ოლიმპიადაზე წასვლაში ხელს არ შეუშლის. ის პოზიტიური დინამიკა, რომელიც დღეს ორ ქვეყანას შორის არსებობს, იძლევა იმის საფუძველს, ვივარაუდოთ, რომ ოლიმპიადისთვის გარემო კიდევ უფრო გაჯანსაღდება. ამ ფონზე პრეზიდენტის იქ სტუმრობა ძალიან მნიშვნელოვანი ნაბიჯი იქნება. რეალურად ოლიმპიადის შემდეგ ველოდები ქართულ-რუსული ურთიერთობების კიდევ უფრო პოზიტიურ დინამიკას.

„პოზიტიურ დინამიკამდე“ რეალობა განვიხილოთ. პოლიტიკურ წრეებში აქტიურად განიხილავენ პუტინისეულ გეგმას სოჭის ოლიმპიადის შესახებ. მართალია, უმრავლესობა ღიად ჯერ არ აფიქსირებს საკუთარ გადანყვებულს და მეტიც, ამბობენ, რომ წასასვლელად საჭიროა მონვევის მიღება. ექსპერტები და პოლიტიკოსები არ გამოირჩევიან, რომ პუტინი მარგველაშვილს დიდ სიურპრიზს მოუწყობს და ოლიმპიადაზე ჩასვლას გვერდით მიუსვამს აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის მარიონეტული ხელისუფლებების ხელმძღვანელობას. როგორი იქნება მარგველაშვილის რეაქ-

გიორგი მარგველაშვილი

EXCLUSIVE

შოთა მალაშხია: „დაახვედრებენ თუ არა იქ მარგველაშვილს გარიონეტული ხელისუფლებების ხელმძღვანელებს, ანაზ მნიშვნელოვან ღირებულებას. თუმცა ამ შანსსაც არ გაუშვებენ ხელიდან რუსეთი“

შოთა მალაშხია

არმაზ ახვლედიანი

ცია, ამას დიდი მნიშვნელობა აღარ ექნება. უფრო სწორად, ის არსად არ დაფიქსირდება. მთავარი კადრი, ბუნებრივია, გვერდიგვერდ მჯდომი მარგველაშვილი, თიბილოდი და ანექაბი გახდება. იქნება თუ არა მსგავსი კადრი დასავლეთისთვის მესიჯი, რომ საქართველომ სოჭის ოლიმპიადაზე ჩასვლით ოკუპირებული ტერიტორიების დამოუკიდებლობა აღიარა და ტერიტორიების დაკარგვას შეეგუა? ამაზე საქართველოს ოპოზიციურ წრეებში უკვე

მსჯელობენ...
შოთა მალაშხია, „ნაციონალური მოძრაობა“:

ეს არის პუტინის პროექტი, მას სურს, რომ საკუთარი ქვეყანა წარმოაჩინოს. ასე ხდებოდა ჰიტლერის დროს, ასე ხდებოდა ბრეჟნევის შემთხვევაში, როდესაც ის ავღანეთში შეიჭრა, და ასე ხდება პუტინის დროსაც. რეალურად განსხვავება არ არის. რაც გააკეთა ჰიტლერმა, ვგულისხმობ ებრაელების გენოციდს; რაც გააკეთა რუსეთმა ავღანე-

თის შემთხვევაში; დაბოლოს, რაც გააკეთა პუტინმა ქართველების გენოციდით – ეს ყველაფერი არის დანაშაული კაცობრიობის წინაშე. ამ დანაშაულთან შედარებით, მარგველაშვილის წასვლის შემთხვევაში, დაახვედრებენ თუ არა იქ მას მარიონეტული ხელისუფლებების ხელმძღვანელებს, ამას მნიშვნელობა აღარ აქვს. თუმცა ამ შანსსაც არ გაუშვებენ ხელიდან რუსეთი. რუსეთმა უკვე მისცა აკრედიტაცია ოკუპირებული ტერიტორიების ყურნალის-

ტებს, როგორც დამოუკიდებელი ქვეყნების წარმომადგენლებს. აფხაზეთისა და ცხინვალის ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იქნებიან წარმომადგენელი ყურნალისტიები. რა თქმა უნდა, ეს მხოლოდ ყურნალისტიებზე არ გავრცელდება და თანამდებობის პირებზეც გავრცელდება.

– ასეთ შემთხვევაში როგორი უნდა იყოს უკვე იქ ჩასული მარგველაშვილის რეაქცია?

მარგველაშვილის რეაქცია ჩვენ უკვე ვნახეთ მისი ინტერვიუს მსვლელობის დროს. ინტერვიუს განმავლობაში არც ოკუპირებულ ტერიტორიებზე უსაუბრია, არც მავთულხლართებზე, არც დევნილების დაბრუნებაზე და საუბრობდა ხალხთა შორის მეგობრობაზე, რომელიც პირადად მე ბრეჟნევის შემდეგ აღარც მსმენია. ეს საერთოდ რა ტერმინია, არ ვიცი.

– როგორ ფიქრობთ, ასეთ შემთხვევაში, დასავლეთი საქართველოს რეაქციას ოკუპირებული ტერიტორიების თუნდაც ირიბად აღიარებად შეაფასებს?

დასავლეთი ამას შეხედავს როგორც ფაქტს, რომ თავად საქართველო არ აპროტესტებს, ჩადის რუსეთში, თანაც საუბარია ოლიმპიადაზე, რომლის ქარტიის ძირითადი პრინციპებიც დარღვეულია. იმ ოლიმპიადაზე საუბარი, რომლის ობიექტები შენდება იმ მასალებით, რომელიც რუსეთს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან გააქვს. ასეთ შემთხვევაში, როცა სახელმწიფოს, ვის მიმართაც ეთნონიმენდა განხორციელდა, რეაქცია არ აქვს, ცხადია, სხვა სახელმწიფოები ჩვენ მიმართ პრინციპებს ვეღარ დაიცვენ.

– როდესაც უმრავლესობის წევრები აცხადებენ, ოლიმპიადაზე უნდა წავიდეთ იმ შემთხვევაში, თუ ეს ვიზიტი შედეგია იქნებაო, როგორ ფიქრობთ, ამ შედეგში რას გულისხმობენ? რა შედეგი შეიძლება მოიტანოს ოლიმპიადაზე წასვლამ? ბუნებრივია, ისინი არ გულისხმობენ სპორტსმენების გამარჯვებას...

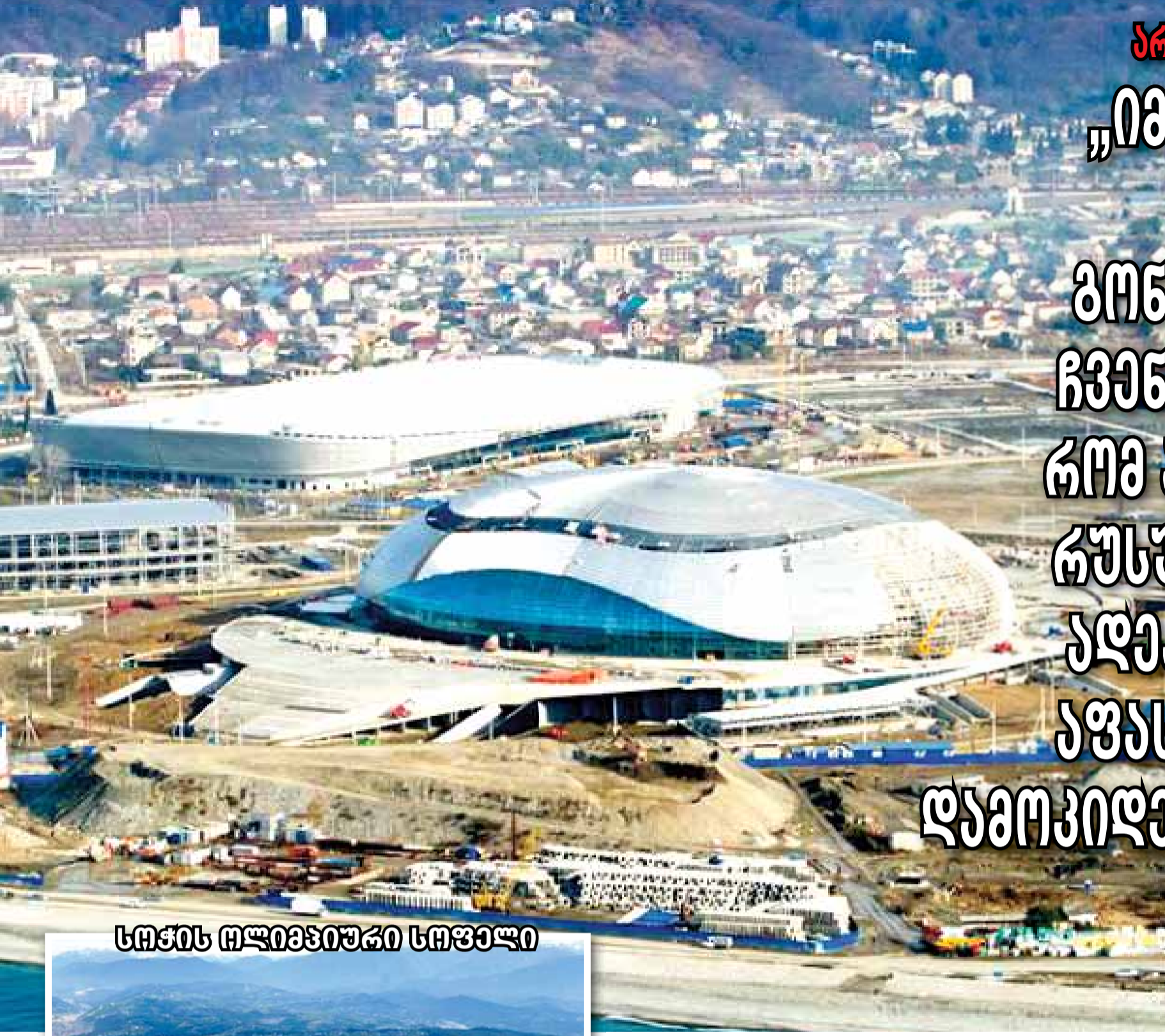
ვერ გეტყვით, ცოტა წარმოუდგენელია, თავმოყვარე ქვეყნის თავმოყვარე ხელმძღვანელობა საერთოდ განიხილავდეს ამ საკითხს. თუმცა შეგიძლიათ, გაიხსენოთ და ამოილოთ უმრავლესობის წევრების განცხადებები, რომლებიც ამართლებდნენ კანონს ოკუპირებული ტერიტორიების შესახებ. მათ ეს კანონი პირველი მოსმენით მიიღეს, ახლა რცხვენიათ მეორე მოსმენით შემოტანა. ცხადია, მათ კარგად ესმით, რომ ეს არის კაპიტულანტური მიდგომა, რომელიც ამ ხელისუფლებას რუსეთის მიმართ აქვს.

თავად უმრავლესობა „სიურპრიზებს“ რუსეთის მხრიდან კატეგორიულად გამორიცხავს. აი, სიურპრიზებს კი ნამდვილად ელოდებიან... არმაზ ახვლედიანის განცხადებით, რუსეთმა ერთხელ უკვე განაცხადა, რომ ოლიმპიადაში ოკუპირებული ტერიტორიები მონაწილეობას არ მიიღებენ. როგორი უცნაურიც არ უნდა იყოს, ახვლედიანს რუსეთის, უფრო სწორად კი პუტინის, გონიერების იმედი აქვს.

არმაზ ახვლედიანი, „ქართული ოცნება“:

რუსეთის მხარე განაცხადა რომ აფხაზეთი და ოსური მხარეები ოლიმპიადაში მონაწილეობას არ მიიღებენ. რაც შეეხება რაიმე სიურპრიზს, თუ ეს იქნება სასიამოვნო, რა თქმა უნდა, კარგი იქნება, სხვა სახის „სიურპრიზებს“ გამოვრიცხავ, რადგან ოლიმპიადა არის ძალიან მნიშვნელოვანი და გარდა ამისა, იმედი მაქვს რუსეთის გონიერებისა. ჩვენ ვხედავთ, რომ ამ ეტაპზე რუსული მხარე ადეკვატურად აფასებს ჩვენს დამო-

გველაუფილს სოჭის ოლიმპიადაზე

არმაზ ახვლედიანი:

„იბედი მაქვს რუსეთის გონიერებისა. ჩვენ ვხედავთ, რომ ამ ეტაპზე რუსული მხარე აღეკვამურად აფასებს ჩვენს დამოკიდებულებას“

სოჭის ოლიმპიური სოფელი

კიდებულებას. ახალ ხელისუფლებას ოლიმპიადის ბოიკოტირება არც ერთ ეტაპზე არ განუხილავს, მიუხედავად იმისა, რომ ოპოზიცია დაჟინებით მოითხოვდა პუტინის მიერ დაგეგმილ ღონისძიებაში მონაწილეობაზე უარის თქმას. ზოგადად, ოლიმპიადა მშვიდობის სიმბოლოა, თუმცა ისტორიულად მას ყოველთვის პოლიტიკური თამაშებისთვის იყენებდნენ. შესაბამისად, სად იწყებოდა სპორტი და სად მთავრდებოდა პოლიტიკა – ამის გამოწვევა ვერასოდეს მოხდა. თუმცა ერთადერთი, რაც დამტკიცდა, ეს ბოიკოტირების წარმატებული შედეგია. ოლიმპიადის ყველაზე მასშტაბური ბოიკოტი 1980 წელს განხორციელდა. ორგანიზატორი მაშინაც რუსეთი იყო და ის მოსკოვში გაიმართა. 81 მოწვეული ქვეყნიდან,

სხვადასხვა მიზეზებით, რუსეთს მონაწილეობაზე 64-მა ქვეყანამ უარი განუცხადა. ოლიმპიადების ისტორიაში 1980 წლის მოსკოვის ზაფხულის ოლიმპიადა ყველაზე მცირერიცხოვან ოლიმპიადად შევიდა ისტორიაში. მაშინ რუსეთს ბოიკოტით მთელმა მსოფლიომ აგრძნობინა, რომ მის აგრესიას არავინ შეურიგდებოდა. ოლიმპიადის დაწყებამდე თვეებით ადრე ავღანეთის სამხედრო ინტერვენცია და ოკუპირება რუსეთს, პირველ რიგში, დიდმა ბრიტანეთმა, ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა და კანადამ არ აპატიეს. ბოიკოტის ინიციატორები სწორედ ეს ქვეყნები და მათი ხელმძღვანელები იყვნენ. ამერიკის მაშინდელმა პრეზიდენტმა, ჯიმი კარტერმა მოთხოვნაც კი დააყენა, სხვა ქვეყანაში ჩატარებულიყო ოლიმპიადა. საკითხი გაეროშიც განიხი-

ლეს და გაეროს 104-მა წევრმა ქვეყანამ დაგმო რუსეთის აგრესია, თუმცა მაშინ ბრუნველა მაინც თავისი გაიტანა და ირწმუნებოდა, დასავლეთი სპორტს პოლიტიკაში ურევს და ამით სპორტსმენების უფლებებს არღვევსო. საკუთარი ღირსების წარმოდგენა რუსეთს მილიარდობით მანეთი დაუჯდა. როგორც ამბობენ, მაშინ მოსკოვი უპრეცედენტოდ დაცული ქალაქი იყო, ფსიქიკურად დაავადებული ადამიანებიც კი დროებით გაყვანილი ჰყავდათ ქალაქიდან და მილიციის გარდა, „კანონიერი ქურდები“ და 15 ათასამდე ჩეკისტი ქვეყნის ხელისუფლების უშუალო დავლებით აკონტროლებდა სიტუაციას. მიუხედავად ყველა მცდელობისა, მსოფლიომ მაინც არ მიიღო რუსეთის მაშინდელი შეთავაზება. ამის მიზეზი ისევ მწარე წარსული იყო. თავის დროზე ოლიმპიადის ერთ-ერთ პირველი ბოიკოტირების გეგმა 1936 წელს ჰიტლერის წინააღმდეგ გაჩნდა. გერმანიის მმართველმაც ყველაფერი გააკეთა, რომ ოლიმპიადის ჩატარების უფლება მიეღო. შესაბამისად, ის არც დათმობას აპირებდა და არც ოლიმპიადის ჩაშლას. თუმცა ამის მცდელობა საერთაშორისო საზოგადოების ნაწილს მაინც ჰქონდა. მათ არაფერი გამოუვიდათ, რადგან, ჰიტლერის ბრძანებით, ოლიმპიადის წინ დროებით შეწყდა ებრაელების ღია დევნა, აიკრძალა საგზაო სამუშაოებში პატიმრების გამოყენება, ქალაქებში ანტისემიტური წარწერებიც კი ჩამოხს-

ნეს და დროებით ანტიებრაული კანონების მიღებაც კი შეწყვიტეს. ჰიტლერმა ყველაფერი გააკეთა, რომ ოლიმპიადაზე მაქსიმალურად ბევრი ტურისტი ჩასულიყო. პრინციპში, შეიძლება ითქვას, მაშინ გერმანიამ მიზანს მიაღწია. ოლიმპიადაში 49 ქვეყანამ და დაახლოებით 4 ათასამდე სპორტსმენმა მიიღო მონაწილეობა. ტურისტების რაოდენობა კი 4 მილიონამდე დაფიქსირდა, თუმცა მოგვიანებით, მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ საერთაშორისო ოლიმპიურმა კომიტეტმა აღიარა, რომ ნაცისტური რეჟიმის დროს ბერლინში ოლიმპიადის ჩატარება შეცდომა იყო და საერთაშორისო საზოგადოებას ბოდიში ღიად მოუხადა. ოლიმპიადების ბოიკოტის ფორმა განსაკუთრებით პოპულარული მეოცე საუკუნეში გახდა. ეს პოლიტიკაში საუკეთესო საშუალებად ითვლებოდა საზოგადოების აზრის სწორად ფორმირებისთვის და რაც მთავარია, კონკრეტული პრობლემისადმი საერთაშორისო საზოგადოების ყურადღების მისაქცევად. სწორედ ამ მაგალითებს იშველიებს უმცირესობის წევრი, შოთა მალაშხია, როცა ხელისუფლებას სოჭის ოლიმპიადის ბოიკოტირებისკენ მოუწოდებს. მით უფრო მაშინ, როდესაც ოლიმპიადის ჩატარება იმ ტერიტორიაზე დაგეგმილი, საიდანაც 2008 წლის აგვისტოში საოკუპაციო ჯარები შემოვიდნენ... და მით უფრო მაშინ, როცა ოლიმპიადის ორგანიზატორი არის ადამიანი, რომელიც საუკუნის შეცდომად სწორედ სა-

ბჭოთა კავშირის დაშლას თვლის. თუმცა მიუხედავად ამისა, დღევანდელი ხელისუფლების პოზიცია მაინც ასეთია – „თუკი ოლიმპიადაზე ყველაფერი იქნება ისე, როგორც ჩვენ წარმოგვიდგენია, ჩვენი ოლიმპიური გუნდი გაემგზავრება ოლიმპიადაზე... გუნდში მაია ფანჯიკიძე სპორტსმენებსაც გული-სხმობს და პოლიტიკოსებსაც, რა თქმა უნდა...“

ეკლესიაში, როგორც ჩანს, არიან ძალები, რომლებიც პოლიტიკაში ეკლესიის გავლენების დაფიქსირებას ოფიციალურად მოითხოვენ. ეს პირველი შემთხვევაა, როცა სასულიერო პირებმა (ზოგიერთმა მათგანმა) პარლამენტში საკუთარი ფრაქციის შექმნის სურვილი ხმამაღლა დააფიქსირეს. შეხების წერტილი აქამდეც ბევრი იყო, თუმცა, როგორც წესი, ყველაფერი დახურულ კარს მიღმა ხდებოდა.

მამა ელიზბარი თავად აღნიშნავს, რომ ეკლესია პოლიტიკაში ჯერ კიდევ დავით აღმაშენებლის დროს აქტიურად ერეოდა. საკუთარი სურვილის გასამყარებლად კი დიდი ბრიტანეთის პარლამენტი მოჰყავს...

მამა ელიზბარი:

– აუცილებელია, მართლმადიდებელი ეკლესია ღიად ერეოდეს პოლიტიკაში. ოღონდ პრეფერტად კი არ უნდა დაინიშნოს მარტო. ბატონ ზვიად გამსახურდიას ეს გადასარევედ ჰქონდა, მაშინდელ უზენაეს საბჭოში სასულიერო პირებიც იყვნენ წარმოდგენილნი. იმიტომ რომ, როდესაც საკანონმდებლო ორგანოსთან გვაქვს საქმე, არ უნდა დავივიწყოთ ჩვენი ადამიანური და ტრადიციული. აუცილებელია მათი გათვალისწინება. მე ქართველი ვარ და ვერ მოვიქცევი, როგორც ამერიკელი, ან რუსი. ჩემთვის მარტო ჩემი ტრადიციები მნიშვნელოვანი და მისაღები. თუ თავის დროზე ეკლესია არ ჩაერეოდა პოლიტიკაში, არ გვეყოლებოდა დავით აღმაშენებელი, ვერ მივიღებდით გრიგოლ ხანძთელს. მიმაჩნია, რომ საკანონმდებლო ორგანოში, ინგლისის პარლამენტის მსგავსად, ერთი ფრაქცია აუცილებლად უნდა იყოს საეკლესიო პირების. ჩვენი ქვეყანა მართლმადიდებლური ქვეყანაა და ეს ფრაქცია უნდა იყოს მართლმადიდებლური. მე საერთოდ, გაზეთის ფურცლებიდან მოეუწოდებდი ბატონ ბიძინას, სახალხო დამცველად რუსიისა და ურბნისის მიტროპოლიტი იობი დაენიშნა.

პოლიტიკურ სპექტრში ეკლესიის პოლიტიკაში ჩართვის იდეას სკეპტიკურად შეხვდნენ. პოლიტიკოსები, როგორც ჩანს, არ აპირებენ ამ სეგმენტში აპოლიტიკური და ალოგიკური ფიგურების შემოყვანას. ისეთი ადამიანების დაფიქსირებას, რომელიც პოლიტიკური პროცესებიდან ქვეყანას სხვა უფრო სახიფათო ტენდენციებისკენ წაიყვანს.

ლევან ბერძენიშვილი, საპარლამენტო უმრავლესობის ერთ-ერთი ლიდერი:

– ამ საკითხზე კომენტარს არ გავაკეთებდი... სერიოზული არ მგონია. ჩვენს პარლამენტში ახლა, ამ წუთას კაბით არავინ დადის და არც ერთი მღვდელი არ გვყავს. არა მგონია, რომ ოდესმე ფრაქციის დონეზე განიხილებოდეს ეს საკითხი. თუმცა თუ იქნება, მე პირადად აბეზრდები.

ლევან ბერძენიშვილი: „ვიდაცას შეიძლება მოსწონს ვასაძე, მაღიბერაღლი ვარ და ბასაბეზია, რომ ჩემი მომხრეები მას მხარს არ დაუჭირენ“

სოლუტურად მშვიდად შევხვებოდი ამ ამბავს. ყველას უნდა ჰქონდეს აზრის თავისუფლად გამოხატვის საშუალება.

– ექსპერტები ვარაუდობენ, რომ მალე ახალი პოლიტიკური ძალა შეიქმნება. არგუმენტად კი არჩევნებზე არმოსული 55% მოჰყავთ და აცხადებენ, რომ ეს ნიშა თავისუფალია...

– ვფიქრობ, ახალ ძალას დიდი შანსები არ აქვს. ეს ყველაფერი უფრო ძველ ძალებს შორის მოხდება: არსებული კოალიცია, რა თქმა უნდა, „ნაციონალური მოძრაობა“, ნინო ბურჯანაძე, მის ირგვლივ გაერთიანებული ძალები. არ ვიცი, რამდენი გაერთიანდება, კი ითქვას, რომ არასაპარლამენტო ოპოზიციის ერთიანდება, მაგრამ ქრისტიან-დემოკრატებმა თქვეს, რომ ამაზე საუბარი არ აქვს.

ეს ველოდებო, რომელზეც არ ვფიქრობ ხოლმე. ისე, წარმოდგენით, ძალიან ბევრი რამ წარმომიდგენია. შეიძლება, კი, როგორ არა?

– მხოლოდ პროდასავლური ძალების გაერთიანების შანსი რამდენად არსებობს? მაგალითად, ნაციონალები, რესპუბლიკელები, თავისუფალი დემოკრატები...

– ამ წუთას ეს სრულიად წარმოუდგენელია. რესპუბლიკელები, თავისუფალი დემოკრატები პროდასავლური ძალები რომ ვართ და მმართველ პარტიაში ძალიან ბევრი პროდასავლური ადამიანი რომ არის, ამიტომაც ვართ ერთად. ცალკე გაერთიანების საშუალებას და მით უფრო აუცილებლობას, ვერ ვხედავ. რაც შეეხება ნაციონალებთან ერთად ყოფნის ისტორიულ შესაძლებლობას მე საერთოდ ვერ ვხედავ. ამის საჭიროებასაც ვერ ვხედავ, მართალი გითხრათ. მათ გარეშეც მშვენივრად ვგრძნობთ თავს.

ლევან ვასაძის პოლიტიკურ გააქტიურებას ელოდებით?

– ლევან ვასაძემ თქვა, პოლიტიკა მეზინჯობაო. ამიტომ ჩვენ მისი გვეჯერა. თუმცა, თუ გამოჩნდება, ესეც საინტერესოა, არაფერი პრობლემა არ არის. ყველას თავისი არჩევანი უნდა ჰქონდეს, ვილაცას შეიძლება მოსწონს ვასაძე, მე ლიბერალი ვარ და გასაგებია, რომ ჩემი მომხრეები მას მხარს არ დაუჭირენ.

– რამდენად შეიძლება, რომ ლევან ვასაძემ ნინო ბურჯანაძეს დაუჭიროს მხარი?

– ეს ის სფეროა, რომელზეც არ ვფიქრობ ხოლმე. ისე, წარმოდგენით, ძალიან ბევრი რამ წარმომიდგენია. შეიძლება, კი, როგორ არა?

წინააღმდეგობა ახალი ძალის შექმნის მიმართ. თუმცა კახი კახიშვილი პოლიტიკაში ახალი ძალის გაჩენას გარდაუვლად მიიჩნევს. მისი ლოგოკა მარტივია: საპრეზიდენტო არჩევნებზე არ მივიდა 55%, რაც იმას ნიშნავს, რომ საზოგადოების ნახევარზე მეტს არც „ოცნება“ ეხატება გულზე და არც მათი ოპოზიცია. შესაბამისად, ისინი რაღაც ან ვილაც ახალს ელოდებიან. საინტერესოა აქ ერთი დეტალია. რამდენად მიიღებენ ახალ ძალად ნინო ბურჯანაძეს? კახიშვილის განცხადებით, სწორედ ბურჯანაძის ირგვლივ ჩამოყალიბდება საარჩევნო კოალიცია ან ერთობა...

მამა ელიზბარი: „მიმაჩნია, რომ საკანონმდებლო ორგანოში, ინგლისის პარლამენტის მსგავსად, ერთი ფრაქცია აუცილებლად უნდა იყოს საეკლესიო პირების“

კახი კახიშვილი, ექსპერტი:

– ახალ ძალაში არ იფულისცემებიან ადამიანები, რომლებიც არავისთვის არ არიან ცნობილები, ეს შეიძლება იყოს ახალი კოალიცია ან ისეთი სახეებისგან დაკომპლექტებული ჯგუფი, რომელიც ახალ განაცხადს გააკეთებს პოლიტიკაში შესვლის შესახებ. უმრავლესობა იმასაც აცხადებდა, რომ ოპოზიცია საერთოდ არ გვყავს და მოდი, ჩვენ და „ნაციონალური მოძრაობა“ ვიქნებით მარტო, მაგრამ გამოჩნდა, რომ 55% არჩევნებზე საერთოდ არ მივიდა, მისულელებიდან 10%-მა კი ნინო ბურჯანაძეს დაუჭირა მხარი. ასე რომ, არიან ადამიანები, რომლებიც კონკრეტული ახალი ძალის შექმნას ელოდებიან. ბუნებრივია, ძალიან რთული იქნება ახალი პოლიტიკური ძალის შექმნა.

– რაზეა მისი შექმნა დამოკიდებული?

– ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, ახალი პოლიტიკოსები რომ გაჩნდნენ ქვეყანაში, ეს მხოლოდ ვინმეს სურვილზე არ არის დამოკიდებული. მთავარია, იყოს შესაბამისი საარჩევნო კოდექსი და მასში იყოს თანაბარი პი-

ოპორჯანაძე და ლევან პასაძე?

კახი კახიშვილი:

„ბუნებრივია, ბურჯანაძისთვის 10% სერიოზული ფუნდამენტია, რომ გახდეს მიმზიდველი არასაპარლამენტო ოპოზიციის გარკვეული ნაწილისთვის“

რობები, არ უნდა იყოს დაფინანსების პრობლემა, შეიძლება ადამიანს უნდა დედას, რეგისტრაციაში გაატაროს ახალი პოლიტიკური პარტია, მაგრამ ამისთვის საჭიროა ოფისები და ძალიან ბევრი ხელშეწყობი გარემოება, რაც პრობლემაა. ფინანსები ყველაზე პრობლემური საკითხია, დღეს ბიზნესმენები, რომლებსაც აქვთ ფული და შეუძლიათ დაფინანსება, გაყოფილები არიან. ნაწილი „ნაციონალურ“ აფინანსებს, ნაწილი – „ოცნებას“. თუ ხელისუფლებას სურს, რომ ახალი პოლიტიკური ძალა გაჩნდეს, მაშინ ხელიც უნდა შეუწყოს.

– ფინანსური დახმარების განევა შეუძლია ლევან ვასაძეს, მით უფრო, რომ ის უფრო და უფრო აქტიურად ჩნდება ბოლო დროს. როგორ ფიქრობთ, ბურჯანაძემ შეიძლება საკუთარი თავი შესთავაზოს?

– არ ვიცი, ეს რამდენად შესაძლებელია. ერთი ვიცი, რომ ვასაძე არის მარგველაშვილის მეგობარი და ამავდროულად მან თქვა, რომ პოლიტიკური ამბიციები არ გააჩნია. ჩაერთვება თუ არა პოლიტიკაში, ვერ გეტყვით. ეს მათი გადასაწყვეტია. თუმცა ვიტყვი, რომ კოალიციების შექმნის საფუძველი ნამდვილად არის. როდესაც არჩევნებზე 55% არ გადის, ეს იმას ნიშნავს, რომ საზოგადოების ნაწილი უკმაყოფილოა ნაციონალურებისად და „ოცნებისად“ და ის ახალ ძალას ელოდება. ბუნებრივია, არ შეიძლება ვთქვათ, რომ, თუ ახალი ძალა შეიქმნება, ეს 55% აუცილებლად მას

დაუჭერს მხარს. ამ 55%-დან შეიძლება ახალ ძალას მხოლოდ 15%-მა დაუჭიროს მხარი. ბუნებრივია, ბურჯანაძისთვის 10% სერიოზული ფუნდამენტია, რომ გახდეს მიმზიდველი არასაპარლამენტო ოპოზიციის გარკვეული ნაწილისთვის. აქედან გამომდინარე, როდესაც თვითმმართველობის არჩევნებზე ვსაუბრობთ, უნდა ითქვას, რომ არიან პარტიები, რომლებსაც სურვილი აქვთ, მონაწილეობა მიიღონ, მაგრამ ამის საშუალება არ გააჩნიათ, სწორედ ასეთი პარტიები შეიძლება გაერთიანდნენ

იგივე ბურჯანაძესთან. არ არის გამორიცხული, კოალიცია შეიქმნას. თუმცა ეს არ არის მხოლოდ სურვილზე დამოკიდებული, მათ მოუწევთ, მოილაპარაკონ კვლავ, ადგილებზე. არ არის გამორიცხული, კოალიციის წევრებიც ცალკე გავიდნენ არჩევნებზე. არ არის გამორიცხული, ამ დროისთვის თავად კოალიციაშიც მოხდეს გადაჯგუფებები და „ნაციონალურ მოძრაობაშიც“.

– ხელავთ ამის ნიშნებს ახლა?

– საპარლამენტო არჩევნებამდე დიდი დროა და მით უმეტეს კოალიცია ივანიშვილის გარეშე როგორ გაძლებს. რაც შეეხება „ნაციონალურ მოძრაობას“ დარწმუნებული ვარ, ისინიც ფიქრობენ გადაჯგუფებაზე. ეს მათთვისაც მომგებიანი იქნება. მათ, ალბათ, უფრო გამოეყოფა ცალკე ჯგუფი, ან შეიძლება სხვასთან ერთად აღმოჩნდნენ კოალიციაში. დღეს ვინც ერთმანეთთან დაპირისპირებაშია, არ გამოვრიცხავ, ერთად აღმოჩნდნენ და ვინც კოალიციაშია, პირიქით, ერთმანეთს დაუპირისპირდნენ.

– როდისთვის შეიძლება შეიქმნას ახალი ძალა?

– ალბათ, უფრო ადგილობრივი არჩევნების წინ ვიხილავთ კოალიციებს, მაგალითად, წინო ბურჯანაძის გარშემო გაერთიანდეს საარჩევნო ბლოკი. თუმცა განსაკუთრებით საინტერესოა, რა ფორმით იქნება წარმოდგენილი კოალიცია საპარლამენტო არჩევნების წინ.

კახი კახიშვილი: „არ არის გამორიცხული, კოალიცია შეიქმნას“

ავერსი 19 წლისაა

ძნელია, იყო ლიდერი, როდესაც ბაზარზე ამდენი წარმატებული ფარმაცევტული კომპანიაა და თითოეული მათგანი ღირსეულ კონკურენციას გიწევს. მიუხედავად ამისა, უკვე 19 წელიწადია, "ავერსი" ლიდერის პოზიციას ინარჩუნებს.

არ არსებობს იდეალური კომპანია, თუმცა "ავერსი" გამუდმებით სრულყოფისკენ მიისწრაფვის, მისი ყოველი ნაბიჯი კი ერთ მიზანს – ქვეყნის მოსახლეობის ჯანმრთელობასა და კეთილდღეობას – ემსახურება. "ავერსი" სტაბილურად მზარდი კომპანიაა, რომლის ლოგოს ქვეშ გაერთიანებულ სხვადასხვა რგოლში დღეს რვა ათასამდე ადამიანია დასაქმებული, რაც იმას ნიშნავს, რომ ამდენივე ოჯახს სტაბილური შემოსავალი აქვს.

სამუშაო ადგილების შექმნა ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებას უწყობს ხელს, იმავედროულად, წარმატებულ კომპანიას სახელმწიფო ბიუჯეტში ყოველწლიურად სოლიდური თანხა შეაქვს.

"ავერსი" სტაბილურობისა და მაღალი ხარისხის სინონიმად იქცა. ამ ბრენდის პროდუქცია და მომსახურება დღეს საყოველთაოდ ხელმისაწვდომია: თბილისში "ავერსის" 109 აფთიაქია, რეგიონებში კი – 116. აქ მედიკამენტებს ყველაზე დაბალანსებულ ფასად შეიძენთ. ასორტიმენტიც მრავალფეროვანია. მთავარი შტრიხი კი, რითაც "ავერსის" აფთიაქებს სხვა, კონკურენტი ფირმის ფილიალებისგან განასხვავებს, ევროპული სტანდარტების შესატყვისი მომსახურება და მაღალკვალიფიციური პერსონალია.

ქართულმა ნაწარმმა საზოგადოების ნდობის მოსაპოვებლად გრძელი და რთული გზა განვლო, დღეს უკვე თამამად შეიძლება ითქვას, რომ "ავერსი-რაციონალის" პროდუქციამ არა მხოლოდ ჩვენი ქვეყნის ბაზარი მოიცვა, არამედ საზღვარგარეთაც ღირსეულ კონკურენციას უწევს მსოფლიოს წამყვანი ფარმაცევტული კომპანიების ნაწარმს.

ამჟამად საწარმო 143 დასახელების პროდუქციის 230 პოზიციას აწარმოებს.

შეგახსენებთ, რომ "ავერსი-რაციონალს" ISO 9001 სერტიფიკატი 2006 წელს მიენიჭა, 2008 წლიდან კი ის GMP EU და FDA GMP სტანდარტებისადმი შესაბამისობის სერტიფიკატის მფლობელი გახლავთ.

ISO 9001-ის მფლობელია "ავერსის" კლინიკათა ქსელიც, რომელიც უკვე 9 ფილიალს ითვლის. ის პირველი მრავალპროფილურ სამედიცინო დაწესებულებაა საქართველოში, რომელსაც საერთაშორისო სერტიფიკატი მიენიჭა.

"ავერსის" კიდევ ერთი წარმატებული პროექტი სადაზღვევო სექტორში "ალფას" გამოჩენა გახლდათ. ის ერთ-ერთი ყველაზე მოთხოვნილი სადაზღვევო კომპანიაა, რომელიც მთლიანად ქართულ ვაპიტალზეა დაფუძნებული. უპრეცედენტო პირობებისა და მომსახურების მოქნილი სისტემის წყალობით მან მალე მოიპოვა პოპულარობა.

"ხშირად მეკითხებიან, რა არის წარმატების საიდუმლო. ვფიქრობ არავითარი საიდუმლო არ არსებობს, წარმატება მხოლოდ კეთილსინდისიერი შრომის შედეგია", – აღნიშნა "ავერსის" დამფუძნებელმა პაატა კურტანიძემ.

"ავერსისთვის" ქველმოქმედება ტრადიციანია. დაარსების დღიდან მან არაერთ სასიკეთო საქმეს ჩაუყარა საფუძველი. "ავერსის" სახელს უკავშირდება საქართველოში ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი – მრავალშვილიანთა დახმარების პროექტი, რომელიც ყველაზე ეროვნულ პროექტად შეიძლება ჩაითვალოს. საქველმოქმედო ფონდი "ავერსი" კიდევ მრავალ ასეთ პროექტს ახორციელებს.

14 ნოემბერს "ავერსს" 19 წელი შეუსრულდა. დაბადების დღეს ის კვლავ საქველმოქმედო აქციით აღნიშნავს – სადილი ყველას ტრადიციულად, "კათარზისში" გაიმართება, სადაც ნებისმიერ მსურველს შეუძლია სტუმრობა. მათ აქ ცხელი კერძებით გაუმასპინძლდებიან.

ვულოცავთ "ავერსს" ამ თარიღს და კიდევ უფრო დიდ წარმატებებს ვუსურვებთ, რადგან ის თითოეული ჩვენგანის ჯანმრთელობასა და სულიერ სიმშვიდეზე ზრუნავს.

☎ 2-967-227
WWW.AVERSI.GE

რა ცვლილებები მოაქვს კონსტიტუციაში

ნილო დათაშვილი

2014 წლის 1-ელ სექტემბერს საქართველოში ახალი საკონსტიტუციო მოდელი ამუშავდება. უკვე შექმნილია კომისია, რომელიც მოსალოდნელ საკონსტიტუციო ცვლილებებზე იმსჯელებს. სავარაუდოდ, კომისიის მუშაობის პროცესში მთავარი მმართველობის მოდელზე მსჯელობა იქნება. როგორც ამბობენ, უმრავლესობაში ამ საკითხზე განსხვავებული მოსაზრებებია. სავარაუდოდ, საპარლამენტო მოდელზე გადასვლის საკითხს კომისიის მუშაობის პროცესში „რესპუბლიკელები“ და ვახტანგ ხმალაძე დააყენებენ. როგორც კონსტიტუციონალისტი ავთანდილ დემეტრაშვილი ამბობს, ვახტანგ ხმალაძის ბავშვობის ოცნებაა პრეზიდენტის არჩევა არაპირდაპირი წესით... მისი ვარაუდით, სწორედ ის იქნება ამ საკითხის ინიციატორიც... თავად ხმალაძე მოსალოდნელ ცვლილებებზე საუბრისგან თავს იკავებს. მხოლოდ იმას ამბობს, რომ ახალი კონსტიტუციით ხელისუფლების განაწილების უფლებამოსილებები განიხილეს. ცვლილებებს რამდენიმე სახეობის სტრუქტურაში ელოდებიან, მათ შორის შინაგან საქმეთა სამინისტროში. არ არის გამორიცხული, ის ორად გაიყოს და შსს-ს უშიშროების სამსახური გამოეყო, რომელიც ცალკე სტრუქტურად ჩამოყალიბდება.

ვახტანგ ხმალაძე, იურიდიული საკითხთა კომიტეტის თავმჯდომარე:
- კომისიის შექმნის შესახებ გადაწყვეტილება მიღებულია, მაგრამ პარლამენტს ჯერ არ დაუმტკიცებია. კომისიის შემადგენლობის პროექტი და დებულება პარლამენტს ჯერ არ განუხილავს.

რა ც შეეხება მოსალოდნელ ცვლილებებს, თუ არის შესაძლებელი, რომ ახალი კონსტიტუციით შსს ორად გაიყოს?
- ამაზე უკვე კომისია იმსჯელებს.

რა ც შეეხება პრემიერის უფლებებს, შესაძლებელია თუ არა, რომ მას უფლებები დაეზღუდოს და მისი უფლებები დაზღვევს?

- ახალი კონსტიტუციით ბევრი რამ უნდა გადასწავლდეს, რათა განიხილოს ხელისუფლების განაწილება თუ უფლებამოსილებები. დღესდღეობით ეს წინასწორება არ არის. მეტსაც გეტყვით, არის საკითხები, რომელიც პრეზიდენტს არ აქვს და, ჩემი აზრით, უნდა ჰქონდეს.

რა საკითხებია ეს?
- ახლა შინაარსობრივად ვერ მოგვიყვებით. ყველა ეს საკითხი კომისიის სხდომაზე დაისმება. ამის შემდეგ გაიკვევება, ვის რა უფლებები დარჩება და ვისი უფლებები შეიკვევება. მეტს ვერაფერს გეტყვით.

ავთანდილ დემეტრაშვილი, კონსტიტუციონალისტი:

- კონსტიტუციაში ეწერა, ახლა აღარ არის ჩანანერი, რომ არ შეიძლება შერწყმული იყოს შინაგან საქმეთა და უშიშროების სამსახურები. კუდი და სოდი ცალ-ცალკე არსებობდა. ბიძინა ივანიშვილის მოსვლის შემდეგ ისინი, როგორც ცალკე არსებულები, გაუქმდა, მაგრამ შესაბამისი სამსახურები შეიქმნა შინაგან საქმეთა სამინისტროს შიგნით. რამდენადაც ვიცი, ვახტანგ ხმალაძისა და საზოგადოებრივ-საკონსტიტუციო კომისიის მოსაზრება იყო, რომ ესენი ერთად არ უნდა იყვნენ. არ გამოვიცხავ, რომ უშიშროების სამსახური შინაგან საქმეთა სამინისტროს გამოეყო და ცალკე

ვახტანგ ხმალაძე:
„ახალი კონსტიტუციით ბევრი რამ უნდა გადასწავლდეს, რომ განიხილოს ხელისუფლების განაწილება თუ უფლებამოსილება“

EXCLUSIVE

შსს-ს გაყოფა, პრეზიდენტის არჩევა პარლამენტის მიერ და პრემიერის უფლებების დაზღვევა

ავთანდილ დემეტრაშვილი:
„ვახტანგ ხმალაძისა და „რესპუბლიკელების“ მოთხოვნა იქნება, რომ პრეზიდენტი არჩეული იყოს არაპირდაპირი წესით“

ლევან ალაფრაშვილი:
„შსს-ს გაყოფა არც მხოლოდ პოლიტიკური მოტივების, არამედ თანამედროვეობის საკითხია“

ავთანდილ დემეტრაშვილი:
„არ გამოვიცხავ, რომ უშიშროების სამსახურის შინაგან საქმეთა სამინისტროს გამოეყოფს და ცალკე არსებობდეს“

არსებობდეს. არა როგორც სამინისტრო, არამედ დამოუკიდებელი სახელმწიფო სამსახური.

პრემიერის უფლებებთან დაკავშირებით მინდა გკითხოთ, არის ვარაუდი, რომ მისი უფლებები შეიკვევოს... როგორ ფიქრობთ, რომელი უფლებებია ზედმეტი პრემიერ-მინისტრისთვის?
- ვფიქრობ, თუკი ეს კომისია იმუშავებს, იმუშავებს სხვა მიმართულებით. არა უფლებების გადაქაჩვაზე პრეზიდენტიდან პრემიერზე, არამედ პრეზიდენტის არაპირდაპირი წესით არჩევაზე. ეს არის ვახტანგ ხმალაძის ბავშვობის ოცნება, რომ პარლამენტმა აირჩიოს პრეზიდენტი. არ გამოვიცხავ, რომ ამის მცდელობა იქნება. თუმცა ისიც ვიცი, რომ, თუ კომისია შეიქმნა, ვახტანგ ხმალაძისა და რესპუბლიკელების მოთხოვნა იქნება, რომ პრეზიდენტი ავირჩიოს არაპირდაპირი წესით, ან პარლამენტის მიერ ან იმ ორგანოს მიერ, რომელიც პარლამენტს ექნება გადაწყვეტილების უფლებობა.

რა ც შეეხება პრემიერის უფლებებს?
- ერთი კარგი გააკეთა ახალმა ხელისუფლებამ, რომ აღადგინა ის ნორმა, რომლის მიხედვითაც, თუ პრემიერ-მინისტრი შეცვლის მთავრობის შემადგენლობას ერთი წელსაშუალოდ მანძი, ის ვალდებულია წარდგეს პარლამენტის წინაშე და მიიღოს ნდობა.

ეს, რა თქმა უნდა, ძალიან კარგია. შემდეგი ნაბიჯი უნდა იყოს უნდა ბოლოების კონსტრუქციული მოდელის გაზრდა, ანუ უნდა გაიზარდოს პარლამენტის როლი. არა პრეზიდენტის, რომელსაც აქვს ვეტოს უფლება, არამედ პარლამენტის. უნდა გამოვსწავლოთ უნდა ბოლოების გამოცხადების პროცედურა. რაც შეეხება პრემიერ-მინისტრს, მას მაინც დიდი უფლებები არ გააჩნია. დიდი უფლებები აქვს მთავრობას. ვნახოთ, რაზე შეთანხმდება ხმალაძის საზოგადოებრივ-საკონსტიტუციო კომისია.

ლევან ალაფრაშვილი, ექსპერტი:
- შსს-ს შესაძლო გაყოფა არა მხოლოდ პოლიტიკური მოცემულობის, არამედ თანამედროვეობის საკითხია. სპეცსამსახურისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის გაერთიანება თანამედროვე, დემოკრატიული სტანდარტების შესაბამისი არ არის. ეს ორი ფუნქცია გაყოფილი უნდა იყოს. ეს იქნება ერთ-ერთი თემა, რასაც საკონსტიტუციო კომისიაში განიხილავენ.
- რაც შეეხება პრემიერ-მინისტრის უფლებებს, როგორ ფიქრობთ,

შეიძლება მას უფლებები შეეზღუდოს?

- თუ კონსტიტუციას გადახედავთ, ვერც ერთ ფუნქციას ვერ ნახავთ, რომელიც შეიძლება ვთქვათ, რომ პრემიერის უფლებები გაიზარდა. თუკი ვისაუბრებთ ალმასრულებელი ხელისუფლების შიგნით, მთავრობის, როგორც პოლიტიკური სუბიექტის, უფლებების გაზრდაზე, კი ბატონო. ანუ, რის თქმა მინდა, საბოლოოდ, პრემიერის გადაწყვეტილების მისაღებად ყველა მინისტრის თანხმობაა საჭირო. ამიტომ ეს პრემიერის უფლებების გაზრდა არ არის. რიტორიკაში ასე უფერს, რომ პრემიერის უფლებამოსილება გაიზარდა, მაგრამ სინამდვილეში ასე არ არის. ზოგადად, ამ საკონსტიტუციო კომისიაში იქნება მსჯელობა - წინადადებასა და საპარლამენტო მმართველობაზე გადავალთ თუ დავრჩებით დღევანდელ მმართველობის გაურკვეველ მოდელზე. ვფიქრობ, საკონსტიტუციო კომისია მმართველობის მოდელზე იმსჯელებს. აქ უკვე ბევრი რამ პოლიტიკური პარტიებისა და პოლიტიკოსთა შეხედულებებზე იქნება დამოკიდებული. უმრავლესობის შიგნით მმართველობის მოდელზე

განსხვავებული შეხედულებებია. დღევანდელი მმართველობის მოდელი საკმაოდ უცნაურია, რადგან არც საპარლამენტო, არც საპრეზიდენტო და არც შერეული. თუ კომისიის მუშაობის დროს კონსენსუსის მიღწევა არ მოხერხდება, დარჩება მმართველობის დღევანდელი მოდელი. ეს უნდა გაითვალისწინოს ყველამ. იმედია, კონსენსუსი მიიღწევა, რადგან ეს არის კომისია, რომელიც მუშაობს მთლიანად კონსტიტუციის შეცვლაზე.

„ყაზტრანსგაზ-თბილისი“ გაზრთხილვებში

- გაუმართავი გაზის ხელსაწყოებისა და არასტანდარტული საკვამლე და სავენტილაციო არხების ხმარებისას შესაძლებელია სათავსში მზუთავი აირის - CO-ს გამოყოფა, რომელიც უფერო, უსუნო, უგემო და ძლიერ მომნამლავია. გარემოში CO-ს 0.5%-ს დაგროვება 20-30 წუთში ახდენს ადამიანზე სასიკვდილო ზემოქმედებას, ხოლო 1% შესუნთქვისას 1-2 წუთში იწვევს სიკვდილს.
- უსაფრთხოების პირობების დაუცველობა დიდ საფრთხეს უქმნის არა მხოლოდ გაზის დანადგარების მომხმარებელს, ასევე მისი მეზობლების ჯანმრთელობასა და სიცოცხლეს.

ამასთან დაკავშირებით კიდევ ერთხელ შეგახსენებთ:

- ნუ მიანდობთ გაზის დანადგარების სამონტაჟო სამუშაოების ჩატარებას პირს, რომელსაც არ გააჩნია შესაბამისი კვალიფიკაცია;
- სათავსი, სადაც დამონტაჟებულია გაზის ხელსაწყოები, უზრუნველყოფილი უნდა იქნას ვენტილაციით; გაზის ხელსაწყოებით სარგებლობის დროს ხშირად გაანიავეთ სათავსი;
- გამათბობლის ან წყალგამაცხელებლის ჩართვამდე შეამოწმეთ კვამლსადენში წევა;
- შენობაში გაზის სუნის შემჩნევისას შეწყვიტეთ გაზის მოხმარება, გადაკეტეთ გაზის ონკანები, გამოაღეთ კარ-ფანჯრები, გაანიავეთ სათავსი. არ იხმაროთ ღია ცეცხლი, ელექტროხელსაწყოები და არ ჩართოთ ან არ გამორთოთ შუქი.

დარეკეთ 114-ზე!

- გაზის მიწოდების შეწყვეტის შემთხვევაში აბონენტი ვალდებულია, შეამოწმოს, გადაკეტილია თუ არა ონკანები: გაზის მრიცხველთან, გაზქურასთან, წყალგამაცხელებელთან და გამათბობელ ხელსაწყოებთან;
- ნება მიეცით გაზის მეურნეობის მუშაკს, შპს „ყაზტრანსგაზ-თბილისის“ მიერ გაცემული სამსახურებრივი მოწმობის წარმოდგენის შემდეგ, შემოვიდეს თქვენს ბინაში მრიცხველიდან ანათვლების აღების, გაზგაყვანილობების, გაზის ხელსაწყოების დათვალიერებისა და ტექნიკური მომსახურების ჩასატარებლად.

კატეგორიულად აკრძალულია!

- საცხოვრებელ სახლებში, სკოლებში, ბაგა-ბაღებში, საზოგადოებრივი დანიშნულების შენობებში გაზზე მომუშავე ყველა სახეობის გამათბობელი და წყალგამაცხელებელი მოწყობილობების მონტაჟი და ექსპლუატაცია, რომელთა გამოყენებისას წვისთვის საჭირო ჰაერი აიღება სათავსიდან და წვის პროდუქტების განოვა არ ხდება კვამლსადენების მეშვეობით (ვინაიდან წვის პროდუქტები სათავსშივე რჩება);
- სავენტილაციო არხების საკვამლე არხებად გამოყენება;
- არასტანდარტული და თვითნაკეთი გაზის ხელსაწყოებისა და სანთურების გამოყენება;
- გაზის ხელსაწყოებისა და გაზგაყვანილობის თვითნებური მონტაჟი, გადაადგილება, შეერთება, გაზგაყვანილობის შეცვლა, მისი გაჯის, ცემენტის ხსნარის, შპალერის, ხის პანელის, კარადების ქვეშ მოქცევა, სავენტილაციო ცხაურის დაფარვა (დაგმანვა);
- დასასვენებლად და დასაძინებლად იმ სათავსების გამოყენება, სადაც დამონტაჟებულია გაზის ხელსაწყოები, გარდა სახელმწიფო სტანდარტით გათვალისწინებული გამათბობელი ლუმენისა;
- გაზის ხელსაწყოების ჩამკეტი მოწყობილობების, საკვამლე-სავენტილაციო არხების არარსებობის შემთხვევაში ბუნებრივი გაზის გამოყენება;
- ანთებული გაზის ხელსაწყოების უმეთვალყურეოდ დატოვება;
- გაზსადენიდან ან გაზის ხელსაწყოებიდან გაზის გაჟონვის დადგენის მიზნით ღია ცეცხლის გამოყენება.

გახსოვდეთ, რომ:

- პასუხისმგებლობა საცხოვრებელ სახლებში გაზის საყოფაცხოვრებო ხელსაწყოების ექსპლუატაციაზე ეკისრებათ მომხმარებლებს.

კატეგორიულად მომხმარებელი!

გთხოვთ, დაიცვათ გაზის უსაფრთხოდ სარგებლობის წესების მოთხოვნები.

ნინო ბურჯანაძეს მოუწევს და-
ამტკიცოს, რომ მისი პარტიის არ-
სებობა და ზოგადად მისი მოღვაწე-
ობა ქართულ პოლიტიკაში რაიმე
დატვირთვით მაინც არის მნიშვნე-
ლოვანი. გამოცდის სახით ის აუ-
დიტორიის წინაშე ადგილობრივ
არჩევნებზე წარდგება. მანამდე კი
„დემოკრატიული მოძრაობის“ ლი-
დერი ცდილობს, ის წაგება „გადა-
ხარშოს“, რომელიც 27 ოქტომბერს
განიცადა და მდგომარეობას შეეგ-
უოს. შესაგუებელი მართლაც ბევრი
აქვს. ცოცხების მითით და მარცხე-
ბული ნაციონალები „სუფთა წარს-
ულის“ მქონე ბურჯანაძეს უსწრებ-
ენ და თანაც მთელი ორი ათეულით.
მართალია, რადიკალური ოპოზი-
ციის ყოფილ ლიდერს დაწერილი
10% ეცოტავება, მაგრამ, როგორც
ამბობენ, რეალური ციფრი ორნიშნა
ნამდვილად არ არის... სწორედ ამ-
იტომაც გადაიფიქრა მან ქუჩაში გა-
მოსვლა. წინააღმდეგ შემთხვევაში
მარტოს მოუწევდა გაპროტესტება.
მისი ყოფილი თანაგუნდელებიც
ალიარებენ, რომ ბურჯანაძეს ქუჩა-
ში ხალხი ნამდვილად აღარ გაჰყე-
ბოდა...

**ვანტანგ ყოლბაია, აფხაზეთის
მთავრობის თავმჯდომარე:**

– რუსეთი პრაქტიკულად ეგუება
იმას, რომ ვილნიუსის სამიტზე მოხდ-
ება ჩვენთვის მნიშვნელოვანი დოკუ-
მენტის პარაფირება. ეს არის ის პრ-
ოცესი, რომელსაც რუსეთის პოლი-
ტიკურ წრეებში უკვე გარდაუვალ პრ-
ოცესად თვლიან. მათ მეტი გართულ-
ება აქვთ ნატოსთან ურთიერთობაზე,
აქ შეიძლება ნაკლები სიმშვიდე იყოს
და, ალბათ, დაძაბულობა კიდევ უფ-
რო გაამწვავებს აფხაზ-ქართველთა
ურთიერთობებს. ვილნიუსის სამიტის
შემდეგ არის შენევის 26-ე რაუნდი და
სწორედ აქ ვიგრძნობთ რუსეთის მხ-
რიდან დამოკიდებულებას. სიტუაცია
შეცვლილია საქართველოს მხრიდან,
რიტორიკა არის სხვა, განწყობებიც
შეცვლილია, სხვაანაირია თავად რუ-
სეთში მიმდინარე პროცესებიც საქა-
რთველსთან მიმართებაში, ალბათ,
რუსეთი საკუთარ თავს მისცემს იმ-
ის საშუალებას, რომ საერთაშორისო
ორგანიზაციებმა არ თქვან: კარგი,
შევარდნაძესთან ურთიერთობა ვერ
დალაგეს, არ მოსწონდათ სააკაშ-
ვილი და მისი ხელისუფლება, ახლა
არის აბსოლუტურად სხვა განწყობა
და თუ მაინც ვერ ალაგებენ ურთიერ-
ობებს, გამოდის, რეალური მიზეზი
სულ სხვაა... დარწმუნებული იყავით,
რომ რუსეთს ასეთი დამოკიდებულე-
ბა დისკომფორტს უქმნის.

**– თქვენ ამბობთ, რომ რუსეთი იძ-
ულეული გახდება, დამოკიდებუ-
ლება შეცვალოს?**

– კი, ასეა, უბრალოდ, არ მინდოდა
სიტყვა „იძულება“ მესხენებინა. ის ვა-
ლდებული გახდება, ანგარიში გაუნ-
იოს საერთაშორისო აზრს. რუსეთში,
პოლიტიკურ წრეებში სიტუაციას უკ-
ვე ადეკვატურად აფასებენ, შეიძლე-
ბა ცვლილება შენევის 26-ე რაუნდზე
უშუალოდ არ მოხდეს, თუმცა ფაქტ-
ია, რომ პროცესი სწორედ დალაგები-
სკენ წავა.

– როგორც ამბობდნენ, უკვე ყო-
ფილი პრეზიდენტის მიმართ სამა-
რტლებრივი დევნა სწორედ რუსე-
თის კულტურული მოთხოვნა იყო.
სხვათა შორის, ნინო ბურჯანაძე
ყოველთვის ღიად აფიქსირებდა სა-
კუთარ აზრს და აცხადებდა, რომ
საკაშვილი არათუ უნდა დააპატი-
მროს, მთლიანად „ნაციონალური
მოძრაობის“ აკრძალვა უნდა მო-
ხდეს, თუმცა ფაქტია, რომ დღეს
„ნაციონალური მოძრაობა“ მთავარ
ოპოზიციურ ძალად დაფიქსირდა...

– დაფიქსირება მათი სურვილი უფ-
რო იყო.

**– თუმცა ფაქტია, შედეგები აღიარ-
ეს საქართველოშიც და საერთაშო-
რისო ორგანიზაციებშიც.**

– რა თქმა უნდა, რუსეთშიც, ისევე
როგორც საქართველოში შიგნით, გარ-
ეკვეულ წრეებში დამოკიდებულება
საკაშვილისა და მისი გუნდის ქმედ-
ებების მიმართ იყო და არის ნეგატი-
ური. ამას არავინ მალავს, მით უფრო
რუსეთში, იქ ნამდვილად არის ასეთი
განწყობები. რუსეთში ერთი კონკრე-
ტული პოლიტიკოსის მიერ გამოთქ-
მული მოსაზრება ხშირად გადმოსცე-
მს მთელი რიგი პოლიტიკური ძალის
განწყობას. მაგალითად, ჩვენ კარგად
გვახსოვს ჟირინოვსკის მიერ განხილ-
ვად

ვანტანგ ყოლბაია: „ნინო ბურჯანაძეს გეგმები აქვს ადგილობრივ არჩევნებთან დაკავშირებით, ამ თვალსაზრისით მას სერიოზული ამბიციები აქვს და საამისო საშუალებაც გააჩნია“

EXCLUSIVE

„მართალია, რუსეთი გავლენას ვერ მოახდენს საქართველოს პოლიტიკურ საკითხებზე, რადგან სხვა ქვეყანა არ უნდა ერეოდეს ჩვენს შიდა საქმეებში, მაგრამ ფაქტია, რომ სააკაშვილის შესახებ გადაწყვეტილების მიღება სწორედ ჩვენს საზოგადოებას მოუწევს“

ანებული იდებო, ეს პოლიტიკური
ელიტის აზრია. მართალია, რუსეთი
გავლენას ვერ მოახდენს საქართვე-
ლოს პოლიტიკურ საკითხებზე, რა-
დგან სხვა ქვეყანა არ უნდა ერეო-
დეს ჩვენს შიდა საქმეებში, თუმცა
ფაქტია, რომ სააკაშვილის შესახებ
გადაწყვეტილების მიღება სწორედ
ჩვენს საზოგადოებას მოუწევს.

– როგორ ფიქრობთ, რა შანსები
აქვს პოლიტიკაში ნინო ბურჯან-
აძეს, პრინციპში, ის არჩევნების
შედეგად ქუჩის ოპოზიციად დაფი-
ქსირდა...
– არა, ქუჩის ძალად არ დაფიქსი-
რებულა. იცით, არ მიფიქრია იმ-
აზე, რომ მესამე ძალა გულისხმობს
ქუჩის ძალას. თავად ბიძინა ივანიშ-
ვილიც განაცხადა, რომ პოლიტი-
კურ წრეებშიც არის მოლოდინი მე-
სამე ძალის შექმნის. ჩვენ უნდა ვი-
გულისხმობთ რომ მესამე ძალა არის

სწორედ ის, რომელიც არჩევნებში
მესამე ადგილი მოიპოვა. მე როგო-
რც ვიცი, ნინო ბურჯანაძე აქტი-
ურად აგრძელებს პოლიტიკურ მო-
ღვაწეობას, გეგმები აქვს ადგილო-
ბრივ არჩევნებთან დაკავშირებით.
ამ თვალსაზრისით მას სერიოზული
ამბიციები აქვს და საამისო საფუძე-
ვლიც გააჩნია. 10% მართალია, არ
არის ის რეალური ციფრი, რომელიც
ამ პარტიამ მიიღო...
– თქვენი აზრით, რა იყო რეალ-
ური ციფრი?
– უფრო მეტი, ვიდრე დაუნერეს-
ყოველ შემთხვევაში პოლიტიკური
ბრძოლის გაგრძელებას აპირებს
ქალბატონი ნინო. ადგილობრივ არ-
ჩევნებზე შესანიშნავი საშუალება
ექნებათ პარტიასაც და მის მხარ-
დამჭერებსაც, რომ დაამტკიცონ პარ-
ტიის არსებობის აუცილებლობა.
– ბურჯანაძის მოთხოვნას ვა-

დამდელი არჩევნების შესახებ რო-
გორ შეაფასებთ?
– არ მგონია, ვადადელი არჩევნე-
ბი შესაძლებელი იყოს ამ შემთხვე-
ვაში. პოლიტიკური განლაგება არ იძ-
ლევს მის საშუალებას, რომ ვილაცამ
კატეგორიულად მოითხოვოს ვადად-
ელი არჩევნები და ეს მოთხოვნა შე-
სრულდეს ან საზოგადოების ნაწილმა
მას მხარი დაუჭიროს. შესაბამისად,
ლოგიკა არ იძლევა მის საშუალებას,
რომ ვინისაწარმოცხველოთ საპარლ-
ამენტო ვადადელი არჩევნები.
– თქვენ განაცხადებთ, რომ ბუ-
რჯანაძემ არჩევნებში რეალურად
მეტი ხმა აიღო, ვიდრე დაფიქსირ-
და. თუ ასეა, რატომ არ გაასაჩივ-
რა თავად ბურჯანაძემ ეს ფაქტი,
მით უფრო არჩევნებამდე სწორედ
ასე „იმუქრებოდა“?
– ბურჯანაძე ძალიან დიდი ხანია
პოლიტიკაშია, ის აკვირდება მო-

„სუდონჰეისის“ პროექტი და

მარიამ ნადირაძე

მაშ ასე, „პრაიმტიმის“ გასულ ნომერში ენერჯეტიკის მინისტრის ერთმა განცხადებამ, ალბათ, არაერთი თქვენგანი დააფიქრა.

ჰოდა, ჩვენც სწორედ ამ სკანდალს მივაკვირებთ.

კალაძის განცხადება ასე გამოიყურებოდა: „ხელშეკრულება გაფორმებულია 2011 წელს, სანამ ჩვენ მოვიდოდით, და ვალდებულები ვართ, შევასრულოთ ყველანაირი პირობა, რაც ამ ხელშეკრულებით არის განწესებული. თუ ინვესტორი დაარღვევს ამ ხელშეკრულებას, მაშინ, რა თქმა უნდა, პროექტი ჩამოერთმევა, გამოცხადდება ინტერესთა გამოხატვა და ნებისმიერ ადამიანს, ნებისმიერ კომპანიას შეეძლება, მიიღოს ტენდერში მონაწილეობა. ჩვენ ამ პროექტის განხორციელებას ძალიან დიდ მნიშვნელობას ვანიჭებთ“. გამოდის, რომ პროექტის განმახორციელებელი კომპანიისთვის, ინდურ-ბრიტანული „ტრანს ელექტრიკასთვის“ ყველაფერი ჯერ საბოლოოდ გადაწყვეტილი არ არის. არადა, ლიცენზიის ვადა, როგორც შევიტყვეთ, 3 თვეში, მომავალი წლის თებერვალში იწურება და ამ დროისთვის თუ მას აღებული ვალდებულებები შესრულებული არ ექნება, შესაძლოა, მისი ბედის ბორბალი სულ სხვა მიმართულებით დატრიალდეს. სულ სხვა თემაა, რა ბედი ეწევა იმ მინებსა და ინჟინერულ ნაგებობებს, რომელიც ამ კომპანიას რამდენიმე წლის წინათ 1 ლარად გადაეცა. სხვათა შორის, მთავარი პროკურორობიდან გადადგომის შესახებ განცხადებამდე კბილაშვილმა სიმბოლურ ფასებში სახელმწიფო ქონების გასხვისების შესახებ ფაქტებზე გამოიძევა დააანონსა. რამდენად შეეხება ეს „ტრანს ელექტრიკას“, ამას მომავალი გვიჩვენებს, რომელიც, შესაბამისად, აჩვენებს, რამდენად ძლიერი ლობი ჰყავს ამ კომპანიას „ნაოცნებარ ხელისუფლებაში“.

მანამდე კი ამბავი, რომლის შესახებაც ქვემოთ უნდა გაიხსენოთ:

„სუდონჰეისის“ მშენებლობა საქართველოში პირველად 1979 წელს დაიწყო. მდინარე ენგურზე კიდევ ერთი გიგანტური ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობის არსი იმაში მდგომარეობდა, რომ მას საშუალება მიეცა „ენგურჰესისთვის“, დამატებით 1 მლრდ კვტ/სთ ელექტროენერჯია მიეღო. ჰესის მშენებლობას მაშინ ადგილობრივი მოსახლეობისა და ქართველი საზოგადოების პროტესტი მოჰყვა, რის გამოც, 1989 წლის ივნისში, მშენებლობა შეჩერდა. 2005 წლიდან კი საქართველოს მთავრობამ „სუდონჰეისის“ პროექტის ლობირება დაიწყო.

საქართველოს მთავრობასა და ინდურ კომპანია „TRANS ELECTRICA LTD“-ს შორის ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობის თაობაზე ურთიერთგაგების მემორანდუმში 2009 წლის დეკემბერში გაფორმდა ხელშეკრულების მიხედვით, კომპანიას ეს პროექტი მილიარდ ლარამდე უფლებოდა.

მიუხედავად იმისა, რომ ნაციონალურ ხელისუფლებაში ყოფნის დროს დაწყებული არაერთი პროექტი ხელისუფლების ცვლის შემდეგ შეჩერდა, „სუდონჰეისის“ აქტუალობა არ

ნიმუ ასათიანი: დაფინანსება, ან მისი შეწყვეტა კონფიდენციალური ინფორმაციაა... იცით, რა? ასეთი წერილები პრესაში არ ხვდება... ჯერჯერობით, ჩვენ არანაირი პრობლემა არ შეგვექმნია

EXCLUSIVE

დაუკარგავს. ამასობაში, კი „პრაიმტიმი“ ხელში ჩაუვარდა წერილი, რომელიც 2013 წლის 27 აგვისტოთა დათარიღებული. წერილის ადრესატი „ტრანს ელექტრიკას“ პატრონი, ბატონი კანსაგრაა, ავტორი კი ერთ-ერთი ცნობილი საინვესტიციო კომპანიის, AV TECH Finance GmbH-ის ხელმძღვანელი, ქალბატონი გაბრიელა რუდორფერი გახლავთ. ამ წერილის მიხედვით ირკვევა, რომ ამ ორ კომპანიას შორის 2012 წლის 23 ნოემბერს შედგა შეთანხმება, რომლის თანახმადაც, ქალბატონ რუდორფერის კომპანიას უნდა დაეფინანსებინა პროექტი, თუმცა 2013 წლის 27 აგვისტოს გაგზავნილი დოკუმენტით, ის უარს აცხადებს ამ დაფინანსებაზე.

ვინაიდან ჩვენს ხელთ არსებული დოკუმენტი მხოლოდ ცალმხრივად, ანუ AV TECH Finance GmbH-ის მიერ არის ხელმოწერილი, ჩვენ თავს შევიკავებთ გამოქვეყნებისა და მისი უტყუარობის მტკიცებისგან. თუმცა, კითხვა, რომელიც, ცხადია, გაჩნდებოდა – „დაჩნა თუ არა „სუდონჰეისის“ პროექტი დაფინანსების გარეშე?“ – მხარეებთან დასვით და მეტად საინტერესო პასუხებიც მივიღეთ.

პკითხველი ინტერვიუების მიმდინარეობისას რომ არ დაიბნეს, აქვე შევუვსებთ ინფორმაციულ დეფიციტს და გაიამბობთ იმას, რაც ჩვენთვის ხსენებული დოკუმენტის მიღმა გახდა ცნობილი: როგორც ირკვევა, გასული წლის ნოემბრის შეთანხმების მიხედვით, დამფინანსებელს პროექტში 939 მილიონი დოლარის ინვესტიცია უნდა ჩაედო, ხოლო 200 მილიონ დოლარზე მეტი „ტრანს ელექტრიკას“ უნდა მოეზიდა და დამფინანსებლისთვის ეჩვენებინა აქტივები, გაცემული გარანტიები, ყველაფერი ის, თუ რით უზრუნველყოფდა ამ ინვესტიციას, გარდა პროექტისა. ანუ, მას უნდა წარმოედგინა ე.წ. ექვითი. წინასწარი ინფორმაციით, ინდურმა კომპანიამ ეს ვალდებულება დაარღვია და შეთანხმებაც დაირღვა.

ავსტრიელმა დამფინანსებელმა AV TECH Finance GmbH-მა (ამ კომპანიის საიტით შევიტყვეთ, რომ მას აქვს ოფისები დელისა და ლონდონშიც, – მ.წ.) სხვა ჯგუფი მოძებნა, რომელიც რამდენიმე ევროპული ენერჯოკომპანიისგან შედგება

და კახა კალაძეს შეთავაზებაც გაუკეთა.

ნიმუ ასათიანი, „ტრანს ელექტრიკას“ წარმომადგენელი:
– დაფინანსება, ან მისი შეწყვეტა კონფიდენციალური ინფორმაციაა, თუმცა ჩვენ პრობლემა არ გვაქვს, ყველა კითხვაზე გაცემით პასუხს.

– გვაქვს ინფორმაცია, რომ 27 აგვისტოს ვენიდან AV TECH Finance GmbH-დან თქვენმა კომპანიამ დოკუმენტი მიიღო, რომლის მიხედვითაც თქვენ დაფინანსება შეგინწყდათ...

– ეს დეზინფორმაციაა... თუ ვინმე იცნობს „ტრანს ელექტრიკას“ წარმომადგენლობას, დაადასტურებს, რომ მას რაიმე შეხება ავსტრიასთან და ავსტრიულ საფინანსო ორგანიზაციებთან არასდროს ჰქონია. ჩვენს კომპანიას ძირითადი აგენტი ჰყავს ინდოეთში და დიდ ბრიტანეთში. ჩვენს უკან დგას ინდოეთის სახელმწიფო ბანკი, რომელიც ერთ-ერთი უმსხვილესი ბანკია. მისი წარმომადგენლები საქართველოში ჩამოსულები იყვნენ და ენერჯეტიკის მინისტრსაც შეხედნენ რამდენიმე თვის წინ. ერთი თვის წინაც ჰქონდათ ვიზიტი, ამჯერად ჩვენს ოფისში, პროექტის მიმდინარეობას გაეცნენ. ეს ბანკია ამ პროექტის ძირითადი ფინანსური მხარდამჭერი, სხვა დამფინანსებლები ჩვენი პროექტის ინვესტორები არიან. ავსტრიასთან კი კონტაქტი არასდროს გვქონია. სრული პასუხისმგებლობით გეუბნებით, რომ ეს არის შეგნებული დეზინფორმაცია.

– დოკუმენტის ადრესატი, რომლის შესახებაც გესაუბრებთ, არის ბატონი კანსაგრა. გეცნობათ ეს გვარი?

– ჩვენს კომპანიამ კანსაგრების ოჯახი, რა თქმა უნდა, ფიგურირებს, მაგრამ მათ ძალიან ბევრი ბიზნესი აქვთ არა მარტო საქართველოში, ამერიკაშიც და დიდ ბრიტანეთშიც...

– მაგრამ წერილი სუდონის პროექტს შეეხება...

– ყოველ შემთხვევაში, მინდა ცალსახად გითხრათ, რომ ჩვენთან, საქართველოში, ავსტრიიდან ფული არასდროს ჩარიცხულა.

– ეს დოკუმენტი არც ადასტურებს იმას, რომ რამე ფული ჩარიცხა. პირიქით, ამის მიხედვით კომპანიას უარი აქვს ნათქვამი დაფინანსებაზე. უფრო მეტიც, ჩვენი ინფორმაციით, ეს ავსტრიული კომპანია 2012 წლის შეთანხმებით ვალდებულებას იღებდა, განეხორციელებინა 939-მილიონიანი ინვესტიცია ან კონკრეტულ პროექტში. თუმცა, ვინაიდან თქვენმა მხარემ ვერ შეასრულა ამ ხელშეკრულებით განსაზღვრული ვალდებულება, ეს გახდა მისი დარღვევის მიზეზი. ეს ყველაფერი დეზინფორმაციაა? 2012 წლის შეთანხმებაც, კომპანიაც, ქვეყანაც... ერთი სიტყვით, ყველაფერი, კანსაგრების ოჯახის გარდა?

– იცით, რა? ასეთი წერილები პრესაში არ ხვდება, რა... ჯერჯერობით, ჩვენ არანაირი პრობლემა არ შეგვექმნია. გრძელდება მუშაობა, დაფინანსებაც არის და ძალიან დიდი თანხებიც იხარჯება. მილიონებზეა საუბარი. დაფინანსება რომ არ გვექონდეს, ბუნებრივია, ვერაფერს გავაკეთებდით. რაც თქვენ მითხარით, ამის საქმის კურსში ნამდვილად არ ვარ. მე რაღაც ეჭვი მეპარება ამ წერილის რეალურობაში. როდესაც დაფინანსება ხდება, ასეთი ხელშეკრულებები შეიძლება 200 კომპანიასთან იყოს დადებული. საბოლოოდ, როდესაც ამხელა პროექტთან გვაქვს საქმე, მისი განხორციელების ეტაპზე ევთ კომპანიებთან ას-

გაბრიელა რუდორფერი: „თუ სურვილი ჰქონდათ, რომ სრული, ანუ 100-პროცენტის დაფინანსება ჩვენთან მომხდარიყო, ეს თავიდანვე უნდა ყოფილიყო შეთანხმებული“

სკანდალური ინტერვიუ, როგორც მთავარი ენერგეტიკული პროექტის გასაიდუმლოებულ დეტალებს უიფრავს

„ტრანს ელექტრიკას“ მხრიდან ნაკისრი ვალდებულებები არ სრულდებოდა“

ეთი ხელშეკრულებები არ ხდება, რა. აქ რომ ყველაფერი არ იყოს დანერგილი, დათვლილი და ტექნიკურად გამართული, არავინ არ მოგვცემდა ამხელა პროექტის განხორციელების უფლებას.

- თუმცა თქვენი კომპანია ამ პროექტში დღეს არ შემოსულა. მეტიც, ბევრი ისაუბრეს უკვე თქვენთვის ლარად გადაცემული მიწების შესახებ... სხვათა შორის, კბილაშვილის განცხადებით, პროკურატურა აპირებს ყველა იმ საქმის გამოძიებას, სადაც ქონება სიმბოლურ ფასად აქვს გასხვისებული სახელმწიფოს. ფიქრობთ, რომ გამოძიება თქვენი კომპანიითაც დაინტერესდება?

- მაგრამ ის ვალდებულებანი მინა იყო. ის არ იყო ნაჩუქარი მინა. კორუფციული გარიგება კი არ მომხდარა... თუ პროექტი არ განხორციელდება, ეს მინა უკან უბრუნდება სახელმწიფოს. მაშინ სახელმწიფომ ჩათვალა პრიორიტეტულად, რომ ეს პროექტი განხორციელებულიყო და გადასცა კომპანიას, რომელმაც იმ მომენტში გამოთქვა დაინტერესება. ამაზე ხომ, საქართველოს მთავრობის გარდა, მსოფლიო ბანკი და იუესაიდი მუშაობდა. როდესაც 2009 წელს ხუდონი გამოიტანეს საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებმა, ეს მართო საქართველოს მთავრობის გაკეთებული კი არ

იყო, ეს იყო მსოფლიო ბანკებთან შეთანხმებული. გამოიძიონ, თუ რამე გამოსაძიებელია. ამის წინააღმდეგი არავინ არის. მაგრამ კიდევ ერთხელ გიდასტურებთ, რომ ეს ნაჩუქარი მინა არ არის, ეს არის ვალდებულებით დატვირთული მინა და ამ ხნის განმავლობაში კომპანია ამ მინის გადასახადს იხდის. მით უმეტეს, რომ ეკონომიკური საქმიანობა ჯერ არ დაუნყია.

ახლა კი ინტერვიუ AV TECH Finance GmbH-ის ხელმძღვანელთან, გაბრიელა რუდორფერთან:

- ჩვენი ინფორმაციით, თქვენ 2012 წლის 23 ნოემბერს შეთანხმება დადეთ ინდურ კომპანია „ტრანს ელექტრიკასთან“, რომელიც 2013 წლის 27 აგვისტოს გააუქმეთ...

- ვადასტურებთ, რომ ეს შეთანხმება გაუქმდა და ამ ეტაპზე მათთან ურთიერთობას არ ვაგრძელებთ.

- რა გახდა ამის მიზეზი?

- „ტრანს ელექტრიკას“ მხრიდან ნაკისრი ვალდებულებები არ სრულდებოდა.

- კონკრეტულად რა ვალდებულებებზე საუბრობთ?

- ძირითადად და არსებითად ეს იყო ფინანსური ვალდებულებების შეუსრულებლობა. თუ სურვილი ჰქონდათ, რომ სრული, ანუ 100-პროცენტული დაფინანსება ჩვენგან მომხდარიყო, ეს თავიდანვე უნდა ყოფილიყო შეთანხმებული.

ლი.

- საუბრობთ იმაზე, რომ თქვენი მხრიდან 939-მილიონიანი დაფინანსება იმ შემთხვევაში განხორციელდებოდა, თუ ისინი ე.წ. ექვითს წარმოგიდგენდნენ?

- გიდასტურებთ, რომ 939 მილიონით დაფინანსებას ნამდვილად ვაპირებდით, მაგრამ იმ წინაპირობით, რომ ჩვენი პარტნიორები ნაკისრ ვალდებულებებს შეასრულებდნენ.

- როგორ მოხდა თქვენი და ამ კომპანიის დაკავშირება? ამაში წვლილი თქვენს დელის ოფისს მიუძღვის?

- გიდასტურებთ, რომ ინდური ნაწილი მნიშვნელოვანი იყო ჩვენი შემდგომი ურთიერთობისთვის. კანსაგრას ოჯახთან ჩვენი ნაცნობობა არსებობდა. თუმცა, ახლა ჩვენ განვიხილავთ სხვადასხვა შესაძლებლობებს ხუდონის პროექტის გაგრძელებისა, სანდო პარტნიორების შერჩევის შემდგომ.

- გინდათ თქვათ, რომ „ტრანს ელექტრიკა“ არასანდო პარტნიორია?

- ჩვენთან ვალდებულება არ შეასრულა...

- იცით, ჩვენთან ინტერვიუში „ტრანს ელექტრიკამ“ საერთოდ უარყო თქვენთან რაიმე სახის ურთიერთობა. როგორ ახსნით ამას?

- როგორ, ეს „ტრანს ელექტრიკამ“ უარყო? ამ ურთიერთობის უარყოფა შეუძლებელია. ჩვენ მათთან თანამშრომლობის მანდატი გვექონდა გაფორმებული და ისინი არაერთხელ იყვნენ ჩვენს ლონდონის ოფისში ჩამოსული, საქმიანი მოლაპარაკების დროს. „ტრანს ელექტრიკა“ ჩვენ თავად დაგვიკავშირდა და მოლაპარაკების არაერთი ფაქტიც არსებობდა, თუმცა, შემდგომში, ალბათ, არასათანადო კომუნიკაციისა და ურთიერთგაგების არარსებობის ბრალი იყო ის, რომ ეს ურთიერთობა დასრულდა.

- ქალბატონო გაბრიელა, შევიტყვეთ სექტემბერში თქვენი თბილისში ვიზიტისა და ენერგეტიკის მინისტრთან შეხვედრის შესახებ. ეს ის დროა, როდესაც პარტნიორ კომპანიასთან ურთიერთობა უკვე განყვეტილი უნდა გქონოდათ. რა იყო ამ შეხვედრის შინაარსი და მიზანი?

- ამის მიზეზი ის იყო, რომ ჩვენ სხვა ჯგუფი დაგვიკავშირდა, რომელიც „ხუდონის“ პროექტის გაგრძელებით არის დაინტერესებული. გვინდოდა, ეს საკითხები გავგველო საქართველოს მთავრობასთან. შესაბამისად, გვექონოდა წარმოდგენა დღეს არსებულ სიტუაციაზე ხუდონის გარშემო და ასევე, მიგველო თანხმობა მთავრობის მხრიდან, რამეთუ ენერგეტიკის სამინისტროდან აღნიშნული თანხმობა სავალდებულოა.

- მიიღეთ ეს თანხმობა?

- საქართველოს მთავრობამ გვთხოვა, გვეჩვენებინა მათთან

ურთიერთობის ფორმა და გზა, როგორ ვაპირებდით შეთავაზების განხორციელებას. ამ შემთხვევაში ისინი ღია იყვნენ საკითხის განხილვისთვის.

- ვინ არიან თქვენი შესაძლო მომავალი პარტნიორები?

- შემიძლია გითხრათ, რომ ეს არის ევროპული საფინანსო ჯგუფი, რომლის განზრახვათა სერიოზულობაში ეჭვის შეტანა შეუძლებელია.

- თქვენი ნათქვამიდან გამომდინარე, შესაძლებელია დავასკვნათ, რომ თქვენი შემდგომი ურთიერთობა „ტრანს ელექტრიკასთან“ ნაკლებად სავარაუდოა და თქვენ ამ პროექტზე სხვა კომპანიასთან ერთად მუშაობის მზადყოფნას გამოთქვამთ.

- დიახ, გიდასტურებთ.

- ჩვენი საუბრის ბოლოს, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ „ტრანს ელექტრიკას“ ფინანსები არ აქვს?

- ამ დასკვნის გამოტანა შესაძლებელია, რამეთუ, ჩვენთან მიმართებაში, ვალდებულებები არ იქნა შესრულებული.

„სამოთხის ვაშლები“ და „თბილისის მოდის კვირეულის“ ორიგინალური გადაცემა

თბილისის მოდის რიგით მეცხრე კვირეული წელს აღარ გაიმართება. ამის შესახებ ლონისძიების ორგანიზატორებმა კომპანია „ჯეომოდელის“ წარმომადგენელმა თაკო ჩხეიძემ კვირეულის მოლოდინში მყოფ ქართულ საზოგადოებას ცოტა ხნის წინ აცნობეს.

საქართველოში არსებული ყველაზე წარმატებული მოდური პროექტის მიმდინარე სეზონის გაუქმების ძირითად მიზეზად, სახელმწიფო და ბიზნეს სტრუქტურების პასიურობა დაასახელა. მოდის კვირეულის მოლოდინში მყოფი ქართველ მაყურებელს საზოგადოებრივი მაუწყებლის გადაცემა „სამოთხის ვაშლები“ კრეატიულმა ჯგუფმა ორიგინალური პროექტი შესთავაზა. გადაცემა, რომელსაც მაყურებელი 1 დეკემბერს 13:00 საათზე მაუწყებლის ეთერში ნახავს, თავისი არსით განსხვავებული და შეიძლება პირდაპირ ითქვას, რომ ქართული რეალობისთვის უპრეცედენტოა.

მოდური გარემო, აქტუალური ფერები, წარმატებული ქართველი დიზაინერების კოლექციები, მოდის კრიტიკოსები და „თბილისის მოდის კვირეულის“ ორგანიზატორები - ეს არასრული ჩამონათვალია იმ სიისა, რომელთა კომპეტენტურ აზრს მაყურებელი 1 დეკემბერს გადაცემა „სამოთხის ვაშლებში“ მოისმენს.

რეზი ჭიჭინაძე, გადაცემა „სამოთხის ვაშლები“ პროდიუსერი: „ყველა ასაკის ცნობილია, რომ თბილისის Fashion Week-ის რიგით მეცხრე სეზონი წელს აღარ გაიმართება, ამიტომ ჩვენს გადაცემაში მოვანყვეთ კვირეული. საკმაოდ საინტერესო და უჩვეულო სანახაობა გამოვიდა. მოგესხენებათ საქართველოში არ არის Fashion არხი სადაც ამ სახის ჩვენებებია. გადაცემა ძალიან საინტერესო და სანახაობრივად მაღალი დონის გამოვიდა. მით უფრო, თუ გავითვალისწინებთ, რომ სანახაობას თან მითანინდის ულამაზესი ხედი ამშვენებს.

- საიდან წამოვიდა ეს იდეა? მოდის კვირეულის ჩაშლამ გადაგანყვეტინათ ამ გადაცემაზე მუშაობა?

- არა, მოდის კვირეულის ჩაშლამდე იყო ეს იდეა, რომ ამ ტიპის გადაცემა ჩაგვეწერა 1 დეკემბრისთვის. მაშინ, როდესაც ჩვენ ამ იდეაზე და-

ვინცთ მუშაობა ჯერ კიდევ საუბარი იყო იმაზე, რომ „თბილისის მოდის კვირეულის“ მეცხრე სეზონი გაიმართებოდა. მოგვიანებით გაირკვა, რომ ჩვენებები ჩაიშალა და ფაქტობრივად ჩვენი გადაცემით, ძალიან ლამაზი კვირეული მოვანყვეთ. სანყის ეტაპზე გვიწოდდა ჩაგვეწერა გადაცემა და მაყურებლისთვის გვეჩვენებინა ქართველი დიზაინერების შექმნილი ზამთრის მოდური კოლექციები. მოგვიანებით კი ამან სხვა ხასიით მიიღო და ვერ ვიტყვით, რომ ეს იყო მხოლოდ შემოდგომა-ზამთრის კოლექციების ჩვენება. საკმაოდ მასტაბური გამოდგა ეს ყველაფერი და შეიძლება ითქვას, რომ მაყურებელი მომავალი წლის გაზაფხული-ზაფხულის კოლექციებსაც ნახავს, იმას, რაც უნდა ენახა „თბილისის მოდის კვირეულის“ მეცხრე სეზონამდე. ასე რომ, ძალიან ლამაზი და საინტერესო გადაცემა გელოდებთ საზოგადოებრივი მაუწყებლის ეთერში 1 დეკემბერს 13:00 საათზე. ეს იქნება Fashion ჩვენება, ზუსტად ისეთი, როგო-

რც ეს არის Fashion TV-ზე.

- რამდენმა ქართველმა დიზაინერმა მიიღო ჩვენებაში მონაწილეობა?

- შეიძლება ქართველი დიზაინერი იყო წარმოდგენილი. ეს არის ის ხალხი, რომელთა სამოსი აქტუალური და მოდურია. ეს ადამიანები აქტიურად მონაწილეობენ თბილისის მოდის კვირეულში. გიორგი შალაშვილი, თამუნა ინგოროყვა, აკა ნანიტაშვილი, იკა ბობოხიძე, მარიამ გვასალია, ნინო და გვანცა მაჭარაშვილები MACH & MACH და ნინო ბაბუხაძის(რომელიც იყო გადაცემის სტუმარი და მას ჩვენებაც ჰქონდა). ჩვენების შემდეგ გვყავდა დარბაზი, მოდის კრიტიკოსები, ბაიერები, რომლებმაც შეაფასეს ეს ყველაფერი და საკმაოდ საინტერესო დისკუსიაც შედგა. მონვეულ სტუმრებს შორის იყვნენ „თბილისის მოდის კვირეულის“ ორგანიზატორები თაკო ჩხეიძის ხელმძღვანელობით, ასევე სოფო მამარდაშვილი, ჯაბა სიხარულიძე, ნინო დარასელი, გვანცა ჯანაშია, ლენკა ციციშვილი, ნინო

იოსელიანი, დალი ჩიტლაძე, ირმა შარიქაძე, ანუკა მურვანიძე. გადაცემა იყო ერთგვარი შეჯამება 2013 წლისა, თუ რაზე იმუშავეს ქართველმა დიზაინერებმა, როგორია ქართული მოდა, რა პრობლემებს აწყდებიან დიზაინერები და ა.შ.

მოგესხენებათ, რომ ჩვენი გადაცემა „სამოთხის“ ვაშლები, ზოგადად ფოკუსირებულია ქალბატონებზე, ამიტომაც ეს გადაცემა განსხვავებული და საინტერესო იქნება ჩვენი მაყურებლისთვის. ყველას ვურჩევთ, რომ ნახონ „სამოთხის ვაშლები“ 1 დეკემბერს 13 საათზე საზოგადოებრივი მაუწყებლის ეთერში.

„ქმეზი კოდუეზის დედა – ლაურა ღაჭავაძე კი მიუგზავნეს ზემოქმედების მოსასდენად“

ლარი ჯაყელი რკინიგზის ექსპერტს ქონებას უთვლის: შვიდსართულიანი საცხოვრებელი სახლი მცხეთის ქუჩაზე; მრავალსართულიანი საცხოვრებელი კორპუსი სანჯონაში, მხანაბარე სასტუმროს კომპლექსი სპორტის სასახლისთან; რკინიგზის ნისქვილკომპინატი დიდუბაში; სავაჭრო კომპლექსი გლდანში; ოკაიის ცნობილი ღვინის ქარხანა და მიმდებარე მიწის ნაკვეთები; შვიდსართულიანი ბიზნესცენტრი ყაზაგვის გამზირზე; ოთხსართულიანი სახლი თბილისში, კრანისის დასახლებაში, უზარმაზარი ეზოთი, 3,5 მ სიმაღლის კაპიტალური გალავნით, დამხარა ნაგებობებით, საცურაო აუზით, საუნით, საბილიარდოთი და სხვ.; სამსართულიანი სახლი და ეზო სანჯონაში; მიწის ნაკვეთი და ფაქანაძეაძეური აბარაკი წყნეთში, ასევე მაღალი გალავნით შემოღობული

my View მირიან გომოლივილი

„პრაიმტიმის“ #241-ში დაბეჭდილ სტატიას, სადაც აკაკი ჩხაიძის ქონებრივ დავაზე იყო საუბარი, რკინიგზის ექსპერტის ბიძაშვილი ლარი ჯაყელი გამოეხმაურა. სანამ მის მოსაზრებას გაგაცნობთ, ჩვენს მკითხველს შევასხენებ, რომ საუბარია ვაკეში, მარუხის გმირების ქუჩაზე მდებარე უძრავ ქონებაზე, რომელსაც აკაკი ჩხაიძე სწორედ ლარი ჯაყელს ედავება. მან განცხადებით პროკურატურასაც მიმართა და ჯაყელი მისი ქონების მითვისებაში დაადანაშაულა. „არის ჯგუფი, რომელიც იმართებოდა ნელა მთავრობის მიერ. ჩემს ახლობელზე მქონდა გაფორმებული და წამართვეს. პრაქტიკულად იძულებით წამართვეს“, – განუცხადა „პრაიმტიმს“ აკაკი ჩხაიძემ.

პარტნიორების „გადაგდება“ და ტყუილი მისთვის ჩვეული საქმეა. ასე რომ, ნუ გაგიკვირდებათ, მეც თუ მის სამიზნეებს შორის აღმოვჩნდი, – ამბობს ლარი ჯაყელი. რაც შეეხება სადავო ტერიტორიას, ლარი ჯაყელი ყვება, რომ მას წლების წინათ აკაკი ჩხაიძემ შესთავაზა ამ ტერიტორიის შეძენა. ლარი ჯაყელმა ეს ქონება შეიძინა, მოგვიანებით კი, როგორც თავად ამბობს, მეზობლად მდებარე ტერიტორიები იყიდა. საბოლოოდ მხოლოდ მინის ნაკვეთმა 2400 კვ.მ შეადგინა. „აფორიაქდა ჩხაიძე, შემურდა, რომ ერთი პანაწინა ნაკვეთის მაგიერ, 2400 კვ.მ მინის ფართობი აღმოჩნდა ჩემს მფლობელობაში. 5 წლის შემდეგ მოძებნა ერთ დროს მეზობლად მცხოვრები სახლისა და მინის ნაკვეთის მეპატრონეები, მოისყიდა და დაანერინა, თითქოს ფული მათ ჩხაიძემ გადაუხადათ. როდესაც სასამართლოში ამ ცრუმონუმენტის საკუთარი ხელით დანერვილი ხელწერილები წარვადგინე, რომ ქონების საფასურ თანხებს, ჩემი თანდასწრებით შუამავალ მარჯანიძესთან ერთად ვუხდით, მოსამართლემ აღარ მიიჩნია საჭიროდ მათთვის ჩვენების ჩამორთმევა. მარჯანიძე კი, რომლის უშუალო მონაწილეობითაც განხორციელდა ყველა ის შესყიდვა, სასამართლოში საერთოდ არ გამოიძახეს, მიუხედავად იმისა, რომ ჩხაიძეს ის თავის საჩივარში მთავარ მონემდ ჰყავდა დასახელებული. ჯვარს აცვეს ჩხაიძემ და მისმა ამფსონებმა გოგი მარჯანიძე, მართლა კეთილშობილი და პატიოსანი კაცი. ძმები კოდუეზის დედა – ლაურა ღაჭავაძე კი მიუგზავნეს ზემოქმედების მოსასდენად. ვერ გაუძლო ამ კაცმა ასეთ ფსიქოლოგიურ ზეწოლას და საავადმყოფოში მოხვდა, ოპერაცია დასჭირდა გულზე“, – ამბობს ლარი ჯაყელი.

ის, ასევე, იხსენებს, რომ სააკაშვილის ხელისუფლება აკაკი ჩხაიძეს დამატებით რამდენიმე მილიონს ედავებოდა. იმის დასამტკიცებლად, რომ არანაირი მილიონები არ გააჩნია, მან წამოიწყო სასამართლო დავა საკუთარ ბიძაშვილთან. სწორედ ამ ფაქტს უკავშირებს ლარი ჯაყელი მის წინააღმდეგ აკაკი ჩხაიძის მიერ წამოწყებულ კამპანიას. „ჩემ მიერ ქონების შეძენიდან 5

წლის შემდეგ შეიტანა სარჩელი ჩხაიძემ სასამართლოში, მას შემდეგ, რაც გაუგეს, რამდენი მილიონი მოჰპარა მან ქვეყნის ბიუჯეტს და უკან მიტანა მოსთხოვეს. არ აკმარეს, რაც თავისუფლების სანაცვლოდ მიატანინეს თავდაპირველად. მულტიმილიონერ ჩხაიძეს ერთ აბაზადაც არ უღირს ჩემი სახლი და ეზო. ყველაფერი ეს იმისთვის სჭირდება, რომ „დე ფოლტად“ გამოაცხადოს თავი და ხელისუფლების წინაშე პროლეტარად წარმოჩნდეს, თითქოს ამ სახლისა და ეზოს გარდა, აღარაფერი დარჩა. ჩხაიძეს თუ სინდისის ქენჯენა ანუხებს, ჩააბაროს სახელმწიფოს მისი ქალიშვილის სახელზე რიცხული ახლად ამენებული, ჯერ კიდევ შეუსახლებელი, ორი ერთმანეთზე მიდგმული შვიდსართულიანი საცხოვრებელი სახლი მცხეთის ქუჩაზე; მრავალსართულიანი საცხოვრებელი კორპუსი სანჯონაში, ე.წ. „დომ ბიტას“ გვერდით; მშენებარე სასტუმროს კომპლექსი სპორტის სასახლესთან – აკურის ქუჩაზე; ჩხაიძის მფლობელობაში რკინიგზის ნისქვილკომპინატი დიდუბეში, რომელიც სიძის სახელზე აქვს გაფორმებული; უზარმაზარი სავაჭრო კომპლექსი გლდანში; ოკაიის ცნობილი ღვინის ქარხანა და მიმდებარე მინის ნაკვეთები; შვიდსართულიანი ბიზნესცენტრი ყაზაგვის

გამზირზე; ჩხაიძის საკუთრებაა ოთხსართულიანი სახლი თბილისში, კრანისის დასახლებაში, უზარმაზარი გალავნით, დამხმარე ნაგებობებით, საცურაო აუზით, ასევე საუნა, საბილიარდო და სხვ. ამ ციტადელში მოხვედრა ადვილი არ არის, საკუთარ ძმასაც არ აქვს მისვლის უფლება წინასწარი შეთანხმების გარეშე; 3-სართულიანი სახლი და ეზო სანჯონაში, მარამ გარიყულის ქუჩაზე; მინის ნაკვეთი და ფემენებელური აგარაკი წყნეთში, ასევე მაღალი გალავნით შემოღობული, მინის მეორე ნაკვეთი წყნეთში და კიდევ სხვა უამრავი უძრავი ქონება, რომელიც საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში აქვს განთავსებული“, – ამბობს ლარი ჯაყელი. ის საკუთარ ბიძაშვილს, რკინიგზის ყოფილ ხელმძღვანელს თაღლითად მოიხსენიებს და მიიჩნევს, რომ აკაკი ჩხაიძეს, დიდი ფულის წყალობით, ბევრი ბინძური საქმის გაკეთება შეუძლია.

ამ სტატიაში კი თქვენ შეიტყობთ თავად ლარი ჯაყელის პოზიციას, რომელიც ჩხაიძეს საკმაოდ მძიმე კონტრბრალდებებს უყენებს. მან მოგვანოდა ასევე იმ უძრავი ქონების სიაც, რომელიც, მისივე თქმით, ამჟამად აკაკი ჩხაიძის საკუთრებაშია. ჯაყელი რკინიგზის ექსპერტსა და შევარდნაძის ახლო მეგობარს მოქმედ მულტიმილიონერად მოიხსენიებს, „რომელსაც სურს ტანჯულის იმიჯის მორგება და საკუთარი თავის პროლეტარად წარმოჩენა“. „ჩხაიძე ჩემი ახლო ნათესავია. მამაჩემი იყო მაგათი ოჯახის მფარველი და პატრონი. როგორი თვალთმაქცი და სოფლელი ვირემშაკაც იყო ახალგაზრდობაში, ასეთივე დარჩა მთელი თავისი ცხოვრება. საკმაოდ ნიჭიერი და მიზანმიმართულია. ყველაფერს იკადრებს საკუთარი მიზნების მისაღწევად.

აკაკი ჩხაიძე

„ვაცხადებ, თუ მე, ან ჩემი ოჯახის რომელიმე წევრს გაურკვეველ ვითარებაში რაიმე უხედურება შეგვიმთხვევა, ეს ჩხაიძისა და მისი ამფსონებისგან იქნება მოწყობილი“

WIKILEAKS: უცხოპლანეტელი

ნინო დათაშვილი

ორი საფრთხე, რომელიც ადამიანს პანიკაში აგდებს. ერთი – სხვადასხვა რელიგიური ლიდერების მხრიდან გაკეთებული წინასწარმეტყველებები მეორედ მოსვლის შესახებ და მეორე – ბოლო დროს ცალკეული მეცნიერებისა თუ ცალკეული პირების მხრიდან გავრცელებული შეხედულება კოსმოსური ომების შესახებ.

როგორც წარღვნას, ისე კოსმოსურ ომებს ზღაპრული სიუჟეტი აქვს. ფართომასშტაბიანი ტრაგედია, რომლის მიზანი დედამიწის სრული განადგურებაა. პირველის შემთხვევაში ადამიანებს ცუდი საქციელისთვის ღმერთი დასჯით, მეორე შემთხვევაში კი – უცხოპლანეტელები.

მინიშნება ორივე მიმართულებით ბევრია. მაგალითად, ცისარტყელა სიმბოლოა იმისა, რომ ღმერთს ახსოვს თავისი პირობა – არ გაიმეოროს ის, რაც ერთხელ უკვე მოუვლინა დედამიწას, წყლის სახით. მაშინ მხოლოდ ნოე და მისი კიდობნის ბინადრები გადარჩნენ. ბევრი საუბარი იყო მცხეთის ერთ-ერთ კედელზე დახატულ ფრესკაზეც, სადაც თითქოს მფრინავი თეფშია გამოსახული...

სხვათა შორის, აკაკი წერეთელს აღწერილი აქვს, როგორ ელოდებოდა საქართველოს მოსახლეობა XX საუკუნის დადგომას დიდი შიშით. ბევრი დარწმუნებული იყო, რომ ახალი საუკუნის დადგომისთანავე ღმერთი მეორედ მოსვლას მოუვლენდა დედამიწას. ასეთ „წინასწარმეტყველებებს“ XXI საუკუნეშიც ელოდნენ. რუსეთის ერთ-ერთ პროვინციაში ერთ-ერთი სექტის ლიდერმა საკუთარ მრევლს დიდი სარკოფაგი გაათხრევინა და ახალ წელს ყველა სწორედ იქ შეხვდა იმ „იმედით“, რომ ღვთის რისხვას მინის ქვეშ გადაურჩებოდნენ...

პარალელურად, XX საუკუნის დასაწყისში, ეგრეთწოდებული უცხოპლანეტელების ნამდვილი ბუმი იყო. როცა ჩვენს პლანეტაზე მფრინავი თეფშები პირველად გამოჩნდნენ (ისინი საქართველოშიც დააფიქსირეს 90-იანი წლების დასაწყისში), ამერიკულმა და რუსულმა დაზვერვამ ერთმანეთზე აიღეს ეჭვი. როგორც ვაშინგტონს,

პასობრიობა ორ თვეში განადგურდება

ისე მოსკოვს ეგონა, რომ უახლესი ტექნოლოგიური მფრინავი აპარატი ამერიკელების ან რუსების შექმნილი იყო. შემდეგ გამოჩნდნენ თვითმხილველებიც, რომლებიც უცნაურ, ადამიანისმაგვარ ფიგურებზე საუბრობდნენ. ითვლება, რომ არსებობს უცხოპლანეტელებთან სამი სახის კავშირი: დანახვა, კონტაქტში შესვლა, ანუ როცა ისინი გელაპარაკებიან, და მესამე – როცა გიტაცებენ. შორს რომ არ წავიდეთ (ასეთი შემთხვევები ამერიკაში მოხდა), კარპატებზე, უკრაინაში რამდენიმე შემთხვევა

დაფიქსირდა, როცა ბავშვები იკარგებოდნენ, მეორე ან მესამე დღეს კი მათ გაქრობის ადგილას დაძინებულ მდგომარეობაში პოულობდნენ. გატაცების ყველა შემთხვევა, დედამიწის რომელ წერტილშიც არ უნდა დაფიქსირებულიყო ის, ერთი და იგივე ისტორიით სრულდებოდა – მათ ეძინათ და როგორც წესი, არაფერი ახსოვდათ. ჰიპნოზიც კი ვერ აიძულებდა ადამიანის მესხიერებას დაკარგული დღეების გახსენებას. თუმცა იყო შემთხვევა, როცა ამერიკაში ერთ-ერთმა ჰიპნოზიორმა ადამიანის ტვინის „გაცოცხლება“ მოახერხა, მაგრამ იმ-

დენად გაუგებარი ხმები ესმოდა, რომ საბოლოო დასკვნა მაინც ვერ გააკეთეს.

უცხოელმა მეცნიერებმა თითქმის „დაამტკიცეს“, რომ პლანეტა, ადრე თუ გვიან, აუცილებლად განადგურდება, თუმცა, ღმერთის ხელით თუ უცხოპლანეტელების მეშვეობით, პასუხი არ აქვთ. ოპტიმისტები ამტკიცებენ, რომ განადგურების მომენტში ადამიანი, როგორც სახეობა, გადარჩება და ის სხვა პლანეტაზე იცხოვრებს. სხვათა შორის, ერთ-ერთ წერილში აკაკი ბაქრაძესაც უწერია, რომ XXI საუკუნე ადამიანის სხვა პლანეტაზე დასახლების საუკუნე იქნება.

უცხოპლანეტელების თემა ზოგჯერ ისე იფეთქებს, როგორც დიდი სენსაცია, ზოგჯერ კი ისე იკარგება ყურადღების ცენტრიდან, რომ მათი არსებობა აღარავის ახსენდება. თუმცა, Wikileaks-ის პუბლიკაციებმა საზოგადოება შოკში ჩააგდო. შესაძლოა იმიტომ, რომ ასანუის მიერ მანამდე გამოქვეყნებულმა საიდუმლო ინფორმაციებმა ნდობის მოპოვება მოასწრო და საზოგადოებრივი აზრის შექმნაც კი მოახერხა. შესაბამისად, ის, რაც Wikileaks-მა დადო, ნამდვილი სენსაცია იყო.

Wikileaks უწყებოდა, რომ დედამიწაზე უცხოპლანეტელების შემოსვლა დაწყებული იყო. ინტერნეტგამოცემამ დაზვერვის საიდუმლო დოკუმენტები გაასაჯაროვა, რაც სწორედ უცხოპლანეტელების სადაზვერვო ხომალდების დედამიწაზე შემოსვლას ეხებოდა. ამ დოკუმენტებიდან ირკვეოდა, რომ დედამიწისკენ მათი სამხედრო ხომალდები მოემართებოდნენ. დასახლებული იყო კონკრეტული ციფრები – სამი შეიარაღებული ხომალდი. უფრო ადრე SETI-ის კვლევითმა ცენტრმა განაცხადა, რომ უცხოპლანეტელების სამი გიგანტური ხომალდი მოემართებოდა დედა-

მინისკენ. ეს განცხადება თითქოს ფოტომასალებითაც კი იყო დადასტურებული. მათივე გამოთვლებით, გიგანტურ ხომალდებს დედამიწამდე 2011 წლის ნოემბერში უნდა მოეღწია.

ამ განცხადებამ დიდი რეზონანსი გამოიწვია ამერიკულ მედიაში. იმდენად დეტალურად განიხილეს ბოდა უცხოპლანეტელების შემოსვლა, რომ ამბობდნენ, ამერიკის ხელისუფლება უკვე ამზადებს საკუთარ ხალხს პირველი შეხვედრისთვის.

მოგვიანებით, ამ დიდ სკანდალში ბრიტანული პრესაც ჩაერთო. ტაბლოიდური გამოცემა The Guardian-მა გამოაქვეყნა სტატია, სათაურით: უცხოპლანეტელებს კაცობრიობის განადგურება შეუძლიათ. სტატიის სულიწკვეთება ასეთი იყო: ურთიერთსიმპათიების შემთხვევაში დედამიწა დიდ გამოცდილებას შეიძენს და უახლეს ტექნოლოგიებს გააცნობა; თუმცა, თუკი მათ გადაწყვეტილი აქვთ, კაცობრიობას ზიანი მიუტანონ – აიძულონ ისინი, მათზე იმუშაონ ან ისინი საკვებად გამოიყენონ, მაშინ, გამოცემის აზრით, დიდი და საშინელი ომი დაიწყება.

Wikileaks-ის ცნობით, ალასკაზე უკვე დაფიქსირდა კოსმოსური ხომალდები.

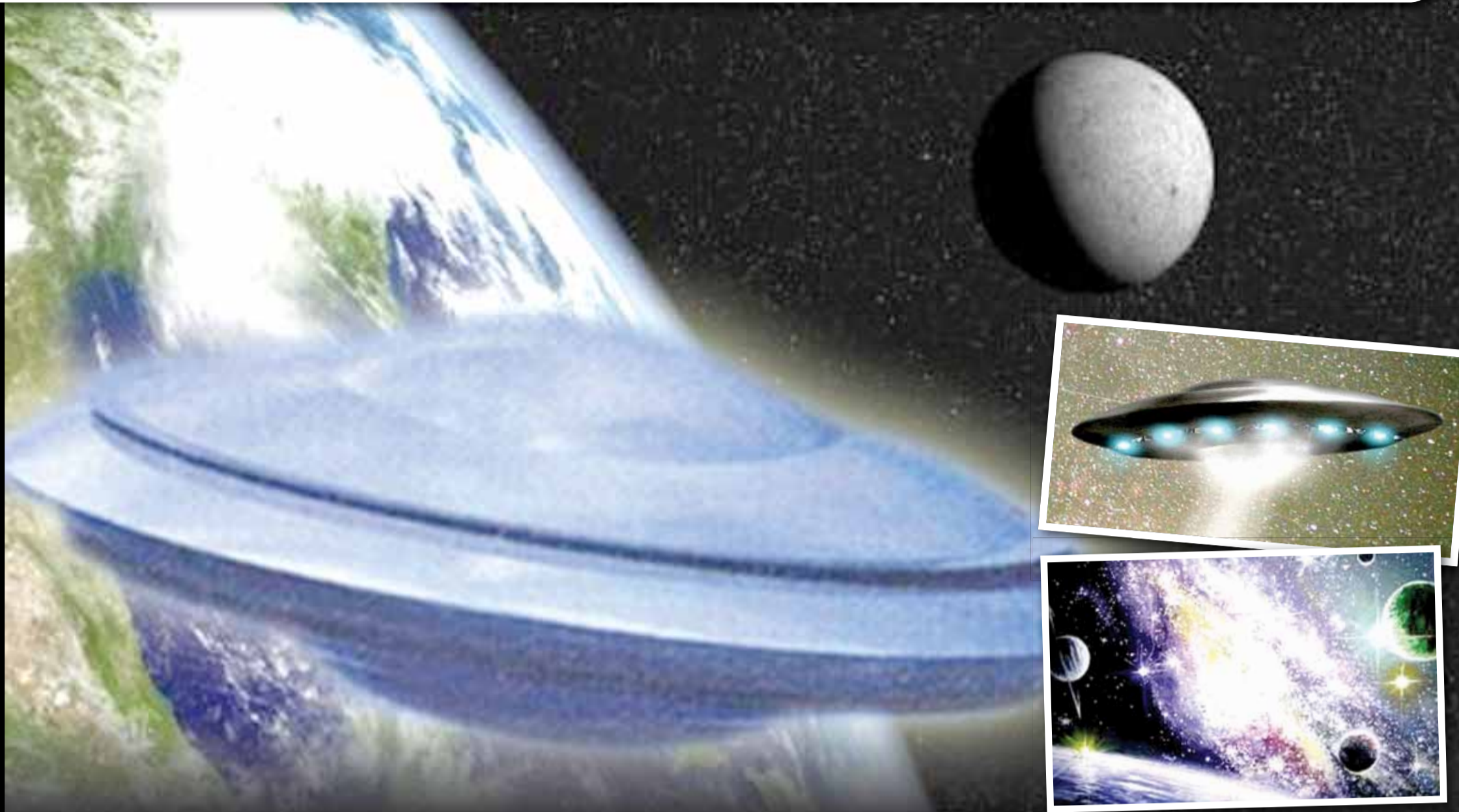
უფრო ადრე, „ნასას“ სპეციალისტებმა განაცხადეს, რომ უცხოპლანეტელებს უკვე აქვთ ბაზა მთვარეზე. ეს ინფორმაცია 1960 წელს გავრცელდა. მაშინ ითქვა, რომ „ნასა“ ანარმოებდა დაკვირვებებს, რის შედეგადაც გარკვეული ანომალიების დაფიქსირება მოხერხდა. ითქვა ისიც, რომ მთვარისკენ მიმართული ხომალდი „აპოლონი“ ამოუცნობი მფრინავი ობიექტების თანხლებით მიფრინავდა.

მოგვიანებით, უცხოპლანეტელების დედამიწაზე შემოსვლის თარიღმა 2011 წლიდან 2013 წლის ჯერ აგვისტოში გადმოინაცვლა, შემდეგ შემოდგომაზე.

გი დედამიწას გაანადგურებენ

მაგალითად, BBC-ის ყოფილმა თანამშრომელმა, რამდენიმე სკანდალური განცხადების შემდეგ, უცხოპლანეტელების შემოსვლის თარიღად სწორედ 2013 წლის აგვისტო დაასახელა. დევიდ აიკას ინფორმაციით, ადამიანს უცხოპლანეტელებთან უძველესი დროიდან აქვს ურთიერთობა. გასულ წელს თეთრ სახლში ორი

პეტიცია გაგზავნეს, სადაც ხელმომწერები ამერიკის პრეზიდენტს სთხოვდნენ, გაესაჯაროებინა ყველა ინფორმაცია, რომელიც ვაშინგტონს უცხოპლანეტელების შესახებ ჰქონდა. „ადამიანებს შეუძლიათ, გაუძლონ სიმართლეს“, – ნათქვამი იყო პეტიციაში. ამერიკის პრეზიდენტის პასუხში კი ეწერა: ჩვენ არ გავგაჩნია არანაირი

მტკიცებულება, ვთქვათ, რომ სხვაგან, დედამიწის გარდა, არსებობს სიცოცხლე... არ არსებობს არანაირი მტკიცებულება, რომელიც საზოგადოებისთვის დაფარულია. თემას Fox New-იც შეეხო. გამოცემის მიერ გამოქვეყნებულ ინფორმაციაში საუბარია დედამიწასა და სხვა გალაქტიკას შორის შესაძლო სამხედრო დაპირისპირებაზე.

Fox New-ის ცნობით, რუსეთის ერთ-ერთმა სამხედრო ჩინოვნიკმა თქვა, რომ რუსეთს არ აქვს არავითარი გეგმა, რომელიც უცხოპლანეტელებთან ბრძოლას ეხება, ამერიკელებმა კი თითქოს განაცხადეს, რომ მათ ასეთი გეგმა აქვთ. იქვე ისიც დაამატეს, რომ ამერიკელებმა ამ გამოწვევას რუსებთან ერთად უნდა უპასუხონ.

Fox New-ის კორესპონდენტი ჯომეკი იქვე ეჭვს გამოთქვამს. ის სვამს კითხვას: რუსეთი და ამერიკა ირანის თემაზე ვერ ახერხებენ საერთო ენის გამოწახვას და შეძლებენ კი ისინი ამ დიდ საფრთხესთან გამკლავებას? ასე რომ, დედამიწის პრობლემებს მალე შესაძლოა კოსმოსური პრობლემებიც დაემატოს.

უცხოპლანეტელების სამი გიგანტური სამხედრო სოციალდი დედამიწისკენ მოემართება

ქართული თანამედროვე ხელოვნება

მურთაზ შველიძე - JUMP

ელენე კაპანაძე
www.geoplatforma.blogspot.co.uk

ვილინიუსის სამიტისთვის ქართული სახელოვნებო ნრეცემზადება; ევროპულ საზოგადოებას ქართულ თანამედროვე ხელოვნებას კულტურის სამინისტროს მხარდაჭერით GALA GALLERY ქართულად წარუდგენს. „გალა გალერეა“ ქართული კომერციული გალერეების იმ მცირე რიცხვს მიეკუთვნება, რომელიც თავისი პროდუქტის კონტექსტსა და კონცეფციას დიდ ყურადღებას აქცევს. დეიკა ბულიას და ვატიო წერეთლის ექსპოზიციის ცენტრალური ადგილი კოტე სულაბერიძის, მურთაზ შველიძის და ვახო ბულაძის სერიებს ეთმობა. „სამივე მხატვარი გალერეასთან მისი დაარსების დღიდან სისტემატურად თანამშრომლობს და არაერთი საინტერესო პროექტიც განუხორციელებიათ. ისინი, ერთი თაობის წარმომადგენლები, 90-იანელები არიან.

ეს მხატვრები დასავლური კულტურის გამოზარდებულნი არიან და მათი ხელოვნება ნათლად გამოხატავს ევროპულ ლირებულებებზე ორიენტაციას, მაგრამ ამასთანავე არ კარგავს თვითმოფადობას.

გალერეა „გალა“ პირველია, რომელსაც მიეცემა შესაძლებლობა თავისი მოღვაწეობით წარდგეს ევროპულ აუდიტორიასთან. მისი მფლობელი და გამოფენის კონცეფციის ავტორი დეიკა ბულია ამბობს, რომ ექსპოზიციის მთავარი მიზანია ფართო საზოგადოებას გა-

ვახო ბულაძე - ASPROVALTA

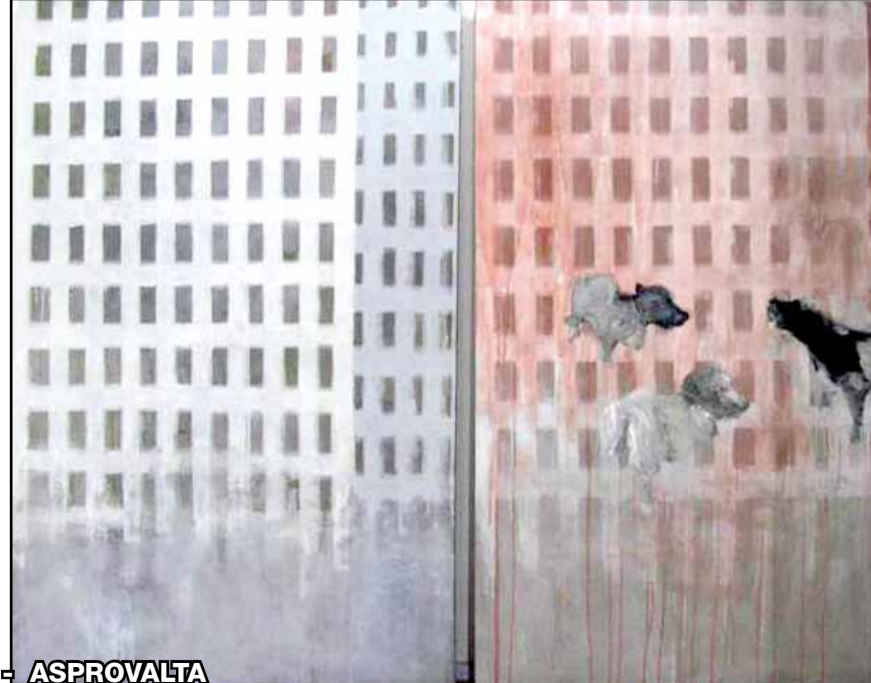
აცნოს ქართული ხარისხიანი ხელოვნება და ის არტისტები, რომლებიც მოწადინებული არიან ევროპული დონის ხელოვნება შექმნან. შესაბამისად, ვილინიუსის გალერეა KALNAS-ში გამოიფინებინა ის ხელოვნები, რომლებთანაც GALA GALLERY მჭიდროდ თანამშრომლობს.

ბოლო ორი გამოფენა - მურთაზ შველიძის JUMP-ი და ვახო ბულაძის ASPROVALTA-ს ზუსტად ის ორი გამოფენაა, რომელიც სამიტის კულტურულ მხარეზე პასუხისმგებელმა დელეგაციამ საქართველოში ვიზიტისას ნახა და თავისი არჩევანი GALA GALLERY-ზე შეაჩერა.

მურთაზ შველიძის JUMP 13 ტილოსაგან შედგება, სადაც 12-ზე მკვეთრი მიახლოებით სხვადასხვა ადამიანები სხვადასხვა გარემოში თასმების შეკვრის პროცესში არიან აღბეჭდილი. საინტერესოა როგორ იქმნება ინდივიდის პორტრეტი მხოლოდ მისი ფეხსაცმლის ჩვენებით, მაგრამ მთავარი აზრი იმაშია, რომ ადამიანები, განურჩევლად სოციალური მდგომარეობისა, ცხოვრების სტილისა თუ გარემოსი, მაინც ხელოვნურად იქმნიან ჩარჩოებსა და შეზღუდვებს, რომლებიც მერე მათი მთავარი პრობლემა ხდება. სე-

რია მთავრდება ცენტრალური ნახატი, რომელსაც ნახტომი ჰქვია. დანარჩენებისგან ზომით განსხვავებულ ტილოზე დახატულია გოგონა ნახტომის პროცესში; როგორც დანარჩენ ტილოებში, რაკურსი აქაც უჩვეულოა - მის მხოლოდ კაბას და ჰაერში დაჭერილ შიშველ ფეხებს ვხვდავთ ქვევიდან ზევით. ცისფერი ცა, მწვანე ბალახი, თხელი კაბა, უდარდლობისა და სილალის განწყობას ქმნის, რომელიც მკვეთრი კონტრასტით გასაქცევად მომზადებულ ბოტასებსა და მოჭერილი ლაკის არაკომფორტული ფეხსაცმლის ფონზე. ეს სწორად ის თავისუფლებაა, რომლის პოტენციალიც ყველა ჩვენგანში დევს, უბრალოდ, ჩვენდაუნებურად ვებრძვიტ მას.

ვახო ბულაძის ASPROVALTA მკვეთრად განსხვავდება მურთაზ შველიძის ცოცხალი, თითქმის შხამიანი ფერებისგან, თუმცა მისთვის დამახასიათებელ პირველ ფერთა გამაში კარგად ზის. სერიის ფოკუსია მიტოვებული სახლები და მანანალა ძაღლები, რომლებიც დღევანდელ რეალობაში მრავალ სოციალურ პრობლემას ეხმიანება. მარტივი მინიშნებებით გადმოტანილი კორპუსები იმ ნაცრისფერი რეალობის გამოძახილია, რომელიც ქალაქმა

შეიძინა; ნაცრისფრად დატოვებული ფანჯრები მათ უკან სიციცხლის არარსებულობაზე მიგვანიშნებს და იმას, რომ წინა პლანზე მოძრავი არსებები, რომლებიც ძაღლებს ჰგვანან, მარტოობისთვის არიან განწირულნი. ეს ყველაფერი მოვარდისფრო ნაცრისფერ ბურუსშია გახვეული, რომელიც იმედის ნაპერკავსს ამაკარავებს, რომელიც ამ არსებებს აცოცხლებს. მხატვრის თქმით, ორივე სერიისთვის ასახულია მოგონებები წარსული სინამდვილიდან: „ერთი მხრივ, ის რეალობა, რომელშიც იგი ცხოვრობდა და რომელიც დღემდე უცვლელად გრძელდება და მეორე მხრივ, ის ბუნდოვანი სამყარო, რომელიც რალაც სახლის, ცვლილების სურვილი თუ მოლოდინია.“ - ამბობს მხატვარი

კოტე სულაბერიძის ცა - 24 საათი მეხუთე არტისტერიუმის ფარგლებში იყო „გალა გალერეაში“ გამოფენილი. სწორედ ამ ნახატის ფრაგმენტი არის DOWN UP-ის გამოფენის პოსტერზე გამოყენებული. მხატვრისთვის დამახასიათებელია რამდენიმე ტილოსაგან შემდგარი ნამუშევრები; ცა - 24 საათი 24 სტანდარტული ზომის ტილოებს აერთიანებს, რომლებიც ცას დღის სხვადასხვა მონაკვეთსა და მასზე მფრინავ სხვადასხვა ობიექტებს ასახავს; ხანდახან ეს თვითმფრინავია, ხანდახან ანგელოზები ან ბომბები, ჩიტები და სტრიპტიზის მოცეკვავე ქალები. კოტე სულაბერიძე: „ნამუშევარი „ცა-24 საათი“ ცხოვრების ერთგვარ მეტაფორას წარმ-

ოედელს სამყაროს გეოპოლიტიკურ კოორდინატა სისტემაში. კოორდინატა სისტემის სამი მეოთხედი სარკის მიღმა არეკლილი სივრცეებია. სადაც იქმნება ინტერესთა ტრანსპორტირების ერთგვარი გზაჯვარედინი. 4 სხვადასხვა ფერის ვექტორით, რომელთა ფერებაც ავტორისეულ ასოციაციურ თავსებადობაშია გარე სამყაროს კონკრეტული ქვეყნების ინტერესებთან და გაველენის სფეროების გადაკვეთებთან.

ნითელი-რუსეთი, ლურჯი - დასავლეთი (ევროპა, აშშ), მწვანე - ახლო აღმოსავლეთი (აზია), ყვითელი - ჩინეთი. სარკე მაყურებელს სთავაზობს ჩვენი მდგომარეობისა და განვითარების ვიზუალურ ინტერაქტიულ ველს, სადაც ნებისმიერ მათგანს შეუძლია აირჩიოს შესაბამისი ფერის კვადრეტი და დააფიქსიროს სარკის ზედაპირზე შესაბამის ვექტორთან. არტისტის თქმით, ინსტალაცია ღირებულებათა ვიზუალური სისტემაა. ინტერაქტიული ნამუშევარი ერთგვარი სოციოლოგიური კვლევაა, სადაც სარკეში არეკლილი აუდიტორია თავის პოზიციას და საქართველოს ადგილს მსოფლიოში კვადრატებით აფიქსირებს. კოტეს თქმით, ინსტალაციაზე ყველა ჯერზე ლურჯი კვადრატები ჭარბობს, რაც ქართული საზოგადოების დასავლური ფასეულობებისაკენ ერთსულოვან ლტოლვას ასახავს.

მურთაზ შველიძე - JUMP

ოადგენს. ყველაფერი ხდება ცის ქვეშ. ჩვენც, ყველანი ამ ცის ქვეშ ვცხოვრობთ. ხან დღეა, ხან ღამე. ციდან ბომბიც მოფრინავს და ყოვლისშემძლე ღმერთის ხელიც გვფარავს. ხან წვიმს და ხანაც ამომავალი მზის რბილი სხივები გვათბობს. ამ კონტრასტშია ცხოვრების ინტერესი და იდუმალი სიმშვენიერე.

კოტე სულაბერიძე ყოველთვის მოკრძალებულია, როდესაც თავის შემოქმედებაზე უნდევს საუბარი. გამოირჩევა ცხოვრების ლირიული ალქით, ულევო პოზიტივითა და ენთუზიაზმით, რომელიც მის ნამუშევრებშიც აისახება. მისი საკმაოდ ესთეტიკური ფერწერა, რომელიც კონცეფციას დიდი ადგილი უჭირავს, მაშინაც კი, როდესაც მწვანე სოციალურ პრობლემებს ეხება, მაინც არ კარგავს იუმორისტულ ნოტას და ოპტიმისტურ მიდგომას.

კოტე ჯინჭარაძე ვილინიუსში ინსტალაცია „კოორდინატა სისტემა - მეოთხედი განზომილება“-ს წარადგენს, რომელიც ასევე გამოფენილია „გალა“ გალერეის სივრცეში. ინსტალაცია წარმოადგენს საქართველოს დღევანდელ პირობით

ოლეგ ტიმჩენკოს ნამუშევარი „კონსტრუქციული დიალოგი“ საქართველოს უახლეს ისტორიას ეხება, იმ ნაწილს, რომელიც ლოკალურს გასცდა და მსოფლიო ამბავი გახდა, უფრო კონკრეტულად კი 2008 წლის აგვისტოს ომს. ტიმჩენკომ თავისი დამოკიდებულება, ომის მთავარი მიზეზები და მის შედეგად გამოწვეული განწყობა ვიდეოკოლაჟში შეაჯამა, სადაც აღებულია ერთი ფრაგმენტი 1960 წლის ფილმი-ბალეტურიდან „ოტელიო“. ფონად, რომელიც ორ ნაწილადაა გაყოფილი, გამოყენებულია აშშ-სა და რუსეთის დროები. მათ ფონზე, ავტორს არჩეული აქვს ყველაზე ტრაგიკული ცეკვის მომენტი ვახტანგ ჭაბუკიანის შესრულებით, რომელიც ამ შემთხვევაში საქართველოს სიმბოლოს წარმოადგენს. შემთხვევითი არ არის სწორედ ამ ეპიზოდის შერჩევა, რომელიც ფილმის ყველაზე დრამატული, კულმინაციური მომენტია. ის ტკივილი, განწირულობისა და გამოუვალობის განცდა, რომელიც გენიალურად განასახიერა მოცეკვავემ, ავტორის მიერ გაიგივებულია საქართველოს მდგომარეობასთან. ძალიან მნიშვნელოვანია გამოფენაში, რომელიც სამიტის ფონზე იმართება, გაულერებულები პოლიტიკური თემები და დაფიქსირებულიყო ქართული საზოგადოების დამოკიდებულება აგვისტოს ომის მიმართ.

ვიდეოხელოვნება, რომლის ჩართვა ლიტურჯი მხარის მოთხოვნა იყო, ვატიო წერეთლის კურატორობით შეიქმნა. ვატიო, თვითონ ხელოვანი და CCA-ს ხელმძღვანელია. თანამედროვე ხელოვნების ცენტრი საინტერესო გამოფენების გარდა

ოპნება პილნიუსის სამიტზე

არაფორმალურ სამაგისტრო პროგრამას სთავაზობს ქართულ საზოგადოებას. CCA მომავალ ხელოვნებს იმ ვიტალურად აუცილებელ ცოდნებსა და თავისუფლებას აძლევს, რომელიც თბილისის აკადემიას აკლია. პროექტს ვატო წერეთელი თავის მხრივ ნამუშევრად აღიქვამს.

ვატო წერეთელი: „თანამედროვე ხელოვნებაზე ლაპარაკი ცოტა ხელოვნურად მიმაჩნია; ხელოვნებას არ სჭირდება დამატება, ის თანამედროვეა თუ არა. რასაც ჩვენ თანამედროვე ხელოვნებას ვეძებთ, არის ის, რომ იგი გაკეთებულია ამ რეალობაში და ამ დროსთან მიმართებაში“.

გამოფენის ფარგლებში ვატო წერეთელმა საჯარო ლექცია უნდა წაიკითხოს. „ეს იქნება შემოქმედების და ხელოვნების იმ სფეროებზე, რომლებიც ნაკლებად ცნობილი და დეფინირებული, ყოველ შემთხვევაში საქართველოში. მაგალითად, ჩვენ გვაქვს სასწავლო პროგრამა, რომელიც თვითონ შემოქმედებით პროცესის შედეგია. მინდა შემოქმედებაზე ვილაპარაკო, არა როგორც ნამუშევრის გაკეთებაზე, სხვა პროცესებზე, მაგალითად, საგანმანათლებლო სფეროში შემოქმედებით პროცესზე. ჩემი ლექცია იქნება ახალ ტერიტორიებზე ხელოვნებაში. ჩვენი ცენტრი საინტერესო სინთეზია განათლებისა და საგანმანათლებლო პროცესის, რომელიც შემთხვევით აღმოჩენილი ფასეულობაა და საინტერესო პერსპექტივა აქვს. ყველა ადამიანი შემოქმედია, მაგრამ ხელოვნის პროფესიით შემოქმედია, ჩემი აზრით, ეს უნარი მაქსიმალურად უნდა იყოს გამოტანილი გალერეის კონტექსტიდან და სხვა სფეროებში უნდა იყოს ინტეგრირებული. მაგალითად, ჩვენ გვაქვს სასწავლო კურსი ხელოვნება და ეკოლოგიური მინათშემოქმედება, ეს არ ეხება არც LAND ART-ს და არც ბოსტნეულის მუზეუმში გამოფენას, არამედ ეხება იმას, რომ იმ კონკრეტულ სფეროში უნარების ინტეგრირება და განყოფილება მოხდეს.“

ქმევა სულაბერიძე - 6x 24 საათი

ნმა თავისი პოტენციალი დაინახოს. ამას შეიძლება სახელმწიფო მნიშვნელობაც ჰქონდეს“, - ამბობს ვატო წერეთელი.

DOWN UP-ის გამოფენისთვის ვატო წერეთელმა კოკა რამიშვილის „ხატვის გაკვეთილი“ (2003), მამუკა ჯაფარიძის „სახეები“ (2001) და ნინო სეხნიაშვილის THE GRIPES (2012) აარჩია.

ვატო წერეთელი: „ავარჩიე ნამუშევრები და არა არტიკლები. ეს ვიდეოები თავისი კომპლექსურობით და ვიზუალური ხარისხით რეფერენსივით არის. ეს, რასაკვირველია, პიროვნულიც არის; ეს არიან მხატვრები, რომლებთანაც მე ვმუშაობ.“

მხოლოდ მეხსიერებაში რჩება. შედეგად ხატვა წერა ხდება, ნახატი რვეული და საბოლოო ფაზაში იმ ადამიანის ისტორია იწერება, რომელიც თავისი ჩვეული ნიმიდან მოწყვეტილია. „ხატვის გაკვეთილი“ კოკა რამიშვილმა უკვე უწევდა გადასვლის შემდეგ შექმნა. ეს პირველი ნამუშევარია, რომლითაც არტიკტი გამოსახულებას ათ წელზე დიდი პაუზის შემდეგ დაუბრუნდა.

კოკა რამიშვილი: „იმ დროს ეს ვიდეო ეწინააღმდეგებოდა ვიდეოარტის პროდუქციის ყველა მიღებულ ნორმას. რალაც რადიკალურ და ექსცენტრიკულს ვეძინდი. ეს იყო ბიოგრაფია, რომელიც დახატული სურათებით დაფენი. თვითონ ნახატები საკმაოდ მდაბიო იყო, რადგანაც ჩემი მთავარი ფოკუსი მონტაჟია. მე ქანდაკება შევქმენი ვირტუალურ სივრცეში, რადგანაც მაგ ეტაპზე კომპრესია და დეკომპრესია მაინტერესებდა. ჩემთვის მნიშვნელოვანი იყო მეჩვენებინა რა იყო აკრძალული დასავლურ ქვეყნებში, მინდოდა მანუალური მუშაობა მეჩვენებინა“. საინტერესოა, რომ რამიშვილი ხატვას, როგორც ტრადიციულ არტ მედიუმს ნოვატორულ, ვიდეო არტს უპირისპირებს და ამ ორი თითქოსდა შეურწყმადი მეთოდით ქმნის ნამუშევარს, რომელიც ხატვის ძირითადად მარტო კრეატიულ პროცესთანაა ასოცირებული, მის ტექნიკურ მხარეს, ანუ მანუალურ სამუშაოს უსვამს ხაზს. ამავდროულად, საუნდთრეკი, რომელიც ფანქრით ფურცელზე ხატვის უღერადობაა, მუშაობის აკუსტიკურ მხარეზეც ამავიღებს ყურადღებას. ვიდეომონტაჟის გამოყენებით არტიკტი მედიუმის მთავარი მითის - მისი დოკუმენტური ხასიათის დანგრევას ცდილობს.“

ნინო სეხნიაშვილი ძალიან საინტერესო კონცეპტუალისტი არტიკტი. გალერეა „ნექტარი“ მისი ერთ-ერთი პროექტია ქართულ არტ სივრცეში. გალერეა ყოველთვის ასერხებს დამთვლიერების გაკვირვებას უჩვეულო თემატიკის ექსპოზიციებით. პრინციპში ეს ერთადერთი გალერეაა, რომელიც ასეთ სარისკო და ალტერნატიული ხელოვნების მასპინძელია, როგორც მაგალითად, წყალტუბოელი და ქუთაისელი მხატვრების გამოფენა.

მისი ვიდეო GRIPES ციურხში ცხოვრების დროს შეიქმნა. „ფინიგენის ვეიქში არის ასეთი ნანყვეტი ეზოპეს იგავიდან

Vakho Bugadze
Kote Sulaberidze
Murtaz Shvelidze
Kote Jincharadze
Lia Bagrationi
Oleg Timchenko
Koka Ramishvili
Mamuka Japharidze
Nino Sekhniasvili

Georgian Art in Vilnius
DOWN UP
GALA GALLERY

Curators: Dedika Bulia, Wato Tsereteli

OPENING 6PM, 20TH NOVEMBER
Užupio meno inkubatoriaus galerija "Kainas"
Kriviu 10 str., Vilnius

www.umi.lt

- „მელა, რომელიც ვერ შეწვდა ყურძენს“ და ფინიგენის ვეიქში ჯოისის უკვე სხვა ენაზე, პრინციპში არც ერთ ენაზე და ეს დავადე პენოპლასტის ფაბრიკაში გადავიღე მოძრავი ობიექტები. უზარმაზარი ობიექტები უწონადობის მდგომარეობაშია. იმ დროს ციურხში ვიყავი სტიპენდიაზე და იქ არის ჯეიმს ჯოისის დიდი საზოგადოება, სადაც დავდიოდი კითხვაზე და ჩემთვის ძალიან სასაცილო იყო, იმიტომ რომ იყო სრულიად ბოდვის სამყარო; იმიტომ დავინყე ამ ტექსტზე მუშაობა. საერთოდ ბოდა ჩემთვის ძალიან მნიშვნელოვანია, იმიტომ რომ ხშირად ვარ ამ მდგომარეობაში, როდესაც ვერ ვხედავ და ვერ ვაღმოვცემ“- ამბობს ნინო სეხნიაშვილი.

და ART FARM აქვს შინდისში, სადაც ეკოლოგიურ მეურნეობასა და ხელოვნებას ერთმანეთს უთავსებს; ასევე ცდილობს სტუდენტები ჩართოს თავის საქმიანობაში და მათ რბილი მეურნეობის ლექციებს უტარებს.

გამოფენა DOWN UP ვილნიუსში, ლიტვა, გალერეა KALNAS-ში 20 ნოემბერს გაიხსენება და ერთ თვეს გასტანს.

ქმევა წახვიძილი - ხატვის გაკვეთილი

ქართული საზოგადოება თვითონ არის გარიყული რეალობიდან და ეს არ არის საზოგადოების ბრალი. ჩემი აზრით, ეს ტრადიციული საზოგადოება, საბჭოთა კავშირის და შემდეგი 20 წლის შედეგად, მაგრამ ჩვენ ვსაუბრობთ იმაზე, რომ ეს უნდა შეიცვალოს. საზოგადოება თვითონ უნდა განვითარდეს და გაუწივს მონაწილეობის და პასუხისმგებლობის გრძობა იმისთვის, რომ დემოკრატიულ საზოგადოებად ჩამოვყალიბდეთ.

განათლების თემა ძალიან მნიშვნელოვანია, ამიტომ გვაქვს საგანმანათლებლო პროგრამა. ვფიქრობ, კონტექსტუალური განათლება ძალიან მნიშვნელოვანია, ნებისმიერ ადამიანს სჭირდება, რომ ჰქონდეს გააზრებული რა კონტექსტში იღვიძებს, ცნობიერების მიმართ გაღვიძებას ვგულისხმობ; და როდესაც მენ არ გაქვს წარმოდგენა რა რეალობაში ცხოვრობ, რა გეოგრაფიულ-პოლიტიკურ გარემოში, ისტორიულ და კულტურულ სივრცეში არსებობ, მენ ადეკვატური არ ხარ და ამიტომ არის ანაქრონისტული მომენტები ხელოვნებაშიც და ცხოვრებაშიც.

თემატურად იმდენად არ არის კავშირი რამდენადაც კონტექსტუალურად. ეს ნამუშევრები დასავლეთსა და საქართველოს შორის მყოფი ადამიანების შექმნილია; ორი რეალობის გამაერთიანებელია ამ კუთხით. ინტენსივობა, რომელიც მაყურებელს იმ ენერჯის და ენერჯეტიკას გადასცემს, როცა თვითონ ის მაყურებელი ინსპირირებული ხდება და შემოქმედებით პროცესი ეწყება. აქედან გამომდინარე ინტენსივობა და აკუმულირებული ენერჯია, რაც ამ ნამუშევრებში არის, იყო მთავარი ხიზლი“.

კოკა რამიშვილი ხატვის პროცესს აბრუნებს და ვიდეოს დასაწყისში ნახატი იშლება. დეკონსტრუქტირებული ნახატი

მამუკა ჯაფარიძე - სახეები

დათ თაყვაიძე

„დაიმახსოვრეთ ეს ბიჭი“

ეს ის ქართველი დრამერი, რომელმაც რამდენიმე ხნის წინ მარკუს მილერისა და დიჯეი ლოჯიკის ქება დაიმსახურა. ასე რომ, ამ პატარა ბიჭს მუსიკალურ წრეებში ძალიან კარგად იცნობენ, მაგრამ საქართველომ ის რამდენიმე დღის წინ „ნიჭიერით“ გაიცილა. 12 წლის დრამერმა გიორგი კაპანაძემ მთელი დარბაზი აიყოლია და მაყურებლის ოვაციაც უხვად დაიმსახურა. ნიკა გვარამია ფეხზეც კი წამოდგა, პატარა მუსიკოსის მიერ შესრულებულმა სოლომ მას სახეც გაუბადრა. „შენ უკვე ძალიან მაგარი მუსიკოსი ხარ“, - თქვა, მკაცრ შემფასებლად მონათლულმა ფიურის წევრმა. „ეს არის ის სიღრმისეული ნიჭი, რომელიც ყველა მუსიკოსს სჭირდება და შენ ეს უკვე გაქვს, პროფესიონალი ხარ“ - ამგვარი იყო აღიარებული პიანისტის ხატია ბუნიათიშვილის

შეფასება. მანამდე კი ჯაზფესტივალზე ამ პატარა მუსიკოსის დაკვრით აღფრთოვანებულმა დიჯეი ლოჯიკმა ანუ ჯეისონ კიბლერმა თქვა „დაიმახსოვრეთ ეს ბიჭი“. გიორგი დასარტყამ ინსტრუმენტზე 6 წლიდან უკრავს.

გიორგი კაპანაძე: „ნიჭიერამდე“ ჯაზფესტივალზე მსოფლიოში ცნობილ მუსიკოსებთან ერთად მომიხდა დაკვრა. მითხრეს, მაგარი მომავალი გაქვსო. ძალიან გამახარა მათმა შეფასებამ. „ნიჭიერში“ კი მამა გამომყვავა, იმიტომ რომ ჩემი ყველაზე დიდი გულშემმატიყვარია. ძალიან გამიხარდა ხალხის რეაქციაც. მიყვარს ჯაზი და სამომავლოდ ამერიკაში მინდა სწავლის გაგრძელება“.

მამუკა კაპანაძე, გიორგის მამა: „ჯერ „ერისონის“ სახელმწიფო ანსა-

მბლში უკრავდა დოლზე. 2008-2012 წლამდე იქ იყო სოლისტი. ცეკვავდა კიდეც... მერე შემთხვევით სტუდიაში „დრაში“ ნახა, დაუკრა და ძალიან მოეწონა. მალევე აულო ადლო. ამის შემდეგ რეპეტიციები თბილისში დაიწყო. „ერისონიდან“ გამოვიყვანე, დრო არ რჩებოდა. ახლა ჯაზმა გაიტაცა, ძალიან უნდა სწავლის ამერიკაში გაგრძელება. წელს ზაფხულში ბათუმის Black Sea Jazz Festival-ზე გამოვიდა. ძალიან შეგვიწყო ხელი ნიკა რურუამ, მიმა გიორგაძემ და კახი კანდელაკმა, ამისთვის მადლობა მათ. იქ ბევრი უცხოელი მუსიკოსის დადებითი შეფასება და მონონება დაიმსახურა. თბილისის ჯაზფესტივალზე კი ჯემსეიშენზე მარკუს მილერთან და დჯ ლოჯიკის ბენდთან ერთად დაუკრა. მეორე დღესაც ვრცელი პროგრამა ჰქონდათ და მიიწვიეს, ერთად დაუკრათო“.

„ნიჭიერის“ პატარა „ფოკუს-მოკუსნიკები“

„ნიჭიერის“ პატარა „ფოკუს-მოკუსნიკები“ ანანო და ელენე უკვე ძალიან პოპულარულნი არიან. თუმცა იმასაც აღნიშნავენ პოპულარობა რთულიაო. „ნიჭიერის“ შემდეგ ნაცნობი თუ უცნობი ფოკუსების ჩატარებას სთხოვს. გოგონები მეორე ტურის სამზადისში არიან. თუმცა, მათ მონდობებს წლიანხვერის ლიკუნა უშლის ხელს. ხან რომელი ნიჭის მითვისებას ცდილობს და ხან რომელის...
ანანო: - განა მარტო ნიჭით იღებს, ოთახებსაც გვირევენ ხოლმე. ძალიან ცელქობს ხანდახან.
- ბავშვებმა როდესაც „ნიჭიერში“ განახეს რა რეაქცია ჰქონდათ?
- ძალიან მოგვეწონა შენი გამოსვლაო. „ფოკუს-მოკუსებს“ ელენე მეც მასწავლის.
ელენე: - ძალიან მიყვარს ფოკუსების გაკეთება. „ნიჭიერში“ გამოსვლაც ჩემი იდეა იყო. მერე ანანო ცეკვით დამეხმარა, სიმღერასა და ცეკვამი - დედა. ფოკუსების განხორციელებაში კი ჩემი უფროსი მეგობრები. გვინდოდა კარგი ნომერი გამოსულიყო, მაგრამ ასეთ გამო-

სმარებას მართლა არ ველოდიო.
ანანო: - სკოლაში ვინც კი გვხვდება ყველა გვეუბნება ფოკუს - მოკუსები გვანახეო. ყველას აინტერესებდა როგორ გავაკეთებთ. მაგრამ საიდუმლოს ხომ ვერ გავცემთ?
ელენე: - შეიძლება სკოლაშიც მოვანყოთ სანახაობა, ვნახოთ.
ანანო 6 წლის არის, ელენე 7-ის, ორივე ბასტი-ბუბუში დადის. ამიტომ ცეკვა, სიმღერა და მაყურებლის მოზიზღვა არ უჭირთ. როგორც ირკვევა, ანანომ ასოების წერა სამი წლიდან დაიწყო, 4 წლიდან კი ნიჭებს კითხულობს და დღემდე უამრავი ნიჭი აქვს წაკითხული.
ანანო: - ჟურნალისტი უნდა გამოვიდე, წამყვანი ვიქნები და ჩემი გადაცემა მექნება. ისე მსახიობობაც მინდა, კომედი არსაშიც მიღებენ...
ელენე: - მე, ალბათ, მოცეკვავე ვიქნები, მაგრამ „ფოკუს-მოკუსების“ კეთებას არასოდეს შევეშვები. მიყვარს, როცა ხალხს ვაოცებ... „ნიჭიერშიც“ ხომ ასე მოხდა? თუმცა ცოტათი მაინც შევმინდი. როდესაც ხატიას სახეს შევხედე მეგონა

ლილაკზე ხელის დაჭერა უნდოდა და ამან შემამინა. ნიკასიც მეშინოდა, მივხვდი, რომ მკაცრი იყო. თუმცა, საბოლოოდ ყველაფერი კარგად დამთავრდა. როდესაც მითხრეს გადასულე ბარათო ძალიან გავიხარე. დარწმუნებული ვიყავი, რომ გადავიდოდით შემდეგ ტურში, იმიტომ რომ ყველა გვეუბნება ძალიან საყვარლები ხართო, ბოლოს ნიკამაც და გვეამაც ზუსტად ეს გვითხრეს.

თამარ ზონდაძე

„ღამის შოუ სტუდია“ საკაბელო არხზე მუშაობს

„ღამის შოუ სტუდია“ ახალ არხზე მუშაობს. ეს არის საკაბელო არხი, რომლის სამუშაო სახელი „ტვ 11“-ია. მაუწყებლობას ახალი არხი იანვრის ბოლოსთვის გეგმავს.

დათო გოგიჩაიშვილი: - ახლა გადაღებები გვაქვს. ვიღებთ მასალებს, ეს სხვა კონცეფციის გადაცემებია. ვერ დარქმევ გადაცემას. ეს იქნება გასართობი ტიპის არხი, სადაც 25 მიმართულების პროექტი გვექნება და არამხოლოდ იუმორისტული. სახელზე ბოლოს ვფიქრობთ ხოლმე. მთავარი ჩვენთვის შინაარსია. სამუშაო სახელად ერთმანეთში „ტვ 11“-ს ვეძახით, როგორც სერიალში „გოგონა გარეუბნიდან“. ჯერ არ ვიცი არხი „სილუკტივიში“ ჩაჯდება თუ არა.

- თქვენი პროდუქცია „იმედიდან“ ხომ არ გადაინაცვლებს ამ არხზე?

- არა, არ გადაინაცვლებს. რაც „იმედზე“ გადის, ჯერ გაგრძელდება და მერე უკვე არხზე დამოკიდებული.

„ღამის შოუ“ ასევე მუშაობს ახალ

იუმორისტულ გადაცემაზე. შოუს წამყვანები ნოდარ გურგენაშვილი და ბაჩო ქაჯაია არიან. პილოტი გადაღებულია. თუმცა ჯერ უცნობია - სად გავა შოუ. „ღამის შოუს“ მოლაპარაკება აქვს „იმედთან“, „მეესტროსთან“ და „GDS“-თან. შოუ ახალი სეზონიდან გავა ეთერში.

„ეს არის „ქომედი ვუმენის“ მსგავსი გადაცემა, მაგრამ არა ქალების“ - აცხადებს დათო.

- რუსკას გმირი რატომ გაუჩინარდა სერიალიდან „ჩვენი ამბავი“?

- გმირები იცვლებიან. გავუშვით და „აქ არ დაგინახო-მეთქი“ - არ ყოფილა. სცენარზეა დამოკიდებული. ეს შემოქმედებითი პროცესია და როგორც სცენარი მოითხოვს, ასე იქნებიან პერსონაჟები.

„ღამის შოუს“ სიახლეები აქ არ დასრულდება. უკრანელებთან ერთად ერთ სცენარზე მუშაობენ. მოვლენათა განვითარების შესახებ მოგვიანებით შეგატყობინებთ.

ბილეთების ღირებულება:

- სტანდარტული ბილეთი - 57\$
- VIP ბილეთი - 153\$
- VIP Premium ბილეთი - 319\$

„DREAMEXE PRODUCTION“ წარმოგიდგა - TIESTO ბაქოში

აზერბაიჯანული კომპანია „DREAMEXE PRODUCTION“ წარმოგიდგენთ მსოფლიოში აღიარებული ჰოლანდიელი დიჯეი TIESTO-ს გრანდიოზულ ღონისძიებას ბაქოში.

სალამო, რომელიც 13 დეკემბერს 21 საათზე EXPO ცენტრში გაიმართება, წარმომადგენლობითი და გრანდიოზული იქნება. ღონისძიების ორგანიზატორები კი დაუფინანსებენ სანახაობაზე TIESTO-ს გულშემატკივრებს მთელი მსოფლიოდან უმასპინძლებენ.

ჰოლანდიელი დიჯეი TIESTO ყველაზე მაღალმემოსავლიანი დიჯეია. „ფორბსის“ რეიტინგში, „Electronic Cash Kings“ TIESTO პირველ ადგილზეა და ის წელიწადში 22 მილიონ აშშ დოლარს გამოიმუშავებს. კომპანია „DREAMEXE

PRODUCTION“ მისი ქართველი წარმომადგენლის დახმარებით ჰოლანდიელი დიჯეის მოყვარულ ქართველ მსმენელს TIESTO-ს კონცერტზე მოხვედრის საშუალება აძლევს.

ორგანიზაციის საქართველოს წარმომადგენლის - ნათია ბერიშვილის განცხადებით, სალამო, რომელიც TIESTO-ს მოყვარულები ბაქოში დაესწრებიან დაუფინანსებენ და გრანდიოზული იქნება.

ბილეთების ონლაინ შეძენა შესაძლებელია ვებგვერდზე: <http://www.ticketbox.az/>. საქართველოში ბილეთების შეძენის მსურველებს შეუძლიათ ასევე დაუკავშირდნენ კომპანიის ქართველ წარმომადგენელს მოცემულ მისამართზე - <https://www.facebook.com/nati.berishvili>

www.ticketbox.az

my View
და
თავგაქრია

ჯაზის სამყაროში უკვე ყველასთვის ცნობილი ქართველი ჯაზმენი ბექა გორიაშვილი კვლავ ნიუ-იორკშია და სხვადასხვა პრესტიჟულ ჯაზ-კლუბებში მართავს კონცერტებს. მსოფლიოში აღიარებულ ვარსკვლავებთან მეგობრობა და დავრა მისთვის ცხოვრების ჩვეულებრივ რიტმად იქცა. რამდენიმე დღის წინ მუსიკოსმა სახელგანთქმულ ჯაზბასისტთან სტენლი კლარკთან ერთად ვაშინგტონის ყველაზე ცნობილ ჯაზ-კლუბში „ბლუზ ელიზში“ დაუკრა. ხოლო ერთი წლის წინათ, როცა Blue Note-ში გამართულ კონცერტზე, ბექა სტენლი კლარკთან და ლენი უაითთან ერთად უკრავდა. ლენი უაითმა თქვა: „ბექა ბებერი სულია ახალგაზრდა სხეულში“. ეს ბებერი სული, მალე სამშობლოში ბრუნდება და მკაფურებლის მონუსხვას აქაც აპირებს.

ხოვოს შენთვის დახმარება გზის გაკვლევაში?

- ვერ გავიგე კითხვა.
- ვინმე თუ მოსულა თხოვნით, რომ მოგესმინა, შეგეფასებინა, რჩევა მიგეცა...
- რჩევების მიცემა და დარიგება-გარიგება მუსიკაში ნაკლებად ხდება. ცოდნის გაზიარება სხვა რამეა. ჩვენ გვყავს ძალიან კარგი მუსიკოსი პაპუნა მარიქაძე. რომელიც ერთ-ერთი მგზავრია იმ ხელოვნებიდან, რომლებიც გზაში არიან და ძალიან მალე საინტერესო და ახალ რამეს აჩვენებენ ხელოვნებას. მას ყოველთვის სიამოვნებით გავუზიარებ ჩემს გამოცდილებას. ჩვენ ორივეს ერთი მასწავლებელი გვყავს, ზურა რამიშვილი, გურუ.
- შენი წარმატების მთავარი მიზეზი, ალბათ, ნიჭია, მაგრამ საქართველოში რომ დარჩენილიყავი, როგორ ფიქრობ, რა იქნებოდა?
- არ ვიცი, რა ან ვინ ვიქნებოდი... დღესაც ჩამოყალიბებულ მუსიკოსად არ მიმაჩნია თავი. ჩემი წარმატების მიზეზი ბევრი რამ არის, მათ შორის ადამიანების ხელშეწყობა... მაგრამ წარმატება ტალღოვანია, ხან გაქვს, ხან არა. მთავარი დიდი წარმატება ის არის, რომ შენი ქვეყნისთვის გააკეთო რამე, დატოვო

რალა, რომელსაც შემდეგ შეილები და შეილოშვილები ნახავენ და შეიძლება რალაც მომენტში საზოგადოებრივ იყოს.
- ბექა, თუ შეგცვალა წარმატებამ და რა მხრივ?
- ბევრად უფრო კრიტიკული გავხდი ჩემი თავის მიმართ. მაგრამ წარმატებებზე საერთოდ არ მიყვარს ლაპარაკი. წარმატებებზე ლაპარაკისას გაზრდის დრო იკარგება.
- ძალიან მალე მოიპოვე პატარა ვირტუოზის სახელი, უარყოფითი მხარეები თუ აქვს ამ თავბრუდამხვევ წარმატებას?
- თავბრუსხვევა საერთოდ უარყოფითი რამეა. ეგ თუ აქვს ადამიანს წარმატებას არავინ დააბრალოს. ჩემი აზრით, თავმდაბლობა და თვითკრიტიკა ძალიან მნიშვნელოვანია.
- ხატვაც დაგინყია.
- კი, ვხატავ ხოლმე, თავისუფალ დროს ვერთობოდი...
ბექა და ლოჯიკ პროექტის შემადგენლობა შემდეგია: ბექა გორიაშვილი - აკუსტიკური და ელექტრო ფორტეპიანო; ჯეისონ კობლერი ანუ დიჯეი ლოჯიკი - დიჯეი; ჯალილ შოუ - ალტო-საქსოფონი; ჯეიმს პარტი - ტიპორი; ლამონტ მაკკეინი - ელექტრო ბას-გიტარა და ჯასტინ ტაისონი - დასარტყამები.

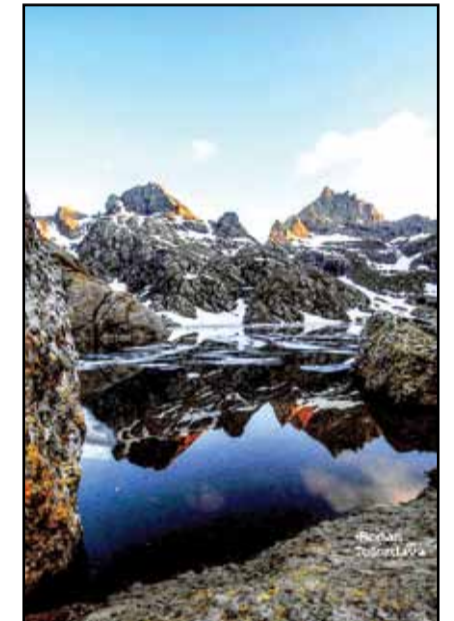
ბექა გორიაშვილი: „10 დეკემბერს, თბილისში, როუსთაველის თეატრში, კომპანია SilkNet-ის თანადგომით ჩემი ახალი ალბომის, Beka & Logic Project - Chillin' In Batumi-ს პრეზენტაცია გაიმართება. ეს ალბომი ბათუმს მივუძღვნე, რადგან ბათუმში გავიცანით ერთმანეთი და იდეაც იქ დაიბადა. ალბომში სულ 10 კომპოზიციაა.“

- რამდენი წელი გავიდა, რაც ნიუ-იორკში ხარ და რა მოგცა ამ წლებმა?
- 4 წელი გავიდა, რაც აქ ვარ, დიდი გამოცდილება მივიღე. ხოლო დეტალურად თუ ვინმეს აინტერესებს, შეუძლია კონცერტზე მოვიდეს და ნახოს ეს გამოცდილება...
- შენთვის ცნობილ ჯაზმენებთან ურთიერთობა უკვე რა ხანია ჩვეულებრივ ამბად იქცა, ამაყობ ამით?
- ეს არც ამბავია და არც ჩვეულებრივი. მეგობრობა მოხდა და საერთო ენის პოვნა ჩვენს შორის ჯაზით.
- თუ ყოფილა შემთხვევა, რომ ვინმე ქართველ დამწყებ მუსიკოსს ეთ-

my View
და
თავგაქრია

ახალი მღვიმის „მურმანის ნკვარამის“ აღმოჩენა რომან თოლორდავას უკავშირდება. მღვიმეებმა ბავშვობიდანვე გაიტაცა. პროფესიით ფოტოურნალისტიკა, ძალიან ბევრს დადის, იღებს და ამ ყველაფრის პოპულარიზაციაზე ზრუნავს. „ეს ფოტოები მინდა იმ ადამიანებმა ნახონ, რომლებმაც არ იციან რამდენად ღრმა და ამოუწურავი თემაა საქართველო“. პირველი ფოტოალბომი სამეგრელოზე გაკეთდა, ახლა სვანეთზე მუშაობს. ალბომის გაცნობის შემდეგ სურვილი გიჩნდება შენი თვლით ნახო და დატყებ იმ სილამაზით, რომელსაც ავტორის წყალობით ეზიარე. ამბობს გამოსაკვლევი და გადასალევი ისევე ბევრიაო. მათ შორის უფსკრულები და მღვიმეები, რომლის შესახებაც თავადვე გვიამბობს. თავადც ამ კუთხის შვილია, შესისხლხორცებული ამ ბუნებრივ სილამაზეს...
რომან თოლორდავა: „ჩემი დღესასწაული ზაფხულის არდადეგების დადგომასთან ერთად იწყებოდა. როცა ბაბუას ჯოგს, მოხალისე მწყემსის რაგბში, გამოცდილ მეჯვრეებთან ერთად ვგრისის ქედის ალპური საძირვებისკენ მივრევებოდი. საოცარი იყო ჯადოსნური სილამაზის ჩანჩქერების, ათასფერი ყვავილების, ცადაზიდული მწვერვალების, ვერცხლისფრად შეფერილი ალპური ტბებისა და ამ გარემოს ბუნებრივ ბინადართა აღქმა... როცა პირველი ყინვა და თოვლი ალპურ საძირვებს სასიცოცხლო ძალას გამოაცლიდა, ჩვენი ჯოგი შავი ზღვის ზამთრის სადგომისკენ მიიკვლევდა გზას. აქ კი, ჯერ კიდევ, ზაფხული და სითბო გვხვდებოდა, მწვანე, ხასხასა მდელო, აყვავილებული ტაობები“...
ბავშვობაში ნანახი და განცდილი ბოლოს წინადაც აქცა და ეს ფანტასტიკური ადგილები, ფანტასტიკური სანახაობებით, ფოტოალბომში განათავსა. ამ წიგნში გამოქვეყნებული 80-მდე ადგილი, პირველად ნახა საზოგადოებამ.
რომან თოლორდავა: „სამეგრელოს ერთი ძალიან დიდი პლუსი აქვს. აქ შეიძლება ადამიანი ერთ დღეში ნელინადის ოთხივე დროში ამოგზავრო. შეგიძლია ანაკლიაში ზღვაზე აბანო, საღამოს კი ხობისა და მაგანას მუდმივ მყინვარებზე აგუწდარი. აქ არის რეგიონი სადაც ზღვა, მდინარე, მყინვარი, მწვერვალი, ჩანჩქერი, მინერალური წყალი, მღვიმე, უფსკრული ერთად და თავმოყრილი. ეს კომპლექსი კი იმის საშუალებას იძლევა, რომ ტურიზმი სერიოზულად განვითარდეს, რადგან სხვაგან, აფხაზეთის გარდა, ამის შესაძლებლობა ჩვენ არა გვაქვს. არ გვაქვს რეგიონი, რომელიც იწყება ზღვით, მთავრდება მთით და ამავედროულად მოიცავს მღვიმეებსა და უფსკრულებს.“

ახალი მღვიმე, რომელიც სამეგრელოში აღმოაჩინეს

მუნიციპალიტეტში მდებარეობს. 2013 წელს ქართულ-ფრანგული საერთაშორისო ექსპედიცია მოგვანყვით. ორი ახალი უფსკრული აღმოვაჩინეთ, მათგან ერთში დავიწვით, ქართული მხარეიდან დაშვებაში მე და სოფი ნიკოლაძე ვმოხანაწილობდით, ფრანგული მხარეიდან ალან ლავანი და ბეტი პაჩინი. „მურმანის ნკვარამი“ ასე დაერქვა ამ უფსკრულს. ყოველგვარ მოლოდინს გადააჭარბა იქ ნახაზმა, ჩვენ მხოლოდ ერთი მონაკვეთი ავეგემეთ და მისი სიღრმე დაახლოებით 100 მეტრამდე იყო. რამდენიმე დღის წინ კი უკრაინელი მყვინთავეების ჯგუფი გვყავდა მონვეული, მათ მინისქვეშა სიფონურ ტბაზე დაყვინთეს, 35 მეტრის სიღრმე და 120 მეტრის სიგრძე აიღეს მყვინთავეებმა. თუმცა, ეს მხოლოდ დასაწყისია. იანვარში ძალიან დიდ ექსპედიციას ვგეგმავთ, კვლავ უკრაინელებთან ერთად. მაქსიმალურად ვეცდებით, რომ ამ ეკის მღვიმეს ფარდა ავხადოთ და გავიდეთ მშრალი დერეფნებისკენ. ამ ზაფხულს კი ფრანგებთან ერთად ვაპირებთ იმ ლაბირინთში შევალნიოთ, რომელიც დასაბამიდან დღემდე ადამიანი არ ყოფილა. იგივე სიტუაცია გვაქვს მიგრარის მასივზე: 2004 წლის ექსპედიციის შედეგად დიდა მეცნიერმა ნატალი ვანარამ ზავერდოვანას უფსკრულზე შეღება წყალი, რომელიც მეოთხე დღეს ნობის წყლის ხეობის კანიონში გამოვიდა. აქც დადასტურებულია წყლის მიმართულება, ასევე ის, რომ ეს უფსკრული სათავეს იღებს მიგრარის მასივზე და მთავრდება ნობის წყლის ხეობის კანიონით, შიდა სივრცის დაახლოებით 14 კილომეტრზეა საუბარი.“

- როდესაც ასეთ სიღრმეებზე გიხდებათ ჩასვლა, შიში თუ გეუფლებათ?

- არის, რა თქმა უნდა, შიშის გრძობა. მით უმეტეს, როდესაც უფსკრულში ეშვებით, მაგრამ იმდენად დიდა ინტერესი და ის გარემო სადაც ხვდებით, რომ ეს ყველაფერი თავისთავად ითრეუნება, გინდა, რომ ნახვიდე. სხვა თემატიკა თუ ადამიანი ერთხელ მაინც მოხვდება უფსკრულში ან მღვიმეში, ის განწირულია იმისთვის, რომ მთელი ცხოვრება იაროს. პირველად მღვიმეში როცა

რომან თოლორდავა: ბედნიერი ვარ, რომ მაქვს ისეთი იღუმალბასთან ურთიერთობა, რომელიც უტყვიც არის და ამავედროულად მეტყველიც...

EXCLUSIVE

„ისეთ უიშვიათეს ჯიშებს შეხვდებით, გაგიკვირდებათ. გადაღებული მაქვს აფრიკიდან ჩამოფრენილი ყარყატების მთელი გუნდი“

„...თუ სახელმწიფო არ ჩაერთო, ძალიან გაგიჭირდება. არადა ეს ყველაფერი მომგებიანია ქვეყნისთვის, ჩვენ მინიმუმ უნდა ვიცოდეთ თუ რა განძი გვაქვს, რისი პატრონები ვართ. უნდა ვიცოდეთ რა ხდება ჩვენი ქვეყნის მინისტრებში“...

ჩავედი, ასე 12 წლის ვიყავი. მას მერე უამრავი ექსპედიცია მომინყვია, ბედნიერი ვარ, რომ მაქვს ისეთი იღუმალბასთან ურთიერთობა, რომელიც უტყვიც არის და ამავედროულად მეტყველიც...

- ალბათ, გირთულებათ ფოტოგადაღებები მღვიმეში?

- პაერის კონდიციის გამო ძალიან ძნელია, მღვიმეს ორი ისეთი თვისება აქვს, რაც გადაღებას ართულებს, მუდმივი სიბნელე და მუდმივი სისველე. ძალიან გვიჭირს გადაღება, მაგრამ ღირს, თითოეული კადრი მონაპოვარია უკვე. იქ ძალიან ბევრ უცნაურ რამეს შეხვდები. თუნდაც მღვიმური ფორმები, რომლებიც არ ემორჩილებიან დედამიწის გრავიტაციის კანონებს და სპონტანურად იზრდებიან. შეიძლება ერთი მონაკვეთი ქვემოდან ზემოთ გაიზარდოს, მეორე პირიქით, ზემოდა ქვემოთ და დღემდე ამოუსწვლია რატომ ხდება ასე.

- როგორ ფიქრობთ, ტურისტებს როდის მიეცემათ ამ მღვიმეების დათვალიერების საშუალება?

- ძალიან სერიოზული პრობლემის წინაშე ვდგავართ. საბჭოთა კავშირი მიმართული იყო იქითკენ, რომ ალპინიზმი განვითარებინა, ამ ყველაფერს სამხედრო დანიშნულება ჰქონდა, მაგრამ სპორტოლოგია გამოიწვეული იყო. ვეროპაში კი ამ კუთხით განვითარდა, იქ ამ ყველაფერმა კომე-

რციული დანიშნულება მიიღო. თითოეული კომერციული მღვიმე ძალიან დიდ მოგებას უტოვებს, როგორც მეპატრონეს, ასევე სახელმწიფოსაც. ჩვენთან კი არის მასივები, რომელიც საერთოდ გამოუკვლეველია. ამ კუთხით ძალიან მნიშვნელოვანია სახელმწიფოს ჩარევა, რომ შესაბამისი ინსტიტუტები დაფინანსდეს, რომ ზუსტად ვიცოდეთ, რომელ მასივში რა მღვიმე გვაქვს და რომელი შეიძლება იყოს მასობრივი ან ექსტრემალური ტურიზმისთვის. მართალია ძალიან გვეხმარებიან ჩვენი უცხოელი მეგობრები და ამ კუთხით ყველაფერს აკეთებენ, მაგრამ თუ თვითონ სახელმწიფო არ ჩაერთო, ძალიან გაგიჭირდება. არადა ეს ყველაფერი მომგებიანია ქვეყნისთვის. ჩვენ მინიმუმ უნდა ვიცოდეთ რა განძი გვაქვს, რისი მუპატრონეები ვართ. უნდა ვიცოდეთ რა ხდება ჩვენი ქვეყნის მინისტრებში, ერთგვარი ვალდებულება ჩვენი ტურისტები ითხოვენ მღვიმეებში ჩასვლას, ბევრია ისეთი, რომლებსაც ექსტრემალური ტურიზმი აინტერესებს.

- როგორია მათი ემოცია, ვინც პირველად ხვდება ამ ადგილებში?

- თავიდან არავინ ფიქრობს, რომ ასეთი სანახაობა დახვდება, მერე კი ამბობენ, ინფორმაცია გეკონდა, მაგრამ შეგრძენება ასევე მეტიაო. ბევრი მოგზაური აღმოაჩენს, რომ ნახაზი და განცდილი ყოველგვარ მოლოდინს აჭარბებს და ამ მხრივ არათუ ჩამოუვარდება მსოფლიოში განთქმულ ტურისტულ ობიექტებს, არამედ ხელუხლებლობითა და პირველქმნილობით სწორად აღემატება კიდევ. ამიტომაც სწორად მესმის - ეს ადგილები აუცილებლად უნდა ვახაზო ჩვენებს. ტურისტები წელს საკმაოდ ბევრი გვყავდა, მაგრამ ტურისტული ჯგუფის მატებასთან ერთად საფრთხეებმაც იმატა. სანუხაროდ ძალიან ბევრი ადგილია დაბინძურებული. აუცილებელი იქნება ვეროპის ქედის ტბების რაიონი და არამარტო ტბების რაიონი გამოცხადდეს ეროვნულ

პარკად... ეს ერთდერთი საშუალება დავიცავთ ამ ტერიტორიის ლანდშაფტი და ათობით ენდემური ჯიშის ფლორა და ფაუნა ვიზიტორთა მავნე ზემოქმედებისაგან... სხვა დანარჩენ შემთხვევაში ჩვენ ძალიან ცუდ სურათს მივიღებთ. სპონტანური ტურიზმის შედეგად ძალიან ბევრი ნაკვირვებია ადგილზე. კატასტროფული სიტუაციაა. ეს კი მთლიანობაში ქვეყნის იმიჯზე ცუდად მოქმედებს. ამიტომ აუცილებელია ამ თემატიკას მოვება თავი და გაკეთდეს ეროვნული პარკი. მით უმეტეს ამ პარკის პროექტი მზად არის, მთავარია, მოინახოს შესაბამისი დაფინანსება. ეს ისეთი თემაა, რომელიც ჩვენ მომავალ თაობებს აუცილებლად ეხმარება. აუცილებელია დღესვე ჩაერთოს რეგულაციის ყველა მექანიზმი, მერე შეიძლება ამ ყველაფრის დასუფთ-

ავებას და ინფრასტრუქტურის მოწყობას ასევე მეტი თანხა დასჭირდეს, ვიდრე იმის დაცვას, რაც დღეს გვაქვს.

ჩვენ გვაქვს ძალიან დიდი პოტენციალი და ამ პოტენციალის ამოქმედება მთელი ქვეყნისათვის ძალიან დიდი ბედნიერება იქნება. თქვენ იცით, რომ მხოლოდ ერთმა „პრომეთეს მღვიმე“ რომელიც წყალტუბოში გაიხსნა ათასობით ადამიანი მიიზიდა და ძალიან წარმატებული პროექტი გამოდგა. ჩვენ იმდენად დიდი პოტენციალი გვაქვს, განსაკუთრებით დასავლეთში, თუნდაც ერთი მღვიმის გახსნა ნიშნავს დამატებით უამრავ სამუშაო ადგილს და ძალიან დიდ შემოსავლს ქვეყნისთვის.

„შიშის გრძობა რა თქმა უნდა არის, მით უმეტეს, როდესაც უფსკრულში ეშვები, მაგრამ იმდენად დიდა ინტერესი და ის გარემო სადაც ხვდებით, რომ ეს ყველაფერი თავისთავად ითრეუნება, გინდა, რომ ნახვიდე. სხვა თემატიკა თუ ადამიანი ერთხელ მაინც მოხვდება უფსკრულში ან მღვიმეში, ის განწირულია იმისთვის, რომ მთელი ცხოვრება იაროს. პირველად მღვიმეში როცა

my View
თამარ გომეზაძე

„არის ერთი 102 წლის პრაზილიელი რეჟისორი, რომელიც ფილმებს იღებს. თუ ღმერთი ამ ასაკამდე მიმიყვანს, არც მე გავჩერდები, ბევრ ფილმს გადავიღებ“ - ამბობს ელდარ შენგელაია. 20-წლიანი პაუზის შემდეგ 80 წლის მანსტრო ფილმს იღებს. „ისეთი პროფესიონალია, რომ შემოქმედებითი პაუზა მის სამუშაო პროცესს არ ეტყობა. გენიალური რეჟისორია, მასთან მუშაობა დიდი სიამოვნებაა. ასეთი განწყობა და მუსიკა არც ერთ გადასაღებ მოედანზე არ მიგრძნია“, - ამბობს ფილმის ესპანელი ოპერატორი გომეს გორკა. ფილმი ევრიმაჟისგან დაფინანსდა და მას კინოგაერთიანება „სინეტეკი“ იღებს. ფილმის პროდიუსერია ზურა მალალაშვილი. ტრაგიკომედიის სახელწოდება „კავკასიური ტრიო“ და ის აზერბაიჯანელი მწერლის რუსტან იბრაგიმბეკოვის ამავე სახელწოდების ნაწარმოების ეკრანიზაციაა. ფილმის გადაღება სექტემბერში დაიწყო. ტრაგიკომედიისთვის მუსიკის შესაქმნელად ისევ ძველი ტანდემი შეიკრა. მუსიკაზე გია ყანჩელი მუშაობს. „კავკასიური ტრიო“ სომხურ-აზერბაიჯანულ ურთიერთობაზეა. როგორც რეჟისორი ამბობს, ფილმის მთავარი იდეა იმაში მდგომარეობს, რომ აღამიანი სიყვარულს და მეგობრობას უნდა ეძებდეს და არა მტრობას.

ელდარ შენგელაია: „ამ ორი ერის კონფლიქტის ფონზე ფილმში ასეთი ისტორია ვითარდება - სომეხი წარმოშობის პიროვნება ბავშვობაში ოჯახს მონყდა, გასაზრდელად აზერბაიჯანულმა აიყვანა და თავისი აზერბაიჯანული გვარი მისცა. მერე ამ გმირს ნამდვილი მამა ეცხადება და თავის შვილს სომხური გვარის დაბრუნებას სთხოვს. ვითარდება კონფლიქტი. ამ კონფლიქტში ერთვება ქართველიც. ის შემირიგებლისა და შუამავლის ფუნქციას იკისრებს. გმირი პროფესიით მასხიობა და მოსკოვში პრემიერაზე უნდა წავიდეს, მაგრამ ქაში ვარდება და მთელი თავგადასავლები გადახდება თავს. საბოლოოდ მინც მიდის პრემიერაზე“.

მოქმედება ხდება თბილისში, მოსკოვსა და ბაქოში. ბაქოსა და მოსკოვში თითოეულიანი გადაღებები უკვე ჰქონდათ. ახლა თბილისში მუშაობენ. 80 წლის რეჟისორი არც ღამის თენებას ერიდება და არც ხანგრძლივ გადასაღებ პროცესს. არ ვილღებო, ამბობს და საკმაოდ მხნედც გამოიყურება.

„გუშინ აეროპორტში გადავიღეთ კადრები, საღამოს 7 საათზე დავიწყეთ და ღამის 3 საათზე მოვრჩით“.

- არ გიჭირთ ღამის თენება?

- არა, არ ვილღებო. ახლა ხომ ფორზე არ ვილღებო, ფილმის გადაღება ციფრულით ბევრად ადვილია. ფორზე როცა ვილღებო, გვიჭირდა დუბლების გაკეთება. მოსასვენებელი ვაგონები გვაქვს, შეგიძლია ნამონვე, ივანშვილი, ასე რომ - არ ვილღებო. არ მიჭირს. კარგი ჯგუფიც შეიკრიბა, მენმარებიან. ფილმი სამ თვეში გადავიღეთ, პოსტ პროდუქსიონი მარტში დასრულდება, მოკლედ, ექვს თვეში მზად არის ფილმი, როცა ადრე ერთი ფილმის გადაღებას წელიწადს ვანდობდით. „თეთრი ქარავანს“ ორ წელიწადს ვილღებო.

ფილმში თამაშობენ მსახიობები - გოგა პიპინაშვილი, იური სტაიანოვი, ბადურ ნულაძე, კირა ანდრონიკაშვილი, კახა მიქიაშვილი, გია კორკოტაშვილი... ელდარმა ერთი ეპიზოდური როლი თავის ქალიშვილსაც მისცა. ნატო შენგელაია გმირის დედის როლს თამაშობს.

- ბატონო ელდარ, რას დაარქმევთ თქვენ შემოქმედებაში ამ ეტაპს?

- ვამბობ, რომ ეს ფილმი ჩემი დებიუტია. დიპლომით არის. 20 წელიწადი ფილმი არ გადამიღია და ნელ-ნელა ვიხსენებ. ახალი განცდები მოიტანა. გაგიმხელთ - ჩაფიქრებული მაქვს, რეზო გაბრიაძესთან ერთად სურათის გადაღება. ცოტა ავადმყოფობს და რომ გამოჯანმრთელდება, ჩვენი თანამშრომლობა გასაძედა. რეზოს კარგი ჩანაფიქრი აქვს.

- რაზე?

- სიყვარულზე...

- რომელიც ვერტიკალურია და თან ბრუნვადი?

- რეზო, ხომ იცით, რა ფანტაზიის კაცია?! სად წაიყვანს ვერტიკალს და სად ჰორიზონტალს - კაცმა არ იცის. ძალიან ნიჭიერი კაცია, მიყვარს. ამ-

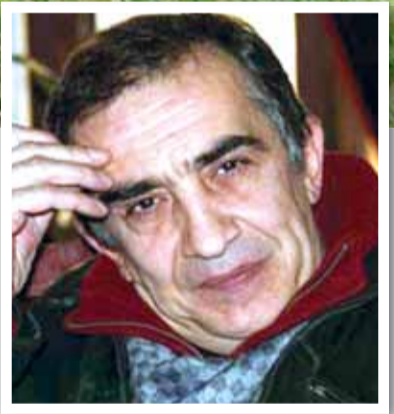

„ვამბობ, რომ ეს ფილმი ჩემი დებიუტია. 20 წელიწადი ფილმი არ გადამიღია და ნელ-ნელა ვიხსენებ. ახალი განცდები მოიტანა“

EXCLUSIVE

„ნამეტანი აქტიური პერიოდი მიდგას. მომენატრა კინო... შევარდნაძის დროს შუქი არ იყო. კინო შუქის გარეშე როგორ გადაამელო? მერე ტრაგედია შემემთხვა. სულ ავირიე... ახლა კინოკავშირიდან წამოვედი, ამ ტვირთისაგან გავთავისუფლდი და კამერას ამოვუდექი უკან“

„არის ერთი 102 წლის პრაზილიელი რეჟისორი, რომელიც ფილმებს იღებს. თუ ღმერთი ამ ასაკამდე მიმიყვანს, არც მე გავჩერდები, ბევრ ფილმს გადავიღებ“

აზე სექტემბრიდან ვსაუბრობთ, მაგრამ ჯერ ამერიკაში იყო, ახლა გერმანიაშია, თვალთან დაკავშირებით პრობლემები აქვს. ღმერთმა ქნას თუ კარგად იქნა, მესამე სურათს გადავიღებთ. ეს დუეტი მართლაც შეუღლებულია. ჩემი უსაყვარლესი ფილმები - „მერე-კოლეტი“ და „არაჩვეულებრივი გამოყენება“ სწორედ ამ დუეტის შედეგია. ჩასაფრებული ვარ - რა იქნება მესამე რეჟისორი გვიტყვდება, რომ რეზოსთან თანამშრომლობის გარდა კიდევ სხვა მხატვრული და დოკუმენტური ფილმის გადაღება სურს. „დოკუმენტურს რუსულ-ქართულ ურთიერთობებზე გადავიღებ. ჩემს ბიძაშვილ ბორის ანდრონიკაშვილს კარგი ნიგნი აქვს ქართულ-რუსულ ურთიერთობებზე. მის მიხედვით ვაპირებ ფილმის გადაღებას. რაც შეეხება მხატვრულ ფილმს, მისთვის დაწერილი სცენარს შევია „აგარაკი“. ჯერჯერობით ვერ გეტყვით ვინ არის სცენარის ავტორი. სიუჟეტს მოგიყვებო: მინისტრმა იყიდა საგარდელი, რომელიც „კნოპით“ იმართება. თუ ისეთი სტუმარი ენვება, რომელსაც ზვიდან უნდა უყუროს, ეს საგარდელი აინევა. თუ ისეთი ენვება, რომ უნდა დემორჩილოს, ქვევით იწევს. მასში ყველა ჩვენი მინისტრის კრებითი სახეა. ცხოვრობს სახელმწიფო აგარაკზე და ფიქრობს, რომ მუდამ იქნება მინისტრი და სულ იცხოვრებს ამ აგარაკზე. არჩევნებზე მის პარტიას აღარ ირჩევენ. თუმცა ის მაინც არ თმობს სა-

ვარძელს. დიდი პერიპეტეგია. ბოლოს მოდის სპეცნაზი და ძალით გამოჰყავთ აგარაკიდან. როცა აგარაკს დაატოვებინებენ, მისი ცოლი იმ მინისტრთან მიდის, რომელმაც მისი ადგილი დაიკავა. ამ ყოფილს მოხუცი დედა ჰყავს მთაში. მასთან მიდის და ბავშვობას უბრუნდება. აი, ასე... 104 წლამდე კიდევ რამეს გადავიღებ. ნამეტანი აქტიური პერიოდი მიდგას.

- ეს რამ მოიტანა?

- მომენატრა კინო... ჩემი პოლიტიკაში ყოფნა ზურა ფანაია განსაზღვრა. დიდი მეგობრობა გვექონდა. პოლიტიკიდან წასვლა მინდოდა, მაგრამ მთხოვდა, ბატონო ელდარ, არ წახვიდეთო. შევარდნაძის დროს შუქი არ იყო. კინო შუქის გარეშე როგორ გადაამელო? მერე ტრაგედია შემემთხვა... სულ ავირიე... ახლა კინოკავშირიდან წამოვედი, ჩემს ადგილას ზაზა ურუშაძეა. ამ ტვირთისაგან გავთავისუფლდი და კამერას ამოვუდექი უკან.

რეპერ მასტერს გია ყანჩელმა „როცა აყვავდა ნუში“ ანდო

my View
თამარ გონებაძე

„რასაც ვფიქრობ, რეპში იმას ვამბობ. ამიტომ შეიძლება ჩემზე თქვან, პოპულარობის მოსახვეჭად ეს ბიჭი ყველაფერს ედებო. ვისაც ლირიკა მოსმენილი აქვს, ეს ჩვეულებრივი თემაა“, - ამბობს რეპერი მასტერი. მისი სიმღერების ტექსტებში გვხვდება ფრაზები: „ჩემი ყოფილები ჩემ ფანებთან გორაობენ“, „გლდანში ჯერც ისევ არ დაგვიდგეს თაური“, „ბევრჯერ ბევრი მეჯობრება“, „უნ-იჭოვები გამცვალეს“, „ეს ქალაქი ვერ გავაფერადე“, „ფული არ გვაქვს, კლიპს ვიღებთ აიფონით“, „თბილისში ცეკვავენ ფანტანები და „ვარსკვლავები“ და გვანერვიულებენ „ჩემი ცოლის დაქალები“, „იქნება მისამღერით იყოს კმაყოფილი მათა ასათიანი და მისი „პროფილი“, „გილოცავთ, გათხოვილა ია ფარულავა“, „იქნებ ახლა დაინტერესდეს შურნალი „სითი“, და შემოვივანოს 20 საუკეთესო სასიძოში“, „რამდენიმე ჯალათს თურმე პატიმარი გაელახა, მაგრამ მერე რაც ვნახე, ნეტა სულ არ მენახა“.

„მე მინდა ჩემი სიმღერა ყველასთან მივიღოს. ამ გადაცემას გეპირი უყურებს. მაგრამ ტელევიზია ჰამბურგერად იქნა, ანუ იმად, რაც მაგრად იყიდება, მაგრამ არ არის გემრიელი. მამა მუშენება, „დაიკიდე“ რა, ისტორია დაგაფასესო. მე ფიროსმანობა არ მიზიდავს. ბოლო დროს ჩემი ფანების რიცხვი ძალიან გაიზარდა და ეს ძალიან მსიამოვნებს. თავს ვაღიბებულად ვთვლი, ბევრი ვიმუშაო. მწერენ, რას მერები, რას აკეთებ ახალსო? ნარკოტიკით არის...“

ბისგან. თბილისში მადლობის თქმაც უტყფდება ქართველ გოგოს და თუ კარი გამოუღებ, ჰგონია, რომ მოგვინახა. მოკლედ, ბევრგან ვარ ნამყოფი, მაგრამ ნადით, რა, კიევში.

თანხმობა გია ყანჩელისგან
ორი წელი ამერიკაში ცხოვრობდა. თე-ლის, რომ ამერიკულმა ორმა წელმა ბევრი რამ ასწავლა და გაველენის ქვეშ მოაქცია, დამოუკიდებელ ცხოვრებას მიაჩნია, ფერადანიან სკოლებთან კი კაბუს რეკს „ბაზრობდა“. აფრო კულტურის სიყვარულმა რეპი შეაყვარა, რეპმა სახელი - „მასტერი“ მოუტანა. ბულგარეთის „ოსტატმა და მარგარიტამაც“ თავისი ქნა და დღეს ქართველ რეპსამყაროს თავისი „მასტერი“ ჰყავს. 2004 წელს კაბუსთან და ძვალთან კლიპში „მომე“ გამოჩნდა, როგორც ამბობს, საჭირო დროს საჭირო ადგილას აღმოჩნდა. მერე მამუკა ლლონტმა ია ჩანტლაძის „არ მიყვარხარ“ გაარემიქსებინა. 2010 წლამდე საჯაროდ არ გამოჰქონდა ნამუშევარი. თუმცა ალბომი 2007 წელს გამოუშვა. 2010-სა და 2011 წელს „წლის რეპერის“ ნომინაციათ „მეგა“ გადაეცა, 2012 წელს კი ბერამ აიღო ეს ნომინაცია. ახლა მუსიკალური დაჯილდოების ცერემონიაზე „ოქროს ტალღა“ ორი სიმღერითაა წარდგენილი. ერთ-ერთია სიმღერა „როცა აყვავდა ნუში“. აი, აქ კი ჩვენს რეპერს აქვს „საბლატაო“. „შარმან, ქართველ ებრაელ მომღერალ აბი ხანუქაშვილთან (სოისში) იყო ჩანერე დუეტი - გია ყანჩელის „როცა აყვავდა ნუში“. ნამუშევარი გადაეგზავნენ ბატონ გიას. არც კი ველოდი თანხმობას, სკეპტიკურად განვიწყვე. ოთხ დღეში მიღებულ მოვიდა პასუხი, მომწონდა თქვენი გაკეთებული მუსიკალური ვერსია და გაძღვეთ უფლებას - გადაიღოთ მუსიკალური კლიპი... სისხარულიდან სახლში წრეებზე დაფრბოდი. ახლა ეს ფაქტი ტუზივით მაქვს. როცა მეკამათებანი, ვპასუხობ - ბატონმა გია ყანჩელმა მომიწონა ნამუშევარი-მეთქი. ეს ჩემთვის დიდი სტიმულია, წარმოუდგენლად დიდი. გამაყო“.

მასტერს „პროფილი“ მოხვედრა უნდა
ამბობს, რომ „YouTube“-ზე მის კლიპებს 90 ათასი ნახვა აქვს. ანუხებს ფაქტი, რომ ნამყვანი არხების ნამყვან მოუღებში ვერ ხვდება. „სიმღერას რომ გამოუშვებ, მინდა ყველა ადამიანამდე მივიდეს. არის გადაცემები, სადაც ახალი მუსიკალური ნომრების პრემიერები კეთდება, მაგრამ არ მიშვებენ. თან მიზეზსაც ვერ მუშენებანი. ვგულისხმობ, ტელევიზიებს, მოუშებს.“

ამიტომ ახსენე მათა ასათიანი სიმღერის ტექსტში?

- იქნება ამ მისამღერით იყოს კმაყოფილი მათა ასათიანი და მისი „პროფილი-მეთქი“.

აიფონით
მღერის, მუსიკას და ტექსტს წერს, არანერებს აკეთებს, მიქსინგი, მასტერინგი, კლიპის გადაღება - სულ გიორგი მასტერია. არ მეამაყება, უბრალოდ, ასე მიწევსო. დიდ დროს თავის სტუდია „ქსენოფროდაქემში“ ატარებს. წელს მემვიდე კლიპს ვიღებო, ამბობს. ახლანახან „აიფონით“ გადაიღო ვიდეორგოლი „თბილისი სითი 2“, რომელსაც მასტერის თქმით, 3 კვირამი „YouTube“-ზე 55 ათასი ნახვა აქვს. კლიპის პირველი ნაწილიც რეიტინგული აღმოჩნდა. კომენტარები დავთავლიე, მოსწონთ მასტერის შემოქმედება, გულშემატკივრობენ. შეეაძინე, რომ მასში მის მსმენელს რეპერის გულწრფელობა და უშუალობა ნიბლავს და იზიდავს. ამიტომაც ჰყავს უმარაგი ნაცნობ-მეგობარი. გმირთა მოედანზე მისიქვემად გადასასვლელში აიფონით გადაღებულ კლიპში რეპერი „ბაზრობს“ - „ფული არ გვაქვს, კლიპს ვიღებთ აიფონით“. „აიფონით რატომ იღებ, რა პონტშიო? - მე უბნებანი. არ გვაქვს ფული და მაინც არ ვერვდებთითქი, ვპასუხობ. ეს მიღებულა რუსეთში, ამერიკაში. „პოუმიდელოს“ ეძახიან. აიფონით ვებრძვითი კინოკამერის შემოღებულს. გადაღებული მასალა რომ ნახეს, არ არის აიფონით გადაღებულიო, არ დაჯერეს. „აირფე ფროდაქემში“ დავარსე, სადაც განვთავსებ აიფონით გადაღებულ კლიპებს“.

უკრაინა, ლილუ და კატია
უკრაინელ ლილუ ვეგასთან ერთი თვის წინ დუეტი „თბილისი-კიევი“ ჩანერა. დუეტზე კლიპი თბილისსა და კიევში გადაიღეს, როგორც ამბობს, მაღალბიუჯეტისა. ანუ აიფონის კლიპის პარალელურად მასტერს მალე ძვირადღირებული ვიდეოც ექნება. „თითებზე გრომს რომ მიკეთებდნენ, აი, მამინ მიხვდი, რომ სხვაგან ვიყავი. კლიპი ჯერ არ მინახავს“. უკრაინით, როგორც ყველა ქართველი მამაკაცი, გიორგიც მოხიბლულია. კლიპი გადაიღო, კიევური კატელეტი მიირთვა და სუსტი სქესით ისე გაერთო, ერთმა თბილისშიც ჩამოაკითხა. „ძალიან პოზიტიური ხალხია, ქართველები ვუყვარვართ. ერთი კატია, რომელიც კლიპშია გადაღებული, ზრდილობის გამო თბილისში დავაპატიე და იქიდან რომ ჩამოვედი, ორ დღეში ჩამომაკითხა. შანსი არ არის ეგ სიმღერაში არ ვთქვა. ძალიან გამიკვირდა, მაგრამ კარგია.“

რითი მოხიბლუ?

- დილით კვირცხი მუფუნვი და მე მგონი ძალიან მოეწონა. სხვათა შორის, იქ გოგონას კარს რომ გამოუღებ და გაატარებ, სისარულით იღებენ, მადლობას გიხიდან. შთაბეჭდილება დამრჩა, რომ ყურადღება აკლიათ უკრაინელი ბიჭე-

აიფონების კლიპების რეპერს „პროფილი“ მოხვედრა უნდა

„ბერამ რეპისთვის გეპირი რამ გააკეთა. დღეს იმდენად ალარ ტეხავს“ რეპერობა, როგორც რამდენიმე წლის წინ „ტეხავდა“. გოგოს რომ გავიცნობ ცოტა ხანი არ ვუბნებე, რომ რეპერი ვარ. ცუდი წარმოდგენა აქვთ რეპერებზე - „პლანი, ქალები, ბარიგები, დახოცო...“ თუმცა ახლა ალარ ტეხავს, მილიარდერის ბიჭი რეპავს. ესე იგი, კაი პოზიტია. ამ ფაქტმაც რაღაც წილად განაპირობა ეს. ისეთმა გოგონებმა თქვენს უკვე რეპი მომწონსო, ადრე პრინციპულად რომ არ ამბობდნენ ამას. „დინამოს“ სტადიონი გაივსო. ისეთი თემაა - რეპზე დადანი. მე და ბერა? ახლო მეგობრები არ ვართ, ერთმანეთს მოვიკითხავთ ხოლმე. მასთან ჩემი მეგობარი ჯერონიმი მუშაობს. პატარა და ასაკთან შედარებით მაგარი ბიჭია, ნიჭიერი“.

და რეპერს „პროფილი“ მისვლა გინდა?
- მე მინდა ჩემი სიმღერა ყველასთან მივიღოს. ამ გადაცემას ბევრი უყურებს და ეს მარკეტინგია. მაგრამ ტელევიზია ჰამბურგერად იქნა, ანუ იმად, რაც მაგრად იყიდება, მაგრამ არ არის გემრიელი. მამა მუშენება, „დაიკიდე“ რა, ისტორია დაგაფასესო. მე ფიროსმანობა არ მიზიდავს. ბოლო დროს ჩემი ფანების რიცხვი ძალიან გაიზარდა და ეს ძალიან მსიამოვნებს. თავს ვაღიბებულად ვთვლი, ბევრი ვიმუშაო. მწერენ, რას მერები, რას აკეთებ ახალსო? ნარკოტიკით არის...

„ახლა ერთზე ვფიქრობ“
„საქართველოში რეპსამყარო ახლა უფრო კარგია, ვიდრე წინა წლებში იყო. რომ არ ვთქვით, არ შეიძლება: ბერამ რეპისთვის ბევრი რამ გააკეთა. დღეს იმდენად ალარ ტეხავს“ რეპერობა, როგორც რამდენიმე წლის წინ „ტეხავდა“. გოგოს რომ გავიცნობ ცოტა ხანი არ ვუბნებე, რომ რეპერი ვარ. ცუდი წარმოდგენა აქვთ რეპერებზე - „პლანი, ქალები, ბარიგები, დახოცო...“ თუმცა ახლა ალარ ტეხავს, მილიარდერის ბიჭი რეპავს. ესე იგი, კაი პოზიტია. ამ ფაქტმაც რაღაც წილად განაპირობა ეს. ისეთმა გოგონებმა თქვენს უკვე რეპი მომწონსო, ადრე პრინციპულად რომ არ ამბობდნენ ამას. „დინამოს“ სტადიონი გაივსო. ისეთი თემაა - რეპზე დადანი. მე და ბერა? ახლო მეგობრები არ ვართ, ერთმანეთს მოვიკითხავთ ხოლმე. მასთან ჩემი მეგობარი ჯერონიმი მუშაობს. პატარა და ასაკთან შედარებით მაგარი ბიჭია, ნიჭიერი“.

ფულიანი მამის შვილი არ ვარ და 17-კარატინი ბრილიანტი არ მიკეთიაო, ერთ კომპოზიციაში რეპავ. ბერას ჩაურტყი?

- არა, ბერას არ ვვებენ. ეგრე რომ იყოს, ველყოფი, ვისაც როგორ უნდა ისე ვაგოოს-მეთქი. არ არის ეგრე. კლიპებს რომ ვიღებ, მიკომენტარებენ, ფულიანი მამის შვილიაო. საერთოდ ვამბობ, ბევრი რომ მქონდეს, ხომ უფრო კარგი ტიპი ვიქნები-მეთქი.

ფარულავას გათხოვება მიულოცე?
- სიმღერით :) იამ დადო თავის გვერდზე ეს კლიპი. ძალიან ჯიჯივულად მიიღო. გილოცავთო, იმანაც მინერა. არც მოგონებ ბეგაშვილს ჰქონია პრობლემა, რომ ვასხენე. ამერიკაში რეპერები მსახიობებს ახსენებენ, ჰოლი ბერისაც ახსენებენ და ყველას.

უნიჭოებში გამცვალესო რატომ რეპავ?

- როცა ისეთ კონცერტზე არ გამოვიყვანენ, სადაც თავისუფლად არის შენი ადგილი და შენზე გაცილებით უნიჭოს ამღერებ ამიტომ. ჩვეულებრივი ფრაზაა, ბევრ სიტუაციას ალერს.

რა გამატებს ამბიციას?
- ბევრი ძალიან მაგარი მუსიკოსის დადებითი შეფასება. ბიძი კვაჭაძე ჩემი უფროსი მეგობარია, ბევრი რამ მასწავლა. ასევე დათო ზუგუაძეც. ჩემთვის მისაბაძი ადამიანები რომ მიქებენ ნამუშევარს, ეს ყველაფერი მმატებს ამბიციას.

ჩემი ყოფილები ჩემს ფანებთან გორაობენ“ - აგვისენი)
- რაც ჩემს ცხოვრებაში ხდება, ამაზე ვმღერო. ერთ გოგოს დაგმორდი და ერთ კვირაში „ფისბუქიდან“ გავიგე, რომ ჩემ ერთ მსმენელ ბიჭზე დანერა, რომ ღია ურთიერთობაშია. ეს ბიჭი ისევე მწერდა, გამოიგზავნე შენი ახალი „ვეშებიო“. მეც სიმღერები გავუგზავნე და ვეუშორე, ჩაყარე მანქანაში, იმას მოასმენინე-მეთქი.

შენ და თიკა ჯამბურას რატომ მოგინდათ „ფისბუქზე“ „ურთიერთობა“?
- თავი გავიპიარეთ მხოლოდ :) დუეტი „აუ“ ახალი ჩანერილი გვექონდა და გავერთეთ. ამაზე დანერა ბევრგან.

შეყვარებული არ ხარ?
- ერთხელ მიყვარდა. ახლა ერთზე ვფიქრობ... ლექსებს ვწერ. მუშასავით არის. ამას კი საჩემოდ ვიყენებ. ეს გოგო ცნობილიც არის.

რომ მოიფიქრებ, გვითხარი.
- აუცილებლად.

EXCLUSIVE

„ბაუზკვეველი მიზეზების გამო, რომლებსაც დღემდე ვერ ვხვდები, არ მომეცა საშუალება ჩემი შესაძლებლობებით მაქსიმალურად დავხმარებოდი გუნდს“

გუნდი

„ზუსტად ვიცი, რომ აუცილებლად ესაჭიროება ისეთი მეთაური, რომელიც ყველანაირ ხარვეზს უკეთესობისკენ შეცვლის“

ექსკლუზივი დუბაიდან

ვიყავით. გაგიმხელთ ჩვენს სამომავლო გეგმასაც, ნიკას გადამწყვეტილი აქვს, რომ სანახევროდ მანდ დაგვინავდეთ.

- ეს სამომავლო გეგმა დაახლოებით როდისთვის გაქვთ დაგეგმილი?

- ნიკას კარიერის დასრულებისთანავე, 40 წლამდე მაინც არ აპირებს გაჩერებას, ამ გზით გვინდა მსოფლიოს მოვლა, მომთაბარეობით...

- რთულია ასე ცხოვრება?

- იმდენად ცხოვრების წესად გვექცა, რომ სიამოვნებას უფრო გვანიჭებს. რა თქმა უნდა, სიძინელებიც თან ახლავს, ორ ბავშვთან ერთად რთულია, მაგრამ ამასაც ვუმკლავდებით.

- ამბობენ, სოფომ თავისი კარიერა ოჯახს შესწირა, თორემ ძალიან დიდი მომავალი ექნებოდა...

- არ დავეთანხმები იმას, რომ წარმატება მექნებოდა და არ მექნებოდა... უბრალოდ, ჩემი სურვილით, დროებით მივატოვე ჩემი საყვარელი საქმე, ცეკვა. სამომავლოდ ცეკვას ვაპირებ. გაგრძელებასაც ვიცი, რომ ნიკას ხელშეწყობით იმაზე ბევრად მეტ წარმატებას მივაღწევ, რისი მიზნეც მარტოს შემდეგ. ნიკას გვერდში დგომა ძალიან დიდ სტიმულს მაძლევს, თვითონაც დარწმუნებულია ჩემს წარმატებაში. მიუხედავად უცხოეთში ცხოვრებისა და ჩემი ოჯახური მდგომარეობისა სწავლას მაინც ვაგრძელებ. აქაც გამუდმებით ვმეცადინებო. პროფესიით ეკონომისტი ვარ, რომლის ერთ-ერთი მთავარი პრინციპი ალტერნატიული დანახარჯებია; მე, ერთის სანაცვლოდ დავთმე მეორე. რადგან პირველი, ანუ ნიკა, უფრო ღირებული და ბევრად მნიშვნელოვანი იყო ჩემთვის. თუმცა, როდესაც საქართველოში დავბრუნდებით ჩემს საყვარელ საქმეს ისევე დაფურუნდები. ასე რომ, დანებება არ ითქმის, უფრო დროებით შევწყვიტე.

- ე.ი. სცენაზე ისევ გიხილავთ?

- რატომაც არა? ნიკას ძალიან უყვარს ქართული ცეკვა და უყვარს, რომ გვცეკვავენ. მაგრამ ყველაზე მეტად დედამჩემს უხარია ჩემი სცენაზე დანახვა და მინდა მისი გაბრწყინებული თვალები მომავალში კიდევ ვნახო.

- შენ თუ გენატრება ხოლმე სცენა?

- სცენა სულ მენატრება.

- ადრე ნიკა სიურპრიზებით ძალიან განებივრებდა, მასხვადედა 100 ვარდის ამბავიც... ახლაც ასეა, თუ უკვე ბავშვები ართმევენ შენს წილ ყურადღებას?

- სიურპრიზები ისევ გრძელდება. ნიკა ამ მხრივ არ შეცვლილა, პირიქით. ბებრუთში ყოფნისას ვალენტინობის აღსანიშნავად კაფეში შევედით. იქ მისულეხს კი დიდი ნივთი დათუნია დაგვხვდა, თავისი საჩუქრებით. გაგვიყვინა ისეთი სილამაზე იყო. თვალს ვერ ვაცილებდი და უცებ აღმოჩნდა, რომ ჩემია... ამ სიურპრიზმა, მაშინ ძალიან გამახარა.

NBA-ის ყოფილი მოთამაშე, აზიამი 2011 წლიდან თამაშობს. ჯერ ირანის „მავალი“ გუნდში იყო, შემდეგ კი „სანჯაბურდ“ გუნდში გადავიდა. მისი კარიერის განმარტებას იკვლევს ჟურნალისტი ნიკა ცქიტიშვილი.

შრამთან“ ერთად სპარსეთის ჩემპიონი გახდა, შემდეგ „მავანში“ დაიწყო და ლიბანურ „ჩამპიონში“ განაგრძო. ის დასავლეთ აზიის თასის მფლობელიც გახლავთ. კალათბურთელის გულსტყვილი დღეს ქართული კალათბურთი და მისი მომავალი. ამ საკითხთან და პირად წყენასთან დაკავშირებით ნიკამ „პრაიმტიმთან“ გულახდილად ისაუბრა. ამაზე ცოტა ქვემოთ, მანამდე კი თავად ნიკასგან შევიტყუთ თუ როგორი მამა და მეუღლესთან თანაცხოვრების რამდენიმე წელმა რა შეცვალა კალათბურთელის ცხოვრებაში.

ნიკა ცქიტიშვილი: - მაქსიმალურად ვცდილობ სოფომს დახმარებას და ვფიქრობ, რომ გამომდის კიდევ. როცა თავი-
© ყველა უფლება დაცულია, რედაქციის ნებართვით ნაბრძანად მასსა და ნიკას გამომქვეყნება იკრძალება

სოფალი დრო მაქვს და ჩემი საქმე დასვენების საშუალებას მაძლევს, ვცდილობ სოფოსთან და ბავშვებთან ვიყო. როცა სოფო დაკავებულია ბავშვების გართობა ჩემი საქმეა. თუმცა, სასიეროდ მარტოს არასდროს დამყავს, ყველანი ერთად დავდივართ.

- პატარა რამდენის არის და ვისი სახელი უქვია?

- პატარა ახლა 7 თვის ხდება. არავის სახელი არ ჰქვია, უბრალოდ, გვინდოდა ელისაბედის მსგავსად ინტერნაციონალური სახელი აგვეწოდა და ელენი დავარქვით.

- რთულია ორი ბავშვის მამობა? რომელი უფრო ცელქია და შენ რომელი გგავს?

my View და თავგაქრება

ამ ლამაზ წყვილს დუბაიში დაუვუკავშირდით; ქართველი ფორვარდი თავის კარიერას ამჯერად არაბთა გაერთიანებულ საამიროებში აგრძელებს. ნიკა ცქიტიშვილი „ან ნაჰლ შარიაჰთან“ ერთნაირი კონტრაქტი უკვე გააფორმა. ეს მეცხრე ქვეყანაა, რომელთანაც ცოლ-ქმარს შეგუება უხდება. იმდენად ხშირად უნევთ ქვეყნების გამოცვლა, ხუმრობენ გამუდმებით „ჩემოდნებზე“ ვზივართო. ერთად ყოფნა და დიდი სიყვარული ყოველგვარ სირთულეს აიოლებს, მაგრამ ეს სიყვარულიც თურმე თავისებურ მსხვერპლს მოითხოვს; გათხოვების შემდეგ სოფომ სცენა დატოვა. ულამაზეს მოცეკვავეს დიდ წარმატებებს უწინასწარმეტყველებდნენ, მაგრამ ასე არ მოხდა. კალათბურთელი მეუღლის უცხოეთში თამაში და ქართული

ცეკვა ვერ შეეთავსა ერთმანეთს. ასე ჩანაცვლა მოცეკვავის კარიერა კალათბურთელ ქმართან სიახლოვეში. ახლა დუბაიში ორ შვილთან ერთად ცხოვრობენ. ლიზი 3 წლის არის, ელენი კი 7 თვის.

- სოფო, როგორ გრძნობთ თავს ახალ გარემოში?

- მეცხრე ქვეყანაა უკვე, სულ ჰაერში ვართ, მაგრამ, როგორც ყველგან, თავს აქაც მშვენივრად ვგრძნობ. თავიდან ძალიან გვცხელია, მერე კი ნელ-ნელა ამ სიტყვამაც ჩაიარა და ახლა ბევრად უკეთ ვართ. აქ ბევრი რამით მოიხიბლები, განსაკუთრებული შთაბეჭდილება დუბაის თანამედროვე არქიტექტურამ მოახდინა. თუმცა მე ყველაზე მეტად მაინც სან ფრანცისკო მომწონს. ყველაზე ლამაზ ქალაქად მიმაჩნია, გეოგრაფიული მდებარეობა ისეთი აქვს, რომ მიმოიხედავ მიხვდები, რომ ყველაფერი გაქვს. ამას გარდა, ამდენი წლის მერე ნიკას ქუჩებში დიდი სიყვარულით ხვდებიან, იქ ყოფნისას ისეთი შეგრძნება მქონდა, თითქოს სახლში

“რთულ კალათბურთში კალიან ცუდი სიტუაციაა”

„ვიცი, რომ ნიკას სელზენოვით იმაზე ბევრად მეტ წარმატებას მივაღწევ, რისი მიღწევაც მარტოს შეეძლო. ნიკას გვერდში დგომა კალიან დიდ სტიმულს მაქვს“

ქვეყანა

„ყოველთვის შევეცდები ჩემი გამოცდილების პატარა მარცვლი დავეთხო ჩემს ქვეყანაში, რა თქმა უნდა, თუ ამის საშუალება მომეცემა“

- არ არის რთული, რადგან, ღვთის წყალობით, არაპრობლემატური ბავშვები მყავს. ორივე, მეც და სოფოსაც ძალიან გვგავს. ერთმანეთსაც გვანან, მაგრამ აქვთ ორი უკიდურესი სხვაობაც, უფროსს მუქი შავი თვალები აქვს, პატარას ღია ლურჯი. ლიზი ხასიათებით ჩემი კოპიაა. ჩემსავით აქვს ოქროსი გრძნობა. ერთ წამს შეიძლება სერიოზული სახე ჰქონდეს, მეორე წამს კი მასხარაა. ანალოგიური გემოვნება აქვს ყველაფერში.

- რა შეცვალა თანაცხოვრების რამდენიმე წელმა?

- ბევრი რამ გვასწავლა. ის, რომ დიდი პასუხისმგებლობა გვეკისრება. ასევე ვხვდებით, რომ მუდამ მზად უნდა ვიყოთ ცხოვრებისგან მოულოდნელობებისთვის. თანდათან კი უფრო და უფრო ერთ-

ანთზე დამოკიდებულები ვხდებით.

- მესამე შვილის ყოლასაც აპირებთ, ალბათ; მასსოვს, როდესაც პირველ შვილზე იყო სოფო ორსულად მითხარი, ბიჭი გვინდოდაო, სახელიც გქონდა შერჩეული, მიშიკო.

- რა თქმა უნდა, ვგეგმავთ მესამე შვილს, მაგრამ ჯერ არა. თუმცა, ღმერთი როგორც ინებებს ისე იქნება ყველაფერი. ისე, კომფორტულად ვგრძნობ თავს ჩემს გოგონებში, მესამეც რომ გოგო იყოს არ მენწყინება, მაგრამ კალათბურთელი ბიჭიც ძალიან გვინდა. ორ დას ხომ უნდა ძმა? აქ მეუბნებიან უბედნიერესი კაცი ხარო, როცა დავბერდები რამდენი მომივლის...

- რაც შეეხება დუბაის, როგორ გრძნობ ახალ გუნდში თავს და რა სამომავლო გეგმები გაქვს?

- აქ საუკეთესო კალათბურთი არ არის, მაგრამ კომფორტს და ანაზღაურებას

თუ გავითვალისწინებთ, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, ამ მხრივ, დიდი სხვაობაა. მეც 16 წლის აღარ ვარ, რომ კარიერული თვალსაზრისით მხოლოდ ლიგას ვითვალისწინებდე. ერთწლიანი კონტრაქტი გავაფორმეთ. სამომავლოდ „ასიასში“ თამაშს ვფიქრობ, რადგან ემყოფილი ვარ. მოგესხენება დუბაი ინდუსტრიული ქალაქია, ბევრი საინტერესო იდეაც მაქვს, ვნახოთ რა გამოვა. რაც არ უნდა იყოს ჩემს მომავალს მხოლოდ კალათბურთის ირგვლივ ვხედავ, კალათბურთი ჩემი ნაწილია, და არა მარტო ჩემი, უკვე ჩემი ოჯახისთვისაც ასეა.

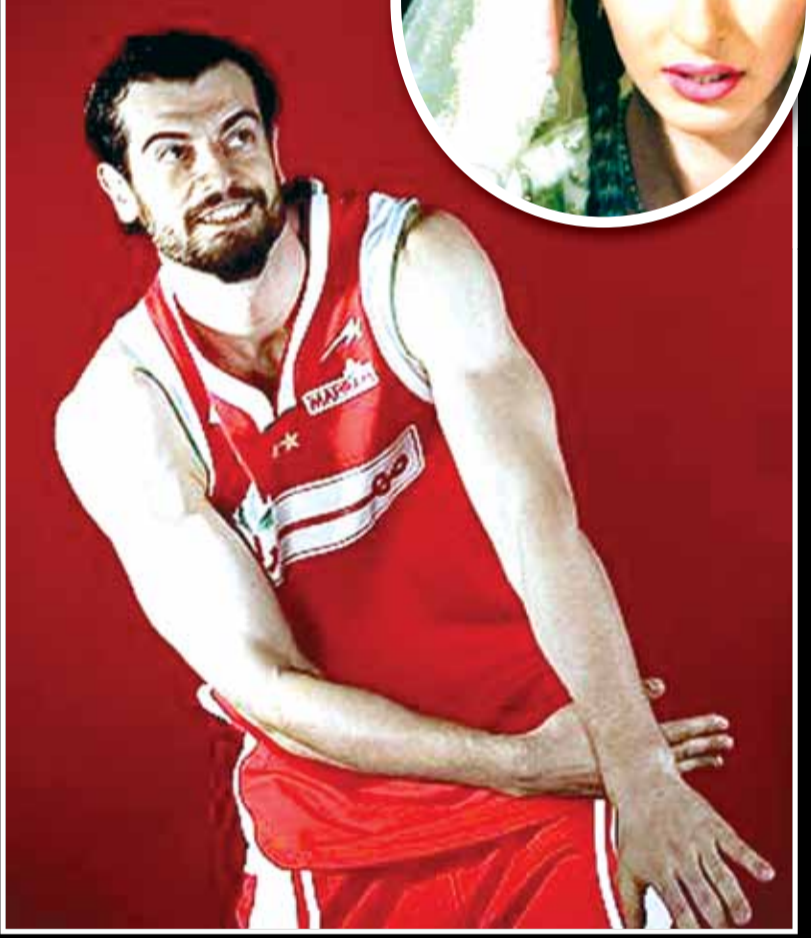
- ქართულ კალათბურთზე რას იტყვი. რა მდგომარეობა გვაქვს დღეს?

- აღიარება მიჭირს, მაგრამ ძალიან ცუდი სიტუაციაა. როდესაც იმას იტყვი, რომ 50-70-იანი წლების კალათბურთი დღევანდელ კალათბურთს სჯობნის, იქ უკვე ცუდადაა საქმე. დროა, ყველამ რაღაც ილ-

ონოს ამ სიტუაციის გასაუმჯობესებლად. ბევრს ჰქონდა გარკვეული დრო, რომ ფეხზე დაეყენებინა ქართული კალათბურთი, მაგრამ აქცენტი მხოლოდ ნაკრებზე და რამდენიმე ამოჩემებულ მოთამაშეზე გაკეთდა, მაშინ როცა უფრო საყურადღებო მთლიანად ქართული კალათბურთი იყო. ზუსტად ვიცი, რომ აუცილებლად ესაჭიროება ისეთი მეთაური, რომელიც ყველანაირ ხარვეზს უკეთესობისკენ შეცვლის. ბოლოდროინდელმა ცვლილებებმა დადებითად განმანათო კალათბურთის მომავლისადმი, ვნახოთ რა იქნება. ჩვენ გვჭირდება მხოლოდ კალათბურთზე ორიენტირებული ხალხი, არანაირი სხვა ინტერესები.

- ამ გადასახედიდან რას იტყვი შენს სპორტულ კარიერაზე, სამომავლოდ ხომ არ ფიქრობ, რომ შენი გამოცდილება ქართულ კალათბურთს მოახმარო? არამხოლოდ როგორც მოთამაშე?

- პირველ რიგში, მადლობა მინდა გადავუხადო ყველას, ვინც ჩემს კარიერაში პატარა წვლილი შეიტანა. იმის გათვალისწინებით, ბოლო 14 წელი რა დონის ლიგებშიც მოთამაშია, ჩემს ადგილზე კაცი უკმაყოფილო არ უნდა იყოს, მაგრამ, რაც შეეხება ბოლოდროინდელ სანაკრებო კარიერას, უკმაყოფილო ვარ, რადგან რაღაც გაურკვეველი მიზეზების გამო, რომლებსაც დღემდე ვერ ვხვდები, არ მომეცა საშუალება ჩემი შესაძლებლობებით მაქსიმალურად დავხმარებოდი გუნდს. როგორც გითხარი, ჩემს თავს კალათბურთის სფეროს გარეთ ვერ ვხვდავ, ამიტომ ყოველთვის მაქსიმალურად შევეცდები ჩემი გამოცდილების პატარა მარცვლი დავეთხო ჩემს ქვეყანაში, რა თქმა უნდა, თუ ამის საშუალება მომეცემა.

„კაფემი დიდი წითელი დათუნია დაგვხვდა, თავისი საჩუქრებით. გავგიჟდი ისეთი სილამაზე იყო, უცებ აღმოჩნდა, რომ ჩემია...“

ოჯახი

სიურპრიზები ისევ გრძელდება

მ ა მ მ კ ვ ვ ი

ელენე კაპანაძე
www.geoplatforma.blogspot.co.uk

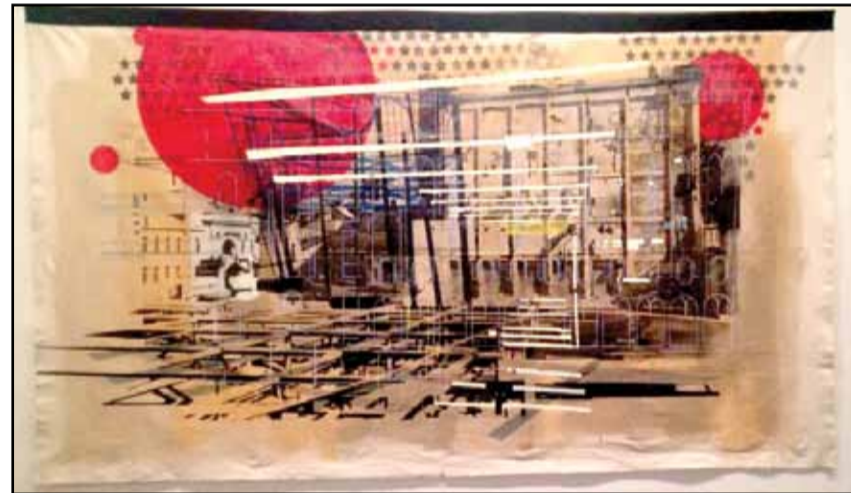
შალვა ამირანაშვილის სახელობის ხელოვნების მუზეუმი გამოფენა „მემკვიდრეობას“ მასპინძლობს. ლევან მინდიაშვილი, უტა ბექაია, ირაკლი ბუგიანი, ტატო ახალკაციშვილი და ქრისტინა ტონაიასი ისტორიის, მემკვიდრეობის და მათ რეალობასთან რელევანტობაზე მსჯელობენ.

„ქართული საზოგადოება, პოსტსაბჭოთა ქვეყნების მსგავსად, აქტიურად ცდილობს საკუთარი ისტორიული იდენტობის აღდგენასა და რეაბილიტაციას. მას ძირითადად შორეულ წარსულსა და ტრადიციებში ეძებს და ხშირ შემთხვევაში აბსოლუტურად არ ითვალისწინებს ახლო გამოცდილებას“, - წერს ლევან მინდიაშვილი.

პროექტის ავტორები ის ადამიანები არიან, რომლებმაც საბჭოთა ისტორიის უგულვებელყოფისა, დავინებისა და იგნორირების გაბატონებული ტრენდი შეამჩნიეს და ამათი გამონეწეული სამშობურობა ც დაინახეს.

დღევანდელი საქართველოსთვის და, ალბათ, ყველა მრავალსაუკუნოვანი კულტურისა და ტრადიციების ქვეყნებისთვის ძალიან პრობლემატურია. რთული არ დაკარგო ეს ტრადიციები, მაგრამ, ამავედროულად, ადეკვატური დარჩე დანარჩენ სამყაროსთან. მაგრამ უფრო საინტერესოა ქართული ამნეზია იმ 70 წლის მიმართ, რომელსაც საბჭოთა კავშირი ერქვა. ის ტრავმა, რომელიც რეჟიმმა და მერე მისმა დანგრევამ საზოგადოებას მიაყენა, გამოიწვია ის დავინების საყოველთაო სურვილი, ანალიზისა და შეფასების გაკეთების მაგივრად. გამოფენა „მემკვიდრეობის“ ქვეშ გაერთიანებულია ჯგუფმა საქართველოს უახლესი ისტორიის როლი დაინახა დღევანდელი ქართული მენტალიტეტის ჩამოყალიბებაში და გადანაცვლება იგი გაეანალიზებინა.

ლევან მინდიაშვილი: „ჩვენი მიზანია, პირად გამოცდილებაზე დაყრდნობით, იმ კონსტრუქციებზე ფიქრი, რომლებიც იდენტურობის ბაზის ნარმოადგენენ, იმ ქვეცნობიერი თუ ცნობიერი ფაქტორების ნარმოჩენა, რომლებიც ქმნიან პროვინციას და მას საზოგადოების ერთეულად აყალიბებენ“.

ამ არტიტებს საბჭოთა კავშირის ყველაზე ცუდ ფაზაში მოუწიათ პირველი ნაბიჯების გადადგმა, მის დაშლას მოესწრო და ცნობიერი ცხოვრება 1989 წლის 9 აპრილით დაიწყო. ლევან მინდიაშვილი თავის შემოქმედებას იდენტობის საკითხებს, მისი ჩამოყალიბების სირთულეებსა და ნოუანსებს უთმობს. გადანაცვლება, რომ თემა გაეშალა, განზოგადდებინა და უფრო მასშტაბურად, ქვეყნის ეროვნულ იდენტობაზე ეფიქრა.

მისი ტილოების ფოკუსი ისევ არქიტექტურაა, როგორც სოციალისტური ისტორიის

ყველაზე სრულყოფილი დოკუმენტაცია; ამ ეტაპზე მან მხატვრის სახლისა და ტაძრის ფასადებზე იმუშავა. მხატვრის სახლის შენობა ძალიან მნიშვნელოვანია საქართველოს 90-იანი წლების ისტორიაში. იგი საბჭოთა მმართველობის ერთ-ერთი სახასიათო დანერგულება იყო, სადაც ხელოვნების დოგმატურობა მკაცრად კონტროლდებოდა და ბუნებრივია, ხელოვნებას, რომელიც საბჭოთა წარსულზე ფიქრობს, უნდა გაეანალიზებინა საბჭოთა დამოკიდებულება ხელოვნების მიმართ. მაგრამ, დღესდღეობით, მხატვართა სახლი საბჭოთა დოგმების მაგივრად სამოქალაქო ომის რეფერენსად გადაიქცა. ნახატზე ერთმანეთს კვეთენ შენობის ისტორიული ფასადი, მისი ახალი ფუნდამენტი (ამ ეტაპზე იმავე ტერიტორიაზე თანამედროვე ხელოვნების მუზეუმი შენდება) და შენობის მაკეტი. ნიუთელი სწორული ლაქები კი თითქოს იმ სისხლზე მოუთითებს, რომელიც 1989 წელს რუსთაველის პროსპექტზე დაიღვარა.

ლევან მინდიაშვილი: „მხატვრის სახლი ეს კულტურის პოსტ-ქრისტიანულია აღქმავა; იგი ძალიან მნიშვნელოვანი, სიმბოლური და ამავდროულად პროპაგანდისტული შენობა იყო. ჰქონდა ძალიან მკვეთრად განსაზღვრული ფუნქცია და ძალიან სიმბოლურად განადგურდა მაშინ, როდესაც ეროვნული მოძრაობა დაიწყო; თითქოს საბჭოთა ნეოცილობასთან ერთად განადგურდა“.

მოპირდაპირე კედელზე იგივე ზომის და იმავე ფერით გამაში გადანაცვლებული ტაძარი გამოსახული. მის ესთეტიკას უფრო უხდება ყავისფერი, მოოქროსფერი და კრემისფერი ტონები; ვერტიკალური, წვრილი, მსუფყე ფორმები ძალიან ჰგავს ეკლესიაში სარკმელიდან შემოსულ სინათლეს. აქაც ტაძრის პროექტი, მისი ნანგრევების ჩანახატები და მაკეტი ერთმანეთზეა გადახატული. რელიგიას, რომელიც საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ ძალიან აქტიურად გახდა, უდიდესი როლი უჭირავს საზოგადო ცხოვრებაში. ის საუკუნოვანი ტრადიციები დღემდე ძალიან აქტიურად და ნამდვირად ნამყვანი როლი უჭირავს ჩვენი ეროვნული იდენტობის ჩამოყალიბებაში. ამას თავისი მიზეზებიც აქვს; ეს ბუმი შეიძლება საბჭოთა ტრავმასაც გამოეწვია როგორც მის მიმართ პროტესტს; მოსახლეობის უმრავლესობა მკაცრად იცავს ორთოდოქსულ ქრისტიანულ წესს. რელიგია მუდმივად არის პოლიტიკოსების მიერ საკუთარი ინტერესებისათვის ექსპლოატირებული. ტაძრის ეს ნახატი ზუსტად იმ ღრმა წარსულში კვლევასა და ძიებას ეხმარება, რომელიც დღევანდელი ცხოვრების რიტმთან უთანხმოებაში მოდის.

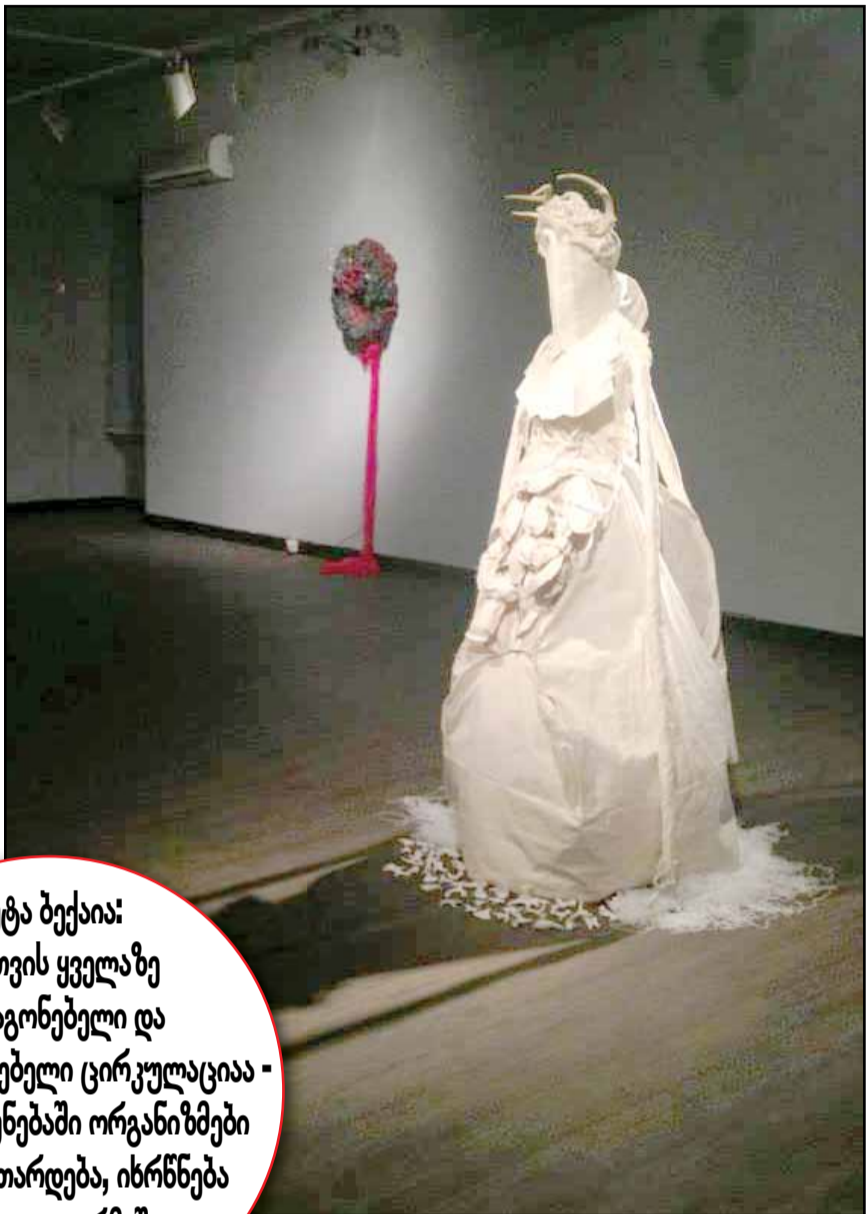
ინსტალაცია „არქივი“ ადამიანის უთავო ფიგურის გარშემო ტრიბუნებს. ცენტრში დაკიდებულ ტანს წინ ცვილის სახე უსვენია, გარშემო კი სხვადასხვა ნივთები კიდა. ძალიან საინტერესო და სახასიათო ობიექტები თითქოს ამ ფიგურის ცნობიერებიდან არის ამოკრეფილი, როგორც მისი იდენტობის მთავარი შემადგენელი კომპონენტები. აქ არის მწვანე რეველი, რომელშიც თაობები კარნახდესა და საკონტროლოებს წერდნენ; საქართველოს ისტორიის წიგნიცაა, საქართველოს პასპორტის პირველი გვერდი, მ მარტის მისალოცი ლაბარატი, საქართველოს მხატვართა კავშირის წიგნაკი, სოხუმის ტურისტული ბუკლეტი - ეს ის ყოველდღიური ნივთებია, რომლებიც ერთ დღეს უბრალოდ გაქრა საქართველოს რეალობიდან. სამაგიეროდ გაჩნდა მ აპრილი, „LOVE IS“ ის სალექი რეზინი, ახალი საქართველოს პასპორტი და სოხუმის სამხედრო რუკა. ვიტრინაში ჩასვენებული ცვილის თვალდახუჭული სახე პირდაპირ დიალოგშია კედელზე მიმაგრებულ სისხლიან ხელებთან და გადაბინტულ ტერფებთან. ეს ის დასახიჩრებული და ტრავმირებული თაობის ნარჩენებია, რომელმაც სამოქალაქო და აფხაზეთის ომი გამოიარა.

ირაკლი ბუგიანი: „იდეა საბჭოთა არქიტექტურა - ყველა რეჟიმს აქვს თავისი გახდა, უდიდესი როლი უჭირავს საზოგადო ცხოვრებაში. ის საუკუნოვანი ტრადიციები დღემდე ძალიან აქტიურად და ნამდვირად ნამყვანი როლი უჭირავს ჩვენი ეროვნული იდენტობის ჩამოყალიბებაში. ამას თავისი მიზეზებიც აქვს; ეს ბუმი შეიძლება საბჭოთა ტრავმასაც გამოეწვია როგორც მის მიმართ პროტესტს; მოსახლეობის უმრავლესობა მკაცრად იცავს ორთოდოქსულ ქრისტიანულ წესს. რელიგია მუდმივად არის პოლიტიკოსების მიერ საკუთარი ინტერესებისათვის ექსპლოატირებული. ტაძრის ეს ნახატი ზუსტად იმ ღრმა წარსულში კვლევასა და ძიებას ეხმარება, რომელიც დღევანდელი ცხოვრების რიტმთან უთანხმოებაში მოდის.“

არქიტექტურა, როგორ მოქმედებს ინდივიდზე. ადამიანი, რომელიც ასეთ გარემოში ცხოვრობს და ასეთ შენობებს უყურებს, საინტერესოა, როგორი ფსიქიკა უყალიბდება“.

სერის კულმინაცია დიფტიქი „გლდანი პარკინგია“. გლდანი, როგორც პოსტსაბჭოთა ფენომენის განხილვა ძალიან საინტერესოა. უბანი საბჭოთა თბილისში აშენდა, მაგრამ უკვე დემოკრატიულ თბილისში გაფართოვდა და მჭიდროდ დასახლდა. შესაბამისად, ეს არქიტექტურაში ამ არტიტების შესატყვისია, საბჭოთა ბავშვებს სისტემების ნგრევისა და დამოუკიდებლობის მოპოვების შედეგად თავისი საბჭოთა ტვირთით უნეეთ რეალობაში ნავიგაცია; გლდანის დასახლება, თავისი მოშენებული ლოჯიებითა და უკანონო ფარეხებით ამ ჰიბრიდული საზოგადოების არქიტექტურული შესატყვისია.

ირაკლი ბუგიანი: ტილოებზე ასახული თეთრი შენობები რეალურ ცხოვრებაში დაბნარული, დასერილი, ნაცრისფერი ფაზადებია. ეს ძალიან ჰგავს ადამიანების ნოსტალგიას და წარსულის გაიდევინებას - ყველაფერი საუკეთესო მაშინ იყო. თითქოს ეს შენობები დღევანდელიობასთან არაადეკვატურობის გრძობებს და პრობლემებს გაუბრძინა იმ დიად წარსულში სადაც უფრო ნალეუმი იბეჭდებოდნენ და საბჭოთა გა-

უტა ბექაია:
„ჩემთვის ყველაზე შთამაგონებელი და აღმადრთოვანებელი ცირკულაცია - როდესაც ბუნებაში ორგანიზმები ჩნდება, ვითარდება, იხრნება და ახალ ფორმაში გადადის“

არქიტექტურა, როგორ მოქმედებს ინდივიდზე. ადამიანი, რომელიც ასეთ გარემოში ცხოვრობს და ასეთ შენობებს უყურებს, საინტერესოა, როგორი ფსიქიკა უყალიბდება“.

ნვითარების სიმბოლოები იყვნენ. ეს ის შავი იუმორია, რომლითაც ირაკლი მთელ ეპოქას და წარსულის გაიდევინების სენით შეუყრობილ ადამიანებს აკრიტიკებს.

ტატო ახალკაციშვილი: ხატვის ძალიან სახასიათო მანერა აქვს. იგი ზეთში მუშაობს, მაგრამ მედიუმს საქართველოსთვის საკმაოდ უჩვეულად ხმარობს. ის არ ტოვებს სქელი ფენების ნახატებს, არც გამომშრალ ფუნჯს იყენებს. მისი ზედაპირები ყოველთვის სუფთა და პრიალაა. ამ ეტაპზე მხატვარი თავის ნახატებს კოლაჟის მეშვეობით ასრულებს.

ტატო ახალკაციშვილი: „ბავშვობიდანვე ვიყავი აკადემიზმით დაინტერესებული და ამ კუთხით ვანვითარებდი ჩემს ტექნიკას და ცოდნას. აკადემიური ხატვის და ფერწერის გამოცდილება მაძლევდა საშუალებას სხვადასხვა ემოციების გამოსახატავად. აკადემიური სწავლების მომხრე ვარ, მაგრამ არა ჩარჩოში ჩარჩენის. მე ვფიქრობ, რომ ხელოვნებაში იმხელა გამოცდილება დაგროვილი, ძალიან ბევრი რამ არის ნაცადი და მე ვფიქრობ, რომ ხელოვნებაში მიზანმიმართულად არ უნდა იფიქროს, რომ ახალი ტექნიკა აღმოაჩინოს. არ უნდა იყოს მიჯაჭვული იდეასთან, რომ მან ისე იმუშაოს, როგორც სხვა არაინ მთელ მსოფლიოში. უნდა თავისუფლად ხატო, მიზანმიმართულად და გონივრულად უნდა გამოიყენოს ის გამოცდილება, რასაც ამდენსაუკუნოვანი ხელოვნების ისტორია ინახავს“.

დროშა

ტილოების ცენტრალური ფიგურები, ხშირ შემთხვევაში ბავშვები, ფოტოებიდან ან პლაკატებიდან არიან ამოჭრილი. მემკვიდრეობის ფენომენის განხილვა ბევრი კუთხიდან შეიძლება, მათ შორის გენეტიკითა და ქვეცნობიერებით გადმოცემული ინფორმაცია და გამოცდილება, რომელიც ჩვენ მემკვიდრეობით გვერგო. ტატო ახალ-კაციშვილის სერიის ფოკუსი ბავშვობა, არის ის პერიოდი, როდესაც ადამიანის ქვეცნობიერი ყველაზე ადვილად აღწევს გარეთ და ინტუიციური არსებობა არ ითრგუნება მორალური ბერკეტებით.

„დაბადებულნი“: საბჭოთა ცისფერ, პრაილაკედლებიან და თეთრცარციან ჭერიდან სპორტდარბაზში აუზია, მაგრამ, როგორც პოსტ-საბჭოთა შენობების უმრავლესობამ, მანაც განიცადა დეგრადაცია და იხრნება. სტალინის პორტრეტი, რომელიც ტილოს ცენტრის ოდნავ მაღლა, თავისი ნოთელი ფონით მომენტალურად იქცევა ყურადღებას. ნახატიდან ბელადი ამჟამად უფერულ მის გამოზრდილ შთამომავლობას - სათამაშო მანქანაში ჩამსხდარ ბავშვებს, რომლებიც ცარიელ აუზში დალუქვისათვის არიან განხილული. ნამუშევარი ძალიან საინტერესო ანალიზია იმ 70-ნილიანი უტოპიისა, რომელმაც დაასახინრა და დაამხინჯა თაობები. იდეოლოგიის მოთხოვნები, მექანიზმები და წარმოდგენები მომავალზე ისეთივე შეუსაბამო იყო რეალობასთან, როგორც სათამაშო მანქანები ცარიელ აუზში. ასევე აღსანიშნავია იმ ჩაკეტულობის განცდა, რაც უწყლო აუზში ყოფნისას ეუფლება ადამიანს, რომელიც საკმაოდ კარგად შეესაბამება იმ კლასტროფობიულ გარემოს, რაც საბჭოთა კავშირში არსებობდა.

ნამუშევარი ავტობიოგრაფიული სახისა-ცაა. მხატვარი თავის თავს საბჭოთა ბავშვად აღიქვამს და როდესაც მემკვიდრეობაზე დაიწყო ფიქრი, ავტომატურად ეს პერიოდი გაახსენდა. კოლაჟზე ერთ-ერთი ბავშვი მისი პატარაობაა.

სერუელი ტექნიკით (ზეთი, ტილო, წყლის საღებავი და ფოტოკოლაჟი) დახატულ ტილოებს ძირითადად ლათინური სახელები აქვთ, ლათინურ ენაში სიტყვები მრავალაზროვანი განმარტება და ტატოც ამ ნიშნით იყენებს მათ. EGRESSUS ყავისფერ ხეივანში კედლისკენ მიტრიალებული ბავშვები ხატია, რომლებიც ემბრიონების ფოტოებს უყ-

ლევან მინდიაშვილი: „ჩვენი მიზანია ქვეცნობიერი თუ ცნობიერი ფაქტორების წარმოჩენა, რომლებიც ქმნიან პიროვნებას და მას საზოგადოების ერთეულად აყალიბებენ“

და სულიერ მესხიერებაზე შექმნა ინსტალაცია. ცენტრალური როლი ფიზიკურ მესხიერებას უჭირავს; ნახევრად ჩაბნელებულ ნაცრისფერ დარბაზში, თეთრ კაბაში გამოწყობილი ფიგურა მომენტალურად იპყრობს ყურადღებას. იატა-

ხატვან. სითუთერ მის განზოგადოებას უწყობს ხელს. საინტერესოა, რომ ეს უნივერსალური ფიზიკური მესხიერება ქალის სხეულითაა გამოსახული. უტას თქმით ეს იმ მარტივმა რეალობამ განაპირობა, რომ მას მხოლოდ ქალი მანეკენი ჰქონდა. თუმცა მისთვის სამყაროს ცენტრი და საწყისი ქალია, როგორც სიცოცხლის სიმბოლო.

შესაბამისად არ მესება ხოლმე პერსონალურად მე, უფრო ვიზუალური და ეზოთერულია. ყოველთვის გავურბივარ ჩემი საკუთარი გამოცდილებების კონცეპტუალისა და ჩემს ხელოვნებაში.

ურბენს. ცა, რომელიც გამჭვირვალე სისხლისფერი ლაქაა, დანარჩენ ფერებთან კონტრასტში, თეთრ ფონზე მომენტალურად იპყრობს დამთვალერების ყურადღებას.

ტატო ახალკაციშვილი: „ყველაზე ახლოს იყო განდევნის განმარტება. ჩემთვის ეს განყვეტილი დიალოგის მეტაფორაა. ეს არის სხვადასხვა ვითარების გამო გარდაცვლილი ბავშვების შეწყვეტილი სიცოცხლე. ჩემთვის საინტერესოა ეს ადამიანები, როგორ განვითარდებოდნენ და რას გააკეთებდნენ ამ სამყაროსთვის. ნებისმიერი ახალი სიცოცხლე იბადება კონკრეტული დანიშნულებით და რაღაცა განვითარების შემდეგ ის უკვე საკუთარ გამოცდილებას იძენს, დამატებით კიდევ აქვს მთელი კაცობრიობის გამოცდილება ქვეცნობიერში დალეკილი და უცებ მთელი ეს თაობა ამოჭრეს, გააქრეს, სხვადასხვა ვითარებების გამო - ეს იქნება აბორტი, ომი. ჩემთვის საინტერესოა, ეს ადამიანები რას გააკეთებდნენ, როგორ განვითარდებოდნენ და რას დაუტოვებდნენ სამყაროს“. ძალიან ჰგავს აფხაზეთის ომში დალუქულ თინეიჯერობას, რომელმაც მთელი თაობის პოტენციალი დაასაფლავა და დანარჩენებს მხოლოდ ვარაუდები დაუტოვა.

უტა ბექიამ მემკვიდრეობის თემა პერსონალურ გამოცდილებებს დაამორა და უნივერსალურ კონტექსტში განიხილა; შესაბამისად იგი სამ შრედ დაყო და ფიზიკურ, ინტელექტუალურ

გონებრივი მემკვიდრეობა კარადაა, რომელსაც ბევრი უფრები აქვს, საიდანაც უცნაური ფორმის არსებები მოცოცავენ. ეს შემოქმედის ნეირონებია, რომლებიც ინფორმაციას ინახავენ და მთელს ორგანიზმს აწოდებენ. ყველა მათგანი უნიკალურია და ერთმანეთს არ იმეორებს. კარადაზე მოთავსებული მცენარეები ნამუშევრის ბიოლოგიურ მხარეს გვახსენებს; გარდა ამისა ხვია-რები, რომლებიც ერთმანეთში ისე იხლართებიან, რომ მნელია ერთი ტოტის გამოცალკეება, ძალიან ჰგავს ჩვენი ტვინის მექანიზმსა და მასში დალეკილ ინფორმაციას. გვერდით კედელზე იგივე თიხის ფორმები ნანერების ნაგლეჯებთან და სინჯარებთან ერთად კიდია. ეს ის ინფორმაციაა, რომელიც ბოლომდე ვერ დაიმასსოვრა და ყუთი ვერ მიუჩინა გონებაში. „ეს ჰაერში გამშრალი ინფორმაცია“.

ჩემი ნამუშევრები უფრო ორნამენტულია. ჩემთვის მემკვიდრეობა ფიზიკოლოგიური თვალსაზრისით იყო საინტერესო. ცირკულაცია ჩემთვის ყოველთვის ყველაზე საინტერესო თემაა; ეს პროც-

უტა ბექია: „მე ჩემს თავს ალვიქვავ, როგორც გარკვეული ენერჯის მატარებელ მედიუმს, რომელიც უნდა გაუშვას სამყაროში. ჩემი ნამუშევრები

ესები კიდევ ერთხელ უსვამს ხაზს რა მნიშვნელოვანია ის ინფორმაცია, რომელსაც ჩვენ ვატარებთ - ყველაფერი ერთმანეთში ტრიალებს, ქრება და მერე თავიდან იწყება“.

სულიერმა მემკვიდრეობამ, რომელიც შემოქმედის თქმით რაიმე მატერიალურში ძალიან რთული გადმოსატანი იყო, ანატომიური გულისა და ლავის ფორმები მიიღო.

„ეს ძალიან აბსტრაქტულია, არაფრის შეუძლია თქვას როგორია, მაგრამ ჩემთვის ის გულის ფორმისაა, ლავას და აფეთქებას ჰგავს“. ვულკანიდან ამოფრქვეული ლავა აბსტრაქტულია სანამ არ დაივლება და გარემოს ფორმას არ გაიმეორებს. სულის კონცეფცია ძალიან ჰგავს ამას; მისი აბსტრაქტული რაობა იმ სხეულის ფორმას იღებს, რომელშიცაა მოთავსებული.

„ჩემთვის ყველაზე მთავარია ვიზუალური და ესთეტიკური მხარე და ინსპირაცია მაქვს ბუნების ფორმებისგან, ჩემთვის ყველაზე შთამაგონებელი და აღმადრთოვანებელი ცირკულაციაა - როდესაც ბუნებაში ორგანიზმები ჩნდება, ვითარდება იხრნება და ახალ ფორმაში გადადის“, - ამბობს უტა ბექია.

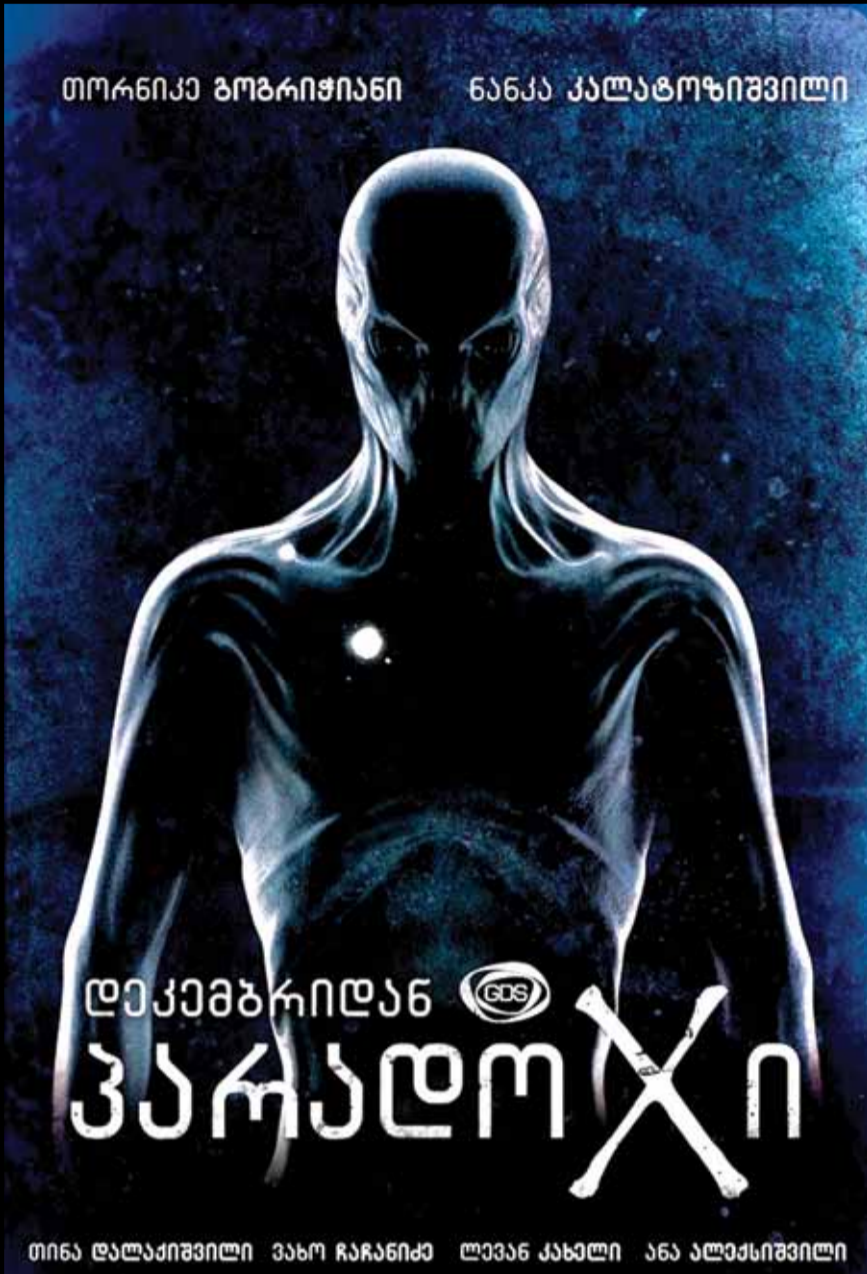
ქრისტიან ტონაისერი ბუენოს აირესელი ხელოვანია, რომელმაც ქართველ ჯგუფთან ერთად იმუშავა მემკვიდრეობის კონცეფციაზე. მისი ამ გამოფენაში ჩართვა სარი-სკოდ ჩანდა, რადგანაც დანარჩენები, მიუხედავად იმისა, რომ ძალიან განსხვავებულ ხელოვნებას ქმნიან, მაინც იზიარებენ იმ საერთო წარსულსა და ამომავალ წერტილს. მაგრამ ქრისტიანის ინსტალაციაში NEMESIS სკეპტიკოსები გააკვირვა. ემგრანტების ოჯახში დაბადებული, ნახევრად სლოვაკი და ნახევრად იტალიელი ქრისტიანისათვის რელიგია მისი მემკვიდრეობის ისეთივე აქტუალური და ორგანული ნაწილია, როგორც ყველა ქართველისათვის. თუმცა მისი ირონიანრევი მიდგომა ნაკლებად ახლოსაა ქართულ აღქმასთან; საინტერესოა, რომ ვინიდან ეს მაინც კათოლიკური ქრისტიანობის გამარჯვება იყო, ამას ქართველი აუდიტორია საკმაოდ მშვიდად მიხვდა. NEMESIS ლათინურიდან (ცოდვისათვის ლეთიურ სასჯელს ნიშნავს; ამ თემაზე შექმნილი ინსტალაცია

„პარადოქსი“ - პირველი

my View
თამარ გომბაკიძე

„GDS“-ზე რომ ძალიან „რადიკალი“ სერიას იღებენ, მსახიობებისგან ცალ-ცალკე შევიტყვე „დურუფის“ მიერ ნომინირებული „წლის საუკეთესო მსახიობი“ - ანა ალექსიშვილი მოხიბლული დამხვდა: „კინოში და თან ასეთ უანრში ჩემი პირველი გამოცდილებაა და დასაწყისში ძალიან ვნერვიულობდი. გადაღებები საინტერესო იყო. მიხარია, რომ ამ სერიალში მოვხვდი. იმედი მაქვს მაყურებელს საინტერესო ტიპაჟს შევთავაზებ. ამისთვის ძალიან მოვიინდობები. ეს გამოცდილება ბევრს მომცემს“. მერე ნანკა კალატოზიშვილმა მიხსენა „პარადოქსი“. ასეთი უანრის სერიას პირველად იღებენ და ჩემთვის უკვე თავისთავად ძალიან საინტერესოა. ჯაბას სახით ძალიან საინტერესო და ნიჭიერი ადამიანი გაცივანი. სერიას ძალიან პედანტურად იღებენ. პირველად ვარ ასეთ გადაღებაზე, სადაც ყველაფერი მიხარია. ყველა თავის საქმეს აკეთებს. მობილიზებული გადაღებაა. თან ასაკით პატარები არიან. ყველაფერს მცირე დროში ასრულებენ. ყველა მაქსიმალურად იხარჯება. სერიას ძალიან მაგარი ფგული ჰყავს. პროექტს ვგულშემატკივრობ“. ასეთი შეფასების შემდეგ ჩემი დაინტერესება გაიზარდა. აღმოჩნდა, რომ 28 წლის ჯაბა მელქაძე ჯერ „GDS“-ზე არხის სამხატვრო ხელმძღვანელი გახლდათ, მერე სტატუსი შეიცვალა და გადასაღები მოედნისთვის მოიცალა. ჯერ პროექტის - „პარადოქსის“ იდეის ავტორია. გარდა ამისა, ზაზა კომპაქტსთან ერთად ამ სერიას სცენარის ერთ-ერთი ავტორი, რეჟისორი, მემონტაჟე - ყველაფერი ჯაბა ყოფილა. სერიას მუსიკასაც ის ურჩევს. სხვათა შორის, მასზე მცირე წარმოდგენა რომ შეგიქმნათ, გეტყვით, რომ ოთხი წლის წინ ლევან დაბრუნდაშვილთან ერთად „ვეფხისტყაოსნის“ თრეილერი გადაიღო. ნამუშევარი სოციალურ ქსელებში გამოჩნდა და საკმაოდ დიდი მთაბეჭდილება მოახდინა. მასსოვს, ემოციები - ძალიან მოგვეწონა ნამუშევარი. მერე ამ ბიჭების დუეტმა მხატვრული ფილმი „ანო და ვანო“ გადაიღო. „ვეფხისტყაოსნის“ გადა-

საღებად 20 მილიონი მართლა რომ მოეცა ვინმეს, დიდი პასუხისმგებლობა დაგვეკისრებოდა. თუმცა მიზანი არ გვექონდა, რომ ფული გვემოვა და მერე ფილმი გადაგვეღო. ძალების მოსინჯვა გვინდოდა. ბევრი ვილაპარაკეთ, ეს პოემა რომ გადავიღოთ როგორც გააკეთებდით. მაშინ

ლევანი „ლამის შოუში“ მუშაობდა, მე - სარეკლამო კომპანია „სარკეში“. ჩვენი პონორარები შევეკრიბეთ, ავაშენეთ დეკორაციები, სამხატვრო აკადემიაში მხატვართა ფგული შევეკარით და თრეილერი გადავიღეთ. ამ თრეილერით და ვრწმუნდით საკუთარ თავში. რგოლი ყველას ნანახი ჰქონდა და აღნიშნავდა, რომ კარგია. მას შემდეგ დიდი სურვილი მაქვს კინოში ვიმუშაო. აქამდე ხელმძღვანელობის პოსტი არ მაძლევდა ამის საშუალებას“, - აცხადებს ჯაბა.

EXCLUSIVE

„პარადოქსი“ რომ ნახავს, ყველა იტყვის, რომ ფილმს დიდი ბიუჯეტი აქვს“

„პარადოქსზე“ ვხუმრობთ - პირველი სერია საშინელებათა ფილმია, მეორე სერია „ბოევიკი“, მესამე ღრამა და იქით კიდევ სხვადასხვა უანრი-მეტიქი“

ჯაბა მელქაძე

კომპიუტერული გრაფიკა
პროექტის იდეა დიდი ხანი უტრიალებოდა. მანამდე პროექტები „ლეგენდა“ და „დროის მანქანა“ განახორციელებს. როგორც ამბობს, გრაფიკოსების ფგული მოამძლავრეს. მიხვდნენ, რომ უფრო რთულის გაკეთება შეუძლიათ.
ჯაბა მელქაძე: „ჯერ ქართულ სატელევიზიო პროდუქტში კომპიუტერული გრაფიკა და ვიზუალური ეფექტი ასეთი დონით არავის გამოუყენებია. ამაზე გიორგი გოგუაძე თავის ფგულთან ერთად მუშაობს. როცა უკვე მიხვდით, რომ ექსპერიმენტებისთვის მზად ვიყავით, გაგვიჩნდა ამ სერიას გაკეთების იდეა. „პარადოქსში“ ბევრი რამ გრაფიკაზე დამოკიდებული. პილოტი ავგისტოში გადავიღეთ, რომელიც არხის მფლობელებმა როგორც პირველი სერია ისე დაამტკიცეს. ამ სერიას ალმასრულებელი პროდუქსერი ბერაა. გადაღებები სექტემბრიდან დავიწყეთ. უკვე მეხუთე სერიას ვიღებთ“.

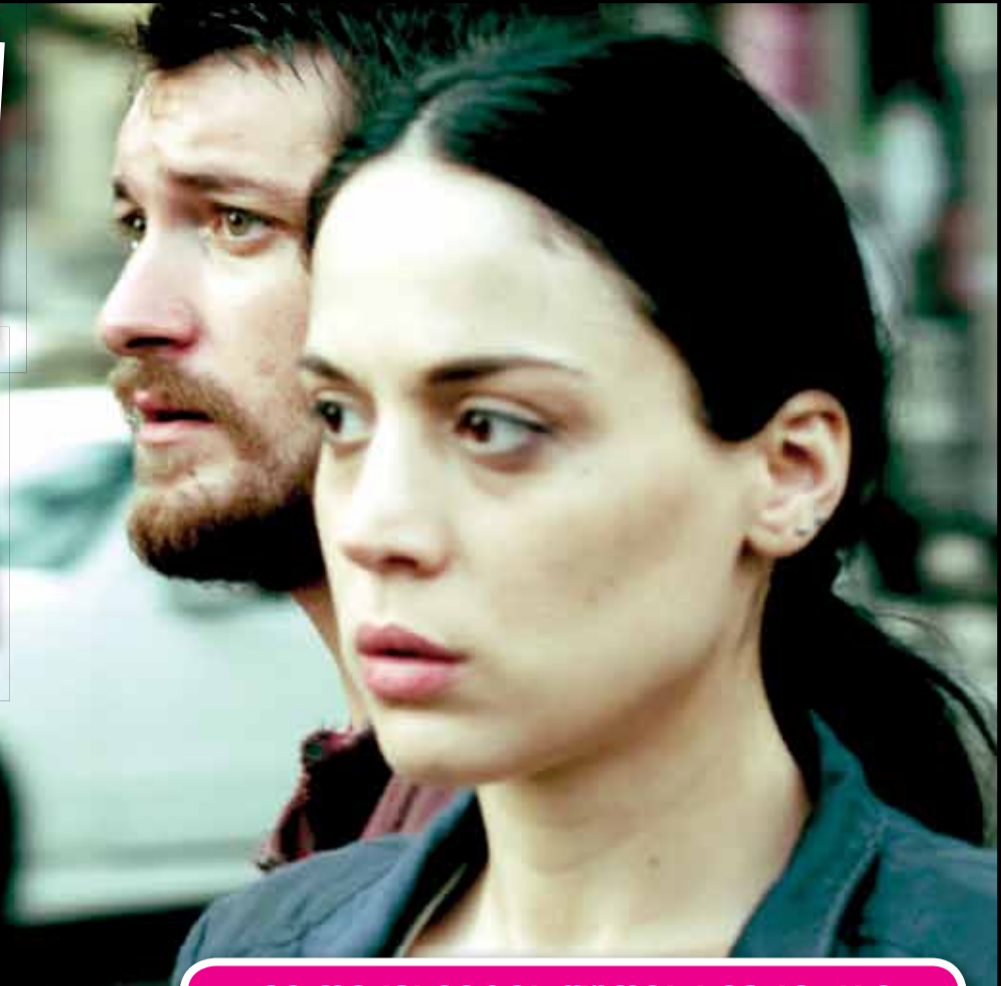
„პარადოქსი“
- რითი იქნება „პარადოქსი“ ქართული მაყურებლისთვის განსხვავებული და საინტერესო?
- უანრი ფანტასტიკაა. სერიას ექნება ბევრი ვიზუალური ეფექტი. აპოკალიფსის მიუხედავად დადამიანური ინტრიგები და ერთმანეთის გვერდში დგომა, მეგობრობა ნინა პლანზე მოდის. ისევე, როგორც „LOST“-ში, მთავარი თემა - თუ რა ხდება სინამდვილეში, ბოლო სეზონში გაიხსნება.
თავიდან სერიას „ზომები“ დავარქვით. დედამიწაზე გაჩნდნენ რალაც არსებები (მათ შორის თბილისშიც), რომლის პირველი ნაკბენიდან ვითარდება ვირუსი. დაკბენილი ადამიანი გადის 4 ეტაპს: ციებ-ცხელება პირველი ეტაპია, მეორე მთავარეულით სიარული, მესამე სიკვდილი და მეოთხე ეტაპია - დაზომება, რომელსაც „მეოთხე“ ვეძახით.

სიუჟეტი
„სიუჟეტი ასეთია: გუგა, რომლის როლსაც თორნიკე გოგრიჭიანი ასრულებს იღვბებს მეტროში და არაფერი ახსოვს. ფლეშბეკებით იხსენებს, რა მოხდა. შემოდის ნანკა კალატოზიშვილის პერსონაჟი, ელენა. გმირები ავარიაში მოყვებიან და ჯარისკაცები გადაარჩენენ. მათ ბაზაზე „მეოთხეები“ (დაკბენილი მეთიხე სტადის ადამიანები) მიაგნებენ და სერიოზული შეტაკება მოხდება. ჯარი „მეოთხეებზე“ გაიმარჯვებს. ამ დროს მთავარი ხაზი შემოდის, ელენეს 13 წლის შვილი ექსკურსიაზე პრომეთეს მღვიმეში და იკარგება. ელენე შვილის მოსაძებნად ფგულს შემოიკრებს და მიდის. მას გუგა და ორი ჯარისკაცი - ერთი მათგანია მარიამი (თინა დალაქიშვილი) და მეორე რიგითი კახიანი (ლევან კახელი) მიჰყვება. შვილი მარიამი (ანა ფორჩუა) ეპილეფსიითა დაავადებული.

წყალტუბოში მიტოვებულ სანატორიუმში აღმოჩნდებიან. იქ შემოდის ანა ალექსიშვილის, გიორგი კალანდაძის, გიორგი მახარაძის, ვანო ჩაჩანიძისა და ნატალია მეტრეველის პერსონაჟები.
საერთოდ, მსახიობების არჩევამდე ყველაფერი თორნიკე გოგრიჭიანით დაინიშნა. პირველი სერიის პირველი 16 წუთი მხოლოდ მისი კადრებია. მას „ვეფხისტყაოსნის“ თრეილერიდან მოყოლებული ვეთანამშრომლებით. იმ 16-მა წუთმა ბევრი რამ გადაწყვიტა. კადრიც და თორნიკეც კარგი გამოვიდა. მერე სხვა მსახიობებზე ვიფიქრეთ და არჩევანი ნანკაზე გაკეთდა. მგონია, რომ სწორი არჩევანი გააკეთეთ. ეს ორი მთავარი გმირია. მათ ურთიერთობაში ჩანს ის, რაც სერიალის მთავარი სათქმელია. მეგობრობა და თანადგომა მნიშვნელოვანი. აპოკალ-

ქართული ფანტასტიკა

„ამ პროექტზე მოეუბნავე ყველა წევრი სვდება, რომ რაღაც ახალს აკეთებს. ამ პროექტის ნახვის შედეგად მაყურებელი კიდევ უფრო სხვა ეტაპზე გადავა“

„იმ თექვსეტიმ წუთმა გავრი რამ გადაწყვიტა. კადრიც და თორნიკაც კარგი გამოვიდა. მერე სხვა მსახიობებზე ვიფიქრეთ და არჩევანი ნაწილაზე გაკეთდა. მგონია, რომ სწორი არჩევანი გავაკეთეთ“

პარადოქსი

იპტურ მდგომარეობაში მყოფ სამყაროს ეს აგრძელებინებს არსებობას“.

მომთხრობი
 „ასეთი ტიპის სერიალში ყველაზე მნიშვნელოვანი სცენარია. მიხარია, რომ ვგუფი სცენარით კმაყოფილია. გადასაღებ მოედანზე ყველა ცდილობს ბოლომდე იყოს კომფორტი. თქვენგან გავიგე, რომ მსახიობები ჩვენი გადასაღები მოედნით კმაყოფილები არიან. ძალიან მიხარია. არ ვიცი, მიჭირს ავსხნა, რატომ არიან კმაყოფილები, მაგრამ თუ ასეა, ესე იგი სწორი გზით მივდივართ. შეიძლება პატარები ვართ, მაგრამ ამ ჯგუფში უამრავია ისეთი, რომელიც ბეტაკანის პერიოდთან ვეუშობით. მე მაშინ გამანათლებელი ვიყავი. მინდა ვთქვა, რომ პატარა ასაკიდან ვართ ამ სფეროში“.

- როგორი რეჟისორი ხართ?
 - მომთხრობი. ეს ჩემთვის მხოლოდ პროფესია არ არის. რეჟისორობაზე ვოცნებობდი. მამა „პირველ არხზე“ 40 წელი მუშაობდა და იქ გავიზარდე. პირველ რიგში საკუთარ თავს ვთხოვ და მერე ყველა დანარჩენს. ცოტა მკაცრი ვარ, მაგრამ მეგობრული. გადასაღებ მოედანზე ყველა ჩემი მეგობარია. მაგრამ საქმეზე ბევრი შემძლია ვიჩხობო.

„მღვიმეში გადაღებისას თინა დალაქიშვილი გახდა ცუდად, ქვევით ღრმად ვიყავით ჩასული და უკაერობის გამო... ქალიან ვინაერვიულე“

ანა ალაქიშვილი

პრომოტუსი მღვიმეში
 „წყალტუბოში მიტოვებულ, აჭედო, უზარმაზარ სანატორიუმში გვექონდა გადაღება. ვხუმრობდით, იქნებ ვინმე ან რამე გამოჩნდეს, რომ გადავიღოთ, მაგრამ არაფერი მსგავსი არ ყოფილა. მღვიმეში გადაღებისას თინა დალაქიშვილი გახდა ცუდად, ქვევით ღრმად ვიყავით ჩასული და უკაერობის გამო. ეს სცენები ვერ გადავიღეთ. გამანათლებელმა გადამოხიდავით გამოიყვანეს. ძალიან ვინერვიულე.“

მეორედ მივდივართ გადასაღებად. მონდომებულია თვითონ. ეს სცენები მის გმირზე აგებული. ელენეს ჰგონია, რომ მღვიმეშია მისი შვილი. „გაჭედოლი“ აქვს - ეპილეფსიისიანი შვილი უნდა ნახოს. ასე რომ, უნდა გადაღდის ბალონებით გადასაღებად უნდა წავიდეთ პრომოტუსს მღვიმეში“.

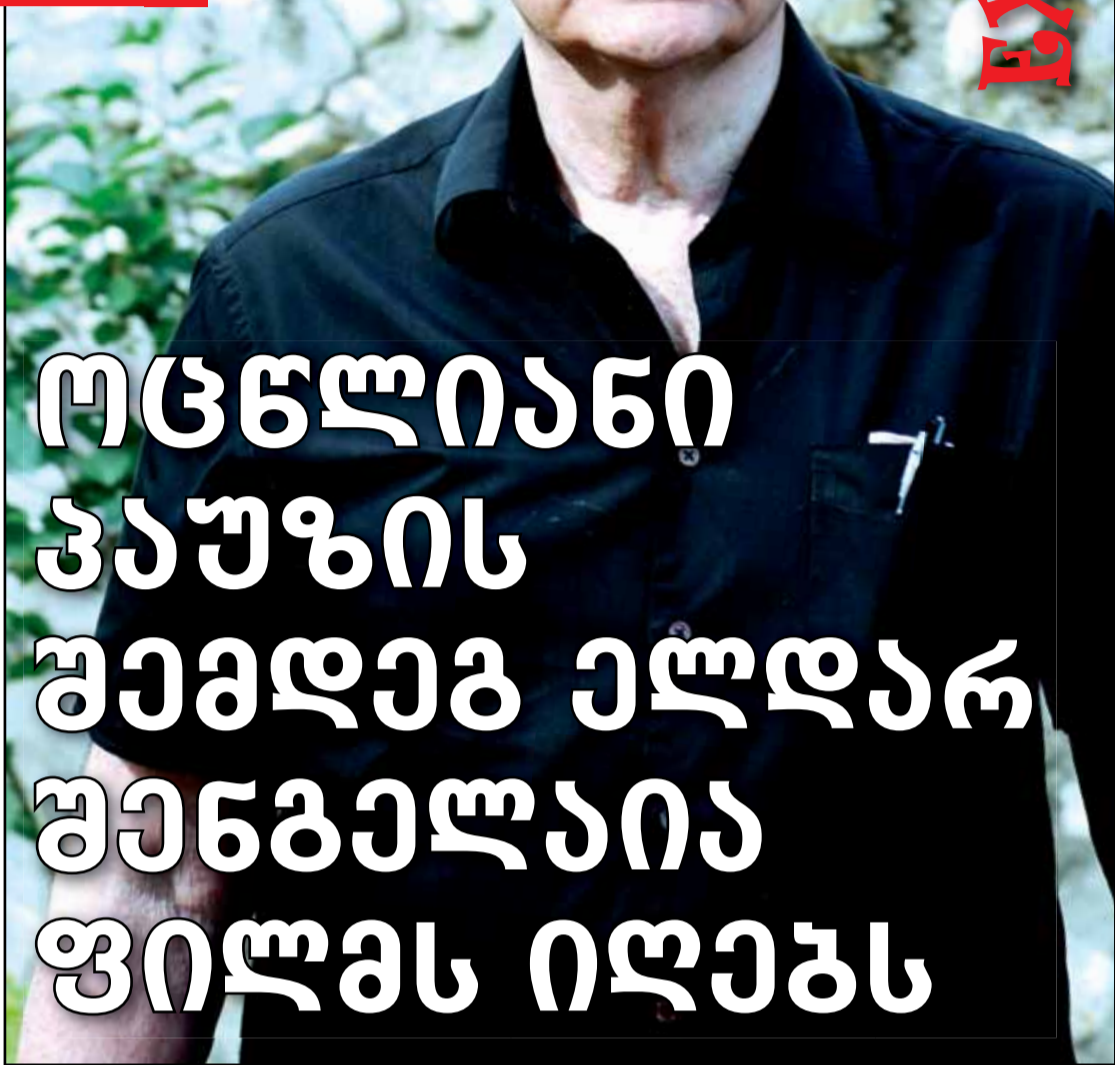
სხვადასხვა უანრის
 „ყველაზე დიდი დრო მიაქვს გრაფიკულ ნაწილს. ვვარაუდობთ, რომ დეკემბრამდე ეს სერიალი ეთერში არ გავა. კვირამდე ერთხელ 40-წუთიანი სერიას გავუშვებთ.“

ვფიქრობთ, რომ პირველი სეზონი 8 სერიისი უნდა იყოს. სეზონის ფინალი იქნება ისეთი, რომ მეორე სეზონს მაყურებელი დაელოდება. გაგრძელება კი დაახლოებით სექტემბერში იქნება. ასეთი სერიალი ჯერ არ გავკეთებულა. რთულია გასაკეთებლად. ვადებს ვერ იტყვი, ავირით. პირველმა სეზონმა თავისი საქმე უნდა გააკეთოს და იმედია, ასევე იქნება. „პარადოქსს“ რომ ნახავს, ყველა იტყვის, რომ ფილმს დიდი ბიუჯეტი აქვს. ამ დროს სტანდარტული საშუალო ბიუჯეტის მქონე პროექტია.“

ბს. კადრით, მონტაჟით, მუსიკით, განათებით - სრულყოფილი ფილმია. ერთ კონკრეტულ უანრს ვერ მიანერ. მხოლოდ ფანტასტიკას ვერ იტყვი. პირველ სერიას ბევრი „ჰორრორის“ ელემენტი აქვს. თორნიკე გოგრიჭიანის გმირი მეტროს გვირბეებში მარტო დადის და საბოლოო გამოვიდა. პოლიტექნიკურის მეტროს შახტაში გადავიღეთ. ლამის 1 საათიდან დილის 5 საათამდე. ბევრი მტვერი ვყლაპეთ. მეტროს ქვევით მთელი ქალაქია. „პარადოქსზე“ ვხუმრობთ კიდევ - პირველი სერია საშინელებათა ფილმია, მეორე სერია „ბოვეიკი“, მესამე დრამა და იქით კიდევ სხვადასხვა უანრი-მეთქი. მეორე სეზონიდან პავლიონები დაგვჭირდება. იქ უკვე მხოლოდ დედამინაზე არ ლევა მოქმედება. არ ვიტყვი - რა ხდება, თუმცა დიდი დეკორაციებია გასაკეთებელი.“

მხატვრები არიან - მელანო ზიზიბაძე, ნინო ლეფერაშვილი და ნინო დარასელია. მუსიკაზე ბევრი ვიფიქრე. ჩემთვის მნიშვნელოვანია კინომუსიკა. ჩვენს ტელევიზიას კონკრეტულ კომპანიასთან აქვს კონტრაქტი, რომელსაც მსოფლიოს მასშტაბით კომპოზიტორებთან აქვს მოლაპარაკება. მე ვისი ნაწარმოებიც მომეზონება, ვინერ. ცოტა რთული პროცესია, უამრავი მუსიკაა. ცოტა ვნვალობ, მაგრამ საუნდთერგი ასევე ძალიან მაგარი იქნება. შეიძლება კონკრეტული სიმღერა დავწეროთ ქართული შემსრულებლისთვის, რომელზეც კლიპსაც გავაკეთებთ“.

EXCLUSIVE

**ოცნლიანი
კაუზის
შედეგ ელდარ
შენგელაია
ფილმს იღებს**

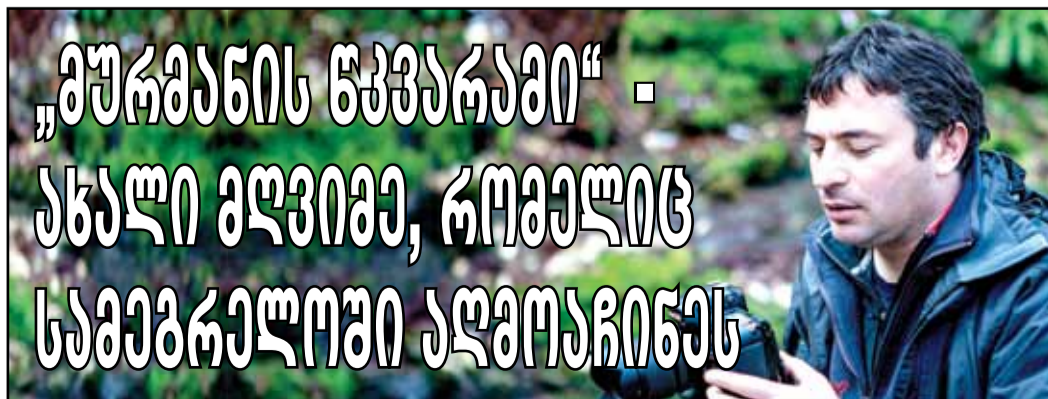
EXCLUSIVE
ნიკა ცხიტიუვილი და
სოფო გობეგაუვილი -
ემსკლუივი დუბაიდან

„ამ პროექტზე მომუშავე ყველა წევრი ხვდება, რომ რაღაც ახალს აკეთებს. ამ პროექტის ნახვის შემდეგ მყურებელი კიდევ უფრო სხვა ეტაპზე გადავა“

EXCLUSIVE
„კარადმასი“ - პირველი ქართული ფანტასტიკა

ISSN 1987-7404

„მურმანის ნივარამი“ - ახალი მღვიმე, რომელიც სამეგრელოში აღმოაჩინეს

რეჟერ „მასტერს“ ბია ყანჩელმა „როცა აყვავდა ნუში“ ანდო